C101

Limburgs Dagblad

Brananoui

dag 11 februari 1994 — 76e jaargang nr. 35.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,75

Blokkade en arrestaties op autoweg

GELEEN – Een politie-actie op de autoweg A76 tussen Geleen en het verkeersknooppunt Kerensheide heeft in de nacht van woensdag op donderdag voor opschudding gezorgd. Nietsvermoedende automobilisten zagen tot hun schrik een aantal agenten met getrokken pistolen over de weg rennen. Ze moesten vol op de rem omdat de politiewagen met zwaailicht de weg blokkeerden.

Bij de actie werd een nog onbekend aantal mensen gearresteerd. De politie wilde gisteren geen enkele mededeling over het voorval doen.

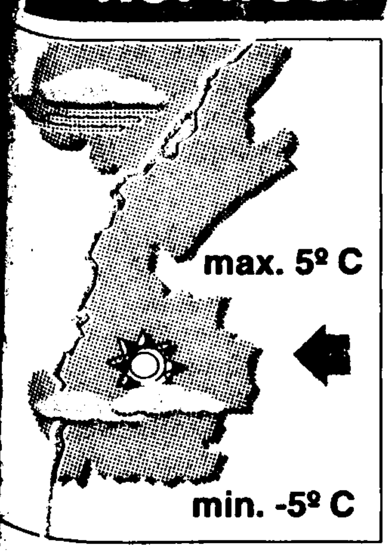
Naar verluidt had de politie in Geleen 's nachts bij een woonwagen staan te posten. Op een gegeven moment vertrok er een witte Mercedes met Belgisch kenteken. Ter hoogte van de Rijksboulevard zou zich nog een schietpartij hebben voorgedaan. De politie van Geleen en Stein werd om assistentie gevraagd. Zij richtten op de autoweg een blokkade op, waarna de inzittenden werden overmeesterd. Ook zou er die nacht nog jacht zijn gemaakt op een tweede auto.

Maastrichtenaren in Djakarta met xtc opgepakt

MAASTRICHT – Twee Maastrichtenaren, toeristen, van 20 en 26 jaar oud, zijn dinsdag in de Indonesische hoofdstad Djakarta door de politie aangehouden omdat ze xtc-pillen in hun bezit hadden. Dat heeft het ministerie van Buitenlandse Zaken bevestigd.

Het tweetal werd in Djakarta opgepakt in een discotheek. Ze waren in gezelschap van twee Amerikanen en twee Indonesiërs, die ook werden gearresteerd. De Amerikanen zijn waarschijnlijk werkzaam in Nederlandse dienst. Het gezelschap had 1000 xtc-pillen bij zich. Op handel in drugs kan in Indonesië de doodstraf staan.

het weer

PERIODEN MET ZON

Een hogedrukgebied boven Scandinavië bepaalt komende dagen het weer in onze omgeving. De in kracht toenemende oostelijke stroming zorgt voor koud en zonnig weer. Vandaag echter is er, na het oplossen van de plaatselijk aanwezige mistbanken, eerst nog veel bewolking, maar later krijgen we perioden met zon. De middagtemperatuur wordt ongeveer 5 graden. Komende nacht daalt het kwik tot -5 graden. De wind is zwak tot matig uit oostelijke richtingen.

Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-9775.

VANDAAG:
Zon op: 08.02 onder: 17.42
Maan op: 07.51 onder: 19.11
MORGEN:
Zon op: 08.00 onder: 17.44
Maan op: 08.11 onder: 20.19

Heerlen onveilig en vaai volgens enquête

Slechte generale voor Olympische Winterspelen

LILLEHAMMER – Met de olympische fakkel in de hand is skispringer Ole Gunnar Fidjestoel gisteren bij het neerkomen in het Lysgaardsbakkenstadion in Lillehammer onderuit gegaan. Het gebeurde tijdens de generale repetitie van de openingsceremonie van de Winterspelen.

De spectaculaire binnenkomst van de Noorse oud-wereldkampioen had in de plannen van de Amerikaanse tv-gigant het hoogtepunt van de show van zaterdagavond moeten worden.

Fidjestoel, die de hele winter op zijn vuurvogel-act had geoefend, landde op één ski, sloeg tegen de grond en bleef bewegingloos liggen. Hij werd naar het ziekenhuis overgebracht, waar de schade bleek mee te vallen: een lichte hersenschudding en een verdraaide nek.

Zijn landgenoot Stein Gruben zal de taak van Fidjestoel bij de openingsceremonie overnemen.

Werkloosheid stijgt sneller dan voorzien PAGINA 3

In Limburg dagelijks één faillissement PAGINA 13

Ambtenaren vinden trouwvideo ongeschikt PAGINA 16

Eaters kunnen weer knokken PAGINA 21

Vlug en Lenig maakt indruk PAGINA 21

Indurain start in Goldrace PAGINA 24

Geleens rapport: brandweer nam extra risico's

GELEEN – Bij de bestrijding van de omvangrijke brand in de Geleense verffabriek Krautoxin op 1 oktober vorig jaar heeft de brandweer extra risico's genomen omdat een schuimpoederbluswagen, niet kon worden ingezet. Het voertuig werd in de kazerne gelaten omdat de banden kaal waren.

Dat blijkt uit een rapportage van Geleens brandweercommandant J. van Bree, die onderdeel vormt van een uitgebreid evaluatierapport over de calamiteit.

Bij het bluswerk liep een brandweerman tweedegraads brandwonden op. Dat gebeurde toen een explosie plaatsvond op het moment dat hij met drie collega's de bedrijfsloods binnendrong om de vuurhaard te bestrijden. Van Bree stelt dat zowel bij het blussen als het nablussen de poederblusser node gemist is omdat dergelijke branden het best met poeder bestreden kunnen worden. Zijn mensen moesten de loods nu ondanks instortingsgevaar betreden omdat het materieel dat wel voorhanden was onvoldoende spuitkracht had.

Ook schrijft de commandant dat meetgegevens over het voorkomen van giftige stoffen in de lucht erg lang op zich lieten wachten en dat de wateraanvoer op industrieterrein Borrekuil onvoldoende was. Van Bree miste vorig jaar bovendien een aanvalsplan voor de brand, een lijst met scheikundige formules van de opgeslagen produkten en goede communicatie met verantwoordelijke bestuurders.

Zie verder pagina 15
● **Sirenes zullen voortaan langer en harder loeien**

Serviërs kondigen wraak aan ● Bestand Sarajevo geschonden

Moskou niet tegen luchtacties

Van onze redactie buitenland

SARAJEVO/GENÈVE – Moskou heeft gisteravond ontkend dat het tegen luchtaanvallen door de Navo op Bosnisch-Servische artilleriestellingen rond Sarajevo zou zijn. Eerder kwamen uit Moskou berichten dat niet zou worden toegestaan dat de Navo militair zou optreden tegen de Bosnische Serviërs, een 'slavisch broedervolk'.

Het bestand in Sarajevo, dat gistermiddag om 12 uur inging, is in de late avond geschonden. Enkele mortiergranaten sloegen in op een joods kerkhof. Gedurende vijf minuten klonken schoten van zware machinegeweren en luchtafweergeschut. Het is nog onbekend wie op wie heeft geschoten.

Gesterkt door de nu ontkende Russische dreiging het Navo-ultimatum in de Veiligheidsraad te torpederen, weigerden de Bosnische Serviërs mee te werken aan het politieke overleg in Genève. Zij eisen dat een gemengde commissie van onderzoek wordt ingesteld naar de herkomst van de beruchte mortiergranaat, die vorige week in Sarajevo dood en verderf zaaide.

Uit Belgrado, de hoofdstad van Servië-Montenegro, klonk gisteren gespierde taal over het Navo-ultimatum. De leider van de Servische Radicale Partij, Vojislav Seslj, dreigde dat in geval van bombardementen 'alle Navo-doelen binnen ons bereik zullen worden aangevallen'. Hij doelde daarmee mogelijk op de in Italië gelegen bases van waaraf de Navo-jachtbommenwerpers zullen opstijgen.

De Servische minister van Informatie, Miroslav Toholj, zei dat de kanonnen rond Sarajevo niet zullen worden weggehaald. Volgens Karadzic zal dat wel gebeuren. Hij noemde het Navo-ultimatum 'onnodig rollen met de spierballen'.

Minister Kooijmans, die in Genève de mensenrechtenzitting bijwoonde, vroeg zich af wat Karadzic 'met deze taktiek hoopt te bereiken'.

Zie verder pagina 3
● **Rusland roept op tot spoedzitting Veiligheidsraad**

● *VN-militairen in de Bosnische hoofdstad Sarajevo veranderden gisteren hun houding. De Franse blauwhelmen namen op gezag van de Britse commandant Michael Rose posities in langs de frontlinie om toe te zien op de naleving van de gistermiddag bereikte wapenstilstand.*

Foto: REUTER

België gaat vandaag plat

BRUSSEL – Rode vrijdag of vendredi rouge, onder die vlag gaat België vandaag plat. De christelijke en socialistische bonden besloten gisteren dat de algemene 24-uurs staking gewoon doorgaat, hoewel premier Dehaene bereid is met ze te praten.

Het ACV en het ABVV konden het alleen nog niet eens worden over de vraag met welk eisenpakket ze de onderhandelingen zullen ingaan, die wellicht al dit weekeinde beginnen.

Hirsch Ballin: Kamer goed geïnformeerd over drugslijn

DOOR PAUL KOOPMAN

DEN HAAG – De Tweede Kamer is in de jaren tachtig steeds adequaat geïnformeerd over de vermeende betrokkenheid van de Surinaamse legerleiding bij drugstransporten. Ook de toenmalige minister van Justitie Korthals Altes was goed op de hoogte; hij heeft verschillende rapporten van de Centrale Recherche Informatiedienst (CRI) over deze zaak onder ogen gehad. Er zijn geen essentiële nota's tussen de wal en het schip geraakt. Dit concludeert het ministerie van Justitie in een nog niet openbaar onderzoeksrapport.

Kamerleden van D66 en VVD vroegen vorige maand opheldering naar aanleiding van een artikel in NRC Handelsblad over de Surinaamse cocaïnelijn. In dat artikel beklaagde een CRI-functionaris zich erover dat het ministerie van Justitie geen actie ondernam nadat een rapport met 'bewijzen' tegen de toenmalige legerleider Bouterse was verstuurd. Oud-minister Korthals Altes verklaarde nooit een dergelijk rapport onder ogen te hebben gehad. Premier Lubbers liet daarop weten dat de zaak grondig uitgezocht moest worden. In het parlement ontstond het vermoeden dat belangrijke informatie was achtergehouden of zoekgeraakt.

Justitie is nu tot de conclusie gekomen dat de informatievoorziening tussen CRI, de inlichtingendiensten en de Tweede Kamer wel goed heeft gefunctioneerd. Begin 1989 wijdde een kamercommissie zelfs een openbaar debat aan de zaak-Bouterse, zo wordt opgemerkt. Naar verluidt heeft de CRI in de periode 1981-1989 ruim tien rapporten over de Surinaamse drugshandel geproduceerd, maar in geen van deze notities zouden voldoende overtuigende bewijzen voor de betrokkenheid van de Surinaamse legerleiding bij cocaïnehandel zijn verzameld. Enkele van deze rapporten werden besproken in de Kamercommissie voor de inlichtingendiensten, waarin de voorzitters van de grootste Kamerfracties zitting hebben.

Een hoge ambtenaar van Justitie, die inzage heeft gehad in de CRI-rapporten, verklaart: „Het is een opeenstapeling van vermoedens en aanwijzingen, waaruit een steeds scherper beeld naar voren komt van de betrokkenheid van Bouterse en de zijnen bij cocaïnehandel. Maar dat is iets anders dan het hebben van voldoende belastende informatie om een rechtzaak te beginnen. Daar komt bij dat Nederland na de militaire coup in 1984 de banden met Suriname verbrak en niet om uitlevering van het staatshoofd Bouterse kon verzoeken."

Deze lezing strookt met de eerste verklaringen van Korthals Altes, die steeds heeft gezegd geen CRI-rapporten met bewijsmateriaal tegen personen te hebben gezien. In een ingezonden artikel stelde de oud-minister later dat hij wel andere CRI-stukken onder ogen had gehad. Volgens betrouwbare bronnen rond het kabinet heeft ook de Inlichtingendienst Buitenland verschillende rapporten gewijd aan de zaak-Bouterse c.s. „Maar ook deze rapporten komen niet verder dan sterke aanwijzingen. Het is niet de taak van een inlichtingendienst juridisch bewijsmateriaal te verzamelen," aldus een zegsman.

Regeling voor vergoeding waterschade

MAASTRICHT – Gedeputeerde Staten van Limburg willen van de drie miljoen gulden voor leniging van de watersnoodramp één miljoen storten op het speciale gironummer 777 van het Rode Kruis. Acht ton wil het college storten in het steunfonds voor agrarische en niet-agrarische bedrijven, die door de wateroverlast getroffen zijn. Het resterende bedrag van 1,2 miljoen gulden wil het dagelijks bestuur van de provincie zelf besteden aan onder meer verenigingen en aan particulieren die tussen de wal en het schip dreigen te raken.

Dit heeft een woordvoerder van de provincie Limburg donderdagmiddag meegedeeld. Het voorstel van GS moet nog worden behandeld door Provinciale Staten.

Minister Andriessen (EZ) heeft gisteren een speciale schaderegeling naar de Tweede Kamer gestuurd om zo snel mogelijk de door waterschade gedupeerde ondernemers te helpen. Omdat het door de overheid uit te keren bedrag meer is dan twintig miljoen gulden, zou Andriessen volgens financiële wetten eerst een ingewikkelde bestuursmaatregel moeten ontwerpen. Maar nood breekt wet en Andriessen heeft nu een speciale regeling ingesteld om onder de wettelijke verplichting uit te komen.

Sittardse ingenieurs zetten proefproject op

Limburgse knotwilg als superbrandstof

DOOR LAURENS SCHELLEN

SITTARD – De knotwilg, een van de weligst tierende boomsoorten in Nederland, is uitermate geschikt als grootschalige stroomleverancier. Wilgehout vormt niet alleen een economisch rendabele, maar ook een honderd procent schone en dus milieuvriendelijke brandstof voor electriciteitscentrales. De Limburgse stichting EBPS, onder leiding van chemisch technicus ing. Henk Ruinaard en bosbouwkundige ir. Jacco Haagmans uit Sittard, denkt dat bewijs 'waterdicht' en wetenschappelijk onderbouwd te kunnen leveren. In de praktijk, wel te verstaan.

Op basis van eigen, succesvol verlopen proeven wil EBPS, waarvan de afkorting staat voor Energie Boerderij Project Sittard, op zo kort mogelijke termijn in Limburg starten met een grootschalig demonstratieproject. Een wetenschappelijk onderbouwd bedrijfsplan ligt al kant en klaar op tafel. Om de benodigde financiële middelen (ruim 1,5 miljoen gulden) te verwerven, heeft de stichting inmiddels officieel subsidie aangevraagd bij de Europese Unie.

Daarnaast worden momenteel onderhandelingen gevoerd met onder meer de provincie Limburg, diverse ministeries en het bedrijfsleven in de energiesector. Zelf is de stichting in 1992 op experimentele basis al gestart met de 'energieteelt' van knotwilgen op een aangekocht perceel in Susteren.

De Sittardse ingenieurs zijn ervan overtuigd dat ze proefondervindelijk kunnen aantonen dat de houtopbrengst van knotwilgen bij voldoende schaalgrootte economisch rendabel is als alternatieve brandstof voor electriciteitscentrales. Die werken nu nog voor het leeuwedeel op fossiele en milieu-belastende brandstoffen als bruinkool, steenkool, aardgas en olie.

Zie verder pagina 17
● **Stroom van de knotwilg: geen sprookje van Grimm**

Scheidslijn tussen klassieke en populaire muziek doorbroken

'Swingle Singers is optelsom van stijlen'

DOOR JOS FRUSCH

HEERLEN – Ward Swingle. Velen vinden het een prachtig pseudoniem. Daar zat 'swing' in, net als in de naam van zijn zanggroep de Swingle Singers, die hij in 1963 in Parijs oprichtte. Zaterdag 26 februari is hij te gast in het Wijngrachttheater van Kerkrade. Maar Swingle is zijn echte naam, de Amerikaanse variant van Zwingli.

Ward Swingle stamt uit een muzikaal nest. „Mijn vader vertelde me toen ik vijf jaar was dat ik muzikant zou gaan worden. Hij liet mijn broer, zus en mijzelf lesnemen op piano, klarinet en saxofoon. In de jaren vijftig ging ik naar Parijs om piano te studeren bij Walter Gieseking. Ik verkeerde in de veronderstelling dat ik concertpianist zou worden. Toen ik Gieseking zelf hoorde spelen, was ik ter plekke genezen. Ik realiseerde me dat ik dat niveau nooit zou bereiken. Wat we later met de Swingle Singers op de plaat zouden zetten, waren voornamelijk de stukken die ik bij Gieseking had gestudeerd. Ik denk dat de Swingle Singers een soort optelsom was van al die verschillende muzikale stijlen waar ik me tot dan toe mee had beziggehouden".

De eerste versie van de Swingle Singers ontstond aan het begin van de jaren zestig in Parijs. Swingle: „De groep is geboren uit een soort verveling. We waren van huis uit allemaal muzikanten, die als freelance vocalisten in de studio werkten. Michel Legrand arrangeerde veel in die tijd. We zongen reclamespotjes, we deden oe-wah-wah op platen van Charles Aznavour en van Juliet Greço. Dat soort dingen. Soms schreef Michel speciale stukken voor ons, dat was nog het aardigste. Maar op een gegeven moment ging hij naar Hollywood en de rockmuziek stak de kop op. Er was eigenlijk steeds minder goede muziek voor ons."

● *De acht stemvirtuozen van The Swingle Singers. Inzet: Oprichter Ward Swingle.*

„Voordat wij in de studio's werkten, hadden we een groep die we Double Six Of Paris noemden. Dat was een fantastische groep waarmee we jazz zongen. Ik kreeg tijdens de studietijd het idee om de stukken uit het Wohltempertiertes Klavier van Bach te gaan zingen. We gingen dat scatten (vocaal bewerken van bekende klassieke muziek, red.) op een jazzmanier zoals we dat in Double Six hadden gedaan. We oefenden om het notenlezen een beetje bij te houden. We waren helemaal niet van plan om daarmee als groep naar buiten te treden. Maar hoe vaker we het deden, hoe interessanter de sound werd. We besloten een plaat te maken en tot onze grote verrassing werd het een enorm internationaal succes. We wonnen een Edison, de Grand Prix de Disque en ik geloof een stuk of vijf Grammy's. De platen uit die tijd worden nog steeds verkocht."

Toen de Franse editie stopte in 1973, ging Ward Swingle naar Engeland en begon de New Swingle Singers. Maar het woord 'New' heeft de groep inmiddels weer laten vallen. „Ik ga niet meer met deze Engelse groep op tournee. Acht of negen jaar geleden heb ik me teruggetrokken. Twee leden arrangeren nu voor de groep. Meer dan twintig jaar heb ik elke noot voor de groep geschreven. En ik dacht zelf dat ik geen nieuwe ideeën meer had voor die specifieke bezetting. Die groep betaalt mij nu om mijn naam te mogen gebruiken. Bij gelegenheid ga

ik naar hun concerten. Ze sturen me nieuwe arrangementen en platen. Meestal krijg ik de band te horen, voordat een plaat van ze uitkomt."

„In principe heb ik de artistieke controle. En ik heb een veto als ik het ergens volkomen mee oneens ben. Maar eigenlijk probeer ik ze op eigen kracht nieuwe ideeën te laten ontwikkelen. Het is moeilijk om in vocale muziek een eigen gezicht te vinden."

Injectie

„Mensen zeggen wel eens dat de tijd van vocalgroups voorbij is, maar altijd duikt er wel iets op dat de boel weer een heel nieuwe injectie geeft. Neem Bobby McFerrin, een soort eenpersoonskoortje. Hij laat zien wat er allemaal met de menselijke stem mogelijk is. Ik denk dat hij heel belangrijk is voor de vocale wereld."

In geen van de versies van de Swingle Singers was ruimte voor improvisatie. „Ik heb onlangs een college gegeven over vocale improvisatie op de congres voor jazzdocenten in Boston. Improviseren met stem is enorm moeilijk. Er zijn ook niet veel jazzvocalisten die echt improviseren. Natuurlijk, je hebt Mel Tormé, Ella Fitzgerald, Jon Hendricks en Bobby McFerrin. Maar zelfs mensen als Billie Holiday en Sarah Vaughan deden eigenlijk niet veel meer dan de noten op een eigen manier interpreteren. Vergelijk dat met die duizenden trompettisten en saxofonisten die wel improviseren. Er is een duidelijke reden voor aan te wijzen. Als een trompettist een muzikaal idee heeft, dan heeft hij zijn vingers en lipspanning om dat idee vorm te geven. Hij weet welke ventielen hij ervoor moet indrukken om die tonen te krijgen. Een vocalist moet het notenmateriaal eerst in zijn innerlijk oor zien te krijgen en vervolgens moet dat naar buiten worden gebracht. Dan moet hij daar nog eens een eigen taal creëren."

The Swingle Singers, bestaan uit: [illegible] en Micaela Haslam (sopraan), Kimberley Akester en Heather Cairncross (alt), David Morris en Jonathan Rathbone (tenor), Mark Williams en Nicholas Garrett (bas). In deze bezetting laten ze Kerkrade genieten van hun virtuoze vocale capriolen. Onder het motto 'If it's music, we'll sing it' zullen de acht stemvirtuozen aantonen van alle muzikale markten thuis te zijn. Of dat nu Mozarts Ouverture van Die Zauberflöte betreft, Bachs Orgelfuga in g, Tsjaikovsky's 1812, Beatles-hits, traditionals, jazz of avant-garde.

Onbekende Verdi-opera 'Stiffelio' naar Heerlen

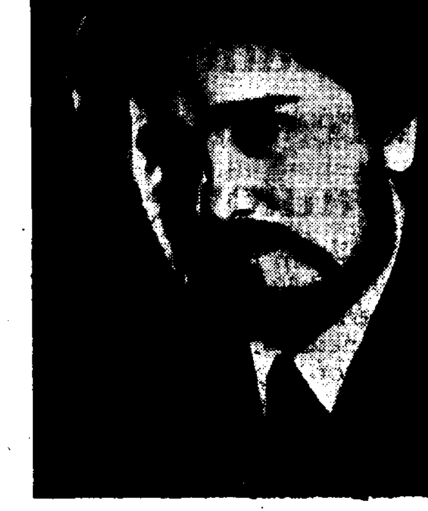
HEERLEN – Het opera-spektakel 'Stiffelio' van Guiseppe Verdi speelt op donderdag 3 maart in de Stadsschouwburg in Heerlen. Dit is georganiseerd door de Stichting Bijzondere Culturele Activiteiten Heerlen. Deze onbekende opera is een coproduktie van de Koninklijke Opera Wallonië, de Opera Ludwigshafen en het Operaforum Enschede.

Verdi heeft in zijn leven zo'n vijftig opera's geschreven. Sommige hiervan werden door Verdi zélf of door anderen als minder kwalitatief werk beschouwd. Hierdoor zijn deze opera's soms 'opzettelijk' vergeten. Stiffelio is hier een voorbeeld van.

Stiffelio speelt zich af rond 1850 in het Italiaanse Triëst, dat in die tijd onder invloed van katholiek Oostenrijk staat.

Het plot gaat over de protestantse dominee Stiffelio, die erachter komt dat zijn vrouw hem heeft bedrogen. De dominee maakt zich hierover erg kwaad. Vervolgens vergeeft hij het zijn overspelige vrouw, nadat haar vader de dominee wil helpen om haar minnaar te doden.

Stiffelio wordt gespeeld door Zwetan Michailov. Hij heeft zangpedagogie gestudeerd aan het conservatorium in Sofia,

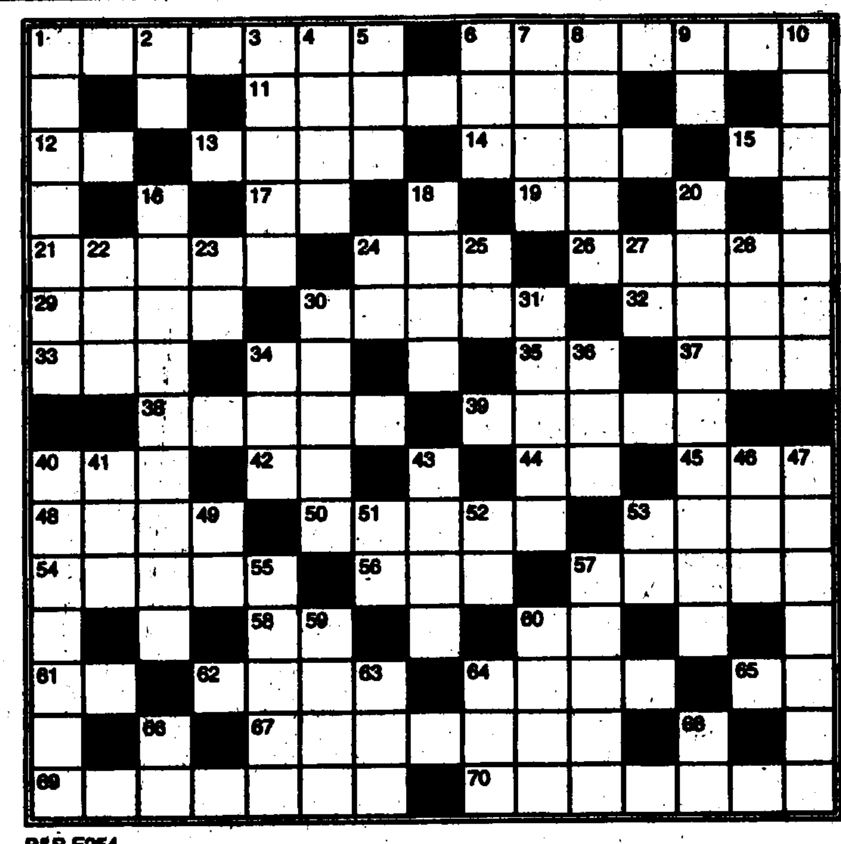

● *Zwetan Michailov.*

Bulgarije. Het orkest en het k[...] is van de Koninklijke Opera W[...]lonië. De muziek van Ve[...] wordt gedirigeerd door Mauri[...] Barbacini. Regisseur is Ma[...] Aturo Marelli.

De opera 'Stiffelio' wordt [...] donderdag 3 maart gespeeld [...] de schouwburg in Heerlen. A[...]vang: 20 uur.

puzzel van de da[g]

P&P E254

30	34	9	63	67	26	50	57	8	11	1	21	53	39	56

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: 1 badgoed; 6 winkeltje; 11 bestemming; 12 vogelprodukt; 13 aardkleur; 14 lopen; 15 dyne; 17 daar; 19 zangnoot; 21 lichaamsholte; 24 hoofd; 26 muziekterm; 29 windrichting; 30 geest; 32 omroep; 33 meisjesnaam; 34 pers. vnw.; 35 getijde; 37 bloeiwijze; 38 misdaad; 39 zitplaats; 40 slede; 42 de oudere; 44 voegw.; 45 vogeleigenschap; 48 verharde huid; 50 kenmerkend; 53 toespraak; 54 schreeuw; 56 Turkse titel; 57 plant; 58 water in N.-Brabant; 60 achter; 61 reeks; 62 slede; 64 bergplaats; 65 besl. vennootschap; 67 beschutting; 69 gewoon; 70 roofvogel.

VERTIKAAL: 1 gomhars; 2 heilige; 3 pl. in Z.-Holland; 4 middag; 5 van de ; 6 jong dier; 7 niet perfekt; 8 vlak; 9 ik; 10 bureau; 16 alg. vergadering; 18 kwaad; 20 plaatsvervangers; 22 herkauwer; 23 elektr. traktie; 24 knokploeg; 25 nachtspiegel; 27 en andere; 28 open bosplek; 30 uitbouw; 31 ketting; 34 sporeplantje; 36 bekeuring; 40 verzoeken; 41 grondsoort; 43 lanbouwwerktuig; 46 pl. op de Veluwe; 47 drank; 49 voorz.; 51 dieregeluid; 52 edelachtbaar; 53 zonnegod; 55 handelsterm; 57 haaksteek; 59 zangstuk; 60 voeg; 63 Eng. drank; 64 Kon. Mil. Academie; 66 titel; 68 bevestiging.

oplossing gisteren

OPLOSSING E 812

HORIZONTAAL: 1 paniek; 6 stelen; 11 anker; 13 waard; 14 Rb.; 16 KEMA; 17 etre; 18 n.m.; 19 kap; 21 redenen; 23 som; 24 earl; 26 lijder; 27 bate; 28 trein; 30 sen; 31 kafir; 32 dinar; 34 gelee; 35 Idee; 36 gave; 37 oraal; 40 lever; 43 spaat; 44 top; 46 renet; 48 taal; 49 viool; 51 nier; 52 aap; 53 harpoen; 55 Gea; 56 pl.; 57 Leda; 58 LEAO; 60 I.I.; 61 Polen; 62 sujet; 64 lekker; 65 warmte.

VERTIKAAL: 1 parket; 2 na; 3 i[...]eker; 5 kemel; 6 sater; 7 tam; 8 [...] L.D.; 11 nimmer; 12 radijs; 13 We[...] 15 baard; 18 notie; 20 pret; 22 E[...] 23 safe; 25 liniaal; 27 beleven[...] nadat; 31 kever; 33 rel; 34 ge[...] opaal; 38 raap; 39 hoop; 41 enig[...] reëel; 43 stapel; 44 tiran; 45 Pool[...]tralie; 49 vader; 50 leeuw; 53 hel[...]naja; 57 lok; 59 oer; 61 P.K.; 63 [...]

Winwoord: POSTGIROVERKE[...]

Fascinerende Mozart van Tan

● *Melvyn Tan*

DOOR PETER P. GRAVEN

HEERLEN – Het New Mozart Ensemble deed gisteravond in de Heerlense Stadsschouwburg de tijd van Haydn en Mozart herleven. Het kamerorkest musiceerde in een authentieke bezetting, met vier eerste en vier tweede violen, drie altviolen, twee celli en een contrabas, die alle met een lichte boog non-vibrato bespeeld worden. Verder twee hobo's met slechts drie à vier kleppen en twee hoorns zonder ventielen, zodat de tonen worden voortgebracht met behulp van de embouchure en de verschillende posities van de hand in de klanktrechter.

Al gelijk bij de eerste tonen van het Divertissement uit Iphigénie en Aulide van Christoph Willibald von Gluck verrast je de expressieve, vanwege het non-vibrato niettemin ietwat droog klinkende speelwijze van het ensemble. De muziek komt echter heel direct, sprankelend tot ons. Zou die in de tweede helft van de achttiende eeuw zo geklonken hebben?

Ook bij een van de vroege symfonietjes van Joseph Haydn overweeg je de mogelijkheid dat die op een dergelijke wijze uitgevoerd zou kunnen zijn aan het hof van Haydns broodheer, vorst Nicolaas Esterházy, bijgenaamd 'de Prachtlievende'.

De pianist Melvyn Tan, medeoprichter van het New Mozart Ensemble en in Heerlen inmiddels geen onbekende meer, bespeelt een kleine fortepiano; het klavier omvat slechts vijf octaven. De wijze waarop hij twee concerti voor piano en orkest van Wolfgang Amadeus Mozart vertolkt, is heel bijzonder.

recensie

De buitendelen van zowel het Concerto in Es KV 271 als het Concerto in A KV 414 speelt hij attractief, bewogen. De alternatieven in het rondo van het Concerto in Es krijgen daardoor een opvallende kleuring. Maar het mooist klinken wel de beide middendelen, een verstild Andantino respectievelijk een Andante, vervuld van een warme innigheid. Fascinerend.

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.
Directie: [illegible]
Hoofdkantoor: [illegible]
Telefoon: [illegible]
Fax: [illegible]
Rayonkantoren: [illegible]
Abonnementsprijzen: [illegible]
Losse nummers: [illegible]

de pottenproever

de rechter

recept

Broodje gerookte kip

U kent die verjaardagen of weekenden wel waarop de ene helft van 't bezoek al aan een glaasje toe is, terwijl de laatkomers nog graag koffie willen, en nee ze blijven niet eten, maar als 't zover is, zou een hapje toch wel lekker zijn .... Voor dit soort dagen zijn luxe belegde broodjes ideaal.

Per broodje:
1 zacht melkbolletje, boter, 1 blaadje sla, ca. 60 gram gerookte kipfilet, gesneden, 1/2 perzik uit blik, lepeltje mayonaise, ketchup, tabasco, stukje lenteui of dunne prei, pijnboompitjes

Snijd het bolletje open en bestrijk het met boter. Leg sla op het broodje en verdeel hierover de plakjes gerookte kipfilet (losjes). Snijd de perzik uit blik in plakjes. Roer de mayonaise romig met wat van het perzikvocht uit blik en een beetje ketchup. Breng op smaak met tabasco. Snipper het stukje lenteui of prei ragfijn en spatel dit door de roze mayonaise.

Schep een lepel hiervan op de kipfilet en schik hierop de plakjes perzik als een waaier. Bestrooi het geheel tenslotte met geroosterde pijnpitjes en leg de andere helft van het broodje er bovenop.

limburgs dagblad

Sterftecijfer omhoog door griepepidemie

DEN HAAG – Vorig jaar zijn in Nederland 138.000 mensen overleden. Dat zijn 8.000 mensen meer dan het jaar daarvoor. Er zijn aanwijzingen dat het verhoogde aantal overledenen te maken heeft met de griepepidemie die aan de sterftepiek in maart en april vooraf ging.

Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) vormden behalve de maanden maart en april ook november en december een sterftepiek. In maart overleden 1.500 mensen meer dan in dezelfde maand in 1992 en in april 700 mensen. In november overleden duizend mensen meer en in december zelfs 2.600. Ook hier ging een griepgolf aan vooraf, maar gegevens over doodsoorzaken over die maanden zijn nog niet bekend.

Het is volgens het CBS na de oorlog niet eerder gebeurd dat zich binnen een kalenderjaar twee zo duidelijke sterftepieken voordeden. In de meeste jaren komen er geen grote uitschieters in de maandelijkse sterftecijfes voor.

Door het steeds groter wordende aantal ouderen in Nederland neemt ook het jaarlijkse aantal sterfgevallen toe. In de eerste helft van de jaren vijftig overleden per jaar ongeveer 80.000 mensen. Halverwege de jaren zestig steeg dat aantal tot boven de 100.000. In het midden van de volgende eeuw zullen jaarlijks een kwart miljoen mensen sterven, volgens CBS-prognoses.

De stijging van het aantal sterfgevallen neemt niet weg dat mensen op steeds hogere leeftijd komen te overlijden. In het begin van de jaren vijftig was de levensverwachting bij de geboorte voor mannen 71 jaar en voor vrouwen 74 jaar. Volgens het CBS worden mannen nu gemiddeld 74 jaar oud en vrouwen ruim 80 jaar.

Vorig jaar bedroeg het aantal levendgeborenen 195.000 tegen duizend meer in 1992. Het CBS vermoedt dat hier sprake is van slechts een tijdelijke onderbreking van de trend. De laatste jaren worden er immers jaarlijks rond 25.000 kinderen meer geboren dan ongeveer tien jaar geleden. De komende jaren wordt een verdere stijging verwacht tot 210.000. Pas tegen het eind van deze eeuw zal het aantal geboorten weer gaan dalen.

CDA toch achter PvdA-voorstel

Omroep mag uitzenden als hij samenwerkt

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Omroepen krijgen alleen een tienjarige zendvergunning (concessie) indien zij nauw gaan samenwerken op één net. Omroepen die geen partners kunnen vinden krijgen een tijdelijke vergunning van vijf jaar. Daarna wordt de concessie ingetrokken. Het CDA zal deze wetswijziging die door de PvdA is ingediend alsnog steunen omdat in de Tweede Kamer een andere meerderheid dreigt die álle concessies tot vijf jaar wil beperken.

CDA-Kamerlid Beinema die eerder deze week de dwang tot samenwerking tussen omroepen op één net nog tot een 'fatale ontwikkeling' bestempelde, zegt zich gedwongen te voelen het PvdA-voorstel te steunen. Hij deelt nu de opvatting van minister D'Ancona van WVC, die in het Kamerdebat over de nieuwe mediawet liet doorschemeren de wijziging van de PvdA de minst bezwaarlijke te vinden.

Zou het CDA zijn coalitiepartner niet te hulp schieten, dan dreigt de PvdA een wetswijziging van D66-Kamerlid Wolffensperger te steunen. Dit voorstel houdt in dat ongeacht de plicht tot samenwerking de zendvergunningen over vijf jaar opnieuw verdeeld moeten worden. Dan zou ook het aantal netten kunnen worden teruggebracht. Het CDA vreest dat tegen die tijd het publieke bestel met identiteitsgebonden omroepen op nog veel minder politieke steun kan rekenen dan nu het geval is. De VVD wil net als D66 naar een publieke omroep zonder identiteitsgebonden omroepen.

Minister D'Ancona noemde de wettelijke drang tot samenwerking op de drie televisienetten een compromis tussen identiteit en de wens de publieke omroepen hun marktaandeel (50 procent van de reclamegelden) te laten behouden. Volgens de bewindsvrouw wordt de publieke omroepen straks gedurende tien jaar bestuurlijke zelfstandigheid gegarandeerd. Ze kunnen dan hun onderlinge concurrentie stoppen en samenwerking zoeken, aldus de minister. Volgens haar moeten de omroepen vergaand gaan samenwerken op het gebied van programmering. Dat zou betekenen dat per zender op vaste tijden bepaalde programma's als actualiteiten, spelletjes of soap-series worden uitgezonden.

De PvdA wil op den duur naar één gefuseerde omroep per zender. Het CDA is daar mordicus tegen vanwege het verlies aan identiteit van de verschillende omroepverenigingen. Het nu in de Kamer gerijpte compromis tussen de twee regeringspartijen lijkt op het plan tot samenwerking van de acht omroepvoorzitters. Per zender komt een aparte netredactie met een bestuur.

punt uit

● Spot

Ondanks haar kritiek op politieke reclame voor commerciële zenders, heeft PvdA-minister D'Ancona zelf meegedaan aan een PvdA-filmpje dat aan de Amsterdamse zender ATV is verkocht. Het filmpje bevat onder meer een vijftig seconden durende peptalk van D'Ancona.

● Asielaanvragen

In januari hebben ruim 5.000 vreemdelingen een asielaanvraag ingediend. Vorig jaar vroegen 2.400 buitenlanders in die maand om een verblijfsvergunning. In de nieuwe groep zitten 1.500 voormalige Joegoslaven.

● Drugsvondst

Duikers van de brandweer hebben in de nacht van woensdag op donderdag 84 vaten met 6500 kilo nederwiet uit een vrachtwagen gehaald die bij Nieuw-Vennep in de Hoofdvaart was beland. De softdrugs hebben volgens de politie van Haarlemmermeer een straatwaarde van zes à zeven miljoen gulden. Er zijn geen arrestaties verricht.

● Rushdie

De omstreden Britse schrijver Salman Rushdie is gisteren gekozen als voorzitter van het maandag opgerichte Internationaal Schrijversparlement. Het parlement wil opkomen voor onderdrukte schrijvers en zal optreden tegen hun vervolgers, zegt Rushdie in zijn beginselverklaring. Het islamitische Iran veroordeelde de auteur vijf jaar geleden ter dood wegens zijn boek Duivelsverzen.

● Gajdar

De Russische hervormer Jegor Gajdar heeft gisteren gezegd een eigen partij te zullen oprichten om een tweede nederlaag van de hervormers bij de presidentsverkiezingen van 1996 te voorkomen. Bij de parlementsverkiezingen van december behaalden communisten en ultra-nationalisten een verrassende overwinning. De gelegenheidscoalitie van de Russische president Boris Jeltsin, het Russische Blok, deed het bijzonder slecht in de verkiezingen.

● Boos

De scholen voor middelbaar beroepsonderwijs en volwasseneneducatie hebben de onderhandelingen met minister Ritzen (Onderwijs) over een nieuw convenant afgebroken. De instellingen vinden dat de bewindsman onvoldoende bijspringt in het tekort van ruim 100 miljoen gulden dat ontstaat door onverwacht sterk stijgende leerlingenaantallen in het mbo.

Economische ontwikkelingen vallen tegen

Werkloosheid stijgt sneller dan voorzien

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – De werkloosheid zal over de jaren 1995-1998 jaarlijks met 18.000 mensen toenemen. Dat betekent dat er elk jaar 5000 werklozen meer bijkomen dan tot nu toe voorzien. Minister Andriessen van Economische Zaken heeft dit de Eerste Kamer bericht. Hij beroept zich daarbij op cijfers van het Centraal planbureau (CPB).

De groei van het aantal banen zal in de jaren 1995-1998 uitkomen op 12.000 per jaar. Het planbureau rekende tot nu toe op een toename met 23.000 banen per jaar. De produktie in de bedrijven zal de komende jaren met 2 procent per jaar toenemen. Dat is iets lager dan verwacht. Daarentegen stijgen de investeringen per jaar met 2,3 procent. De inflatie zal op 2,5 procent uitkomen. Verwacht was een prijsstijging van 3 procent per jaar.

Het planbureau berekende dat de loonkosten in de totale kosten van werkgevers (aiq) in de periode '95 tot en met '98 dalen. Zij zullen er 1 procent van uitmaken. Tot nu toe was met 86 procent gerekend. De loonkosten zijn van doorslaggevende betekenis voor de winstgevendheid van het bedrijfsleven, en dus de groei.

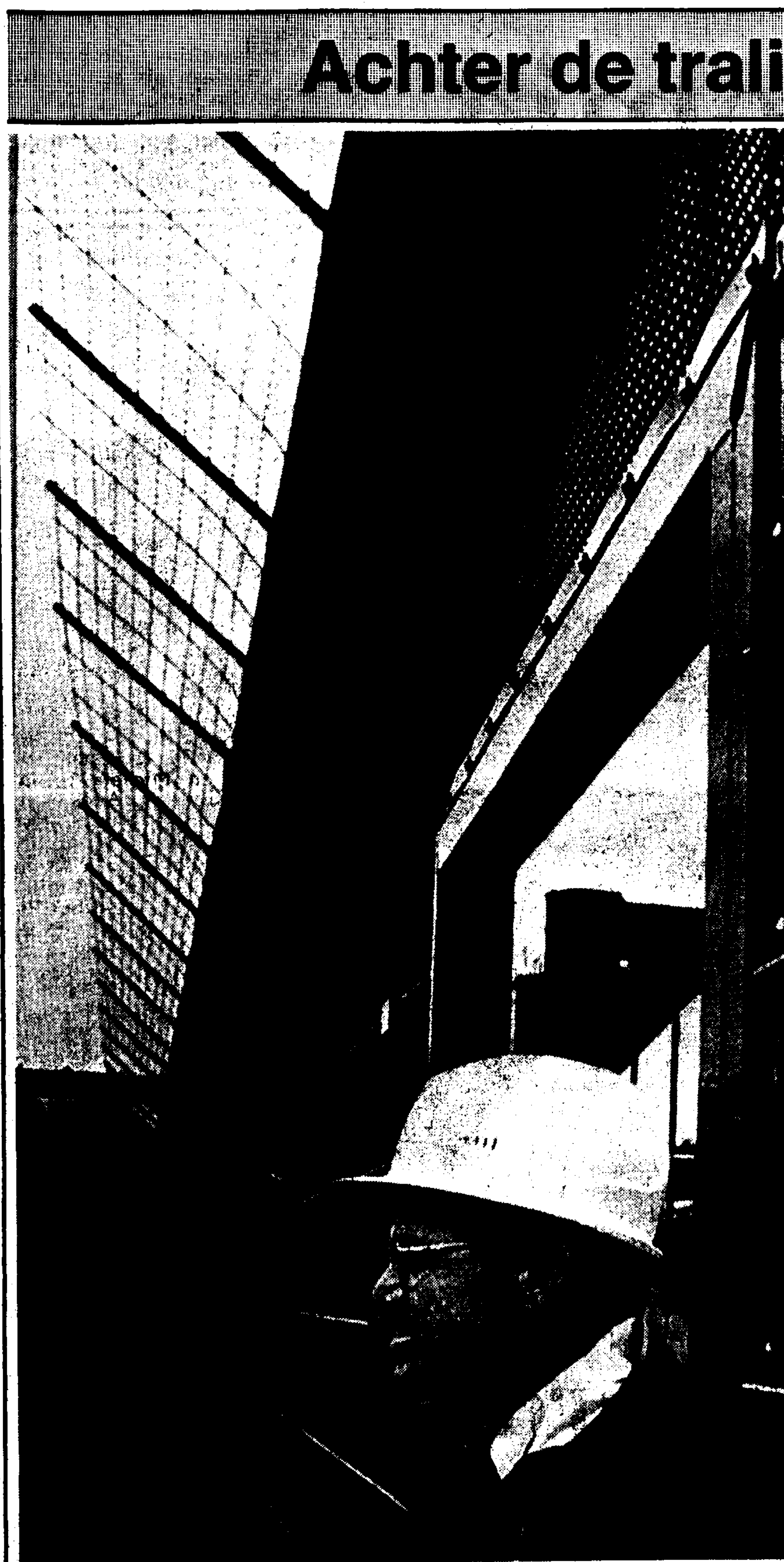
Het financieringstekort van het rijk zal in 1998 uitkomen op 3 procent, heeft Andriessen nu weten. Dat is een half procent hoger dan werd verwacht. Omgerekend gaat het om een verschil van zo'n 3 miljard gulden.

De sociaal-economische ontwikkelingen over 1993 en 1994 vallen ook tegen. Zo zijn de bedrijfsinvesteringen met vijf procent gedaald in 1993. Dat is een procent meer dan werd voorzien. De toename van de werkloosheid lag op 79.000. Vijfduizend meer dan was berekend.

Het aandeel loonkosten in de totale bedrijfskosten kwam uit op 86,3 procent: 0,5 procent hoger dan gedacht. Het financieringstekort is niet op 3,5 maar op 3,8 procent uitgekomen.

Dit jaar zullen de bedrijfsinvesteringen weer dalen. De toename van de werkloosheid zal hoger uitkomen dan de voorziene 70.000. Het aandeel loonkosten in de totale kosten van de werkgever zal nauwelijks lager liggen dan vorig jaar. Voorzien was een daling met bijna 1 procent. Het enige voordeel is de inflatie: die komt lager uit dan de voorziene 3 procent.

Achter de tralies

● *Minister Hirsch Ballin van Justitie opende gisteren in Vught een nieuw onderdeel van 144 cellen in de penitentiaire inrichting Nieuw Vosseveld. Tevens legde hij de eerste steen voor nog eens 144 getraliede onderkomens. Daarmee wordt het complex de derde gevangenis in Nederland.* Foto: ANP

Volksfront wil niet samenwerken met ANC

Rechtse Afrikaners boycotten verkiezingen

Van onze correspondent

JOHANNESBURG – Het extreem-rechtse Afrikaner Volksfront (AVF) zal niet deel nemen aan de eerste democratische verkiezingen die eind april in Zuid-Afrika worden gehouden.

Het AVF, dat een eigen Volksstaat voor de Afrikaners eist, kwam gisteren in Pretoria bijeen om zijn positie te bepalen, nadat de onderhandelingen over een Volksstaat met de regering en het ANC op niets waren uitgelopen. De Volksraad, het 'parlement' van het AVF, nam unaniem een resolutie aan waarin deelname aan de verkiezingen werd verworpen.

Volksfrontleider Hartzenberg zei na de vergadering van de Volksraad dat 'we niet medeplichtig willen zijn aan de totstandkoming van een communistische regering'. Het AVF beschouwt de partij van Nelson Mandela, die volgens opiniepeilingen meer dan 50 procent van de stemmen zal krijgen, als een communistische mantelorganisatie.

Hartzenberg zei dat de onderhandelingen met het ANC en de regering 'erg weinig hadden opgeleverd'. Het ANC en de regering zouden bereid zijn geweest het beginsel van zelfbeschikking in de Grondwet op te nemen. „Maar Mandela heeft gezegd dat er nooit een Volksstaat zal komen en zelfbeschikking zonder staat is als een boer zonder boerderij," aldus Hartzenberg, die tijdens de persconferentie werd geflankeerd door de leider van de neonazistische Afrikaner Weerstandbeweging (AWB), Terre'Blanche.

Hoewel het AVF niet aan de verkiezingen zal deelnemen, zal het blijven proberen om een Volksstaat tot stand te brengen.

Het Volksfront maakt deel uit van de zgn. Vrijheidsalliantie (VA), waarin conservatieve blanke en zwarte organisaties samenwerken. De VA trok zich dinsdagavond terug uit de onderhandelingen met de regering en het ANC, nadat haar eisen voor meer autonomie voor de negen provincies van het toekomstige Zuid-Afrika waren afgewezen. De Zulu-partij Inkatha zal morgen een besluit nemen over deelname aan de verkiezingen.

● *De Spaanse premier Gonzales ontvangt premier Lubbers, die gisteren onverwacht een bezoek bracht aan Madrid.* Foto: REUTER

Lubbers bezoekt Spaanse premier in het geheim

BARCELONA – Premier Ruud Lubbers heeft gisteren een geheim gehouden bezoek gebracht aan zijn Spaanse collega Felipe Gonzalez. Volgens een woordvoerder van de Spaanse premier hebben de twee regeringsleiders vooral gesproken over Europese zaken. Ontkend werd dat Lubbers en Gonzalez ook zouden hebben gesproken over de opvolging van Jacques Delors als voorzitter van de Europese Commissie.

Na afloop liet Gonzalez tegenover een aantal Spaanse journalisten wel weten, dat hij Lubbers als een uitstekende kandidaat beschouwt om Delors op te volgen. Dergelijke uitspraken heeft Gonzalez overigens al een aantal keren eerder gedaan.

Volgens de Rijksvoorlichtingsdienst was Lubbers in Spanje op uitnodiging van de Catalaanse christen-democraten.

Rusland roept op tot spoedzitting Veiligheidsraad

Vervolg van pagina 1

SARAJEVO/GENÈVE – Rusland, dat tegen militair ingrijpen is, riep gisteren op tot een spoedzitting van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties. Wit-Rusland steunt het standpunt van Moskou.

De Verenigde Staten lieten echter weten dat er geen noodzaak is om het besluit van de Navo te bespreken. Een woordvoerder van het Witte huis zei dat de bestaande resoluties voldoende autoriteit hebben als de Serviërs weigeren zich terug te trekken. President Clinton schaarde zich volledig achter het ultimatum en zei dat degenen die Sarajevo beschieten 'ernstige gevolgen kunnen verwachten'.

Intussen ploeterden in Genève de bemiddelaars Owen en Stoltenberg met de moed der wanhoop voort. Ze zagen kans de leiders van de drie delegaties in twee plenaire zittingen om een tafel te krijgen om te praten over de demilitarisatie van Sarajevo, maar 's avonds zat alles nog hopeloos vast. Karadzic vertoonde zich in de namiddag even aan de pers om te melden, dat hij 'onwrikbaar vasthield' aan de commissie van onderzoek naar de massamoord van Sarajevo. Die is volgens deze merkwaardige ex-psychiater door de moslims zelf in scène gezet om het Westen tot luchtacties te dwingen.

Dat Lord Owen eventuele luchtacties nog steeds als heilloos beschouwt, bleek wel uit zijn opmerking dat de wapenstilstand woensdag in Sarajevo al was afgekondigd, voordat het Navo-ultimatum bekend werd gemaakt. „De Navo heeft dit dus niet gedicteerd, alleen maar onderstreept."

Om de Serviërs verder onder druk te zetten, zijn de Franse ministers van Buitenlandse Zaken en Defensie afgelopen nacht via Zagreb naar Sarajevo gereisd. President Kraytsjoek van Oekraïne, dat ook blauwhelmen in voormalig Joegoslavië heeft, is niet langer gekant tegen militair ingrijpen. Anders dan Rusland meent Oekraïne nu dat luchtaanvallen de enige manier zijn om het conflict op te lossen.

Grijsrijders van vóór 1988 ontzien

DEN HAAG – Wie vóór 1988 een auto op grijs kenteken heeft gekocht, hoeft volgend jaar geen hogere motorrijtuigenbelasting te betalen. De Tweede Kamer gaat enigszins morrend akkoord met dit plan van staatssecretaris Van Amelsvoort van Financiën, zo bleek gisteren tijdens een overleg met de bewindsman.

Inhoudelijk heeft de Kamer geen bezwaar tegen het ontzien van de betreffende groep van enkele duizenden personen. Het steekt haar echter dat de staatssecretaris in december al aan de Eerste Kamer heeft beloofd dat grijsrijders die hun auto vóór 1988 hebben aangeschaft, hun verworven rechten mogen houden. De Senaat krijgt op die manier een verkapte mogelijkheid van amendement, zo betoogden alle fracties.

Van Amelsvoort ontkent dit. Hij zegt zijn toezegging te hebben gedaan omdat hij het verzoek van de Eerste Kamer 'redelijk' vond. Wie vóór 1988 een auto op grijs kenteken kocht, kon immers niet weten dat de overheid het oneigenlijk gebruik daarvan zou gaan terugdringen. Pas in dat jaar werden daartoe de eerste stappen gezet.

Om de aanschaf van 'grijze' auto's door particulieren aan banden te leggen zijn de eisen aangescherpt. Niet alleen vallen de auto's vanaf 1 januari 1995 onder het hoge tarief voor de motorrijtuigenbelasting. Ze mogen er ook niet langer als personenauto's uitzien. Zo moeten de achterzijruiten geblindeerd zijn en moet de laadruimte aan bepaalde eisen voldoen.

Samenwonenden gezonder dan alleenstaanden

UTRECHT – Mensen die met anderen samenwonen, zijn in het algemeen gezonder dan alleenstaanden. Ook mensen die buitenshuis werken, meer vrienden hebben of actief zijn in kerk of verenigingsleven, hebben minder klachten over hun gezondheid.

Dit blijkt uit een onderzoek van het Nederlands Instituut voor onderzoek van de Eerstelijnsgezondheidszorg (Nivel) in Utrecht. Bij het onderzoek waren meer dan tienduizend mensen betrokken.

Bepaalde sociale contacten kunnen volgens het instituut leiden tot gezonder gedrag. Het onderzoek bevestigt dat mensen die actief zijn in een kerk, minder vaak roken en drinken. Mensen die contacten onderhouden met werkers in de gezondheidszorg, sporten vaker en hebben minder vaak last van overgewicht.

'Jaar van de Hond' in ongewone stilte begonnen

Boze geesten krijgen in Chinese steden vrij spel

DOOR YVONNE VAN DER HEIJDEN

PEKING – De boze geesten krijgen in de Chinese steden in het Jaar van de Hond vrij spel. Het begin van het nieuwe jaar volgens de maankalender is in Peking muisstil begonnen op één enorme en niet verklaarde knal na toen het jaar net vijftien minuten oud was. De stedelingen hebben zich tandenknarsend gehouden aan het nieuwe verbod om vuurwerk af te steken. Het kwaad is nu dus niet afgeschrikt en menigeen vreest het ergste voor de komende twaalf maanden. Toch wordt een Hond-jaar over het algemeen beschouwd als vlees-noch-vis – niet goed en niet slecht. Volgens de boeken is het tegelijkertijd een jaar van 'tevredenheid' en van 'verschil van mening'.

Degenen die in een Jaar van de Hond zijn geboren - 1982, 1970, 1958, 1946 en zo steeds met twaalf jaar minderen - moeten op hun tellen passen. Het jaar waarin iemand wordt geboren, heet in het Chinees 'benmingnian', jaar van het eigen (nood)lot. Het hoeft niet perse een jaar te zijn om te wanhopen, maar het zal voor de betrokkenen niet gladjes verlopen. In ieder geval moet de eigen gezondheid goed in de gaten worden gehouden. Ziekte kan in zo'n jaar gemakkelijk toeslaan.

Het is dan ook noodzakelijk om in een 'benmingnian' de verjaardag groots te vieren. Dit in overeenstemming met de Chinese denkwijze kwaad met goed te vergelden, zodat de duivelse machten op de vlucht slaan. Een andere manier om zich tegen het kwade te beschermen, is in rood gekleed te gaan. „Iedereen zal je tegenwoordig uitlachen als je dat doet," aldus Li, een bevriende Chinees die dit jaar drie Hond-jaren oud hoopt te worden.

Van een vriendin heeft hij een vier centimeter brede, rode taille-band gehad die – mits gedragen – hetzelfde effect moet hebben als rode kleding. In goudkleurige karakters staat erop: 'Boze geesten laat deze persoon geboren in een Jaar van de Hond met rust!' Enigszins besmuikt merkt Li op: „Je denkt toch niet dat ik daarmee ga lopen." Overigens zijn personen geboren in een Jaar van de Hond over het algemeen verdraagzaam, trouw en intelligent. Hij of zij zal bijna zeker carrière maken.

Het is de eerste keer dat in 23 steden in China een vuurwerkverbod geldt en dat wordt gebroken met een eeuwenoude traditie in het land waar het buskruit is uitgevonden. Stilte bij het begin van een nieuw jaar is een slecht voorteken, weten ook de niet zo bijgelovige Chinezen. „Over het algemeen is het Jaar van de Hond een neutraal jaar. Deze keer zou de hel wel eens kunnen losbreken," zegt een amateur-astroloog in de Engelstalige China daily. Overigens blijft het houden van honden als huisdieren in de grote steden verboden, zoals dat is sinds de communisten de macht overnamen in 1949. Daaraan zal ook het Jaar van de Hond niets veranderen.

Italiaanse tycoon betaalde steekpenningen aan banken

Berlusconi in problemen door smeergeldschandaal

DOOR EELCO VAN DER LINDEN

ROME – De politieke opmars van de Italiaanse mediamagnaat Silvio Berlusconi dreigt te worden ontregeld door een smeergeldschandaal waarbij zijn broer Paolo is betrokken. Paolo wordt ervan beschuldigd tussen 1983 en 1987 1,5 miljoen gulden te hebben betaald aan een pensioenfonds van de spaarbank Cariplo opdat de Fininvest, de holding van Silvio Berlusconi, drie panden in Milaan kon kopen.

De beschuldigingen zijn afkomstig van Giuseppe Clerici, een ex-functionaris van de Cariplo die dinsdag werd gearresteerd. Clerici heeft gezegd dat Paolo Berlusconi, zoals regel was, vijf procent van de koopsom afdroeg in de vorm van smeergeld. De christendemocratische DC en de socialistische PSI kregen elk 1,5 procent, terwijl de rest ging naar bankfunctionarissen. Van de Cariplo, de grootste spaarbank van de wereld en een bastion van de DC, zijn inmiddels de twee hoogste directeuren en een aantal managers gearresteerd.

Silvio Berlusconi heeft de beschuldigingen afgedaan als een poging om hem en zijn partij Hup Italië in diskrediet te brengen. Volgens Berlusconi werd het geld betaald aan Clerici voor diens rol als externe bemiddelaar. In een interview in de krant La Stampa maakt Berlusconi zich geen zorgen over negatieve effecten op zijn verkiezingscampagne. „Enkele weken geleden stond ik nog op 19 procent, terwijl de laatste opiniepeilingen spreken van 35,6 procent. Een op de drie Italianen schaart zich aan mijn zijde," aldus de mediamagnaat.

Of Berlusconi inderdaad rustig kan gaan slapen, is echter de vraag. Zijn Fininvest heeft schulden uitstaan voor een bedrag van 5,4 miljard gulden bij de Italiaanse (staats)banken. Het vermoeden bestaat dat Berlusconi, net als veel collega-ondernemers, heeft betaald om aan 'gemakkelijke kredieten' te kunnen komen. De 'krach' van de multinational Ferruzzi toonde vorig jaar al aan dat de staatsbanken verdacht weinig scrupules kennen wanneer het om krediet-vertrekking gaat.

De anti-corruptiemagistraten zijn juist dezer dagen een offensief begonnen tegen het Italiaanse bankwezen. Behalve de Cariplo, is ook de top van de BNL, een van de grootste Italiaanse staatsbanken, beschuldigd van corruptiepraktijken. De BNL werd in de jaren '80 min of meer eigendom van de socialistische partij van Craxi en was betrokken bij tal van schandalen, waarvan de financiering van wapens voor Irak het bekendste is.

Nog eens tien andere staatsbanken staan nu ter discussie. De Italiaanse pers schreef deze week dat het ste taboe, de relatie politiek-b wezen, is gevallen. De voorz van de Vereniging van Italia Banken, Bianchi, ontkende da corruptieonderzoeken kunnen den tot een ontwrichting van gehele Italiaanse kredietwe „Het systeem," aldus Bianchi, nog steeds gezond."

Tegenstanders van PLO willen bescherming van Israël

Collaborateurs vrezen uitroepen autonomie

DOOR AD BLOEMENDAAL

DAHANYA – „Ik heb meer voor Israël gedaan dan Rabin," zegt Fayez Jarat verbitterd. „Nu wil ik Israëlisch staatsburger worden, maar ze willen me zelfs geen identiteitskaart geven." Jarat is geen Israëlische oorlogsheld, maar een 34-jarige Palestijnse collaborateur. Sinds hij zes maanden geleden met vrouw en zes kinderen zijn dorp in het centrum van de Gazastrook ontvluchtte, woont hij in het bedoeïenenkamp Dahanya.

Ongewenst in Gaza en niet welkom in Israël is hij veroordeeld tot wat hij zelf omschrijft als een 'hondeleven'. In de bezette gebieden wachten duizenden collaborateurs met angst en beven op het begin van het Palestijnse zelfbestuur. Zal Israël hen opnemen? Of laat het de PLO over hun lot beslissen?

Zoals veel collaborateurs begon Fayez Jarat zijn carrière als verklikker in de gevangenis. Hij was pas 21 jaar toen Palestijnse medegevangenen hem met messen te grazen namen. Tientallen littekens in zijn gezicht en op zijn bovenlichaam getuigen ervan. Zijn linkeroog is van glas. De wraakactie was een stimulans voor Jarats nationalistische gevoelens, als hij die al bezat. Eenmaal terug in de Gazastrook begon hij voor de Israëlische veiligheidsdienst te werken. De gevolgen bleven niet uit.

„Sinds de intifada hebben PLO-ers driemaal mijn huis in brand gestoken. De laatste keer, zes maanden geleden, liep een van mijn kinderen ernstige brandwonden op. Toen ben ik naar Dahanya gevlucht. Maar ook hier voel ik me bedreigd. Ik durf geen stap buiten het dorp te zetten. Ik heb vijf broers, maar mijn hele familie heeft me verstoten. Ik ben het meer dan zat. De Israëlische regering moet eindelijk eens besluiten wat ze met me wil.

Dahanya ligt in het uiterste zuiden van de Gazastrook, pal aan de grens met Egypte en Israël. Vanuit het militaire kampement in de buurt houden soldaten een waakzaam oog. Wie Dahanya wil bezoeken moet een militaire doorlaatpost passeren. Het dorp, omgeven door rollen prikkeldraad, is in 1974 door het Israëlische militaire gezag gesticht in het kader van een herhuisvestingsproject voor bedoeïenen. In plaats van in tenten wonen ze er in lage stenen huizen.

Vanaf 1988 stuurt het leger Palestijnse collaborateurs naar het dorp, niet tot genoegen van de oorspronkelijke bevolking. Maar 'muchtar' (burgemeester) Shtiwi Shtiwi (39) heeft zich erin geschikt. „Er zijn dingen in het leven die aangenaam zijn, en er zijn dingen die onaangenaam zijn," stelt hij filosofisch vast. „We hadden geen keuze. Het dorp is van het militaire gezag en er stond een aantal huizen leeg."

In het vijfhonderd inwoners tellende Dahanya wonen nu honderd Palestijnen. De meeste collaborateurs hebben hun gezin meegenomen. Anderen, zoals de 65-jarige Hassan Hanun, hebben vrouw en kinderen achtergelaten. Hanun, beter bekend als Abu-Yusef, woont in Dahanya met zijn tweede vrouw. Deze laatste is Gaza ontvlucht omdat ze werd beschuldigd van 'sociale corruptie', ofwel overspel.

Als eigenaar van een taxicentrale en een aantal huizen was Abu Yusef een bekende verschijning in de wijk Sheich Radwan in Gaza-Stad. Buurtbewoners herinneren zich dat hij altijd een pistool bij zich droeg, waarvoor hij vergunning had van het militaire gezag. Wat dat betekent weet in de bezette gebieden iedereen. Abu Yusef zelf maakt trouwens geen geheim van zijn collaboratie. „Ik heb alles gedaan wat ik voor de joden kon doen," geeft hij volmondig toe.

Hij werd vijf jaar geleden een van de eerste Palestijnse inwoners van Dahanya, na een 'ernstige waarschuwing' van het verzet. Volgens buurtbewoners hebben de Palestijnse ondervragers zijn armen en benen gebroken. Maar Abu Yusef zelf zegt dat er geen fysieke overredingskracht nodig was om hem de weg naar Dahanya te wijzen. „Op een avond kwamen ze me opzoeken. Ze sloegen me niet, uit respect voor mijn leeftijd. Maar ik kreeg opdracht thuis te blijven tot ze zouden terugkeren. Daar heb ik niet op gewacht."

Het hoofdkantoor van de PLO in Gaza-Stad laat weten dat collaborateurs in de komende autonomie de keuze zullen krijgen tussen straf of heropvoeding. Wat voor straf is onduidelijk zolang er geen Palestijns rechtssysteem bestaat. De PLO gaat ervan uit dat de zwaarste gevallen zullen worden opgenomen door Israël.

Op de Westelijke Jordaanoever en in de Gazastrook wonen zo'n vijfduizend Palestijnen van wie bij hun omgeving bekend is dat ze collaboreren. Die groep loopt onmiddellijk gevaar als het Israëlische leger zich terugtrekt. Vrouwen en kinderen meegerekend gaat het om tussen de dertig en veertigduizend mensen. De Israëlische regering voelt er niets voor zo'n grote groep Arabieren staatsburgerschap te verlenen. En nog afgezien daarvan, waar moeten ze heen? Arabische dorpen binnen Israël stellen geen prijs op de komst van collaborerende volksgenoten en in joodse gemeenten zijn ze nog minder welkom. Daarbij komt dat veel collaborateurs niet alleen politieke delinquenten zijn, maar ook gewone criminelen.

Aan de andere kant kan Israël het zich moeilijk veroorloven werkeloos toe te zien als de Palestijnen de eerste dag van hun autonomie tot bijltjesdag verklaren. Zelfs de aanwezigheid van het leger heeft niet kunnen voorkomen dat er tijdens de intifada bijna duizend van collaboratie verdachte Palestijnen om het leven zijn gebracht.

● *PLO-leider Arafat en de Israëlische minister van Buitenlandse Zaken Peres ondertekenden woensdagavond laat de overeenkomst, die op niet al te lange termijn moet leiden tot een zelfstandig Jericho en Gaza-strook.* Foto: AP

Moordenaar sigarenwinkelier doodde al eerder

Verdachte roofmoord ontsnapte uit inrichting

DOOR PIET ARP

DEN HAAG – De 17-jarige verdachte van de roofmoord in november op een Amsterdamse sigarenwinkelier is ruim een maand voor de overval ontsnapt uit een inrichting voor jeugdige delinquenten. Hij zat in de inrichting omdat hij tijdens een inbraak een vrouw heeft doodgestoken. Twee weken na zijn ontsnapping was zijn plaats in het orthopedagogisch instituut De Marke in Rekken al door een ander ingenomen.

Er is een groot tekort aan ruimte in dit soort particuliere en rijksinrichtingen voor jeugdbescherming. De minst ernstige gevallen wachten het langst op een behandeling. Wie wegloopt uit een justitiële jeugdinrichting heeft nog twee weken de tijd terug te keren, daarna neemt een andere jongere de vrijgevallen plaats in.

Alleen jongeren die net als deze 17-jarige onder het regime 'bijzondere behandeling' vallen, een soort jeugd-tbs wegens heel ernstige misdrijven, krijgen ondanks de lange wachtlijst altijd onmiddellijk een plaats. Ook als zij maanden na een vlucht weer zijn aangehouden.

Op 7 oktober keerde de 17-jarige verdachte van de roofoverval volgens de directeur van het orthopedagogisch instituut De Marke in Rekken, P. de la Chambre, niet terug van zijn stagebaan. Woordvoerder G. Verhoog van het ministerie van Justitie heeft echter een andere versie te horen gekregen van De Marke, namelijk dat de jongen niet was op komen dagen na een weekend bijzonder verlof wegens familie-omstandigheden. Volgens Verhoog verbleef de jongen nog maar kort in De Marke, na een behandeling in een andere inrichting. Het is overigens niet ongebruikelijk dat jongeren met jeugd-tbs een baan buiten de inrichting krijgen. Het kan deel uitmaken van de behandeling om de jeugdige delinquent weer voor te bereiden op de samenleving.

Volgens Verhoog ging onmiddellijk nadat op zondagavond bleek dat de 17-jarige niet was teruggekeerd, een opsporingsverzoek de deur uit voor deze 'zeer, zeer moeilijke, gestoorde' jongen. Op 15-jarige leeftijd heeft hij bij een inbraak een vrouw doodgestoken. Dit was aanleiding voor zijn plaatsing in De Marke, een maatregel die hem 11 mei 1992 werd opgelegd. De Marke is een instituut voor zeer intensieve behandeling van jongens en meisjes van 12 tot 18 jaar.

Verhoog bevestigt dat er een groot tekort aan plaatsen is. In 1996 moet de opvangcapaciteit (dan ruim 1200 plaatsen) bijna verdubbeld zijn ten opzichte van 1989. „Er wordt heel veel gebouwd. We hebben al langer het idee dat de jeugdcriminaliteit toeneemt, zowel in omvang als in ernst van de delicten."

De gemiddelde duur van een opname is zo'n anderhalf jaar, schat Marke-directeur De la Chambre. „Dat is voor jeugdigen overigens wel heel erg lang. En mensen die onder de bijzondere behandeling, de jeugd-tbs, vallen kunnen tot zij 21 jaar zijn doorbehandeld worden. Er is voor deze groep geen eindtijd vastgesteld, dat hangt af van de resultaten van de behandeling en het overleg met de kinderrechter."

Affaire Dreyfus maakt opnieuw slachtoffer

DOOR HANS GERTSEN

PARIJS – De dit jaar precies h derd jaar oude 'affaire Drey houdt de gemoederen in Frank opnieuw bezig. Een woedende nister Léotard van Defensie h deze week een vooraanstaand le historicus op staande voet ont gen na de publicatie van een z dubieus artikel over de gerucht kende (vermeende) spiona affaire. In het artikel trekt de his ricus, kolonel Paul Gaujac, de schuld van de joodse officier, Alf Dreyfus, opnieuw in twijfel.

Geen enkele affaire heeft Frank de afgelopen eeuw zo bezig geh den en zo grondig verdeeld als zaak van kapitein Dreyfus. Drey werd in 1894 door een militair tri naal op grond van dubieuze bew zen schuldig bevonden aan spio ge voor de Duitsers en hoogverra en tot jarenlange dwangarbeid v oordeeld.

De affaire leidde rond de eeuww seling tot een golf van antisemit me in Frankrijk en felle botsing tussen voor- en tegenstanders v Dreyfus. Frankrijk was jarenla verdeeld in twee overzoenlij kampen: men was vóór of tég Dreyfus. Een tussenweg was er ni Tot diep in de twintigste eeu speelde de zaak een rol in de Fran politiek. En telkens als er weer e nieuwe studie - naast de meer d duizend (!) die er al over de zaak zi geschreven - verschijnt, laait de p lemiek weer op.

De schrijver Emile Zola nam het 1899 voor de naar een berucht stra kamp in Frans Guyana gedepo teerde kapitein op via zijn werel beroemd geworden krantearti 'J'accuse' ('Ik beschuldig'). In d artikel beschuldigde Zola de leg top, waarin antisemitisme diep g worteld was, ervan de hele sp nage-affaire in scène te hebbe gezet om politieke redenen.

De 'Dreyfusards' wonnen de stri uiteindelijk in 1906, toen een civie rechtbank twee eerdere vonnisse van militaire tribunalen nietig ve klaarde. Dreyfus werd gerehabil teerd.

Hoewel vrijwel alle serieuze heden daagse historici van mening zijn da Alfred Dreyfus het slachtoffer wa van een troebel machtsspel binne de legertop, heeft de Franse milita re rechtspraak de vonnissen ui 1894 en 1899 nooit formeel herroe pen. Binnen de huidige legerto zijn er nog altijd aanhangers van d theorie dat Dreyfus wel degelij schuldig was, zo is opnieuw pijnlij gebleken.

In het gewraakte artikel in het le gertijdschrift 'Actualité' suggereer de nu ontslagen reserve-kolone Paul Gaujac, hoofd van de ge schiedkundige dienst van de land macht, niet alleen dat Dreyfus een spion en landverrader was. Hij geef bovendien een zeer dubieuze inter pretatie van de motieven van de verdedigers van de joodse kapitein. Minister Leotard van Defensie heef de poging van de legerhistoricus om de pijnlijke affaire opnieuw op te rakelen in de kiem willen smo ren. Gaujac kreeg te horen dat hi zijn bureau en dienstwoning on middellijk moest verlaten. Volgens serieuze historici, zoals Jean-Denis Brédin, de auteur van een briljante biografie over Dreyfus, is het artikel van de kolonel 'een regelrechte ka rikatuur'. „Helaas bewijst dit dat de oude anti-Dreyfus-mentaliteit in le gerkringen na een eeuw nog steeds leeft," zo zei hij in een interview.

Dat blijkt ook uit het feit dat diver se hooggeplaatste officieren de af gelopen maanden vergeefs hebben geprobeerd een tentoonstelling over de oude affaire te saboteren. Minister Leotard heeft echter rond uit lak aan de gevoelige tenen van een deel van de legertop.

Ter voorkoming van overcapaciteit en verhoging van tarieven

Bouwstop op stroomcentrales

Van onze redactie economie

ARNHEM – In ons land zullen tot oktober geen nieuwe contracten worden gesloten voor het bouwen van elektriciteitscentrales. Dit moet voorkomen dat overcapaciteit ontstaat en de tarieven voor de verbruikers onnodig stijgen. De SEP (elektriciteitsproduktie-bedrijven) en EnergieNed (de distributiebedrijven) zijn dit overeengekomen.

De afgelopen jaren heeft warmte/krachtkoppeling (WKK), het gelijktijdig opwekken van stroom en warmte, een grotere vlucht genomen dan voorzien. Bovendien zal het stroomverbruik de komende jaren minder stijgen dan tot dusver was aangenomen.

De SEP heeft wettelijk tot taak op grond van een elektriciteitsplan te zorgen voor de bouw van grote centrales. De distributiebedrijven zijn er echter de afgelopen jaren steeds meer toe overgegaan om in samenwerking met industrie of stadsverwarming WKK-projecten op te zetten. Daardoor dreigde de centrale planning van de capaciteit spaak te lopen.

Bezinning

EnergieNed en SEP zijn nu een bezinningsperiode overeengekomen. Zij streven naar een betere afstemming van de plannen in de toekomst. De bouwstop is daarin dus een belangrijke stap.
Zowel SEP-directeur Ketting als EnergieNed-directeur Van 't Hullenaar benadrukten donderdag dat het niet de bedoeling is de milieuvriendelijke WKK-projecten af te blazen, maar die in de toekomst juist te stimuleren.
Het nieuwe elektriciteitsplan van de SEP, dat geldt tot 2004, gaat ook uit van het versneld sluiten van oude capaciteit. Zeven oude eenheden die goed zijn voor 1.324 megawatt zullen één tot drie jaar eerder dichtgaan. Dat kan sociale gevolgen hebben, aldus Ketting, maar hij heeft er vertrouwen in dat de produktiesector hiermee goed zal kunnen omgaan. Bouwplannen voor Velsen, Diemen, Moerdijk, Rotterdam, Nijmegen en de kolenvergassingcentrale in Borssele worden voorlopig aangehouden.

Vertrouwen

Ketting heeft er vertrouwen in dat door het nieuwe elektriciteitsplan Nederland een van de allergoedkoopste landen blijft voor stroom. De produktiekosten blijven tot 2014 ongeveer tien cent per kilowattuur bedragen, inflatie buiten beschouwing gelaten.

Televisie in blik

Een model presenteert de nieuwst Japanse vinding op tv-gebied: een tv in blikvorm. Deze 'Can-Tele' is vanaf volgende week vrijdag in de Japanse winkels verkrijgbaar. De prijs van het hebbe-dingetje: 355 gulden.

Foto: EPA

Bouwers kunnen alleen overleven door fusie

Van onze redactie ecopnomie

AMSTERDAM – Middelgrote bouwbedrijven in Nederland kunnen de komende jaren alleen door fusie overleven. Voor vele bedrijven met een omzet van tussen de f 30 miljoen en f 100 miljoen dreigt het faillissement. De bedreigde ondernemingen hebben echter alleen belangstelling voor projectmatige samenwerking, zo blijkt uit een gisteren gepubliceerd onderzoek van Corporate Finance van het accountantskantoor KPMG.

Problemen waarmee de middelgrote bouwondernemingen te kampen hebben zijn het vorig jaar door Brussel verboden Uniform Prijsregelend Reglement (prijsafspraken), de stagnering in de bouwproduktie en de door opdrachtgevers gewenste steeds verdere verbreding van het dienstenpakket. Desondanks is het aandeel van de bouw- en installatiebranche in het aantal fusies gering.

In 1993 hadden er in Nederland in totaal 613 fusies plaats, waarvan 29 (4,7 procent) in de bouw. In 1989 - het onderzoek strekt zich uit over de afgelopen vier jaar - was dat nog minder. Van de 1.014 fusies kwamen er 33 (3,3 procent) voor rekening van de bouw.

„Jarenlang was er alles voor te zeggen om de benodigde mannetjes in te huren, maar de steeds grotere complexiteit van de opdrachten en investeringen maakt een andere benadering nodig", aldus Guus Landheer, één van de opstellers van het rapport. De overnamestrategie van de grote bouwondernemingen richt zich volgens de onderzoekers op een zo groot mogelijke dekking van regio's en marktsegmenten en niet op verticale integratie. Slechts 38 van de 164 fusies en overnemingen in deze periode had betrekking op de uitbreiding van dienstenpakketten.

Het rapport signaleert eveneens de geringe internationale oriëntatie van Nederlandse bouwbedrijven. Van de 164 fusies en overnames zijn er slechts 47 (29 procent) grensoverschrijdend. Hiervan kwamen er 29 voor rekening van de toch al internationaal actieve concerns (inclusief de baggerwerkzaamheden) Hollandsche Beton Groep, Volker Stevin, Ballast Nedam en Boskalis. De geringe internationale oriëntatie hangt samen met het sterk lokale en regionale karakter van de bouw. Verder spelen de verschillende nationale bouwculturen en afwijkende bouwvoorschriften een rol. Daarom is die geringe internationale gerichtheid is niet alleen typerend voor de Nederlandse bouwwereld, maar ook voor andere landen.

Zinkproducenten stoppen overleg

BRUSSEL/BUDEL – De Europese zinkproducenten hebben het overleg over vermindering van hun produktiecapaciteit stopgezet. Ze hebben geen datum vastgesteld voor een nieuwe vergadering.

De producenten zijn tot de conclusie gekomen dat voor de uitvoering van een plan voor sluiting van smelterijen erg veel kwesties zouden moeten worden geregeld, wat aanzienlijke vertraging zou opleveren. Dit heeft Eurometaux, de overkoepelende organisatie van de zinkproducenten, donderdag in Brussel laten weten.
De producenten blijven wel van mening dat de overcapaciteit in Europa moet worden aangepakt en dat de zinkindustrie structurele veranderingen moet aanbrengen. Aanleiding is de grote hoeveelheid goedkoop zink die vanuit Oost-Europa de markt overspoelt en de prijzen laag houdt.
Een week geleden bevestigde Eurometaux dat er een voorlopige overeenkomst was bereikt over methoden voor compensatie voor bedrijven die smelterijen stilleggen. De organisatie gaf niet aan hoeveel produktiecapaciteit er zou moeten worden afgestoten. In industriële kringen is vernomen dat het gaat om 200.000 à 250.000 ton, ongeveer 10 procent van de totale produktiecapaciteit in Europa.

General Motors ziet resultaten goed verbeteren

DETROIT – General Motors (GM) heeft vorig jaar evenals zijn concurrenten Ford en Chrysler flink geprofiteerd van het aantrekken van de autoverkoop in de Verenigde Staten. Het grootste van de drie Amerikaanse autoconcerns boekte een nettowinst van 2,47 miljard dollar na een gigantisch verlies van 23,5 miljard dollar in 1992.

Het verlies in 1992, het grootste dat ooit in het bedrijfsleven is geleden, was grotendeels te wijten aan een voorziening van 20,8 miljard dollar voor een door de Amerikaanse overheid verplicht gestelde wijziging van de boekhouding. Bovendien werd 1,5 miljard dollar opzij gezet voor de kosten van een herstructurering. In 1993 waren er bijzondere lasten van 1,36 miljard dollar, waarvan 589 miljoen voor fabriekssluitingen.

GM verkocht vorig jaar in totaal 7,862 miljoen personenauto's en vrachtwagens en had daarmee een aandeel van 18,2 procent op de wereldmarkt. De winst van de activiteiten buiten de VS daalde van 1,5 miljard dollar tot 1,2 miljard dollar.

De winst in Europa ging omlaag als gevolg van de algemene inzinking van de autoverkoop in dit werelddeel. GM wist zijn aandeel op de Europese markt wel te vergroten van 11,8 tot 12,6 procent via de Britse dochteronderneming Vauxhall en het Duitse Opel. Opel maakte eerder bekend in 1993 een fors verlies te hebben geleden, maar gaf geen cijfers.

Frans Maas doet niet mee aan papierwinkel omstreden lading

VENLO – Expediteur Frans Maas in Venlo heeft alle medewerekers verboden documenten op te maken van fraudegevoelige goederen zoals sigaretten, alcohol, levende have en vers en ingevroren vlees. De onder andere in Venlo gevestigde expediteur heeft dat deze week via een intern memo aan alle vestigingsmanagers laten weten. Een woordvoerder van het bedrijf zei gisteren dat het hier een 'herhaling betreft van eerder gemaakte richtlijnen'.

De maatregel geldt niet alleen voor incidentele opdrachten, maar is ook van toepassing op 'eventuele vaste relaties waarvoor u dat tot op heden heeft gedaan'. Tal van verladers die hun douaneformaliteiten door Frans Maas lieten verzorgen, zouden inmiddels omzien naar een andere expediteur.

Air Littoral koopt vijf Fokker 70's

AMSTERDAM – De Franse regionale luchtvaartmaatschappij Air Littoral heeft bij Fokker een order geplaatst voor zes vliegtuigen. Het gaat om vijf Fokker 70's en een Fokker 100, die in de loop van 1995 worden geleverd. Met de order is 290 miljoen gulden gemoeid.
Air Littoral heeft op dit moment al negen Fokker 100's in gebruik. De eerste zes toestellen werden eind 1990 in gebruik genomen en doen dienst op regionale routes binnen Europa. Vorig jaar nam de maatschappij nog drie toestellen af, waarmee voor Air Inter binnenlandse vluchten worden verzorgd. De aflevering van het tiende toestel is gepland in maart 1995.

De Franse luchtvaartmaatschappij schaft ook de verkorte versie van de Fokker 100 aan. Na British Midland en de Amerikaanse maatschappij Mesa gaat Air Littoral straks met de Fokker 70 vliegen. Eerder deze week werd bekend dat Royal Brunei Airlines twee Fokker 50's gaat aanschaffen.

munt uit

● AT&T

Bij American Telephone and Telegraph verdwijnen in de komende twee jaar 15.000 arbeidsplaatsen. De maatregel treft uitsluitend de divisie voor lange-afstandscommunicatie.
De donderdag door AT&T bekend gemaakte ingreep moet 'de activiteiten stroomlijnen en de kosten in deze door harde concurrente gekenmerkte sector omlaag brengen'. De kostenbesparing zal jaarlijks minstens 900 miljoen dollar bedragen. AT&T is het vijfde bedrijf in de Amerikaanse telecommunicatie-industrie dat in de afgelopen weken een fikse vermindering van de personeelssterkte aankondigde. Het totale verlies aan arbeidsplaatsen in deze bedrijfstak in de VS komt daarmee op ruim 65.000.

● Mislukt

De geschillen in het handelsoverleg tussen de Verenigde Staten en Japan zijn 'behoorlijk hoog' aan het oplopen, zo heeft een Amerikaanse regeringsfunctionaris verklaard. Hij zei niet te rekenen op een akkoord. Vandaag moet een handelsovereenkomst tussen beide landen klaar liggen voor ondertekening tijdens de topontmoeting tussen de Amerikaanse president Clinton en de Japanse premier Morihiro Hosokawa.

● Luchtvaart

De Europese luchtvaartmaatschappijen hebben vorig jaar minder last van vertraging gehad. Bij het vertrek kreeg 12,6 procent van de lijnvluchten te maken met een vertraging van meer dan vijftien minuten. Een jaar eerder was dat nog 16,6 procent.

● Ten Cate

Nijverdal-Ten Cate gaat al zijn textielactiviteiten verkopen. Volgens het concern hebben deze geen uitzicht op structureel herstel. De verliesgevende sector specialistisch textiel bestaat uit drie bedrijven met een omzet van ongeveer f 250 miljoen en 700 werknemers. De onderneming denkt dat de verkoop van de bedrijfsonderdelen in 1995 kan worden afgerond.

beurs

KNP BT top

AMSTERDAM – De papiergigant KNP BT was gisteren de uitblinker op een druilerige Amsterdamse effectenbeurs. KNP BT steeg met ruim 5 procent, terwijl de AEX-index een verlies liet zien van 0,08 punten op 437,32.

Beursplein 5 werd niet geïnspireerd door de Europese beurzen die een verdeeld beeld laten zien. Londen was flink lager, terwijl Frankfurt de weg omhoog kon vinden. Volgens een handelaar waren vooral de cyclische havenfondsen gevraagd. Naast KNP BT stonden Nedlloyd, Pakhoed en Van Ommeren in het middelpunt der belangstelling.

KNP BT speelde zich gisteren in de kijker door uitlatingen van topman R. van Oordt in het Financieele Dagblad. Zijn opmerkingen kwamen net op het goede moment. Vandaag worden de jaarcijfers over 1993 gepubliceerd. Volgens Van Oordt trad er in het vierde kwartaal bij de papierafdeling een herstel op.

Het optimisme bij Nedlloyd over 1994 – er wordt rekening gehouden met een winst – stimuleerde de andere cyclische havenfondsen. Nedlloyd steeg sterk. Tijdens de ochtendhandel boekte Nedlloyd een winst van f 3,20 op f 81,70. Daarna zakte het niveau naar f 80,40, een plus van f 1,90. De omzetten vielen tegen.
Van Ommeren werd meegezogen door het interesse in Nedlloyd. Het concern boekte een winst van f 1,90 op f 51,90. Pakhoed nam negen dubbeltjes mee op f 56.

Hoogovens ging omlaag door winstnemingen. Het staal- en aluminiumconcern is de laatste weken sterk gestegen. Gisteren leverde Hoogovens f 2,10 in op f 62,40.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	sk
ABN Amro Hold.	68,10	68,10
ABN Amro A.in F.	92,80	92,60
ABN Amro L.Gr.F.	179,80	179,80
ABN Amro Obl.Grf.	209,00	208,50
Aegon	105,00	104,40
Ahold	53,00	52,10
Akzo	209,00	210,10
Alrenta	278,90	279,00
Amev cert.	82,90	82,90
Bols Wes. c.	44,70	44,90
CSM cert.	75,20	75,10
Dordtsche Petr.	196,50	197,90
DSM	110,50	112,30
Elsevier	191,70	188,40
Fokker cert.	23,80	23,70
Gist-Broc. cert.	55,30	55,20
Heineken	234,70	235,50
Heineken Hold.	207,70	207,00
Hoogovens nrc	64,50	62,40
Hunter Douglas	86,50	87,50
ING c.	89,50	90,10
KLM	53,20	53,10
Kon. KNP BT	48,00	50,50
Kon. Olie	210,50	211,70
Nedlloyd	78,50	80,40
Océ-v.d.Gr.	72,00	74,50
Pakhoed cert.	55,10	56,00
Philips	47,90	47,60
Polygram	84,50	83,20
Postb.Beleggf.	68,30	68,30
RG Florente F.	132,50	132,10
Robeco	129,50	130,50
Rodamco	64,20	63,80
Rolinco	133,80	134,70
Rorento	100,10	100,30
Stork	43,50	43,90
Unilever cert.	232,40	230,50
Van Ommeren nrc	50,00	51,90
Ver.Bezit VNU	198,80	199,30
Wolters-Kluwer	121,40	118,80

Avondkoersen Amsterdam

Akzo 209,50 (210,10)
ING 90,00 (90,10)
Kon. Olie 211,30-211,60 (211,70)
Philips 47,30-47,60 (47,60)
Unilever 229,30 (230,50).

Binnenl. aandelen

Fonds	v.k.	sk
Aalberts Ind	64,30	69,50
ABN AmroHld.prf.c.	6,54	6,57
ABN Amro pref.	68,30	67,90
ACF-Holding c.	60,00	60,70
Ahrend Groep c.	138,30	138,00
Asd Options Tr.	15,50	15,80
Asd. Rubber	2,90	2,90
Ant. Verff.	395,00b	–
Atag Hold. cert.	148,00	149,50
Athlon Groep	66,80	66,80
Athlon Groep nrc	66,60	66,00
Aut.Ind.R'dam	74,00	74,50
BAM Groep	135,50	136,00
Batenburg	142,50	142,50
Beers	135,80	136,20
Begemann Groep	54,50	55,50
Belindo	318,00	318,00
Blydenst.-Will.	31,20	31,20
Boer De Winkelb.	76,70	77,70
Borsumy Wehry	146,50	147,50
Boskalis cert.	49,30	49,80
Braat Beheer	33,00	33,30
Breevast	9,90	–
Burgman-Heybroek	1650,00	1650,00
Calvé-Delft pref	905,00	905,00
Calvé-Delft cert.	1500,00	1505,00
Cap Volmac	22,00	23,00
Cindu Intern.	100,00a	–
Claimindo	313,00	313,00
Content Beheer	26,00	26,00
Credit LBN	44,10	44,20
Crown v.G. cert.	148,50b	148,50b
CSM	75,00	75,20
Delft Instrum.	23,30	24,90
Dorp-Groep	48,40	48,40
Draka Holding	40,90	41,20
Econosto	26,30	26,60
EMBA	180,00e	–
Eriks Holding	106,00	106,00
Flexovit Int.	63,50b	64,00
Frans Maas cert.	52,00	52,30
Fugro McClelland	39,10	39,60
Gamma Holding	105,50	105,50
Gamma pref.	6,70	6,70
Garzarelli $	12,00	12,00
Getronics	49,00	47,50
Geveke	30,00	31,20
Giessen-de N.	398,00	399,00
Goudsmit	29,00a	29,00a
Grolsch cert.	44,30	44,30
GTI-Holding	191,00	190,00
Hagemeyer	154,90	153,30
HAL Trust B	22,30	22,60
HAL Trust Unit	22,40	22,70
HBG	282,50	284,00
Hes Beheer c.	21,20	21,30
Heijmans	55,50	56,30
Hoek's Mach.	81,20	81,20
Holl. Colours	62,80	65,00
Holl.Sea S.	0,38e	0,41
Holl. Ind. Mij	61,00	61,00
Hoop Eff.bank	11,60	11,40
Hunter D.pref.	2,20	–
IHC Caland	44,00	43,60
Internat.Muell.	86,50	87,50
ING	8,24	8,24
Kas-Associatie	70,00	71,50
Kempen & Co	14,40	14,60
Klene Holding	98,50	97,70
Kondor Wessels	46,90	46,90
KBB	118,20	121,90
Kon. Sphinx	54,60	53,70
Koppelpoort	430,00	430,00
Krasnapolsky	170,00a	–
Landré & Gl.	43,50	43,50
Macintosh	58,50	59,00
Maxwell Petr.	177,00	181,00
Moeara Enim	1701,00	1706,00
M.Enim OB-cert.	21900,00	21900,00
Moolen Holding	39,10	40,10
Mulder Boskoop	34,00	34,50
Multihouse	2,00	2,00a
Naeff	430,00b	–
NAGRON	93,50	100,00
Nat. Inv. Bank	109,50	109,70
NBM-Amstelland	16,50	16,90
NEDAP	64,00	66,30
Nedcon Groep	56,00	57,00
NKF Holding	194,00	212,50
Ned.Part.Mij	56,20	56,10
Ned.Springst.	5750,00b	5750,00b
Norit	22,90	23,10
Nutricia GB	138,50	139,70
Nutricia VB	138,50	139,70
Nijv.-Ten Cate	94,50	96,00
Océ vd Gr. div'94	70,50	73,00
OPG cert.	53,50	54,20
Orco Bank cert.	92,70	93,70
OTRA	293,00	291,00
Philips div'94	46,90e	46,60
Pirelli Tyre	17,00	17,00
Polynorm	154,00	154,00
Porc. Fles	26,70	27,00
Randstad	64,50	65,90
Reesink	113,00	112,80
Rothmans Int.	4,62	4,60
Roto Smeets Boer	50,30	50,30
Samas Groep	58,20	58,20
Sarakreek	12,40	12,40
Schuitema	1780,00b	1780,00
Schuttersveld	44,00	43,50a
Smit Intern.	41,00	41,50e
St.Bankiers c.	17,70	17,70
Stad Rotterdam c.	47,50	48,00
Telegraaf De	165,50b	165,00
Textielgr.Twente	72,00	72,00a
Tulip Computers	17,00	17,00
Tw.Kabel Holding	232,00	238,00
Ubbink	100,00	105,00
Union	43,00	43,00
Vereenigde Glas	497,80	497,80
Volker Stevin	85,00	85,50
Vredestein	17,60	18,20
Wegener	112,20	112,50
West Invest F.	11,00	11,00
West Inv.F. wb	67,00	67,00
Wolters Kluwer	488,00	–
Wyers	24,90	24,20

Beleggingsinstellingen

Fonds	v.k.	sk
ABN Amro Aand.F.	105,50	105,40
ABN Amro Amer.F.	82,70	83,00
ABN Amro Eur. F.	95,50	97,00
ABN Amro Far E.F.	87,40	87,60
ABN Amro Neth.F.	122,00	121,60
ABN Amro rent.div	162,10	162,10
Aegon Aandelenf.	52,10	52,80
Aegon Spaarplus	5,20b	5,20
Aldollar BF $	32,80	32,80
Alg.Fondsenbez.	294,00	293,00
Alliance Fund	10,10	10,10
Amvabel	110,40	110,80
Asian Cap.F.$	67,60	67,80
Asian Tigers F.	129,10	128,60
Asian Select. F.	129,00	130,00
Austro Hung. F.	8,40	8,70
Bemco RentSel.	64,60	64,60
Bever Holding	4,40	4,50
CL Aandelenfonds	107,30	107,30
CLN Obl. Div. F.	125,70	125,60
CLN Obl.Waardef.	138,00	138,00
Delta Lloyd Inv.	38,10	38,60
DP America Gr.F.	36,50	36,50
EGF Investm.	178,00	179,50
EMF Rentefonds	87,20	87,20
Eng-Holl.Bel.Tr.	19,50	19,50
Eng-Holl.Bel.T1	10,60	10,60
Envir.Growth F.	49,20	49,00
Esmeralda part.	44,10	44,20
Eur.Ass. Trust	9,80	9,80
EMS Growth Fund	110,10	110,10
EMS Income Fund	107,00	107,00
EMS Offsh. Fund	112,30	112,30
EOE Index Fnd	467,00	470,00
Euro Growth Fund	70,00	69,80
Euro Spain Fund	9,50	9,50
Far East Sel.F.	96,50	96,50
Gim Global	71,50	71,50
Groeigarant	1,37	1,37
Holland Fund	93,90	93,40
Holl. Eur. Fund	68,00	67,70
Holl. Obl.Fonds	141,00	141,00
Holl. Pac. Fund	153,50	155,00
Holl. Sel.Fonds	104,10	103,90
Hooge Huys Hypf.	137,70	137,30
ING Bnk Dutch F.	66,80	67,20
ING Bnk Geldm.F.	59,28	59,32
ING Bnk Glob.F.	59,70	59,90
ING Bnk Oblig.F.	40,00	40,00
ING Bnk Spaard.F.	102,51	102,54
ING Bnk Rentegr.F	140,50	140,50
ING Bnk Vastg.F.	26,00	26,20
Innovest	78,30	78,90
Interbonds	560,00	560,00
Intereffekt 500	31,70	31,50e
Intereffekt wt	47,80	49,10
Investa part.	82,80	–
IS Himal.Fund $	22,50	22,50
Jade Fonds	247,00	245,90
Japan Fund	26,00	25,40
Jap.Ind.Alpha F.	7050,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	5400,00	–
Korea Pac.Tr. $	14,50	14,50
Leveraged Cap	67,60	67,90
Liquirent	53,30	53,35
Mal.Capital F.$	16,30	16,40
Mees Obl.Div.F.	133,90	133,90
Mexico Income F.	25,30	25,80
Mondibel	84,00	84,10
Nat.Res.Fund	88,00	87,30
New Asia Fund	12,00	12,00
Nomura Warr. F.	0,37f	0,39a
Obam, Belegg.	353,90	353,00
OAMF Rentefonds	14,95	15,00
Orange Fund	28,60	29,00
Pac.Dimensions	152,50	152,50
Pac.Prop.Sec.F.	47,00	46,90
Pierson Rente	132,10	131,90
Postb.Aand.f.	63,70	63,70
Postb.Obl.f.	56,70	56,60
Postb.Verm.gr.f.	65,10	65,10
Rentalent Bel.	176,10	175,90
Rentotaal NV	41,60	41,60
RG America F.	158,00	159,50
RG Divirent F.	55,20	55,20
RG Europe F.	140,20	140,20
RG Nettorente F.	103,80	103,80
RG Pacific F.	156,20	156,00
RG SP Groen	66,20	66,20
RG SP Blauw	66,30	66,30
RG SP Geel	66,30	66,50
Rodin Prop.$	78,00	78,00
Rolinco cum.p	96,10	–
Schrod.Int.Pr.F	32,80	32,80
Sci/Tech $	17,10	17,10
Suez Liq.Grf.	196,90	196,90
Technology Fund	17,20	17,20
Tokyo Pac.Hold.	247,00	248,00
Trans Eur.Fund	99,10	100,00
Transpac.F.	390,00	391,00
Uni-Invest	24,20	24,20
Unico Inv.Fund	80,00	80,00
Unifonds DM	33,50	33,50
Vaste Waard.Ned	64,00	64,00
VastNed	118,00	118,40
VIB NV	63,50	63,50
VSB Aand.F.	104,90	104,90
VSB Mix Fund	66,70	66,60
VSB Obl.Groeif.	114,80	114,70
VSB Rente Fonds	115,80	115,60
WBO Intern.	85,80	85,80
Wereldhave NV	129,40	129,00
Yen Value Fund	94,70	95,20
ZOM Florida F. $	33,00	–
Zonnespectrum	9,75	9,75

Parallelmarkt

Fonds	v.k.	sk
Alanheri	31,30	31,30
ABF	128,40	128,40
ARTU Biolog.	4,50	4,60
ASN Aandelenf.	56,50	56,30
Austria Global	1197,00	1197,00
AXA E&L Belegg.1	97,40	97,20
AXA E&L Belegg.2	94,00	93,80
AXA E&L Belegg.3	115,40	115,40
AXA E&L Belegg.4	93,50	93,30
AXA E&L Kap.Rente F.	121,50	121,40
Besouw Hold.	29,30	29,30
Biogrond Belegg.	10,70	10,70
Comm.Argeus F.	96,00	96,10
Comm.Benacus F.	97,50	97,50
Comm.Cea F.	95,70	95,70
De Drie Electr.	15,20	14,50
Delta Ll.Dollarf.	70,90	71,00
Delta Lloyd ECU	65,00	64,70
Delta Lloyd Mix	78,30	78,30
Delta Lloyd Rent	67,60	67,60
German City Est.	33,50	33,50
Gouda Vuurvast	66,00	66,00
Helvoet Holding	28,50	28,50
Inter/View Eur.	5,60	5,70
Management Share	1,60b	1,70
Neways	6,90	7,10
Ohra Aand.F.	71,00	70,80
Ohra Liq.Grf.	53,50	53,50
Ohra Obl.Df.	61,10	61,10
Ohra Obl.Grf	57,30	57,30
Ohra Onr.G.F.	73,10	72,80
Ohra Totaal F.	65,00	64,80
Pan Pac. Winkel	4,00	4,00
P & C Groep	112,00	112,00
Pie Medical	5,20	5,10
Pitcher	48,50	48,50
Rood Testhouse c.	2,40	2,40
Satcom Hold.	11,70	11,00
Simac Techniek	15,00	15,50e
Suez Gr.Fund	56,70	56,70
VHS Onr. Mij	4,20	4,30
Welna	49,10	51,10
Wolff	50,20	50,20

Parallel top-15

Fonds	v.k.	sk
Bergh. Pap.	52,60	53,50
DICO Intern	80,00	80,00
EHCO KLM	36,80	36,40
Free Record	26,90	28,00
Gelderse Pap.	76,00	79,00
Groenendijk	32,60	33,60
Grontmij	71,50	71,20
Kühne+Heitz	41,10	40,90
LCI Comput.Gr.	2,55	2,60
Melle, van nrc	80,00	79,90
Nedschroef Hold.	68,00	69,00
Ordina Beheer	16,80	16,90
Sligro Beheer	96,00	97,50
Vilenzo	44,30	44,30
Weweler	28,00	27,40

Wall Street

Fonds	v.k.	sk
allied signal	79 7/8	78 7/8
amer.brands	34 3/4	34 3/4
amer.tel.tel	54	54
amoco corp	53 5/8	53 1/2
asarco inc.	25 1/4	24 7/8
bethl. steel	23 1/2	23 5/8
boeing co	43 1/4	43 1/2
can.pacific	18	17 3/4
chevron	92 1/4	91 3/8
chiquita	15 3/4	15 5/8
chrysler	61 3/8	59 3/4
citicorp	41 5/8	41 1/2
cons.edison	30 3/8	29 1/2
digit.equipm.	30 3/8	29 7/8
dupont nemours	55 1/8	54
eastman kodak	42 7/8	42 7/8
exxon corp	65 7/8	65 7/8
ford motor	68 1/2	66
gen. electric	108 1/4	106 1/2
gen. motors	64 1/4	62 5/8
goodyear	48 1/8	47 1/8
hewlett-pack.	84 3/4	85
int. bus.mach.	53 1/8	52 7/8
int. tel.tel.	99 1/8	97 7/8
klm airlines	27 1/8	26 7/8
mcdonnell	115 5/8	115 1/2
merck co.	34 7/8	34 7/8
mobil oil	80 1/2	80 1/2
penn central	29 1/2	28 3/4
philips	24 1/2	24 1/4
royal dutch	107 1/8	107 5/8
sears roebuck	49	48 1/4
sfe-south.pac.	24 1/4	23 5/8
texaco inc.	67 1/4	66 1/2
travelers	39 7/8	40
united techn.	65 3/4	64 7/8
westinghouse	15	14 3/4
whitman corp	15 1/2	15 3/8
woolworth	24 3/4	24 1/2

Advieskoersen

Valuta		
amerik.dollar	1,910	2,030
austr.dollar	1,35	1,47
belg.frank (100)	5,27	5,57
canad.dollar	1,400	1,520
deense kroon (100)	27,30	29,80
duitse mark (100)	109,40	113,40
engelse pond	2,75	3,00
finse mark (100)	33,40	35,90
franse frank (100)	31,45	34,20
griekse dr. (100)	0,67	0,85
hongkong dlr.(100)	22,50	26,50
ierse pond	2,62	2,87
ital.lire (10.000)	10,65	12,35
jap.yen (10.000)	177,50	183,50
noorse kroon (100)	24,65	27,15
oost.schill. (100)	15,67	16,17
port.escudo (100)	1,01	1,19
spaanse pes. (100)	1,28	1,46
turkse lira (100)	0,0075	0,0135
zweedse kr. (100)	23,00	25,50
zwits.fr. (100)	130,50	135,00

Wisselmarkt

Valuta	Koers
amerik.dollar	1,97075-1,97325
antill.gulden	1,0950-1,1250
austr.dollar	1,4200-1,4300
belg.frank (100)	5,4325-5,4375
canad.dollar	1,46975-1,47225
deense kroon (100)	28,725-28,775
duitse mark (100)	112,0050-112,0550
engelse pond	2,8760-2,8810
franse frank (100)	32,975-33,025
griekse dr. (100)	0,7300-0,8300
hongk.dollar (100)	25,3850-25,6350
ierse pond	2,7625-2,7725
ital.lire (10.000)	11,645-11,695
jap.yen (10.000)	182,000-182,100
nwzeel.dollar	1,1340-1,1440
noorse kroon (100)	25,985-26,035
oostenr.sch. (100)	15,9330-15,9430
port. escudos (100)	1,0930-1,1330
spaanse pes. (100)	1,3770-1,3870
zweedse kr. (100)	24,395-24,445
zwits.frank (100)	132,975-133,025
e.c.u.	2,1740-2,1790

Goud en zilver

Goud onbewerkt 23,950-24,550, vorige 23,810-24,410, bewerkt 26,150 laten, vorige 26,010 laten.
Zilver onbewerkt 300-370, vorige 295-365, bewerkt 410 laten, vorige 410 laten.

Indexen

Index		
EOE-index	437,40	437,32
cbs koersindex	292,70	293,00
Dow Jones	3895,34	36,58

Optiebeurs

Fonds	serie		omzet	v.k.	s.k.
abn amro	c apr	70,00	184	2,40	2,20
abn amro	c apr	72,50	202	1,50	1,30
abn amro	c apr	75,00	592	0,90	0,80
abn amro	c jul	70,00	297	3,40	3,30
abn amro	c jul	72,50	334	2,40a	2,40
abn amro	p apr	67,50	315	2,10	2,30
abn amro	p jul	67,50	205	3,40b	3,70
d/fl	c feb	195,00	232	2,60a	1,90
d/fl	c feb	200,00	425	0,40	0,45
d/fl	c jun	200,00	338	4,30	4,00
d/fl	c dec	200,00	216	7,20	7,20
d/fl	p jun	190,00	270	1,70	1,70
d/fl	p jun	195,00	271	3,40a	3,40
dsm	c apr	115,00	612	2,80	3,60
dsm	c apr	120,00	357	1,40	1,80
els	p apr	170,00	205	1,00	1,40
eoe	c feb	430,00	278	8,40b	9,00
eoe	c feb	435,00	1904	5,50	5,50
eoe	c feb	440,00	606	2,90b	2,80
eoe	c feb	445,00	639	1,40	1,50
eoe	c feb	450,00	193	0,50	0,60a
eoe	c mrt	440,00	320	9,00	9,00
eoe	c apr	400,00	528	40,00b	42,00
eoe	c apr	420,00	505	25,00a	25,00
eoe	p feb	420,00	210	0,90	0,50
eoe	p feb	425,00	196	1,60	0,70
eoe	p feb	430,00	343	2,40	1,70a
eoe	p feb	435,00	1135	4,50a	3,00
eoe	p feb	440,00	726	7,00	5,40
eoe	p feb	445,00	288	11,00	9,50a
fokker	c apr	25,00	205	1,20	1,10a
hoog	c apr	60,00	194	6,90	6,00
hoog	c apr	65,00	369	4,30	3,60
hoog	c apr	70,00	211	2,40	2,00
hoog	p jul	50,00	238	1,70	1,80
ing	c apr	95,00	430	1,80	1,90
kpbt	c apr	47,50	465	3,00	4,60
kpbt	c apr	50,00	1298	1,80	3,10a
kpbt	c apr	55,00	179	1,00a	1,40
olie	c feb	215,00	179	0,90	1,10
phil	c apr	45,00	283	4,40	4,10
phil	c apr	50,00	392	1,80	1,70
phil	c apr	55,00	194	0,70	0,60
phil	c okt	45,00	239	6,40	6,20b
phil	c okt	47,50	529	5,00a	4,90b
phil	p okt	47,50	512	4,00a	3,90
top5	p feb	790,00	249	7,50	6,50
unil	p apr	210,00	200	0,90a	0,80
vo	c apr	50,00	237	2,20b	4,20
wkl	c mei	120,00	295	8,00	7,40

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

Auto-Info

Wat kost een auto in 1994?

	Cilinder-onhoud in cc	Vermogen in kW omwentelingen D = DIN S = SAE	Lengte in cm	Breedte in cm	Gewicht in kg	Topsnelheid	Benzineverbruik in km per l.	Prijs inclusief BTW in guldens
[illegible]a Romeo								
[illegible]33 1.4	1350	65/6000/D	407	161	970	176	12,5	27.650.-
[illegible] 155 1.8	1773	93/6000/D	444	170	1205	200	11,3	40.990.-
[illegible]	1962	107/5800/D	455	176	1200	210	8	53.790.-
[illegible] Motors								
[illegible]ocsta	1789	64/5500/D	358	169	1319	145	8,6	38.900.-
[illegible]on Martin								
[illegible] Martin Virage	5340	246/5300/D	473	185	1790	250	4,9	op aanvr.
[illegible]								
[illegible] 1.6 S	1595	52/5400/D	448	169	1209	162	12,4	42.990.-
[illegible]0	1984	74/5500/D	479	178	1282	182	10,1	64.990.-
[illegible]oupé	2309	98/5500/D	436	171	1204	206	15	84.990.-
[illegible]	3562	184/5800/D	440	172	1360	230	9	212.990.-
[illegible]abriolet	2771	128/5500/D	436	171	1272	222	10	105.898.-
[illegible]tley								
[illegible] Brooklands	6750	165/4200/D	527	189	2350	205	5	411.620.-
[illegible] Turbo R	6750	230/4200/D	527	189	2410	233	5	562.889.-
[illegible]								
[illegible]	1596	73/5500/D	443	170	[illegible]	191	10,6	46.950.-
[illegible]	1795	83/5500/D	[illegible]	170	1145	198	11,7	56.950.-
[illegible]	2443	63/4600/D	[illegible]	178	1185	165	15	[illegible]
[illegible]25i	2494	141/5900/D	[illegible]	170	1295	233	11	82.500.-
[illegible]20i	1990	110/5900/D	472	175	1425	211	9,3	74.950.-
[illegible]30i	2986	138/5800/D	491	184	1570	220	8,7	118.250.-
[illegible]50i	4988	220/5200/D	502	184	1860	250	7,4	224.500.-
[illegible]50 CSi	5600	280/5200/D	478	185	1790	250	7,7	306.000.-
[illegible]ck								
[illegible] ParkAvenue	3800	125/4800/D	500	183	1510	195	8,1	101.900.-
[illegible]illac								
[illegible] Seville STS	4565	220/6000/D	517	188	1688	240	8,5	169.900.-
[illegible] Sixty Special	4894	150/4100/D	524	186	1655	200	6	159.500.-
[illegible]vrolet								
[illegible]	2190	81/5200/S	[illegible]	172	[illegible]	175	[illegible]	38.900.-
[illegible]	5733	221/5000/S	[illegible]	181	[illegible]	[illegible]	7	153.500.-
[illegible] Blazer	4300	119/4000/S	[illegible]	174	1663	170	7	79.300.-
[illegible]ysler								
[illegible] Le Baron	[illegible]	[illegible]	[illegible]	173	1300	165	10	68.595.-
[illegible] Voyager	2501	73/4700/D	447	183	1530	153	10	51.990.-
[illegible] Saratoga	2972	104/5200/D	460	173	1330	180	9	54.515.-
[illegible] Viper	7997	294/4600/D	446	192	1486	266	4,5	215.000.-
[illegible]roën								
[illegible] AX 11TE	1124	44/6200/D	350	156	609	158	17,8	20.275.-
[illegible] ZX	1360	55/6200/D	407	170	985	172	14,1	27.300.-
[illegible] BX TGi br.	1905	78/5500/D	499	173	1306	168	10,5	36.800.-
[illegible] Xantia 1.8X	1761	74/6000/D	444	175	1176	187	13	36.750.-
[illegible] XM	1998	79/5800/D	471	179	1267	190	10,8	53.850.-
[illegible] XMD Break	1998	79/5800/D	495	173	1380	168	14,9	56.950.-
[illegible]cia								
[illegible] 1210	1178	35/5300/D	436	164	920	135	12,7	12.390.-
[illegible] 1410	1397	48/5500/D	435	164	940	150	12,3	15.399.-
[illegible]aihatsu								
[illegible] Cuore 850 TG	846	30/5500/D	329	140	[illegible]	[illegible]	14	15.395.-
[illegible] Charade TSE	1295	62/6500/D	375	162	815	175	15	[illegible]
[illegible] Applause	1589	77/6000/D	431	166	953	185	14,2	29.295.-
[illegible] Feroza	1589	70/5700/D	378	158	[illegible]	145	9	41.995.-
[illegible] Rocky	1998	65/4600/D	411	158	1409	130	9	49.995.-
[illegible]aimler								
[illegible] 4.0	3980	166/4750/D	499	179	1770	219	9	[illegible]
[illegible] Tomaso								
[illegible] Pantera	4942	224/5800/D	427	183	1420	270	6	278.[illegible]
[illegible]kervoort								
[illegible]ood D8	1796	103/6750/D	360	173	630	200	12	[illegible]
[illegible]								
[illegible] GTB	3405	235/7200/D	[illegible]	[illegible]	[illegible]	275	[illegible]	[illegible]
[illegible]ondial	3185	198/7000/D	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]2 TR	4942	315/6750/D	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	351/[illegible]/D	443	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible] GT 2+2	5474	325/[illegible]/D	473	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]								
[illegible]	899	29/5500/D	323	149	705	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	999	33/5250/D	[illegible]	149	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]/D	384	154	760	165	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]/D	375	162	940	160	[illegible]	[illegible]
[illegible]	1372	52/6000/D	395	170	[illegible]	[illegible]	[illegible]	26.950.-
[illegible]	1581	65/5800/D	435	169	[illegible]	[illegible]	10	[illegible]
[illegible]	1995	85/6500/D	449	176	1094	[illegible]	11	[illegible]
[illegible]								
[illegible] 1.1i	1118	37/5200/D	364	155	765	140	16,8	22.990.-
[illegible] CL	1297	47/5000/D	403	166	929	152	13,1	28.490.-
[illegible]	1796	77/5800/D	403	169	1015	165	12,9	30.900.-
[illegible]	[illegible]	54/5800/D	423	166	946	163	13,1	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]/5250/D	448	174	1239	180	12,1	[illegible]
[illegible] CLX	[illegible]	77/5200/D	467	176	1255	188	12	[illegible]
[illegible]	[illegible]	103/3800/S	505	185	1400	180	9	71.857.-
[illegible]	[illegible]	[illegible]/D	445	182	1640	160	7,4	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]/D	454	177	1277	220	9,8	[illegible]
[illegible]	2960	[illegible]/D	446	178	1800	180	5,9	76.854.-
[illegible]								
[illegible] 1.5 CLE	1461	55/5200/D	429	165	1110	150	12,4	18.985.-
[illegible]								
[illegible] Civic	1343	55/6300/D	406	170	925	170	14,2	[illegible]
[illegible] Concerto	1493	66/6300/D	426	169	1021	172	12,8	31.[illegible]
[illegible] CRX	1590	92/6500/D	400	169	1100	190	11	54.590.-
[illegible] Accord	1997	85/5300/D	468	172	1240	197	11,6	39.590.-
[illegible] Prelude	1997	98/5500/D	444	176	1075	206	11	56.990.-
[illegible] Legend	3206	151/5500/D	495	181	1550	225	9,3	118.900.-
[illegible]	[illegible]	201/[illegible]/D	[illegible]	181	1370	270	7	237.000.-

DE FORD MONDEO, Auto van het Jaar in 1994.

	Cilinder-onhoud in cc	Vermogen in kW omwentelingen D = DIN S = SAE	Lengte in cm	Breedte in cm	Gewicht in kg	Topsnelheid	Benzineverbruik in km per l.	Prijs inclusief BTW in guldens
Hyundai								
Hyundai Pony	1468	62/5500/D	398	159	914	160	13,5	[illegible]
Hyundai Excel	1468	62/5500/D	427	161	950	160	14,3	[illegible]
Hyundai Lantra	1468	63/5500/D	439	169	1087	165	12,6	[illegible]
Hyundai Scoupé	1495	65/5600/D	421	161	950	179	15,4	29.950.-
Hyundai Sonata	1997	96/6000/D	468	175	1190	170	13	39.950.-
Jaguar								
Jaguar XJ6	3239	149/5200/D	499	180	1800	210	8,9	133.000.-
Jaguar XJS V12	5345	209/5550/D	476	179	1825	240	5,6	238.800.-
Jaguar XJ 220	3495	404/7200/D	493	200	1470	330	5,2	1.700.000.-
Jeep								
Jeep Wrangler	3960	131/4700/S	386	167	1505	170	6,1	52.705.-
Jeep Cherokee	2464	97/5300/S	429	179	1375	165	7,6	61.720.-
Kia								
Kia Sephia	1597	60/5000/D	428	[illegible]	[illegible]	175	13,8	27.900.-
Lada								
Lada 2105	1451	55/5600/D	412	162	985	150	11,8	13.975.-
Lada Niva	1568	57/5600/D	372	168	1150	132	10	29.275.-
Lada Samara	1288	44/5000/D	400	175	900	148	13,9	15.975.-
Lamborghini								
Lamborghini Diablo	5709	362/7000/D	446	204	[illegible]	325	6,1	575.[illegible]
Lancia								
Lancia Ypsilon	1108	38/5250/D	342	150	720	146	16,5	22.550.-
Lancia Delta	1581	55/6000/D	401	170	1120	175	11,3	34.950.-
Lancia Dedra	1581	56/6000/D	434	170	1082	170	13,6	39.900.-
Lancia Thema	1995	88/5250/D	459	176	1120	185	12	55.950.-
Lexus								
Lexus L 400	3969	180/5400/D	500	182	1780	250	9	162.357.-
Lexus GS 300	2997	156/5800/D	486	180	1580	230	8,3	129.950.-
Lincoln								
Lincoln Mark VIII	4600	209/5500/S	525	190	1627	215	10	141.843.-
Lincoln Town Car	4600	156/4600/S	555	[illegible]	1860	170	[illegible]	134.201.-
Lotus								
Lotus Esprit S4	2174	197/6500/D	437	186	1339	262	6	199.749.-
Maserati								
Maserati 222 SR	2790	165/5500/D	420	[illegible]	[illegible]	220	9	114.741.-
Maserati 430	2790	165/5500/D	440	[illegible]	[illegible]	240	[illegible]	123.054.-
Maserati Shamal	3217	240/6000/D	410	185	1355	270	[illegible]	193.026.-
Mazda								
Mazda 121	1324	40/5500/D	380	165	810	150	[illegible]	22.745.-
Mazda 323	1324	55/5500/D	[illegible]	165	860	140	[illegible]	27.795.-
Mazda 626	1840	78/5500/D	469	175	1145	190	12,9	[illegible]
Mazda MX3	1598	[illegible]/5300/D	[illegible]	169	1030	179	12,4	44.295.-
Mazda MX5	1598	[illegible]/6500/D	[illegible]	167	960	195	[illegible]	56.912.-
Mazda MX6	2497	123/5600/D	[illegible]	175	1115	200	[illegible]	72.325.-
Mazda Xedos 6	1598	84/6500/D	[illegible]	170	1169	200	11,3	53.995.-
Mazda Xedos 9	1995	107/6000/D	[illegible]	177	1410	212	12	71.850.-
Mazda RX 7	2× 654	177/6500/D	[illegible]	175	1210	250	12	155.450.-
Mercedes								
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	11,6	56.250.-
Mercedes C 200 D	1997	55/4600/D	448	172	1280	160	[illegible]	[illegible]
Mercedes E 200	1997	100/5500/D	474	174	1330	200	11	[illegible]
Mercedes E [illegible] D	[illegible]	[illegible]	474	[illegible]	[illegible]	160	[illegible]	75.000.-
Mercedes E 220 Kombi	2199	110/5500/D	477	174	1540	210	[illegible]	101.150.-
Mercedes 320 Cabrio	3199	162/5500/D	474	174	1460	235	[illegible]	173.700.-
Mercedes S 500	4973	235/5700/D	[illegible]	188	2000	250	[illegible]	[illegible]
Mercedes SL 320	3199	170/5700/D	[illegible]	181	1850	240	10	221.100.-
Mercedes G 230	2298	93/5000/D	416	169	2040	145	6,6	134.900.-
Mercury								
Mercury Sable	3797	103/3800/S	488	180	1480	180	7,1	69.787.-
Mercury Villager	2960	111/4800/S	482	187	1790	169	9,7	75.287.-
Mitsubishi								
Mitsubishi Colt	1298	55/6000/D	395	168	900	170	[illegible]	26.995.-
Mitsubishi Lancer 1.3i	1298	55/6000/D	427	168	950	170	[illegible]	32.495.-
Mitsubishi Galant	1834	93/6000/D	462	173	1145	200	12,4	39.346.-
Mitsubishi Space Wagon	1997	99/6000/D	429	174	1150	170	11,4	49.995.-
Mitsubishi Pajero	2972	104/5000/D	428	[illegible]	1530	163	12,2	82.695.-
Mitsubishi Sigma	2972	151/6000/D	475	177	1510	225	9,2	69.900.-
Mitsubishi Space Runner	1834	90/6000/D	429	169	1180	180	[illegible]	44.395.-
Mitsubishi Eclipse	1997	110/6750/D	434	169	1270	220	[illegible]	63.950.-
Mitsubishi 3000 GT	2972	210/6000/D	456	184	1730	250	[illegible]	164.900.-
Morgan								
Morgan 4/4	1796	92/6250/D	366	142	824	172	11	80.250.-
Morgan Plus 8	3946	140/4750/D	373	156	940	210	[illegible]	114.250.-
Nissan								
Nissan Micra	998	40/6000/D	369	159	780	150	[illegible]	22.395.-
Nissan Sunny 1.4	1392	55/6000/D	397	167	965	170	13	27.095.-
Nissan 100 NX 1.6	1598	105/6400/D	413	166	1200	180	[illegible]	36.195.-
Nissan Primera 1.6 L	1598	66/6000/D	440	170	1095	180	12,5	35.995.-
Nissan Primera 2.0 LXD	1998	92/5600/D	440	170	1100	155	14,5	43.895.-
Nissan Serena	1597	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	150	[illegible]	49.400.-
Nissan Prairie	2389	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	170	[illegible]	51.295.-
Nissan 200 SX	1809	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	215	[illegible]	76.450.-
Nissan 300 ZX	2960	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	250	[illegible]	177.900.-
Nissan Patrol GR	2826	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	150	[illegible]	79.495.-
Nissan Terrano	2664	73/4000/D	[illegible]	173	[illegible]	145	[illegible]	59.895.-
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

	Cilinder-onhoud in cc	Vermogen in kW omwentelingen D = DIN S = SAE	Lengte in cm	Breedte in cm	Gewicht in kg	Topsnelheid	Benzineverbruik in km per l.	Prijs inclusief BTW in guldens
Opel								
Opel [illegible] City	1196	33/4600/D	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Opel [illegible]	[illegible]	44/5200/D	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Opel [illegible]	[illegible]	44/4400/D	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Opel [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Opel [illegible]	[illegible]	110/[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Opel [illegible]	[illegible]	85/5400/D	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Opel [illegible]	1998	85/5200/D	449	167	1070	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Opel [illegible]	[illegible]	130/5800/D	[illegible]	177	1570	222	[illegible]	[illegible]
Opel [illegible]	[illegible]	85/5200/D	[illegible]	[illegible]	[illegible]	150	[illegible]	[illegible]
Opel [illegible]	[illegible]	130/5200/D	482	175	[illegible]	170	[illegible]	[illegible]
Peugeot								
Peugeot 106	[illegible]	37/[illegible]	[illegible]	[illegible]	780	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Peugeot 205	[illegible]	44/[illegible]	[illegible]	156	780	164	16,5	23.940.-
Peugeot 306	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	186	[illegible]	[illegible]
Peugeot 405	[illegible]	47/[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	14,3	[illegible]
Peugeot 605 SV 3.0	[illegible]	124/[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Pontiac								
Pontiac Grand Prix	[illegible]	[illegible]	495	[illegible]	[illegible]	180	[illegible]	68.750.-
Pontiac Firebird	5733	160/4400/S	497	190	1555	239	6,7	69.990.-
Pontiac Trans Sport	2260	108/5800/S	494	188	1695	185	8	59.850.-
Porsche								
Porsche 968	2990	176/6200/D	432	174	1370	252	11,4	137.900.-
Porsche 911 Carrera	3600	200/6100/D	425	175	1370	270	7,5	205.900.-
Porsche 928	5396	250/5700/D	452	184	1580	275	7	285.100.-
Reliant								
Reliant Rialto	848	29/5500/D	332	142	395	130	15	26.345.-
Renault								
Renault Twingo	1239	40/5300/D	343	163	790	150	13,3	20.750.-
Renault Clio	1171	43/5500/D	371	161	825	155	16,9	22.995.-
Renault 19	1397	43/5250/D	415	166	954	161	16,3	27.395.-
Renault 21 Nevada	1721	68/5200/D	462	173	1119	179	14,2	36.995.-
Renault Laguna	1794	[illegible]/5750/D	451	175	1125	183	11,8	36.990.-
Renault Safrane	2165	79/5000/D	473	182	1400	200	11,8	56.775.-
Renault Espace	2165	80/5000/D	442	180	1390	175	9,7	57.995.-
Renault Alpine	2975	184/5750/D	441	176	1420	265	8,7	177.500.-
Rolls Royce								
Rolls Royce Silver Spirit	6750	158/4200/D	527	189	2245	209	5	517.000.-
Rolls Royce Corniche IV	6750	158/4200/D	520	184	2430	[illegible]	5	786.003.-
Rover								
Rover Mini Cooper	1275	46/5700/D	305	143	635	154	14,8	22.725.-
Rover 111 L	1120	44/5300/D	352	156	799	152	16	21.395.-
Rover 214 Si	1396	[illegible]	416	162	1030	170	14,7	29.995.-
Rover 220 GTi	1994	[illegible]/6000/D	416	162	1145	170	11,2	45.995.-
Rover 820 i	1994	[illegible]/6000/D	488	173	1290	199	11,6	57.490.-
Rover Estate	[illegible]	[illegible]	447	171	1197	169	19,8	[illegible]
Landrover Discovery V8i	3528	[illegible]/4750/D	452	179	1856	163	6,4	73.190.-
Landrover Defender	2495	[illegible]/3800/D	460	179	1700	135	8	53.750.-
Range Rover	3950	134/3750/D	445	182	1927	170	6	99.300.-
Saab								
Saab 900	1985	[illegible]/6100/D	464	171	1295	195	10,8	[illegible]
Saab 900 Turbo	1985	[illegible]/5500/D	464	171	1295	195	8,5	[illegible]
Saab 9000 CS 2.3	2290	[illegible]/5500/D	476	178	1390	205	11	79.950.-
Seat								
Seat Marbella	903	[illegible]/D	347	146	680	133	15	14.[illegible]
Seat Ibiza 1.3i	1272	[illegible]	[illegible]	164	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Seat Cordoba	1391	[illegible]	[illegible]	164	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Seat Toledo	1595	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Skoda								
Skoda Favorit	1289	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	14,3	[illegible]
Subaru								
Subaru Vivio	658	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Subaru Justy	997	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Subaru Impreza	1820	[illegible]	[illegible]	[illegible]	1110	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Subaru Legacy 4WD	2212	[illegible]	[illegible]	169	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Subaru SVX	3319	[illegible]	[illegible]	177	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Suzuki								
Suzuki [illegible]	993	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Suzuki Samurai	1298	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Suzuki Vitara	1590	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Toyota								
Toyota Starlet	[illegible]	[illegible]/D	382	160	785	170	16,6	22.[illegible]
Toyota Corolla	[illegible]	[illegible]	410	[illegible]	[illegible]	175	[illegible]	[illegible]
Toyota Carina E	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	14,2	[illegible]
Toyota Celica	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	185	11	[illegible]
Toyota Camry 2.2	2164	[illegible]/D	473	177	1372	[illegible]	11,7	[illegible]
Toyota MR2	1998	[illegible]/D	[illegible]	[illegible]	975	200	[illegible]	[illegible]
Toyota Supra	2997	[illegible]/D	451	171	[illegible]	250	8,6	117.[illegible]
Toyota Landcruiser	[illegible]	[illegible]/D	[illegible]	180	1890	145	10,5	[illegible]
Toyota Previa	2438	[illegible]/D	475	180	1601	175	8,7	[illegible]
Toyota 4-Runner	2959	[illegible]/D	447	169	1770	155	6,9	[illegible]
TVR								
TVR S4c	2933	[illegible]/D	401	172	1060	225	8,5	[illegible]
Volkswagen								
Volkswagen Polo	1043	[illegible]/D	376	157	767	148	14	[illegible]
Volkswagen Golf CL	1391	[illegible]/D	402	169	932	157	14,3	[illegible]
Volkswagen Vento	1781	[illegible]/D	438	169	980	169	11,3	[illegible]
Volkswagen Golf Diesel	1896	[illegible]/D	402	169	1025	165	16,9	[illegible]
Volkswagen Passat	1781	[illegible]/D	461	172	1198	178	11,8	[illegible]
Volkswagen Passat TD	1896	[illegible]/D	461	172	1245	178	18,3	[illegible]
Volkswagen Corrado	1984	[illegible]/D	405	169	1175	210	[illegible]	[illegible]
Volvo								
Volvo 440	1794	[illegible]/D	431	167	[illegible]	175	19,6	[illegible]
Volvo 460	1596	[illegible]/D	426	171	990	190	12,6	[illegible]
Volvo 850	2435	[illegible]/D	466	176	1390	215	9,1	[illegible]
Volvo 940	1986	[illegible]/D	487	175	1341	180	7	[illegible]
Volvo 960	2922	[illegible]	[illegible]	175	1500	210	[illegible]	[illegible]
Yugo								
Yugo 1.3 EFi	1290	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

Actrice dit najaar in nieuwe comedyserie op tv

Margreet Blanken blij met einde van MCW

DOOR MARTIN HERMENS

ARNHEM – Zuster Reini Hermans is na de laatste aflevering van Medisch Centrum West van vanavond (Nederland 2 om 19.58 uur) voorgoed uit deze serie. Haar vertolkster Margreet Blanken laat er geen traan om. Na zeven jaar ruilt ze haar alter ego in voor een andere televisiepersoonlijkheid. Die van Dolly in de nieuwe comedy 'Vraag 't maar aan Dolly'. „Dat is een heel andere rol. Een soort Alexis; een vreselijke feeks," zegt de Arnhemse actrice. „Ik had behoefte om iets heel anders te doen. En de kans om een secreet te spelen krijg je niet zo vaak."

● *Margreet Blanken: „Nu kom ik meer aan het gewone leven toe."* Foto: DIJKSTRA

De opnamen voor de nieuwe comedy, die dit najaar bij de Tros op de buis verschijnt, zijn afgelopen week begonnen. Volgens Margreet Blanken helpt die serie haar af van het imago van Zuster Reini. „Ik wil laten zien dat het een fabeltje is dat je niet van een rol kunt afkomen," vertelt ze. „Daar ben ik ook nooit bang voor geweest. Zuster Reini was geen karikatuur, maar gewoon een mens van vlees en bloed."

Tv- en theaterproducenten kennen die angst wel. „Sommigen vragen me liever niet voor een rol omdat ik te veel vast zit aan die Tros-serie," zegt de actrice. „Maar ik weet niet of mij dat echt veel nadelen heeft bezorgd. Ik ben niet hard op zoek geweest naar een andere rol. De mensen weten dat ik besta; dingen komen op me af. Er is nooit iemand geweest die tegen me zei: jij krijgt die rol niet omdat je in Medisch Centrum West zit. Maar ik weet natuurlijk niet wat er gezegd wordt als ik er niet bij ben." Het liefste zou ze terugkeren naar het circuit van kleine zaalvoorstellingen. Terug naar het échte acteerwerk. „Wat je op televisie doet, is geen acteren maar een soort van 'zijn'. Een scène van twee minuten probeer je zo intens mogelijk te spelen en dan is het voorbij. In het theater ben je een paar uur fysiek in de weer met je rol. Daar moet je je tanden in zetten. Dat mis ik bij televisie."

Frustrerend

„Soms moet je een scène tien keer over doen omdat het geluid of het licht niet goed was," vervolgt ze. „Dat is lastig wanneer het een moeilijke scène is. De eerste keer speel je zo'n scène vrij puur. Daarna probeer je na te doen wat je de eerste keer hebt gedaan. Uiteindelijk wordt gekozen voor een opname waarvan de techniek perfect is. Er wordt niet gekeken naar de kwaliteit van het spel. Dat is heel frustrerend. Aan de andere kant: televisie heeft ook veel leuke kanten en uitdagingen. Maar alleen televisie? Nee, daar kan ik geen voldoening uit halen. Ik wil ook op toneel staan."

Margreet Blanken had een kwart eeuw toneelspelen achter de rug toen ze voor het eerst op televisie verscheen. „Nee, ik heb geen spijt gehad dat ik bij toneelgroep Theater ben weggegaan. Het was hoog tijd dat ik wat anders ging doen. Ik kreeg daardoor veel meer tijd om gewoon mens te zijn. Vroeger stond ik op en ging ik naar bed met het toneel. Ik zag mijn zoon nauwelijks. Nu kom ik meer aan het gewone leven toe."

„Bij Theater was ik een soort partje van een groot, draaiend geheel. Dat heb ik nu wel gehad. Ik zou het liefst met een kleine groep mensen voorstellingen willen maken die ergens over gaan. Dat mis ik soms in het theater, dat het ergens over gaat. Als het publiek het theater verlaat, moet het iets meer levensmoed hebben. Noem het maar een boodschap. Als ik nu een voorstelling zie, kom ik er na een avond kijken achter dat het me niet raakt. En dat is juist wat theater moet doen: mensen raken."

Medisch Centrum West vond ze te veel drama in drie kwartier. „Je pakt mensen veel meer door ze gewone dingen te laten zien," stelt Margreet Blanken. „Dat gebeurde niet en dat stoorde me steeds meer. Volgens de schrijvers van Medisch Centrum West geven zij de kijkers wat ze willen. Dat is niet zo. Kijkers vreten alles wat je ze voorzet. Dus stop je er meer humor in, dan wordt dat ook gevreten. Ik blijf vinden dat de schrijvers te veel kwijt wilden in één aflevering."

Vorig jaar had ze al besloten om te stoppen met de veelbekeken serie. „Als ik was doorgegaan, had ik daar moeite mee gehad." Wat niet betekent dat ze met tegenzin aan de serie heeft meegewerkt. „We hebben er op een goede, serieuze manier aan gewerkt. De regisseur was een schat van een man die van zijn produkt houdt. Zoiets slaat over op de rest van de club. Maar na zeven jaar word je een beetje MCW-moe. Dat hoor ik ook van mensen om me heen."

Ervaringen

Haar ervaringen met het medium televisie? „Van de ene op de andere dag ben je een bijzonder mens. Dat is het vreemde. Je bent op straat niet meer anoniem, je stijgt in waarde. Ook al ben je dezelfde persoon als voorheen. Ik heb dat altijd met een flinke korrel zout kunnen nemen. Van die bekendheid kun je net zoveel last hebben als je wilt. Ik had mijn handen nu vol kunnen hebben aan het openen van winkels en het zitten in panels. Maar ik heb geen zin om een Bekende Nederlander te zijn."

Snikkend

Voor acteurs en actrices zijn het moeilijke tijden. Margreet Blanken: „Wij worden steeds minder belangrijk, zijn bijna overbodig. Mensen kijken het liefst naar programma's waarin mensen elkaar snikkend in de armen vallen. Wij spelen die dingen. Maar mensen zien liever echt verdriet en een camera boven de ellende van een ander. En voor series als Goede Tijden Slechte Tijden worden mensen uit het café geplukt en voor de camera gezet."

„Wat is nog het vak toneelspelen?" vraagt ze zich hardop af. „Als je jong bent en een leuk koppie hebt, krijg je grote rollen of zelfs een eigen tv-serie. In Goede Tijden, Slechte Tijden spelen enkel oudere mensen mee omdat die er nu eenmaal ook zijn in de maatschappij. Televisie en film, ze krijgen steeds minder inhoud, het gaat om de buitenkant. Ach, uiteindelijk verandert dat wel weer. Dan verlangt het publiek weer naar mensen die hun vak beheersen. Die weten hoe ze moeten praten en emoties moeten spelen."

Margreet Blanken wijt de huidige gang van zaken aan de Nederlandse hokjes-geest. „Elk hokje vindt wat van het andere hokje. Nederlanders zijn nooit trots op hun kunstenaars. Wel op hun voetballers. Wie hier iets bereikt dat boven de middelmaat uitsteekt, wordt de kop afgehakt. Pas wanneer je in het buitenland iets bereikt, zeggen ze: hij of zij kan toch wel iets. Er lopen hier genoeg goede mensen rond. Ik vind het jammer dat we in een tijd leven waarin niet echt gekeken wordt naar wat er gebeurt, maar alleen naar wat een bepaalde groep er van vindt. Nee, ik maak me daar niet druk over. Ik kan dat in m'n eentje niet veranderen."

Marktaandeel publieke omroepen stabiliseert

Groei van RTL4 lijkt gestopt

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – Het marktaandeel van de publieke omroepen stabiliseert zich de laatste maanden en bij RTL4 lijkt de groei er uit. Dat concludeert Wim Bekkers, hoofd van de afdeling Kijk- en Luisteronderzoek van de NOS, aan de hand van de kijkcijfers over de eerste maand van 1994.

De publieke omroepen behaalden in januari een gezamenlijk marktaandeel van 50 procent. Dat betekent een lichte stijging met 1 procent ten opzichte van december vorig jaar. RTL4 blijft op een marktaandeel van 27 procent staan en RTL5 verloor in januari een procent martkaandeel en daalde daardoor naar 5 procent.

Een jaar geleden bedroeg het marktaandeel van de publieke omroepen nog 54 procent. Volgens Wim Bekkers van KLO is de komst van RTL5 de reden voor de daling van het aandeel van de publieke omroep naar 50 procent. RTL5 geeft over de eerst vier maanden van haar bestaan een dalende lijn in marktaandeel te zien. Het station ging in oktober 1993 van start met een hoog marktaandeel van 7,6 procent, maar in die maand werd de belangrijke voetbalwedstrijd Nederland-Engeland uitgezonden. Daarna zakte het marktaandeel naar 6 procent in november en december en ondanks een nieuwe programmering zakte het aandeel in januari naar 5 procent.

De kijkcijfers over de maand januari tonen verder aan dat de drie publieke netten qua marktaandeel in evenwicht zijn. Nederland 1, 2 en 3 behaalden marktaandelen van respectievelijk 17, 17 en 16 procent over januari. Die percentages liggen al een aantal maanden op dat gemiddelde.

Wim Bekkers verwacht dat de stabiliteit doorzet het komend jaar. „Door de grote evenementen als de Olympische Winterspelen en het WK Voetbal zal het marktaandeel van de publieke omroepen tijdelijk hoger liggen." Met ingang van het nieuwe winterseizoen, dat vanaf dit jaar al in september begint voor de publieke omroepen, is gelijkwaardigheid van de drie netten het doel van de programmering.

Kijk- en Luisteronderzoek is als adviseur betrokken geweest bij het opzetten van de nieuwe structuur en strategie voor de komende jaren. De strategie die omschreven is in de nota Model '94 heeft de gelijkwaardigheid van de drie netten als één van de uitgangspunten. Bekkers: „Elke avond zorgt één van de drie netten voor een programmering voor een zeer breed publiek. Zondag en maandag doet Nederland 1 dat, dinsdag, donderdag en vrijdag is voor Nederland 2 en woensdag en zaterdag zorgt Nederland 3 voor de superbrede programma's."

In Model '94 is een aantal programmaverschuivingen opgenomen. Zo verhuist Studio sport op zondagavond naar Nederland 1. Het jeugdblok van de NOS met Sesamstraat het Jeugdjournaal en Het Klokhuis is vanaf september weer op Nederland 3 te zien. Volgens Bekkers is het voor de kijker nog 'goed te volgen'. Een kwestie van even wennen, noemt hij het. „Uit onderzoek blijkt dat de kijkers zich elke avond oriënteren via de programmabladen. Ze komen op die manier de verschoven programma's vanzelf tegen."

● *The Peanuts: ook actief tijdens de komende carnavalsdagen.* Foto: JO PÖTTGENS

Dialectliedjes op cd Peanuts

KERKRADE – De Kerkraadse formatie The Peanuts van Jo Smeets komt in het voorjaar met een nieuwe cd waarop uitsluitend liedjes in het Limburgs dialect te horen zijn. De groep werd hiertoe geïnspireerd na het vallen van de Kerkraadse muur aan de grens met Herzogenrath en haar medewerking aan het benefietconcert ten bate van de slachtoffers van de Limburgse watersnoodramp. Toen ontstonden liedjes als De moer is voet, Limburg verzuupt en Vies Water.
Op de nieuwe cd, die ook nu weer in de Marlstone-studios wordt opgenomen, worden deze aangevuld met nummers als Limburg vakansielandj, Jongk van hart, Vlaaieblues, Vutje en Festival.
Tijdens de komende carnavalsdagen, wanneer de formatie optreedt in Schinnen en Ittervoort, valt bij The Peanuts het accent vooral op oude Limburgse carnavalsschlagertjes, maar ook op nieuwe als Der beste Kunde im Lokal en Eurodewals.

● *Voor de 'beste muziek' in Schindler's List is John Williams genomineerd voor een Oscar.* Foto: KIPPA

Twaalf Oscar-nominaties voor Spielbergs 'Schindler's List'

DOOR HANS DE BRUIJN

WASHINGTON – 'Schindler's List' is volgende maand de te kloppen film bij de jaarlijkse toekenning van de Academy Awards, beter bekend als de Oscars. Het indrukwekkende werkstuk van Steven Spielberg over een Duitse zakenman die duizend Poolse joden van de gaskamers redde, kreeg woensdag nominaties voor Oscars in maar liefst twaalf categorieën. Daarmee lijkt Spielberg verzekerd van minstens een handvol van deze fel begeerde onderscheidingen bij de uitreiking op 21 maart.

Voor het eerst, want de meest succesvolle filmmaker uit de historie won – hoewel hij vier keer eerder genomineerd werd – nooit een Oscar voor een film. In 1986 kreeg hij wel een 'ere-Oscar' voor zijn werk. Schindler's List is voorgedragen voor onder meer de Oscars voor beste film, beste regie, beste acteur, beste bijrol (Ralph Fiennes), beste cinematografie, beste muziek (John Williams) en enkele filmtechnische prestaties.

'Schindler's List', die volgende maand in Nederland in première gaat, ondervindt de meeste concurrentie van 'The Piano', het liefdesdrama van regisseuse Jane Campion en van de Britse film 'The Remains of the Day' van James Ivory, die beide acht nominaties kregen. Voor 'beste film' zijn verder 'The Fugitive' (de remake voor de bioscoop van de tv-serie uit de jaren zestig, met Harrison Ford) en 'In the Name of the Father' (een Britse rolprent over het Noordierse probleem, met Daniel Day Lewis) voorgedragen, die beide zeven nominaties kregen.

De Oscar voor beste acteur gaat mogelijk naar dezelfde Daniel Day Lewis en verder naar Liam Neeson (Oscar Schindler in Schindler's List), Laurence Fishburn (uit 'What's love got to do with it', het levensverhaal van zangeres Tina Turner), Tom Hanks (het aids-drama 'Philadelphia') of Anthony Hopkins (voor zijn rol in 'The Remains of the Day'). De beste actrice moet worden gekozen uit het rijtje: Holly Hunter ('The Piano), Angela Bassett (die Tina Turner speelt in 'What's Love...), Stockard Channing (in 'Six Degrees of Separation'), Debra Winger ('Shadowlands') en Emma Thompson ('The Remains of the Day').

Twee actrices kregen twee nominaties: Emma Thompson en Holly Hunter werden ook voorgedragen voor de Oscar voor 'beste vrouwelijke bijrol', Thompson voor 'In the Name of the Father' en Hunter voor 'The Firm'. De 11-jarige Nieuwzeelandse Anna Paquin kreeg een nominatie voor haar bijrol in 'The Piano', en is daarbij de op een na jongste actrice die voor een Oscar in aanmerking komt. Bij de mannen gingen de nominaties voor beste bijrollen naar Tommy Lee Jones ('The Fugitive'), Leonardo DiCaprio ('What's eating Gilbert Grape'), Ralph Fiennes ('Schindler's List'), Pete Postlewaithe (voor 'In the Name of the Father') en John Malkovich ('In the Line of Fire').

Als vijf beste buitenlandse films kozen de leden van de Academy de Spaanse film 'Belle Epoque', 'Farewell my concubine' uit Hong Kong, het Britse 'Hedd Wyn', het Vietnamese 'De geur van groene papaya' en de Taiwanese film 'The wedding banquet'. Onder de voorgedragenen zijn een aantal ex-Oscarwinnaars, zoals de acteurs Daniel Day Lewis, Anthony Hopkins en Emma Thompson, en de regisseurs Ivory en Spielberg.

● *Goedele Liekens maakt deel uit van het vaste panel in 'Wie van de drie'.* Foto: KIPPA

Wie van de drie terug op tv

HEERLEN – De Avro begint eind april met nieuwe uitzendingen van het indertijd razend populaire spelprogramma Wie van de drie. De omroep is alleen nog op zoek naar een presentator van het raadspelletje, dat zo'n tien jaar geleden werd gepresenteerd door Herman Emmink. De samenstelling van het panel staat vrijwel vast. Dat zal bestaan uit de Belgische presentatrice en sexuologe Goedele Liekens, acteur Marnix Kappers, tv-kok Joop Braakhekke en VVD-politica Erica Terpstra. Een eerste proefopname wordt door een Avro-woordvoerder omschreven als 'bijzonder geslaagd'. Wie bij die opname fungeerde als presentator wil hij echter nog niet bekend maken.

Limburgs Dagblad
piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,40.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,25 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,90.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,90.
Afwijkende tarieven Kontakten/Klubs en 06-lijnen: ƒ 2,35.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50;
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.

Personeel gevraagd

Schilder
kan nog binnen-, schilder- en behangwerk aannemen, met winterschilderskorting. Vraag ook prijs buitenwerk voor 1994. Vrijblijvende prijsopgave ☎ 045-320550.

SCHILDER kan nog schilderwerk aannemen. Tel. 045-429831.

Dakdekkersbedrijf kan nog DAKWERK aannemen. Bel voor vrijblijvende offerte, Tel. 045-226377, na 17.00 uur.

Goede KAPSTER met heren-dames vakpapieren 22 jr. zoekt vast werk in de kappersvereld. Bellen tussen 8.30-17.30. 045-214313.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Personeel gevraagd

Limburgs Dagblad
vraagt
Bezorg(st)ers voor Heerlen en Voerendaal
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen. L. Coraten, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen. ☎ 045-739330

Gevr. kunststoframen-monteur.
Firma Ramalux, Industriestr. 20, Sittard. Tel. 046-524969.

Voor haar filiaal te Heerlen zoekt Adams
Magazijnhulpen
(leeftijd 16-18 jaar)
voor vrijdag de hele dag en zaterdagochtend.
Voor het vakseizoen van onze zaak.
Je kunt telef. kontakt opnemen met Brigit Thomassen telef. 045-742766.
Adams

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Pretpark de VALKENIER in Valkenburg vraagt voor haar zelfbedieningsrestaurant dames het seizoen 1994 zelfstandig werkende kok, ervaring vereist. Sol. na telef. afspraak 04406-12289 ma. t/m vr. 9.00-17.00 uur.

Prom. en ARTIESTENBUREAU zoekt div. artiesten en orkesten voor het P.R. management. Tel. 045-462534.

MONTEUR gevraagd voor onze snel-groeiende gezonde Electrowinkel in TV, radio en wasautomaten met goede toekomstmogelijkheden. Br.o.nr. B-05095, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Voor direkt gevraagd VRACHTWAGENCHAUFFEUR m/v, liefst met kraanervaring. Sieben bouwmaterialen, Schelsberg 94, Heerlen, telef. 045-725709.

Te huur gevraagd

Net stel zoekt met spoed huis te huur, liefst met tuin en garage omg. GELEEN, Beek, Maastricht. Huurprijs tot ƒ 1.500,-. ☎ 046-758273.

OG te huur

Te huur KAMERS en appartementen in Geleen. Tel. 046-370212.

Ruime WONING 2/1 kap in Geleen-zuid, 3 slpks, tuin, garage, met overnamekosten. Huurprijs ƒ 1.050,- per maand. Tel. 046-750235.

KERKRADE, nette rustige 2-pers. etagewon., 1 slpkr., ƒ 600,- incl. ☎ 045-453635.

Te h. ruim vrijst. WOONHUIS: hal, woonkr., keuken, grote berging, 4 slkrs., badkr. met ligbad en 2e toilet, kelder, zolder, tuin, evt. 32 m2 grond. Gelegen: Walem 100, gem. Valkenburg. Huurpr.n. o.t.k. Te bevr. 04459-1347.

VALKENBURG, groot appartement te huur, gemeubileerd, 2 slpkmrs. Dir. te aanv. Tel. 04459-2208.

Te huur in GULPEN Rijksweg 60a, winkelpand. Centraal gelegen bij busstation. Ind.: winkelopp. 50m2. Overig: kantoor, toilet, keuken- en magazijnruimte. Tot. opp. 63m2. Tweezijdige belettebaarheid. Aanvaarding direkt. Huurprijs n.o.t.k. Inl.: 04759-2860/04749-1830. Fax: 04749-2218.

Onroerend Goed

Valkenburg-Broekhem
ƒ 220.000,- k.k.
Woonhuis met garage, voor- en achtertuin. Woonkamer, luxe keuken, 3 slpkmrs., badkamer en zolder met grote dakkapel, bwj. 1973. Troost o.g. Heerlen Tel. 045-717976.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

HUIZEN gezocht voor binnen- en buitenlandse kandidaten. Verkoper betaalt geen kosten. Wijman & Partners. ☎ 045-728671.

Te koop gevraagd mooie of kleine BOERDERIJ. Telef. 09-49.2841.34197 na 16.00 uur. Güther Hubers, Liebigstr. 13, 47441 Moers.

DOENRADE, Valderensweg 17. Halfvrijst. woonh. in mooie bouwstijl met 470 m2 ondergrond, vrij landelijk uitzicht achterzijde. Ind.: entree hal met toilet, woonkr., keuken met luxe inrichting, open serre, gar./berging, 3 slkrs., badkr., zolder via vlizotrap, parketvloer in woonkr., aangelegde tuin, vr.pr. ƒ 240.000,- k.k. Aanv. i.o. Open huis zaterdag 12 febr. van 13.00-16.00 u. Inl. 04492-1741 of 04499-4486.

Te koop BOUWGROND te Buchten. Telefoon 04498-51447.

Feesten/Partijen

FEEST! Chef-kok met ruime ervaring in party-service biedt zich aan om uw thuisparty geheel te verzorgen, eten, drinken, aankleding, u hoeft alleen nog maar aan tafel te gaan. ☎ 045-427743.

Bedrijfsinventaris

Te k. gevr. LOODS en/of opslagterrein, 100-200m2. Tel. 045-258424 na 18.00 uur.

Bouwmat./machines

Gebruikte BOUWMATERIALEN te koop. Geopend; dagel. van 9.00-17.00 uur; zat. van 9.00-13.00 uur. De Koumen 120, Hoensbroek. Tel. 045-212191/222117.

Te k. 2 demontabele UNITS, te gebruiken als verenigingslokaal of kantoorgebouw. Telef. 043-632433.

Reparaties

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122

TV/VIDEO defect? Snelle en vakkundige reparaties. Meestal binnen 1 dag klaar. E + E Electronica, Servatiusstraat 2, Treebeek-Brunssum. Tel. 045-231340.

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

TEBBEN koeltechniek koelkast/diepvriesreparaties met garantie. Voor part. geen voorrijkosten. ☎ 045-460471.

DIEPVRIES en koelkast reparaties, zonder voorrijkosten. 045-745230. Service binnen 24 uur met garantie.

Speelgoed

Te k. grote partij PLUCHE-BEESTEN. Locht 42-B3 Kerkrade, telef. 045-421980.

Transacties

SPAARBRIEFBEURS Eindhoven, 040-457080. Discrete verzilvering van waardepapieren aan toonder. Advies voor discreet sparen i.v.m. EG-maatregelen. Boschdijk 363.

Landbouw

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Te koop 1 ha. MAIS. Tel. 04498-57512.

AGRARIËRS, wij willen u graag van dienst zijn bij het distribueren en injecteren van mest d.m.v. onze moerasvoertuigen. Mogelijkheden bouwlandinjectie, zodebemesting en nieuw: het sleufkouterssysteem. Loonbedrijf L. Snijders, Klimmen, telefoon 04459-1254.

Auto's

Quadflieg Daihatsu Terreinauto's:
Mitsubishi Pajero '84
Suzuki Jeep geel kent. '90
Isuzu Trooper '88

Automatics
Toyota Tercel aut. '84
Hyundai Pony '86

Diesels
BMW 524 TD '89
Charade turbo diesel 147.000 km '89
Mitsubishi L 300 2.5 D '87

ANWB-gek. auto's
Suzuki Alto GLX '89
Opel Kadett 1.8 GT '88
Ford Escort 1.3 CL '87
Opel Vectra 1.6 '91
Seat Ibiza '88
VW Golf GLi Cabrio '87
Kadett combi 1.4i '91
Audi 80 1.8S '91
Ford Mondeo 1.6 CLX 5-deurs '93
Ford Siërra 2.0i CL '92
Ford Siërra 2.0 CL 4-drs. '88
Siërra 1.6 CL Sedan '89
Ford Siërra zwart '88
Ford Siërra sport '87
Ford Siërra 2.0 CL '88
Siërra Crosworth uitv. '85
Ford Escort 1.4 CL 3-drs. '86
Ford Escort 1.4 CL 5-drs '87
Ford Escort 1.3 5-deurs '83 '84 '85
Opel Corsa 1.3i '89
Kadett 1.2 S sportuitv. '85
Opel Kadett 3-drs. bruin '85
Opel Kadett 3-drs. groen '85
Opel Kadett 1.3S 5-drs '87
Opel GTI '89
Audi 100 2.3 E nw. type '91
VW Passat 1.8 GL '90
VW Polo Coupé '90
VW Golf Manhattan 1.6 '89
VW Jetta 1.3 S 4-drs. '89
VW Golf GTI 1.8i '88
VW Passat 1.8i 5-drs. '86
Nissan Primera 1.6 LX '91
Nissan Sunny coupé 1.6 '87
Honda Civic 1.3 S '89
BMW 316 beige '85
Alfa 33 1.3 '87
Lada 2105 1.5 '90
Mazda 626 1.8 LX '90
Citroën AX Sport '87
Citroën 1.4 BX '85
Mini 100 XE '88
Volvo 340 '84 '87
Suzuki Alto '85

Div. inruilers:
Fiat Panda '84 '83
Subaru 1.3 DL '85
Mitsubishi Station '82
Fiat 127 '83
Volvo 340 '80 '84
Opel Manta '79
Daih. Cuore autom. '84
Volvo 340 '82
Ford Taunus '80
Reeweg 112, Landgraaf
Telefoon 045-321810.

Te k. gevr. loop-, sloop- en **Schadeauto's**
Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel. 045-272019.

Inruilers
MEENEEMPRIJZEN:
Alfa Julietta 1.6 '83 ƒ 1.850,-; Austin Metro '85 ƒ 750,-; BMW 320 6-cyl. '78 ƒ 850,-; Citroën Axel '86 ƒ 1.250,-; Citroën Visa '86 ƒ 1.450,-; Fiat 127 '82 ƒ 1.250,-; Escort '80 ƒ 1.250,-; Siërra '80 ƒ 1.250,-; Siërra lichte schade '85 ƒ 2.450,-; Mitsubishi Colt diesel Van '86 ƒ 1.250,-; Renault 5 automaat '81 ƒ 950,-; VW Golf S '80 ƒ 1.450,-; 3x Polo '79 '80 ƒ 750,-. AUTOBEDRIJF SCHAEPKENS, Klimmenderstraat 110, Klimmen.

Te k. AUDI 100, bwj. 12-'82, 74Kw., kleur bruin, 150.000 km., vr.pr. ƒ 5.000,-. Telef. 04454-63056 na 18.00 uur.

Te koop AUDI 100 CC, 5E, bwj. '85, perf.st. ƒ 5.900,-. Telefoon 04750-26272.

BMW 730i, kleur antraciet-met., '89, automaat, airco, radio BMW. Off. Saab Dealer KOMPIER Heerlbaan 66, Heerlen. Tel. 048-428840.

Te k. Daihatsu CHARADE, type '85, APK 2-'95, i.z.g.st., ƒ 3.600,-. ☎ 045-317675.

Aanbiedingen tot ƒ 10.000,-
Opel Corsa Swing zwart '88
Opel Kadett 1.3 S 3-drs. '87-'86
Opel Ascona 1.6 S 1e eig. '87
VW Golf 1.6 CL 5-bak schuifdak '85
VW Golf 1.3 C 3-drs. '85
BMW 316 alle opties '84
BMW 518 stuurbekr. '84
Ford Fiësta CL '87
Ford Escort XR3i '82-'83
Ford Escort 1.3 Laser '84
Ford Siërra 1.6 Luxe Combi '84
Rover 820i '88
Mazda 323 GLX autom. '85
Mazda 929 Coupé autom. '83
Mits. Lancer Wagon D '87
Nissan Cherry GL '85
Audi 80 1.6 CC '84
Audi 100 2.2 E sportv. '85
Citroën BX 1.4 E '88-'86
Honda Accord 2.0 EX '86
Honda Accord 1.6 LX '85
Hyundai Pony GL '88
Fiat Uno 55 S '85
Fiat Ritmo 60 L '88
Fiat Panda 45 S '85
Subaru 1.6 GL '85
Toyota Corolla 1.3 HB 2x '85
Toyota Corolla 1.6 LB '84
Toyota Carina II GL LB '84
Volvo 340 DL '85
Volvo 343 GL autom. '83

Auto Ruyl
Stationsstr. 85, Elsloo.
Tel. 046-371766

Te koop Fiat TIPO 1.4 D GT, bwj. '88, prijs ƒ 8.950,-. Napoleonsbaan 24, Geleen.

Fiat UNO 45S Fire, '87, 5-versn., met trekhaak, mooi en zuinig. 046-522718.

Te koop Fiat PANDA, bwj. '81, APK-gek. juli '94. Telef. 045-212344.

Te koop FORD Fiësta 1.3 S, type '80, APK '95, kleur rood ƒ 1.450,-. Tel. 046-522689.

Te k. Ford SCORPIO 2.0 inj. CL sedan, bwj. '90, techn. 100%, mooie auto. Telef. 045-246067 na 17.00 uur.

Ford ESCORT 1.3 model Bravo '84, alu-vlgn., sunroof, 5-bak, APK, zeer mooi, ƒ 3.250,-. 045-454087.

Te koop Ford FIËSTA 1100 Bravo, bwj. '82, APK-gek., ƒ 1.650,-. Tel. 045-724993 b.g.g. 721474.

Te koop Honda CIVIC 1300 nieuw model, bwj. '80, APK '95, ƒ 1.500,-. 045-217685.

Jaguar Daimler 3.6, kleur roodmetallic, bwj. '88, automaat,leder, airco, radio, cruise-contr., l.m.-velgen. Off. SAAB dealer KOMPIER, Heerlbaan 66, Heerlen. Telef. 045-428840.

MAZDA 626, Sedan 1.8 LX, Sedan, bwj. '90, 4-drs, wit, ƒ 14.500,-. Telefoon 046-519291 b.g.g. 528336.

MERCEDES 190 2.5, diesel, bwj. '87, div. extra's, blauwmetallic, i.z.g.st., elke keuring toegest. ƒ 24.750,-. 046-528336 b.g.g. 519291.

Auto KALDEBORN. Wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!!! ☎ 045-411572.

AUTO'S. U belt, wij kopen!! Ook 's avonds met vrijwaringsbewijs. ☎ 045-427671.

CORSA '84 ƒ 3.850,-; Escort XR3 '84 ƒ 3.750,-; Kadett E '85 ƒ 5.250,-; Renault 5 '84 ƒ 2.250,-; plus keuze uit nog plm. 20 auto's. Echter Auto's, ☎ 04754-88483.

Te k. SPORT Mercedes 280SL, '82, als nw. Locht 42-B3, Kerkrade, ☎ 045-421980.

Kleine Amerikaan OLDSMOBIEL, '81, 4-cyl., LPG, ƒ 2.250,-. Tel. 04754-88483.

Liefhebbers: te koop sportwagen, FIAT X1.9 Targa, bwj. '78, 2e serie, 1300cc, moet geheel opgeknapt, daarom slechts ƒ 1.150,- op 2 deurbeklediingen en een kleinigheid na kompleet. Kleikoeleweg 64, Landgraaf.

Te k. Opel KADETT automaat, 5-drs., bwj. '84 ƒ 2.950,-. Tel. 045-428826.

Opel Rekord 2.0 S automaat kleur antracietmet., bwj. '85, ƒ 6.500,-. Off. Saab Dealer KOMPIER Heerlerbaan 66, Heerlen. Tel. 045-428840.

OPEL Kadett 12 S, type '83, APK 2-'95, prijs ƒ 1.850,-. Telefoon: 045-317675.

Te k. Opel KADETT E stationcar 1600 diesel, dakrail en trekh., APK '95, bwj. '85, ƒ 5.300,-. ☎ 045-423927.

Opel KADETT C 1200, bwj. '79, APK, loopt nog 100%, ƒ 775,-. Telef. 045-314967.

Te koop Opel KADETT 16 GT, bwj. '85, sportuitv., mooie auto, pr.n.o.t.k., inr. mog. Tel. 045-317816.

Te k. Opel KADETT SLi, bwj. 8-9-'89, 5-gang. Tel. 046-583392.

PEUGEOT 1.9 GRi, station, 5-drs, antracietmetallic, bwj. '90, roofrack, i.z.g.st., pr. n.o.t.k. Telefoon 046-519291 b.g.g. 528336.

Te koop RENAULT 19 GTS inj., autom., 5-drs, m. '90, 1e eig., schadevrij, stuurbekr., schuifd., l.m.v.st., ƒ 12.750,-. Telef. 043-254462.

Saab 9000i-16, 5-deurs, kl. d.blauw, bwj. 11-'89, el. ramen. Off. SAAB dealer KOMPIER, Heerlen, ☎ 045-428840.

Saab 900 SE 2.5 V6 automaat, kl. Eucalyptus-groenmet., bwj. 9-'93, demo., leder, 2'airbag. Off. SAAB dealer KOMPIER, Heerlerbaan 66, H'rln, ☎ 045-428840.

Saab 9000 2.0 16 Turbo, antracietmet, bwj. 11-'88, airco, lm-vlgn., cruise contr. Off. SAAB dealer KOMPIER Heerlerbaan 66, Heerlen. Tel. 045-428840.

Te k. Suzuki SWIFT 1.6 GLX Sedan autom., bwj. 10-'91, plm. 19.000 km., kleur wit, vr.pr. ƒ 23.500,-. Telef. 04746-2856.

Te koop Talbot SOLARA, i.z.g.st. Telefoon 045-420308.

Te k. mooie Toyota LITEACE bus met combinatiekenteken, bwj. '85, vr.pr. ƒ 4.500,-. Tel. 04492-5473.

Weg. omst. nieuw model VW JETTA, eind '86, APK, in zeer goede st., vraagprijs ƒ 5.650,-. Tel. 045-229786.

Te koop VW GOLF turbo diesel, bwj. '89, blauwmetall., 3-drs. Telef. 04451-1753.

VW GOLF diesel type '83, APK 1-'95, in prima staat, ƒ 2.600,-. Tel. 045-210062.

VW TRANSPORTER, grijs kenteken, '81, ƒ 2.250,-. Telefoon 04754-88483.

Te koop VW GOLF GTS bwj. '85, veel extra's. Telef. 045-428453.

Voor liefhebber VOLVO 245, station, '81, LPG, trekh., lichte schade. 04492-5256.

Off. FSO Dealer. Autobedrijf P. van DIJK & Zn. Nieuw FSO Prima 1.5 SLXi v.a. ƒ 17.995.- ook in luxe GLXi en 1.9 diesel en 1.9 diesel pick-up; Fiat Tempra 1.6i SX '91 ƒ 18.750,-; Mazda 626 2.0i GLX 5-drs autom. '91 ƒ 22.750,-; Mitsubishi Galant 2.0 GLi 5-drs '91 ƒ 18.750,-; Opel Astra 1.4, 5-drs., 0 km '93 ƒ 27.900,-; Peugeot 205 Look '92 ƒ 14.900,-; Opel Omega 2.0i LS '91 ƒ 26.750,-; Ford Escort 1.4i CL nw. type '93 ƒ 23.750,-; Ford Escort 1.3 CL '92 ƒ 20.750,-; Ford Fiësta 1.1i Cheers '93 ƒ 18.750,-; Ford Siërra 2.0i Solar '93 ƒ 27.750,-; Ford Siërra 2.0i CL Sedan '92 ƒ 24.750,-; Ford Siërra 2.0i 5-drs '90 ƒ 17.750,-; Ford Siërra 2.0 3-drs '88 ƒ 11.750,-; Ford Escort 1.4 5-drs '88 ƒ 10.750,-; Ford Fiësta 1.1 Finesse '89 ƒ 11.750,-; Ford Scorpio 2.0i CL aut. '88 ƒ 18.750,-; Renault 25 TX 2.2i 40.000 km '91 ƒ 26.750,-; Mazda 626 1.8 GLX '88 ƒ 9.250,-; VW Polo 2-drs '87 ƒ 7.750,-; Renault 5 TL 5-drs '87 ƒ 6.750,-; Opel Ascona 1.6 '84 ƒ 3.750,-; BMW 316 4-drs. '85 ƒ 8.750,-; Fiat Ritmo 60 '85 ƒ 2.750,-; Citroën BX 1.4 '87 ƒ 5.250,-; FSO Prima SLX '90, ƒ 4.250,-. Inruil, financ. Bovag-garantiebewijs. Autobedrijf en APK keuringsstation. P. van Dijk & Zn., Hompertsweg 33, Landgraaf. ☎ 045-311729.

Autohandel O.K. CARS: Mercedes 190 E automaat '84; Opel Kadett Club HB '88; Kadett Sedan '86; Corsa TR '84; Corsa HB '84; Ascona 1.6 '82; Fiat Ritmo '85/'83; Panda 34 '82; Ford Siërra '86; Mini Cooper '86; BMW 320 '81; Toyota Corolla HB '84; Nissan Sunny 1.5 '85; Golf diesel '86; Golf GTD '87; Volvo 740 '85. Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. ☎ 04492-5782.

ESCORT v.a. '81 t/m '87 v.a. ƒ 1.500,- tot ƒ 8.000,-; Escort '87 grijs kent.; Kever '72. Alles APK, inruil v.a. ƒ 500,-, financ. mog. ☎ 04499-5204.

Te koop gevr. alle merken auto's. Bet. HOOGSTE prijs!! 045-416239 tot 21. u. open.

Te koop Fiat CINQUENCENTO 1 jr. oud. Telef. 045-741769.

Saab 900 c 2.0 LPG, kleur blauwmet., rose quartsmet., antracietmet., '87, '86, '86, '85, en 4-drs. Off. Saab Dealer KOMPIER Heerlerbaan 66, Heerlen. ☎ 045-428840.

Lancia Thema 2.0 16 V Turbo kleur donkerblauw, -bwj. '90, lm-velgen, alcantara, mistl.voor. Off. Saab Dealer KOMPIER Heerlbaan 66, Heerlen.

Te koop FORD Siërra 2.0 TL, bwj. '87, LPG, in zeer goede staat, APK, 5-deurs, ƒ 6.900,-. Tel. 045-464189.

Te koop Nissan VANETTA busje bwj. '85. Bernhardstr. 12, Munstergeleen.

Opel KADETT 13 S aut. '84; Opel Ascona 16S '85; Opel Corsa 12S HB '85; VW Passat diesel '84; VW Golf diesel '81; Opel Manta HB 20S nw.st.; Opel Senator 25E aut. '82. Math Bruls auto's, Hoofdstr. 200, Hoensbroek. Tel. 045-227395.

Te koop gevraagd voor export PERSONENAUTO'S, vracht en bestel, hoogste prijzen. Tel. 045-456963.

VOLVO 340 DL, blauw, type '86, i.z.g.st. Autobedr. Pierre Smits, Wijngaardsweg 54 C, Heerlen. Tel. 045-214018.

Sloopauto's

Wij geven U de HOOGSTE prijs voor Uw auto, sloop- en schade-auto. 045-225774.

Te koop gevraagd sloop- en SCHADE-AUTO'S. Autosloperij Marxer. 045-720418.

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. ☎ 045-229045.

Wij betalen de beste prijs voor Uw AUTO en sloopauto. Telef. 045-523828.

Te koop gevr. schade- en oude sloopauto's. Tev. onderd. Autosloperij K. KÖRFER, 045-227377, Industriestr. 7, Hoensbroek.

Te koop gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S en auto-onderdelen te koop ☎ 046-512924/046-519637

RAPIE vraagt loop- sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. ☎ 045-423423.

Te koop VOLVO 240 Grand Luxe, 1983, Diesel. Telef. 045-214418.

Proficiat

Allemaal opzij, er komt weer 'n tiener

Proficiat!
Opa en Oma Kiesko

Motoren

Te k. HONDA Shadow i.z.g.st. Tel. 04498-5860

(Brom)fietsen

Ruime keuze gebr. racefietsen. GAZELLE, ga en Giant fietsen 19 voorr. leverb. Div. scooters. Bert Rekers, lemstr. 85, Hrl. 045-7268

DAYTONASHOP vraagt bromfietsen en derdelen. Holzstr. Kerkrade. ☎ 045-45955

In/om de tuin

TUINHUISJES, 25 ƒ 435,- show! Schu hondehokken enz. Vel reeds vanaf ƒ 195,- bouw Ubachs, 50 jaar briek aan gebruiker. de-Vink. Tel. 045-460252

Voor Piccolo's zie verder pagina 2

06-lijnen

V-E-R-N-I-E-U-W-D
Nu nog sneller apart voor de heetste livesex. 1 gpm.
06-9707.

Nieuw!!!!
DIREKT APART hete stoeipoppen. 06-9824 1 gpm

ONE ON ONE
06-9891
Direkt Apart met 'n leuke meisje. 75 cpm.

Homo
Direkt Apart reg. Limb. hete boys: 06-9867. NU 50 cpm.

100% Wilde Live Sex
06-9714
Geen wachttijd. 1 g.p.m.

Direkt-privé
Reg. L'burg meisjes vertellen alles. 06-9828 / 1 gpm

Gratis telefoonsex voor meiden
(boven 18 jr.)
06-4622.
Mannen bellen 06-9845
ƒ 1,- pm.

!!! Grieks !!!
Marcha v. achter 100 cpm
06-96.18

Nymf Linda
Geniet van 2 heiten 100cpm
06-320.320.14

EROXI De Madam verbindt je door, zeg maar naar wie! Zelig zo'n hoogtepunt! 1gpm
06*95*06

Le Paris!!
Wilde, hete vrouwen willen livesex. Gratis apart! 06-320.330.78 / 1 gpm.

RUIGE PORNO! 1gpm. Ik zou een prostituee willen zijn.
06-320.320.53

Meiden LIVESEX! Doe jij m'n onderbroekje maar uit, schatje! Heerlijk heet. 1 gpm.
06-320.320.65

LADY B. Superieure en geestelijke behandeling. 1 gpm.
06-320.324.68

GRIEKSE LIVESEX. Alleen live voor Grieks! Ik buk me wel even! 1gpm.
06-95.05

RIJPE vrouwen willen een live-sexgesprek! Laat je doorverbinden! 1 gpm.
06-96.09

SEXMEISJES live! Voorzichtig, ben net 18 jr. U bent gelijk aan de beurt! 1 gpm.
06-96.36

06-97.11
Sabrina Lh. poeslief. Je bent te vroeg binnen. Geeft niet, zegt ze, pak me, ik buk wel! 1 gpm.

06-98.68

Livesexgesprek met topsexmeisjes. Laat je verwennen. 1gpm. Heerlijk zo met jou!
06-97.22

Jongens. Hier kunnen jonge jongens lekker met Rijpe Vrouwen rommelen. 1 gpm.
06-98.48

Romy
06-320.331.04
Bel me als niemand je kan zien of horen en doe precies wat ik je vraag. ƒ 1,- pm.

EROTIFOON
06-320.320.12
Seat, anders wordt mijn moeder wakker! ƒ 1,- pm

PORNOFOON
06-320.320.54
Maak je riem los, snel... ƒ 1,- pm

Wat zat er in de wijn?
Naakt
belandt ze in dat stille huis... 06-320.321.32 - 1 gpm.

Iris in haar eigen tuinhuisje
door 2 kerels...
06-320.329.25 - 1 gpm.

Haar man kijkt
Evy verwent een jongen. Oh ja... Ice Grieks!!
06-320.340.36 - 1 gpm.

Anky's avontuur
Met 2 jonge mannen vergeet ze haar man.
(de trio-standjes)
06-320.340.69 - 1 gpm.

Super S&M 1 gpm. De Gravin nodigt je onverwacht uit in haar kerker, luister en loop mee en gehoorzaam!
06-95.92
Grieks lekker achterom! Ze staat al gebukt.

Partnerruil
Direct Apart vrouwen sexruil.
06-340.350.71 75 cpm.

SM direct apart
Strenge Katja wacht op jou
06-340.350.72 (75 cpm)

Dikke Vrouwen Live. Live met mollige vrouwen, enorme bollen. 1 gpm.
06-98.70

Privé telefoonnrs. van hete vrouwen thuis! (75 cpm)
*** 06-9605 ***

Thuiskontakt
hete vrouwen in jouw regio. Bel nu 06-9611 (75 cpm)

06-320.320.19

SM-VOOR-2
snelle SM kontakten!!
06-320.329.99 (75cpm)

Direkt apart
met vrouwen. Vrouwen bel 06-4300, mannen bellen 06-9757 (75 cpm)

Sexgesprek
direkt apart met 'n meisje. Bel 06-9701 (75 cpm)

DISCREET SEXKONTAKT met rijpe vrouwen. 75 cpm
06-350.290.37

Eenzame hete vrouwen zoeken
anoniem
sexkontakt.
Bel nu 06-9511 75cpm

Praat nu zelf de heetste
vrouwen
jouw (hotel)bed in! Bel nu 06-9664 (100 cpm)

Gratis Sexkontakt
voor vrouwen: 06-4309
Mannen 06-9604 (75cpm)

Tippellijn
hete vrouwtjes zoeken een vluggertje? 06-9530 (75cpm)

Anonieme Sexdating
Sexkontakt met eenzame vrouwen 06-9706 (100 cpm)

Gratis telefoonsex
voor vrouwen. Dames bellen gratis 06-4300. Mannen bellen via 06-9512 (75 cpm)

Ik wil dat je me in de lift masseert. Zachtjes hoor ben 18 jr. 1 gpm.
06-320.320.22

Leeb. VROUWEN zoeken sex! Hete stories, dating, strippen! Kies maar! 1 gpm
06-320.320.37

Homokontakten
Zoek je 'n hete jongen? 06-320*330*18 (75cpm)

Privé telefoonnrs. van
hete vrouwen
thuis! (75 cpm) * 06-9502 *

Anonieme
sexadresjes van vrouwen. Bel nu 06-9737 (75cpm)

Eenzame meisjes
zoeken snel sexkontakt! Bel nu 06-9780 (75cpm)

Opwindend
sexgesprek met hete vrouw
06-320.330.81 (75cpm)

Homo-jongens
Hoor ze heet TEKEER gaan.
06-320.330*38 (75cpm)

Gratis-Sex
voor vrouwen: 06-4300;
heren bel 06-320.330.91 (75cpm)

Vrouwen 40
zoeken stoute jongens
Bel 06-9644 (75cpm)

SM-Kontakt
bij jou in de regio!
06-320.325.80 (100cpm)

Huisvrouwtjes
zoeken overdag sexkontakt
Bel 06-9661 (110cpm)

Homo-kontakt
Direkt apart met een hete knul uit Limburg!!
Bel nu 06-9614 (nu 50 cpm)

Hete vrouwen uit de regio
Limburg
06-350.230.47 (100 cpm)

Anonieme
sexafspraakjes in Limburg. 06-320.330.79 (75 cpm)

LESBISCHE Meiden 18 jr. 2 Blanke lichamen 1 gpm
06.320.323.37

Stroop m'n rokje omhoog en laat je vingers in m'n slipje glijden. 75 cpm. Hard!
06.320.320.77

06.320.323.13
HARDLESBI Wij genieten de wildste middelen! Gluur mee! 1 gpm.

Wil jij m'n slipje en BH aan. Dat windt me zo op! 1gpm
06.320.322.55

MEISJESBORDEEL 18 jr.! Laat doorverbinden voor 'n livegesprek. 1gpm. Livebox!
06.320.326.18

Heerlijk discreet
direkt apart met hete vrouwen uit Limburg?
06-320.322.11 (75 cpm)

(50 cphm) Hij bracht me naar huis, opeens trok hij z'n broek uit, deed mijn rokje omhoog en m'n slip naar beneden...

Nee niet doen!!!
06-340.340.20

Sex voor 2, gratis voor vrouwen 06-4366. Mannen bellen:
Super sex 06-9716
Sex direct 06-9894
Telefoonsex 06-9713
Sexcontact 06-9635
Sexplezier voor 2. 06-9718
Live sex 06-320.325.00
Regio sex 06-320.325.92
ƒ 1,-p.m. (alleen mannen).

06.320.324.14
Ik heb een rijp lichaam en verlang naar jou hand in m'n slip! 1gpm

Gescheiden Vrouwtjes willen verwent worden. Slippertjes Date: 1 gpm
06.320.328.58

Kontakten/Klubs

Alaaf Club Merci Alaaf
Wij laten ons weer gaan. Vrijdag 11 februari hebben wij alleen rokjes aan. Vandaag doen wij niet chic, dus all-in voor 100 piek. Wij doen ook nog eens royaal voor iedere gast een kado minimaal. Rijksweg Zuid 241, Geleen. Tel. 046-745814.

Club Rustica Spek'heide
v/d Weijerstr. 9, Kerkrade. Telef. 045-412762. Open maandag t/m vrijdag 11-24 uur. Nog 2 jonge dames welkom.

HUIZE LYDIA
Wie dit niet kent is nooit echt verwend.
Voor nieuwe meisjes bieden wij een garantieloon!!!
Kom 'ns koffie drinken. ☎ 046-749662.

Charme, Elegantie & Nivo
Bij H.H.S. een vanzelfsprekendheid!
* escortdames v. heren/dames * escortheren v. dames/heren * escortparen * striptease m/v * dinner-dates
04750-34272 ma t/m za 14-02 u.

Parenclub Leger
Geopend woensdag en vrijdag voor paren en singles. Zaterdags alleen voor paren v.a. 20.00 uur. Met Carnaval is bij ons de "beer" los. Oud Wijvenbal va. 13.00 uur. Vrijdags va. 20.00 uur voor paren en singles. Zaterdag groot verjaardagsfeest van BRIGITTE va. 20 u. alleen v. paren. Dr. Poelsplein 33, Simpelveld. Tel.: 045-442489.

Dolce Vita
Hedenavond Carribean Carnevals-party voor luxe, klasse en nivo, gezelligheid en romantic. Daar staan wij voor. Rijksweg Nrd 271, nr. 15 Roermond.

Porky's Pretpark met 12 meisjes.
NIEUW: Romy, 19 jr. en Claudia, 19 jr., blond.
☎ 045-228481. za. open v. 12-19 u.

De prettigste meisjes
Club Paris
Oirsbeek ☎ 04492-1873.

Brigit doet v. Heren boven
55-plus
Dansen, kussen en vrijen tegen lichte vergoeding!!
Bel v.info: 045-425100.

Escort Service
discreet en snel, voor uw thuis of hotel, v.a. 12.00 t/m 02.00 uur. Tel. 045-422685.

Privé Candy
Met nieuwe meisjes, massage, trio of lesbisch 045-212616/211391.

Teeny
ontv. privé. Tel. 045-354207. Meisje gevraagd.

Paren / alleenstaanden
Villa Liberta
Vr. 11 febr. Carnavalsfeest met de FRANCAISE Zat. 12 febr. Carnavalsbal. Maasoelkerweg 24, Susteren. Bend info 04499-4928.

Anita Privé
en escort!!! 045-352543.

Angelique
onze massage is uniek. Ook privé met 2 meisjes. Nieuwe meisjes aanw.
☎ 045-311135.

Buro Sittard
☎ 046-523203

SM Club Rachel
Tel. 045-414338.

Diana Escort
☎ 045-320323
vanaf 10.00 uur.

Flamingo
privé en escort
Gezellige meisjes verwennen u van 14.00-24.00 uur van maandag t/m zaterdag. We hebben nog ruimte voor enkele leuke meisjes. 045-217833. Oranjestr. 30, Hoensbroek. Groetjes Petra! Vraag naar onze aanbieding.

Romantica
Bel 045-419742
Nieuw Kessy, 19 en Yvonne 18 jr en 4 leuke meisjes verwachten U.
Nieuw meisje welkom.

Privé en escort
dag. van 12.00 tot 22.00 uur. Telefoon 045-219565

Paradiso-Landgraaf Europaweg Nrd 158
Zat. + zond.
v.a. 20.00 uur, ma t/m vrijd. v.a. 14.00 uur 045-317032

Peggy Privé
Escort ma. vrij. 11-22.30 u. Wo. tot 19.00 u. 045-374393. Vanessa 18, Kim Grieks, Yvonne DD Russisch. Tevens meisjes gevraagd.

Privé Ilona
Wegens carnaval gesloten van 11-2 t/m 19-2. Telefoon 045-706903.

Paren- en alleenstaand
Club Cupido
Vrijdag en zaterdag geopend va. 21.00 uur Lingerie. Putstr. 85 A S Info 046-583801. Carnavalszondag en as-woensdag gesloten

Brigitte/Monique, Grie
045-254598

Manuela Esc
met zeer veel mog. voor dames. 045-418 Leuk meisje welkom.

Surprise Esc
Tel.: 045-275900

!Angel & Boy
Bem./escort: 045-275

Lady escor
charmant en discreet. Charmante dames v ook met de carnaval door u klaar. 045-275

Escort Servic
met z.v. mogelijkheden nieuw Dave. 046-2573

Maastricht privé
vanaf 12.00 uur.
Jodenstraat 2
☎ 043-25418

ƒ 50,- all in
Eens geweest en je komt terug!! 045-423808.

Petra's Escort
snel en discreet
☎ 045-22229

Monika's esco
M. jong meisjes 045-2

Twilight escor
045-275618

Escort all in
045-326191

televisie en radio vrijdag

Nederland 1

KRO/Avro/Ncrv
07.00 Journaal.
07.07 Alles kits. Gevarieerd kinderprogramma. Met: KRO - De wind in de wilgen.
07.30 ONTBIJT TV. Met om 7.30, 8.00 en 8.25 Journaal.
08.00 Journaal.
08.07 ONTBIJT TV. Vervolg.
08.31 Topscore met Ted de Braak.
09.00 Journaal.
09.07 Prettig weekend, Nederland.
10.00 Kook TV.
10.20 Dynasty.
11.05 Nederland dierenland. (herh.).
11.30 Veronica reisgids. (herh.).
12.00 Pronto?, Italiaans v. beginners.
12.30 Engels voor beginners.
13.00 (TT) Journaal.
13.07 (TT) Oppassen!!! (herh.).
13.31 (TT) Lingo. (herh.).
13.53 Kassa! (herh.).
14.23 Mullen dicht! (herh.).
15.10 De ronde van Witteman.
16.00 (TT) Journaal.
16.09 Young riders. Amerikaanse westernserie. Afl.: Daisy.
16.58 Tee Vee studio. Programma over televisie.
17.39 Topscore met Ted de Braak.
18.00 Nijntje. Afl.: Sneeuwwitje.
18.15 Sesamstraat. Kinderprogramma. Afl.: Haren.
18.30 (TT) Jeugdjournaal.
18.40 (TT) Klokhuis. Informatief kindermagazine. Afl.: Vragen.
18.59 Hangin' with Mr. Cooper Amerikaanse comedyserie. Afl.: Warriors.
19.27 (TT) Ambulance. Documentaireserie over levensveranderende incidenten.
20.00 (TT) Journaal.
20.25 Meeste stemmen gelden. Discussieprogramma waarin een onafhankelijke jury een bindende uitspraak doet.
21.20 Reporter. Thematische actualiteitenrubriek.
21.56 The saint. Engelse misdaadserie. Afl.: Diplomaat in het nauw.
22.50 Katharsis. Discussieprogram.
23.26 2 point 4 children. Engelse comedyserie.
23.55-00.00 Journaal.

Nederland 2

Tros/EO
13.00-13.07 Nieuws voor doven en slechthorenden.
15.15 Buitenechtelijke zaken. Nederlands-Canadees-Argentijnse soapserie.
15.39 Stuntmasters. Serie over het werk van stuntmannen en -vrouwen.
16.14 The teenage hero turtles. Tekenfilmserie. Afl.7 : Funny they shrunk Michael.
16.41 Bassie en Adriaan en de reis vol verrassingen. Jeugdserie. Afl.: Een gigantisch bos.
Bassie en Adriaan gaan naar het Yosemite National Park, waar de grootste bomen ter wereld groeien. De boefjes gebruiken die bomen om ongemerkt bij Bassie en Adriaan in de buurt te komen.
17.15 'Allo 'allo. Engelse comedyserie. Afl.6.
De Engelse piloten verstoppen zich in de tunnel die van monsieur Alfonse's lijkenhuis naar het krijgsgevangenenkamp loopt. De Kolonel gooit roet in het eten.
17.53 Zorgspot.
17.58 2 vandaag.
18.00 Journaal.
18.15 Actualiteiten.
18.39 Sportjournaal.
18.47 De hoofdpunten uit het nieuws gevolgd door het weer.
18.55 (TT) Onderweg naar morgen. Nederl. soapserie. Afl.35.
Renée denkt dat ze verliefd is. Via een omweg ontdekt Steven wat er met Elisabeth aan de hand is.
19.25 Natte neuzen. Spelprogramma waarin honden de hoofdrol spelen. Presentatie: Martin Gaus. 19.58(TT) Medisch Centrum West Nederlandse ziekenhuisserie. Afl.99.
20.53 TROS TV show. Talkshow.
21.44 (TT) Medisch Centrum West. Nederlandse ziekenhuisserie. Afl.100.
22.44 Deadline. Programma over de misdaad en ander onrecht.
23.23 De verandering. Serie portretten van mensen die het geloof gevonden hebben.
23.53-23.58 Journaal.

Nederland 3

Vpro/Vara/NOS
08.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.
09.00-09.15 Koekeloere. Afl.34.
09.30-09.45 Nijntje en haar vriendjes. Afl.16.
10.00-10.20 (TT) Nieuws uit de natuur. Afl.18.
10.30-10.50 Skiednid IV: sporten, doe en do. (herh.).
11.00-11.30 (TT) Schooltv-weekjournaal. Afl.18.
15.53 Nieuws voor doven.
16.00 Shift.
16.27 Beestenboel. Afl.4.
16.38 (TT) Nieuws uit de natuur.
16.59 (TT) School tv - Weekjournaal.
17.30 Villa achterwerk: Fred Expres. Afl.4.
18.00 Journaal.
18.17 Comedy op 3: Een schone heks (Bewitched) Amerikaanse comedyserie. Afl.: Trial and error for aunt Clara.
Tante Clara moet voor het heksengerecht verschijnen omdat ze als heks teveel steken laat vallen.
18.46 Uitz. politieke partijen: PvdA.
18.52 (TT) Lingo. Spelprogramma.
19.21 Binnenland. Actueel magazine voor multicultureel Nederland.
19.55 In mijn ogen. Serie interviews met tv-persoonlijkheden.
Vandaag: Willem Duys.
20.20 Kunstmest. Cultureel magazine.
21.04 Parnell: Koning zonder kroon. Serie. Afl.2.
De politieke situatie in Ierland wordt steeds gewelddadiger en als er twee leden van de partij vermoord worden, dreigt Parnell af te treden. Katherine dwingt Parnell haar man een positie binnen de partij te geven en tegen zijn zin lukt hem dat uiteindelijk.
22.00 (TT) Journaal.
22.15 Sportjournaal.
22.30 Nova. Actualiteitenrubriek.
23.00 Gesprek met de minister-president.
23.10 Trekking dagelijkse lotto.
23.11 Passages. Literair magazine. Vandaag: Recente uitgaven.
23.56-00.01 Nieuws voor doven.

RTL4

06.30 Hei elei kuck elei. Luxemburgs programma.
07.00 Nieuws & krantenoverzicht.
07.07 Pinocchio.
07.30 Nieuws & krantenoverzicht.
07.37 Eigen huis & tuin.
08.00 Nieuws & krantenoverzicht.
08.08 The bold & the beautiful herh.
08.30 Nieuws.
08.35 Santa Barbara. Amerikaanse soapserie. (herh.).
09.00 Nieuws & krantenoverzicht.
09.10 Santa Barbara. (herh.).
09.35 Goede tijden, slechte tijden. Nederlandse dramaserie. (herh.).
10.05 As the world turns. Serie.
10.50 Sons & daughters. (herh.).
11.15 RTL Shop. RTL Club shopping.
11.25 Clip van de dag.
11.30 Rad van fortuin. Spel. (herh.).
12.00 Telekids. Kinderprogr. (herh.).
13.05 Barend & Van Dorp. Herhaling.
14.00 Gezond en wel. Herhaling.
14.30 General Hospital. Amerikaanse soapserie rond een ziekenhuis.
15.15 RTL Shop. RTL Club shopping.
15.20 Santa Barbara. Soapserie.
16.10 The Oprah Winfrey show. Amerikaanse talkshow.
17.00 5 uur show. Gev. magazine.
18.00 Zes uur nieuws.
18.15 Ooggetuige. Reportages.
18.30 Rad van fortuin. Spel.
19.00 Zeven uur nieuws.
19.20 Weer. Door: John Bernard.
19.30 The bold & the beautiful. Amerikaanse soap rond twee families.
19.55 Goede tijden, slechte tijden. Nederlandse dramaserie.
20.25 Wedden dat ik V op 5 heb.
20.30 Het spijt me. Programma waarin mensen de kans krijgen een bloemetje te geven aan iemand met wie ze iets hebben goed te maken. (Slot).
21.30 Klasgenoten. Programma waarin een bekende Nederlander terugkeert naar zijn of haar klas van vroeger. Vanavond: Peter Lusse.
22.25 The outlaw Josey Wales. Amerikaanse film uit 1976 van Clint Eastwood. Met: Clint Eastwood e.a.
00.45 Desert bloom. Amerikaanse speelfilm uit 1986 van Eugene Corr.
02.35 Nachtprogramma.

RTL5

10.00 Quantum thuiswinkel.
11.30 RTL text.
14.30 Quantum thuiswinkel.
16.00 RTL text.
17.00 Happy days. Amer. comedy.
17.30 MacGyver. Amer. politieserie.
18.15 Family ties. Amer. comedyserie.
18.40 Paradise Beach. Australische serie.
19.10 Miami Vice. Amer. politieserie.
20.00 Acht uur nieuws.
20.30 Weer.
20.35 Sisters. Amer. dramaserie.
21.30 Murphy Brown. Amerikaanse comedyserie. (herh.).
22.00 Sportnieuws.
22.15 I.S.C.H.A.. Talkshow.
23.00 Late nieuws.
23.15 7 Faces of Dr. Lao. Amerikaanse western uit 1964.
Dr. Lao arriveert in het stadje Abalone om de komst van zijn circus aan te kondigen. Het is niet het meest gangbare circus, want het blijkt een eenmansbedrijfje te zijn. Hij neemt voor zijn show maar liefst zeven verschillende gedaantes aan.
00.55 Hei elei, kuck elei aktuell. Luxemburgs programma.
01.25 Quantum thuiswinkel.
04.25 RTL text.

● *Barbara Eden en John Ericson uit de Amer. western '7 Faces of Dr. Lao'. (RTL5 - 23.15 uur).*

RTBF/La Une

16.15 Vacaturebank. **16.35** Nouba nouba. Kinderprogr. met tekenfilms en series. **17.30** Croc-blanc. Frans-Canadese serie. Afl.8 : Au fond du gouffre. **17.50** Monsieur Belvedere. Amer. serie. Afl.45 : Le champ. **18.20** L'empire des médias. Spelprogr. rond de media. **18.50** Servi chaud. Gev. magazine. **19.30** Nieuws. Met een special over de autobeurs van Brussel. **20.10** Bon week-end. Amusementsprogr. **20.35** La galette du roi. Frans-Ital. komedie uit 1985. **22.10** L'odyssée de l'esprit. 6-delige serie over de menselijke hersens. Afl.5 : L'homme et les machines intelligentes. **23.05** Laatste nieuws. **23.20** Beursberichten. **23.25-00.55** Edward II. Engelse speelfilm uit 1991.

SPORTS 21

19.30 Nieuws (tevens in gebarentaal). **20.00** Basketbal. Namen - Pépinster. **21.35** Paardesport. Jumping in Brussel. **23.30-23.35** Beursberichten.

BBC 1

07.00 Business breakfast. **08.00** BBC Breakfast news. **10.05** Kilroy. **10.45** Newshound. **11.00** nws. **11.05** Playdays. **11.30** Gev. ochtendmagazine. Met om 12.00 en 13.00 nws. **13.15** Pebble Mill. Talkshow. **13.55** Reg. nws. **14.00** nws. **14.30** Neighbours. **14.50** The travel quiz. **15.20** Holiday. Met o.a. een bezoek aan Las Vegas. **15.50** The flying doctors. **16.35** Tekenfilm. **16.45** Open a door. Afl.: Dominica. **16.50** Moomin. **17.15** Jackanory. Serie verhalen. **17.30** The animals of Farthing Wood. **17.55** Newsround extra. **18.10** Grange Hill. **18.35** Neighbours. **19.00** nws. **19.30** Regionaal nws. **20.00** Home truths. **20.30** Tomorrow's world. Vanavond o.a. nieuwe technieken die bij de bouw van de Kanaaltunnel gebruikt zijn. **21.00** Only fools and horses. **21.50** Drive. **22.00** nws. **22.30** Love hurts. **23.20** Dirty dozen. Engels-Amer. speelfilm uit 1967. **01.45** Snooker - The Masters.

Eurosport

08.30 Aerobics. **09.00** Paardesport. **10.00** Wintersportmagazine. **11.00** Eurogolf. **12.00** Olymp. winterspelen. Hoogtepunten Albertville 1992. **14.00** Skiën. Wereldbeker freestyle skiën. **15.00** Tennis. Overzicht ATP-toernooien. **15.30** Basketbal. Europacup heren: Mechelen - Olympiakos. **17.00** IJshockey. NHL-wedstrijden. **18.30** Zeilen. De Whitbread Round World Race. **19.30** Eurosportnews. **20.00** Olymp. winterspelen. **22.00** Boksen. **23.30** Schieten. Finse Grand Prix. **00.30** IJshockey. NHL-wedstrijden. **01.30-02.00** Eurosportnews.

MTV

06.00 Awake on the wild side. **09.00** Ingo. **12.00** Soul of MTV. **13.00** Greatest hits. **14.00** Simone. **16.30** The report. **16.45** At the movies. **17.00** News. **17.15** 3 from 1. **17.30** Dial MTV. **18.00** Music Non-Stop. **20.00** Greatest hits. **21.00** Most wanted. **22.30** Beavis & Butt-head. **23.00** The report. **23.15** At the movies. **23.30** News at night. **23.45** 3 from 1. **00.00** Cokes on the piste. **00.30** The pulse. **01.00** Marijne van der Vlugt. **02.00** Chill out zone. **03.00-07.00** Night videos.

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. **12.00** Blue Jeans. **12.25** Che tempo fa. **12.30** Tg1. Flash. **12.35** La signora in giallo. **13.30** Telegiornale. **14.00** Week-end - Cronache Italiane. **14.20** Il mondo di Quark. **15.00** Uno per tutti. **17.55** Oggi al Parlamento. **18.00** TG1. **18.15** A Grandi Cifre. **19.10** Fortunatamente insieme. **19.40** Almanacco del giorno dopo. **19.50** Che tempo fa. **20.00** Telegiornale. **20.30** TG1 Sport. **20.40** Al Voto al Voto. **22.30** Tg1. **22.35** Delitto in Pieno Sole. Film, 1959. **00.20** TG1 Notte - Che tempo fa. **00.50** Oggi al Parlamento. **01.00** DSE - Sapere. Aansl.: Nachtprogramma.

NBC

05.30 NBC news. **06.00** Super shop. **06.30** NBC news. **07.00** ITN World news. **07.15** Eur. business today. **07.30** CNBC Business report. **08.00** ITN World news. **08.15** US Market wrap. **08.30** NBC news. **09.00** Super shop. **12.00** Today's business. **12.30** FT Reports. **13.00** Today. Actualiteitenrubriek. **13.30** FT business today. **14.00** Today. **14.30** The money wheel. Financieel nieuws. **17.30** FT business tonight. **18.00** Today.. **19.00** ITN World news. **19.30** Culture calendar. **20.00** Documentary showcase. **21.00** Auto- en motormagazine. **22.00** ITN World news. **22.30** FT business tonight. (herh.). **22.50** US market wrap. **23.00** The Tonight Show with Jay Leno. Talkshow. **00.00** Real personal. Talkshow. **00.30** NBC network news. **01.00** Equal time. Actueel discussieprogr. **01.30-02.00** Turn of fate. Serie.

Duitsland 1

05.55 Käpt'n Blaubär.
06.00 Morgenmagazin. Ontbijttv.
09.00 Tagesschau.
09.03 Dallas. Afl.: Ausser Kontrolle.
09.45 ●● JOYrobic. Ochtendgym.
10.00 Tagesschau.
10.03 (●●+TT) Wunderbare Welt. Afl.6 : Höhlen. (herh.).
10.50 Hundert Meisterwerke. (herh.).
11.00 Tagesschau.
11.03 ●● Musik liegt in der Luft.
12.55 Presseschau.
13.00 Tagesschau.
13.05 ARD-Mittagsmagazin.
13.45 Wirtschafts-Telegramm
14.00 Tagesschau.
14.02 ●● Sesamstrasse.
14.30 Der Balzgesang der Doppelschnepfe. Natuurfilm over de vogelpopulatie van het moerassige gebied bij de rivier Biebrza in het noordoosten van Polen.
15.15 Tagesschau.
15.20 Heidi kehrt heim. Duits-Amerikaanse uit 1967 van Delbert Mann.
17.00 Tagesschau.
17.10 Brisant. Boulevardmagazine.
17.40 Reg. informatie: ARD vor acht.
17.50 Tagesschau-Telegramm.
17.55 Kojak - Einsatz in Manhattan. Afl.: Requiem für einen Polizisten.
18.50 Tagesschau-Telegramm.
18.55 Die Dinos, serie. Afl.: Sag nein!
19.25 ●● Herzblatt, spelprogramma.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 (TT) Shadow of the stranger. Amer. psychologische thriller.
21.44 Tagesthemen-Telegramm.
21.45 Olympia extra - Lillehammer vor dem Start. Reportages en interviews vanuit de Olymp. ARD-studio.
22.30 Tagesthemen. Met Bericht.
23.00 Sportschau. Met Bundesliga-voetbal: Borussia Mönchengladbach - Karlsruher SC en SG Wattenscheid 09 - Dynamo Dresden.
23.25 Phrasenmäher - Bilder einer Einstellung. Cabaret met Frank Lüdecke en Achim Ballert.
23.55 Harry & Son Amerikaanse speelfilm uit 1983 van Paul Newman.
01.50 Tagesschau.
01.55 Shadow of the stranger. Amerikaanse speelfilm uit 1992. (herh.).
03.25-03.30 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Beobachtungen in Marokko. Afl.: Der Lederfärber.

Duitsland 2

05.55-13.45 Gezamenlijk programma ARD/ZDF. Zie Duitsland 1.
13.45 EURO. Europees magzine.
14.30 Fünf Freunde und das Burgverlies. Jeugdserie.
Bron:Naar de jeugdboekenreeks van Enid Blyton.
14.50 (TT) 1 - 2 oder 3. Spelprogramma voor de jeugd.
15.15 Pingu. Poppenserie. Afl.: Pingu und die Schneeball Schlacht.
15.20 heute.
15.25 Der Mann, der zum Kranich wurde. Natuurdocumentaire over een Japans Nationaal Park. (herh.).
16.09 Die fliegenden ärzte (The flying doctors) Australische (AUS) doktersserie. Afl.: Lebenslinien.
John en Pam Sinclair, een jong echtpaar met kind, hebben Johns zwangere zusje Mandy bij zich in huis genomen. Het blijkt echter om een schijnzwangerschap te gaan en Mandy raakt erg in de war.
17.00 heute, sport en weerbericht.
17.15 ●● länderjournal. Met nieuws van de Olympische Winterspelen vanuit Lillehammer.
Aansl.: heute-Schlagzeilen.
18.00 Ein Heim für Tiere. Duitse serie. Afl.: Rabauke im Seidenfellchen.
Roswitha Seidel wil met de Yorkshire-terriër van haar overleden zuster naar een hondententoonstelling, maar het diertje neemt de benen. Als hij weer opduikt lijkt het er op dat hij gebeten is, en dr. Bayer hecht de wond. Later blijkt het hondje steeds vaker bloedend van zijn uitstapjes terug te komen. Bayer gaat de zaak uitzoeken.
18.20 Guten Abend.
19.00 heute.
19.20 Weerbericht.
19.25 Der Nelkenkönig. Serie. Afl.: Alte Schulden.
20.15 ●● Mainz bleibt Mainz, wie es singt und lacht. Carnavalsprogramma vanuit het Kurfürstliche Schloss in Mainz, m.m.v. de carnavalsverenigingen en -clubs van Mainz, Kastel en Gonsenheim.
23.15 heute.
23.20 Der Sommer des Samurai. Tv/speelfilm uit 1985.
01.00-02.35 Pulver und Blei (Heaven with a gun) Amer. western uit 1968.

Duitsland 3 West

08.15 Ochtendgym. **08.30** Cursus biologie. **09.00** Aktuelles aus dem Videotext. **09.05** ARD-Morgenmagazin. **10.00** Schooltv. **12.00** Vale Tudo - Um jeden Preis. Afl.30. **12.30** Jeck 3. **13.15** ALTERnativen. Vandaag over de vele voordelen van gezond eten. **14.00** West 3 aktuell. **14.05** Hit-Clip. **14.30** Anna, Schmidt & Oskar. Afl.18. **14.45** Tiere der Heimat. Afl.5 : Der Igel. **15.00** West 3 aktuell. **15.05** FensterPlatz. **16.00** Hilferufe? . **16.30** Cursus biologie. **17.00** A - Z Lifeshow. **17.15** Sixteen. **18.00** NRW. **18.05** KuK - Klön und Klaaf. **18.30** Consumentenmagazine. **18.45** Aktuelle Stunde. **19.25** Fensterprogr: der Landesstudios. **19.45** Auftakt zur Session. **20.15** Du Ei! Muziekspecial. **21.00** West 3 aktuell. **21.15** Ein Herz und eine Seele. Afl.: Rosenmontagszug. **22.00** B. trifft ...Talkshow. **23.00** Rocklife special. **01.15** Rockpalast classics. Vandaag het concert van John Cale in Bochum, 1983. **00.45** Nachrichten. **00.50** Nachtprogr. Tagesthemen. **01.20** Aktuelle Stunde. Aansl.: 6 Fensterprogr. **04.00** Schooltv. **06.00** Cursus biologie. **06.30** Sixteen. **07.15** B. trifft... **08.15-09.00** Du Ei!

Duitsland 3 SWF

08.15 Tele-Gym. **08.30** Cursus biologie. **09.00** Schooltv. **10.45** Non-Stop-Fernsehen. **13.00** Saar-Report. **13.30** en **14.00** Politik Südwest. **14.30** This week. **14.45** Actualités. **15.00** Hallo, wie geht's? **15.15** Was die Grossmutter noch wusste. **15.45** Die Montagsmaler. **16.15** Die Schlagerparade der Volksmusik. **17.00** Cursus biologie. **17.30** Das Jahr in Wald und Flur. **18.00** Menschen und Tiere. **18.24** Kinder-Verkehrsspot. **18.25** Unser Sandmännchen. **18.30** Südwest aktuell. **18.35** Hallo wie geht's? **18.50** Fahr mal hin. **19.20** Landesschau. **19.48** Landesschau aktuell. **20.00** Tagesschau. **20.15** Macher. **21.00** Nachrichten. **21.15** Mundart und Musik. **22.15** Streit im Schloss. Discussie. **23.45** Dempsey and Makepeace, politieserie. **00.30** Berlinale-Studio. **00.40** Schlussnachrichten. **00.55** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00 RTL aktuell. **07.00** Guten Morgen Deutschland. **09.10** Den of wolves. **10.00** The bold and the beautiful. **10.30** Paradise Beach. **11.00** Der Preis ist heiss. **11.30** Familien Duell. . **12.00** Punkt 12. Middagmagazine. **12.30** Springfield Story. **13.20** California Clan. **14.10** Days of our lives. **15.00** Ilona Christen. Thema: Wiederbelebt. **16.00** Hans Meiser. Thema: Volkskrankheit Asthma. **17.00** Who's the boss? **17.30** Family ties. **18.00** Paradise Beach. **18.30** Achtzehn30 - Das Telefon-Thema. **18.45** RTL aktuell. **19.10** Kölle Alaaf. Carnavalsprogr. vanuit Keulen. **21.15** Twins. Amer. komedie uit 1988. **23.15** Gottschalk. Latenight show. **00.00** RTL Nacht-Journal. **00.30** NACHTS! Talkshow. **01.00** Nackt und heiss auf Mykonos. Duitse softsexfilm. **02.20** Love can be murder). Amer. misdaadkomedie uit 1992. **03.50** en **04.40**American gladiators. Actieshow. **05.30** Tekenfilm.

SAT 1

06.00 Deutschland heute morgen. **09.05** Alf. **09.30** Love boat. **10.25** Bonanza. **11.20** The young and the restless. **12.15** Glücksrad. **13.00** Love boat. **14.00** Neighbours. **14.30** Alf. **15.05** Bonanza. **16.00** Star trek: The next generation, sf-serie. **17.00** 5 mal 5. **17.30** Reg. progr.'s. **18.00** Geh aufs Ganze! Aansl.: Trekking NKL-loterij. **19.00** Newsmagazin. **19.19** täglich ran. **19.30** Glücksrad. **20.15** Spies like us. Amer. komedie uit 1985. **22.10** ran. Voetbalmagazine. Aansl.: TopNEWS. **23.10** Joy et Joan. Franse erotische speelfilm uit 1985. **00.40** Liebe mit Quartett (Three for the show). Amer. komedie uit 1954 van H.C. Potter. Met: Jack Lemmon, Betty Grable, Myron McCormick e.a. **02.10** Raumschiff Enterprise - Das nächste Jahrhundert (Star trek: The next generation). Amer. sf-serie. **03.00** Vorsicht Kamera. progr. met de verborgen camera. (herh.). **03.25** Liebe mit Quartett (Three for the show). Amer. komedie uit 1954 van H.C. Potter. **05.00** ran. Voetbalmagazine. (herh.). Aansl.: programma-overzicht.

België/TV 1

14.00 Schooltv. Met: Wereldoriëntatie: Prentenboeken. Afl.4. (herh.).
14.15 Duits: Lernexpress. Afl.9.
14.30 Engels: Family Album U.S.A. Afl.6 : Thanksgiving. (herh.).
15.00 Johnny Belinda. Amerikaans psychologisch drama uit 1948.
17.00 African skies. Canadese jeugdserie. Afl.20.
17.30 Girl from tomorrow. Jeugdserie. Afl.6 : Tomorrow's end 2500.
17.55 Tik tak. Animatieserie. Afl.42.
18.00 Journaal.
18.10 The bold and the beautiful. Amerikaanse serie. Afl.875.
18.35 Top Score. Quiz.
19.03 Neighbours. Afl.1300.
19.25 Mededelingen en overzicht.
19.30 Journaal en sport.
20.00 F.C. De Kampioenen. Belgische serie. Afl.: Xavier gekwetst.
20.30 De droomfabriek. Magazine waarin de wensen en dromen van volwassenen en kinderen worden verwezenlijkt.
22.00 Buiten de zone. 10-delige komische jeugdserie. Afl.3 : Beroemd.
22.30 Vandaag en sport.
22.55 Tropical heat. Amerikaanse misdaadserie. Afl.35 : Twice as dead.
23.45-23.50 Coda. Jan Van Der Hoeven leest voor uit eigen werk.

België/TV 2

18.50 Journaal.
19.00 Schooltv: Elektriciteit en magnetisme. Afl.8 : Atomen.
19.30 Het capitool (Capitol). Afl.717.
19.52 Kronieken. Korte documentaires. Afl.: Hageland.
20.00 Vlaanderen vakantieland. Vandaag: Binnenland: West-Vlaanderen: Kortrijk; Spoorwegen: Rijssel; Buitenland: Tirol.
20.40 Document: Michael Jackson in het land van de Calypso (Suspended dreams). Documentaire over invloed satelliet-tv in Caribische regio.
21.30 Journaal en sport.
22.00 Couleur locale. Multi-cultureel programma.
22.30-00.10 Cet obscur objet du désir. Frans psychologisch drama uit 1977 van Luis BuNuel.

BBC 2

07.45 Open university. **09.00** Breakfast news. **09.15** Westminster daily. **10.00** Schooltv. **10.15** Serie over zakendoen in Frankrijk. **10.45** Schooltv. **11.20** Around Scotland. **11.40** Schooltv. **14.20** Charlie Chalk. **14.35** Bump. Tekenfilmserie. **14.40** Schooltv. **15.00** nws. Aansl.: Schooltv. **15.15** Open view. **15.20** Sportprogr. met o.a. Snooker, kwartfinale ; Vooruitblik op de Olymp. Winterspelen. Met om 16.00 nws. **16.50** nws. **17.00** Snooker, kwartfinale vanuit Wembley. **19.00** Captain Scarlet and the Mysterons. **19.25** The man from U.N.C.L.E. Amer misdaadserie. **20.15** The living soap. **20.45** The great British garden show. **21.15** Winter Olympics 1994: Lillehammer. **22.00** Red dwarf, sf-comedyserie. **22.30** BBC Design awards 1994. **23.00** Blackadder II, comedyserie. Afl.: Beer. Aansl.: Sarajevo. **23.30** Newsnight. **00.15** Fantasy football League. Spelprogr. **00.45** The Ferguson theory. Comedyserie. **01.10** The Ren and Stimpy show. Animatieserie. (herh.).

CNN

07.30 Moneyline. **08.00** World wide update. **08.30** World report. **09.45** CNN newsroom. **11.30** World report. **12.30** Business morning. **13.30** Business day. **14.30** Business Asia. **15.00** Larry King live. **17.30** CNN & Co. **18.00** NewsHour. **20.00** World business today. **21.00** Intern. hour. **22.45** World sport. **23.00** World business today update. **23.30** Showbiz today. **00.00** The world today. **01.00** Moneyline. **01.30** Crossfire. **02.00** Prime news. **03.00** Larry King live. **05.30** Showbiz today.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. **12.00** Nieuwsflits. **12.05** La chance aux chansons. Amusementsprogr. **12.45** Zwitsers nieuws. **13.05** Monsieur le ministre. Canadese serie. **13.30** Voltaire. Afl.6 : Mourir à Paris. **14.30** Evasion. **15.05** Juste pour rire. **16.00** Nieuws. **16.10** Vision 5. Gev. magazine met intern. actualiteiten. **16.25** Oxygène. **16.50** Kookrubriek. **17.05** Jongerenmagazine. **17.35** Cultureel magazine. **18.10** Questions pour un champion. **18.30** Nieuws en weerbericht. **18.55** Revue de presse des pays arabes. **19.00** Des chiffres et des lettres. Spelprogr. **19.30** Belgisch nieuws. Met een special over de autobeurs. **20.00** Faits divers. Portret van Sylvie, seropositief en zwanger. **21.00** Nieuws en internationaal weerbericht. **21.40** Stars 90. Amusementsprogr. **23.10** Connaissance de la science. (herh.). **00.10** Nieuws. **00.35** Kiosk. **00.50** Kaleidoscope. Serie rechtszaken. Afl.: L'affaire Stocker. **01.20** Paris surface. **01.50** La chance aux chansons. Amusementsprogr. **02.25** Temps présent. (herh.). **03.20** Le jeune homme et la danse. (herh.). **04.20** Connaissance de la science. (herh.). **05.20** Eurojournal. Europees nieuws.

TV FILMS VIDEO

Duitsland 1
15.20 uur - Heidi - (1968-D/USA) Verfilming van het klassieke kinderboek van Johanna Spyri uit 1881 over het meisje Heidi dat bij haar opa in de bergen leeft. Met: Maximilian Schell. Regie: Delbert Mann.

Duitsland 1
20.15 uur - Shadow of a Stranger - (1992-USA) Thriller van Richard Friedmann met Emma Samms en Joan Chen. Echtpaar biedt jong stel onderdak. Dan blijkt de vakantie een hel te worden.

RTL Television
21.15 uur - Twins - (1988-USA) Komedie van Ivan Reitman met de reus Arnold Schwarzenegger en de kleine Danny DeVito als eeneiige tweeling, samen op zoek naar hun moeder.

RTL4
22.25 uur - The Outlaw Josey Wales - (1976-USA) Western van Clint Eastwood waarin hij zelf de boer speelt wiens gezin vermoord wordt door soldaten. Vol wraakgevoelens sluit hij zich aan bij een bende. Verder met: Sondra Locke.

● *Scène met Ellen Barkin en Robby Benson in het Amerikaanse vader-zoondrama 'Harry and Son' waarin Paul Newman de vaderrol vertolkt. (Duitsland 1 - 23.55 uur).*

België/TV 1
22.30 uur - Cet Obscur Objet du Désir - (1977-F) Psychologisch drama over een zakenman die tijdens een treinreis vertelt over zijn obsessie voor het kamermeisje Conchita, gespeeld door twee actrices: Carole Bouquet en Angelina Molina. Regie: Louis Buñuel.

Duitsland 2
23.20 uur - Der Sommer des Samurai - (1985-D) Hamburg wordt geteisterd door wraakacties van een onbekende die het gemunt heeft op rijke lui. Bizarre mix van comedy en fantasy van H.C. Blumenberg. Met: Cornelia Froboess.

BBC 1
23.30 uur - The Dirty Dozen - (1967-USA) Oorlogsfilm van Robert Aldrich met Lee Marvin en John Cassavetes. Twaalf ter dood veroordeelden maken het plan Hitlers top-generaals te vermoorden. Intelligente, complexe film.

Duitsland 1
23.55 uur - Harry & Son - (1983-USA) Sinds weduwnaar Harry werkloos geworden is, krijgt zijn zoon de wind van voren. Drama van Paul Newman, die ook zelf de hoofdrol voor zijn rekening neemt.

RTL4
00.45 uur - Desert Bloom - (1986-USA) Ontroerend drama van Eugene Corr over de jeugd van een dertienjarig meisje in de Nevada-woestijn anno 1950. Vlakbij worden atoomproeven gedaan. Met: John Voight en Jobeth Williams.

Duitsland 2
01.00 uur - Heaven with a Gun - (1968-USA) Western van Lee H. Katzin waarin Glenn Ford een bekeerde revolverheld speelt die predikant geworden is. In opdracht van een veeboer moet hij bandieten aanpakken.

RTL Television
02.20 uur - Love Can Be Murder - (1992-USA) Succesvolle advocate wil de sleur in haar leven breken. Ze start een detective-bureau en haar eerste klant is een geest. Onderhoudende misdaadfilm van Jerry London met Jacklyn Smith.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16.30, 17.30 Nieuws. 7.07 VARA Radio 1 vrijdageditie. 9.05 Het balkon. 10.05 NL Buitenland. 11.05 Argos. 12.07 VARA Radio 1 vrijdageditie. 14.05 De transmissie. 16.05 Welingelichte kringen. 17.07 TROS Aktua. Elk heel uur en om 18.30 en 6.30 Nieuws. 18.07 TROS Aktua. Vervolg. 19.04 Talkradio: De Kamer van Spelberg. 20.04 God zij met ons. 22.04 Hier en Nu-sport. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04-7.00 TROS Nachtwacht.

Radio 2
7.04 Thank God it's friday. 9.04 Adres onbekend. 12.04 Het hart van twee. 14.04 Het paleis. 17.04 Fileradio. 18.04 Alle mensen. 19.04 Club Veronica trend. 20.04 De avond van het sentiment, met om 20.04 De hits van... 22.04-24.00 Listen to the music.

Radio 3
AKN: 6.02 Breakfast-club. 9.04 Arbeidsvitaminen. 12.04 De steen & been show. 14.04 Carola. AKN: 15.04 Popsjop (I en II). 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De Avondspits. 19.04 Spoor 7. 20.04 Paperclip magazine. 21.04 Villa 65. 0.04 Countdown café. 2.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00 Nieuws. 7.02 Ouverture: Barokmuz. 8.04 Opus 4. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Het ochtendconcert. 13.04 En nu...mijn verzoek. 14.00 Middagconcert: Het internationale concertcircuit. Gesu al sepolcro, oratorium van Perti. La Capella Musicale di San Petronio en diverse koren o.l.v. Sergio Vartolo met sol.16.00 De Nederlanden: Cornelis Dopper. 17.00 Operette: Operettecarnaval. 18.00 en 20.00 Nieuws. 18.04 Traverso virtuoos Wilbert Hazelzet. 18.50 Arriaga + Beethoven. 20.02 Avondconcert: De matinee. Radio Filharm. Ork. 22.00 Faenza Codex en Stravinsky. 23.00 Samuel Barber: Het oeuvre voor pianosolo. 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur t/m 17.00 Nieuws. 6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 Vroeg op 5. 8.55 Waterstanden. 9.02 Het gesprek. 9.40 Plein publiek. 11.02 Rondom het woord. 12.02 Bonnefooi. RVU: 12.30 Werken aan werk. 13.10 Gebeurtenissen. 14.02 De ronde tafel van Pam. 15.02 Opium. 17.10 Radio UIT. PP: 17.50 VVD. Om 18.00 Nieuws. NMO: 18.02 Religieus programma in twee talen: 18.02 Arabisch programma; 18.30 Turks programma. 19.00 Waar waren we ook alweer? 19.15 Nieuws en actualiteiten in het Turks. 19.50 Nieuws en actualiteiten in het Marokkaans en Berbers. 20.40 Nieuws en actualiteiten in het Chinees. 21.00 Licht en uitzicht. 21.39 EO-Metterdaad hulpverlening. 21.40 Boeken wijzer. 22.00 Zicht op Israël. 22.20 De psalmen. 22.40 Theologische verkenningen. 23.07-24.00 Met het oog op morgen.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws. 7.00 Limburg Aktueel. 8.00 RadioNieuwsCentrale, binnen/buitenlandrubriek. 8.30 Regionaal nieuws. 8.35 Limburg aktueel. 9.00 Tussen de bedrijven door. Verzoekplaten van bedrijven en instellingen. 11.00 Op de valreep, tips voor het weekeinde. 12.00 Limburg Actueel. 13.00 RadioNieuwsCentrale, binnen/buitenlandrubriek. 13.30 Regionaal nieuws. 13.35 Het Vasteloaves-El, presentatie - Lei Meisen. 15.00 Carnavals-Profiel. Peter Winkels praat met Beppie Kraft. 16.00 Vasteloaves-Festival, met filmrubriek. 17.00 Limburg Aktueel: nieuws en actualiteiten. 17.30-18.00 Radio Vasteloavend, informatie over hoogtepunten van de komende dagen.

BRTN/Radio 2
06.00 Nieuws. 6.05 Radio 2 regionaal. 8.00 Nieuws 8.10 Het leven is mooi. 10.00 Nieuws 10.03 Gewoon genieten (om 11.00 Weerbabbel door Bob de Richter). 11.50 Het koekoeksnest. 12.00 Radio 2 regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Goed op vrijdag. 14.00 Het Algemeen Belang. 16.00 Abraham al gezien? 17.00 Radio 2 regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 Hitriders. Toppers en platen van vroeger. 20.00 Wie zoekt die vindt. Programma met platen waaraan een verhaal is verbonden. 22.00 nieuws. 22.05 Country-Side. Country- en westernmuziek met Erik Bayens. 23.30 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF
Nieuws: 6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 12.30, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30 en 20.00 uur.
6.05 Radiofrühstück + Spiel 'Glückstreffer' (6.15 Wort in den tag; 6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Veranstaltungskalender; 7.30 Regionalnachrichten; 8.30 Presseschau). 9.05 Regionalnachrichten. 9.10 Gut Aufgelegt. Tips und Themen am Vormittag. 12.05 Musik à la carte (12.30 BRF Aktuell). 13.00 Presseschau. 13.05 Musikbox. 16.05 Popcorn. 18.00 Regionalnachrichten. 18.05 BRF-Aktuell (Aktuelles am tage). 18.40 Jazz. 20.05-21.00 Lieder, Chansons & Folk.

Happy RTL Radio
Elk heel uur nieuws.
5.00 Dauwtrappen. 7.00 De start met Bart, Bart van Leeuwen. 10.00 Koffiekringen, Jan de Hoop. 12.00 Gosiemiddag Nederland, Marc Jacobs. 14.00 De Goudmijn met Jan van de Putte. 16.00 Vrijheid Blijheid met Ron Bisschop. 19.00 De Zeven uur Show. 22.00 De Goudmijn. 24.00-05.00 RTL Nighthits.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie. 8.07 Morgenmelodie und Wetterbericht. 9.05 Musikpavillon. 12.00 Nachrichten, Zur Sache. 12.07 Gut aufgelegt (mit om 13.00 Mitmenschen en 14.00 Nachrichten, Stichwort Wirtschaft). 15.00 Café-Konzert. 16.05 Heimatmelodie. 17.00 Der Tag um fünf. 17.07 Musikexpress. 20.00 Nachrichten. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.00 Musik zum träumen. 22.30-4.05 Nachtexpress.

Limburgs Dagblad

KIOSK

Deze pagina wordt gecoördineerd door de afdeling PR en Promotie. Voor inlichtingen: 045-739366.

KIOSK IS ER VOOR U!

Op deze pagina brengen wij wekelijks reisaanbiedingen, mogelijkheden om uitstapjes te maken, een speciale rubriek voor de Vrienden van het Limburgs Dagblad en andere wetenswaardigheden, die voor u als lezer van belang kunnen zijn.

Heeft u ons iets te melden, schrijf ons dan minimaal 2 weken vóór het evenement.

LIMBURGS DAGBLAD, t.a.v. KIOSK, POSTBUS 3100, 6401 DP HEERLEN.

LAAT DE CARNAVALSPRET MAAR LOSBARSTEN

In de afgelopen weken hebben wij op deze pagina regelmatig kond gedaan van proclamaties, recepties, kindercarnaval, auw-wieverbals enz. Dat was slechts de voorpret.

Nu staan we aan de vooravond van de échte drie dolle dagen. Een opsomming van o.a. de diverse optochten vindt u in onze carnavalskrant van morgen. Wat ons betreft veel plezier en een welgemeend ALAAF!

12 FEBRUARI

★ Maasmechelen (B) wintertocht 6 - 12 - 20 km. Start: Oude Baan 372 van 7.00 - 15.00 uur. Inlichtingen: 00.3289767281.

16 FEBRUARI

★ Rotem-Dilsen (B) Schootsheidetocht 5 - 10 km. Start: Bivak Rotem aan het Kanaal van 14.00 - 18.00 uur. Inlichtingen: 00.3289754409.

Woensdag 9 maart, 20.00 uur STADSSCHOUWBURG, HEERLEN

MONTEZUMA'S REVENGE

"Blind Man's dream"

De populairste a-capella groep van Nederland is weer eens te gast in Heerlen. Met haar specifiek eigen geluid en presentatie heeft de groep een groot publiek voor zich weten te winnen zowel in binnen- als buitenland.

Met de nieuwe show "Blind Man's dream" doet Montezuma's Revenge haar reputatie eer aan. Hun voorstelling is een theatrale ervaring waarin naast muziek als hoofdbestanddeel, licht, dekor en beweging de ingrediënten vormen. Het repertoire van de nieuwe show behelst veel nieuw eigen werk en natuurlijk ook covers; sprankelende, vaak humorvolle bewerkingen van bestaande nummers.

SPECIALE VRIENDENKORTING

Op vertoon van de ingevulde bon krijgt u een korting van ƒ 5,-. Aan de kassa van de stadsschouwburg betaalt u dan ƒ 22,50 in plaats van ƒ 27,50 p.p.

BON: MONTEZUMA'S REVENGE

Naam: .... KIOSK

Vriendenpasnummer: ....

Aantal personen: .... max 4.

NÓG EEN BUSREIS NAAR "DAGERAAD DER GOUDEN EEUW"

Op veler verzoek hebben wij nóg een bus (inclusief entreekaarten) voor u gereserveerd die u naar de veelbezochte tentoonstelling in het Rijksmuseum brengt. De megatentoonstelling - in 20 (!) zalen - is de duurste en grootste in de geschiedenis van het museum. Het betreft Noordnederlandse kunst, 1580-1620. De kunst van de zeventiende eeuw.

Een unieke, uit de hele wereld, bijeengebrachte verzameling - opgebouwd rond een kern van Rijksmuseumbezit - met schilderijen, tekeningen, meubels, tapijten, kant, damast en edelsmeedkunst. Naast de "Dageraad der gouden eeuw" kunt u ook nog genieten van Aziatische kunst, een aparte afdeling met Nederlandse geschiedenis en superstukken van Rembrandt, Vermeer, Frans Hals enz.

REISINFO: DAGERAAD DER GOUDEN EEUW

Datum:	zaterdag 26 februari 1994.
Prijs:	ƒ 35,-.
Inclusief:	vervoer per luxe touringcar entree museum
Opstapplaatsen en -tijden:	Kerkrade, Rodahal 8.30 uur; Heerlen voorzijde NS-station 8.50 uur; Geleen P-plaats Glanerbrook 9.10 uur; Sittard NS-station 9.25 uur; Susteren, garage Schmitz 9.40 uur.
Reserveren:	Vanaf heden bij alle kantoren van het Limburgs Dagblad en de VVV's in Heerlen, Landgraaf, Simpelveld, Vaals en Gulpen onder betaling van de reissom.

● Van Jan Muller naar Hendrick Goltzius, *"De schepping"*, 1589.

TWEE NIEUWE DATA VOOR CYRANO THE MUSICAL

Binnen een paar dagen waren de bussen naar de zondagse matineevoorstellingen van musical Cyrano volgeboekt. Zoals gemeld is deze produktie vanaf medio maart weer terug in Nederland en wel in het Amsterdamse koninklijk theater Carré. Omdat zovelen achter het net visten hebben we besloten nieuwe data te plannen en bussen plus kaarten voor u te reserveren.

Op de zondagen 24 april en 1 mei vertrekken vanuit diverse opstapplaatsen in Limburg weer luxe Jacobs-reizen touringcars naar Amsterdam. Wij kozen voor plaatskaarten van ƒ 75,-. Dit zijn balkonplaatsen vanwaar u goed zicht heeft.

Een komplete zondag-uit kost u ƒ 105,- per persoon. U vertrekt in de ochtenduren, arriveert tegen twaalven in Amsterdam waar u gelegenheid heeft om te lunchen. De voorstelling begint om 14.00 uur en na afloop gaat de bus rechtstreeks terug naar Limburg.

Bill van Dijk, Danny de Munk en Ryan van den Akker vertolken de hoofdrollen. Daarnaast zijn nog zo'n twintig zangers en zangeressen aan de produktie verbonden.

REISINFO: CYRANO DE MUSICAL

Data:	zondag 24 april en zondag 1 mei 1994
Prijs:	ƒ 105,- p.p.
Inclusief:	- vervoer per luxe touringcar Limburg-Amsterdam v.v. - entreebewijs (balkon ƒ 75,-) - reserveringskosten
Opstapplaatsen en -tijden:	Kerkrade Rodahal 8.00 uur; Heerlen voorzijde NS-station 8.20 uur; Geleen P-plaats Glanerbrook 8.40 uur; Sittard NS-station 8.50 uur.
Reserveren:	Bij alle kantoren van het Limburgs Dagblad en de VVV's in Heerlen, Landgraaf, Simpelveld, Gulpen en Vaals onder betaling van de reissom.

DAGJE HUISHOUDBEURS BLIJFT AANTREKKELIJK UITJE

Van 16 t/m 27 maart aanstaande staat de RAI in Amsterdam weer geheel in het teken van de Huis & Interieur RAI en Huishoudbeurs. Sinds jaar en dag een evenement waar duizenden en duizenden mensen op afkomen. De een ziet het puur als een dagje uit, de ander is op zoek naar allerlaatste nieuwtjes en weer anderen maken er een waar proef-dagje van. De totale expositieruimte bedraagt maar liefst 75.000 m2, te vergelijken met twaalf voetbalvelden! De beurzen zijn overzichtelijker en ruimer van opzet dan ooit tevoren.

De Huishoudbeurs 1994 omvat het volgende expositieprogramma: mode en cosmetica, bijouterieën, audio en video, media, voorlichting op medisch en sociaal gebied, speelgoed, naai- en breimachines, huishoudelijke apparatuur, cadeau-artikelen, hobbyprodukten, demonstrateurs, huisdierbenodigdheden, voeding, dranken, reform, wasmiddelen, onderhoudsprodukten, pannensets, serviezen en accessoires. Verder zijn er bruidsmodeshows, talkshows, kookprogramma's, een bromfietspaviljoen en diverse wedstrijden.

Huis & Interieur Rai 94 heeft betrekking op (design)meubelen, woonaccessoires, sfeerverwarming, verlichting, stoffen, vloeren, slaapkamers, serviezen, behang, verf, keukens, badkamers/sanitair, keukenapparatuur, tuinmeubelen, tuingereedschap, tuinbeplanting, doe-het-zelf-produkten, serres enz.

Busreis

Op donderdag 17 maart aanstaande brengen wij u vanuit diverse opstapplaatsen in Limburg naar de RAI. U kunt daar een dag lang rondneuzen tussen de waren die door honderden exposanten worden aangeboden. Zie voor meer informatie "reisinfo".

REISINFO: HUISHOUDBEURS RAI

Datum:	donderdag 17 maart 1994
Prijs:	ƒ 42,50 p.p.
Inclusief:	vervoer per luxe Schmitz-touringcar Limburg-Amsterdam v.v., entree Huishoudbeurs (ƒ 17,50)
Opstapplaatsen en -tijden:	Kerkrade Rodahal 8.30 uur; Heerlen voorzijde NS-station 8.50 uur; Geleen P-plaats Glanerbrook 9.10 uur; Sittard NS-station 9.25 uur; Susteren garage Schmitz 9.40 uur.
Reserveren:	Bij alle kantoren van het Limburgs Dagblad en de VVV's in Heerlen, Landgraaf, Simpelveld, Vaals en Gulpen onder betaling van de reissom.

VRIENDEN VAN HET LIMBURGS DAGBLAD OP EXCURSIE NAAR LUCHTHAVEN DÜSSELDORF

Een veelzijdig, bruisend bedrijf als een luchthaven blijft boeien. Ondanks het feit dat tegenwoordig heel wat mensen al eens gevlogen hebben, blijft de interesse in en nieuwsgierigheid naar het reilen en zeilen van een luchthaven onverminderd. Vaak ziet u niet meer dan het opstijgen en landen van de "kisten".

Nu krijgt u de unieke gelegenheid om een uitgebreide kijk achter de schermen te nemen.

Luchthaven Düsseldorf is een gigantisch bedrijf. Als u straks op maandag 14 maart (zie ook reisinfo) deel uitmaakt van deze dagtrip zult u dat zelf kunnen constateren.

Een buitengewone belevenis "verpakt" in een dagje Düsseldorf waarin onder meer ook is opgenomen een zwerf- en winkeltocht door de "Altstadt".

Programma

Wij brengen u per luxe Schmitz-touringcar naar deze moderne luchthaven. Daar aangekomen krijgt u onder begeleiding van kundige gidsen een twee uur durende rondleiding (per bus). Deze is gepland van 12.00 tot 14.00 uur. Aansluitend kunt u in het zelfbedieningsrestaurant van het vliegveld een 3-gangen menu (inbegrepen) nuttigen.

Als de honger gestild is vertrekt de bus naar het centrum waar u nog tot 17.30 uur de gelegenheid krijgt om te "stadten". Aansluitend wordt u rond de klok van zeven uur weer in uw opstapplaats teruggebracht.

REISINFO: DÜSSELDORF

Datum:	maandag 14 maart 1994
Prijs:	ƒ 42,50 p.p.
Inclusief:	- vervoer per luxe touringcar Limburg-Düsseldorf v.v. - rondleiding (per bus) op de luchthaven onder begeleiding van gids - 3-gangen menu (zelfbediening) - vervoer naar Düsseldorf-centrum alwaar vrij vertoeven
Opstapplaatsen en -tijden:	Susteren garage Schmitz 9.15 uur, Sittard NS-station 9.30 uur, Geleen P-plaats Glanerbrook 9.45 uur, Heerlen voorzijde NS-station 10.05 uur, Kerkrade Rodahal 10.20 uur.
Reserveren:	Bij alle kantoren van het Limburgs Dagblad en de VVV's in Heerlen, Landgraaf, Simpelveld, Gulpen en Vaals onder betaling van de reissom.

imburgs agblad egionaal

rijdag 11 februari 1994 — Pagina 13

itgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown

Lijsttrekkers mogen niet in stembureau

DOOR JAN HENSELS

BRUNSSUM – Een Salomonsoordeel van waarnemend burgemeester Jo Matti moest gisteren een eind maken aan een rel om de bemanning van een Brunssums stembureau. Matti besloot in te grijpen omdat twee lijsttrekkers met alle geweld juist in het kiesdistrict Kruisberg de kiezer naar de stembus wilden begeleiden. De burgemeester heeft nu beide kemphanen die dag vrijaf gegeven. Het stembureau zal, bij wijze van uitzondering, alleen door ambtenaren worden bemand.

Het probleem ontstond omdat er twee kandidaten voor het bureau in het Brunssumse stemdistrict Kruisberg waren, Gerrit Boumans van de lijst Borger en wethouder Toon Pierik, lijsttrekker van D66. De afdeling Bevolking besloot te loten. Daarbij trok Boumans aan het kortste eind: hij moest genoegen nemen met het hoofdstembureau, maar was daar allerminst blij mee.

Zijn tegenstrever Pierik vindt de discussie over de stembureaus 'flauwekul'. Pierik: „Van mij hoeft dat niet in de krant. Het zegt wel een hoop als hierover discussie ontstaat. Het is bekend dat raadsleden bij voorkeur in hun eigen stemdistrict zitten. In dit geval vind ik een loting een eerlijke oplossing." Boumans wil niet ingaan op de zaak.

Toen er enige deining ontstond, besloot burgemeester Matti zelf zitting te nemen in het hoofdstembureau. Boumans en Pierik zijn akkoord gegaan met dit Salomonsoordeel.

Het is al de derde maal deze week dat de verkiezingsstrijd in Brunssum leidt tot rumoer. Een paar dagen geleden wilde een gemeentelijke commissie helemaal een eind maken aan het bemannen van stembureaus met raadsleden. Het college besliste anders. Wethouder Pierik: „Ik was daar in de minderheid."

Vervolgens ontstond er onduidelijkheid over het ophangen van affiches op de plaatselijke informatieborden. De Lijst Borger heeft inmiddels besloten tot verwijdering van de affiches.

Organisatie koopt condooms voor Derde Wereld

Pastoors dragen geld aan Memisa niet af

DOOR JAN VAN LIESHOUT

ROERMOND – Op aanraden van de bisschop F. Wiertz van Roermond heeft een aantal pastoors de opbrengst van de collecte voor de Medische Missieactie (Memisa), die zondag in alle katholieke kerken en kapellen van Nederland is gehouden, tijdelijk bij het bisdom in bewaring gegeven. De pastoors voelen zich bezwaard om de collectegelden aan Memisa af te dragen, omdat er onder meer condooms van zouden worden gekocht.

De gewetensbezwaarden vinden dat in strijd met de pauselijke encycliek Humanae Vitrae en Splendor Veritatis, waarin het gebruik van voorbehoedmiddelen wordt afgewezen. De perschef van het bisdom, Ad Jansen, bevestigde dat er op advies van de bisschop gelden tijdelijk opzij zijn gezet. Jansen: „Het kan niet zo zijn dat de paus het gebruik van voorbehoedmiddelen verbiedt en dat katholieke instellingen voorbehoedmiddelen gaan verstrekken. Daarom heeft de bisschop de pastoors die hierdoor in gewetensnood zijn geraakt, geadviseerd de gelden op het bisdom te parkeren, totdat er duidelijkheid is."

Volgens Thomas van Velthoven van Memisa in Rotterdam, is er nog geen contact met het bisdom Roermond geweest. Hij kreeg tot dusver twee telefoontjes van pastoors die om tekst en uitleg vroegen.

Van Velthoven: „Laat ik eens en voor altijd, kort en klaar, stellen dat wij primair aansturen op een gedragsverandering in Derde-Wereldlanden: geslachtsgemeenschap met één partner. Echter, uit respect voor het bedreigde menselijk leven zijn er ziekenhuizen, gerund door katholieke organisaties, die condoomgebruik in hun voorlichting meenemen en condoomgebruik stimuleren. Eenvoudigweg omdat een condoom de enige medicijn is."

Handel en industrie krijgen in Limburg de grootste klappen

Eén faillissement per dag

Van onze redactie economie

HEERLEN – In Limburg is vorig jaar gemiddeld één bedrijf per dag failliet verklaard. Het aantal uitgesproken faillissementen steeg in deze provincie met 27,7 procent ten opzichte van 1992. Dat blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Alles bij elkaar hoorden 368 bedrijven in met name de bedrijfstakken handel (109) en industrie (61) door de rechtbanken in Roermond en Maastricht een faillissement over zich uitspreken. In 1992 gingen er nog maar' 288 Limburgse bedrijven over de kop en de twee jaren daarvoor waren er dat 242 (1991) en 217 (1990).

Vergeleken met dat laatste jaar was er in 1993 landelijk beschouwd sprake van een verdubbeling. Vorig jaar gingen er in het hele land 6427 bedrijven bankroet tegenover 3519 bedrijven in 1990. Per provincie varieerde de stijging in 1993 van één procent in Drenthe tot 44 procent in Friesland. In de provincies Groningen (41 procent) en Zuid-Holland (40 procent) is eveneens sprake van een flinke stijging van het aantal faillissementen. Limburg moet zich dus wat dat betreft rekenen tot de 'middenmoters'.

In 1993 gingen per duizend ondernemingen bijna negen ondernemingen failliet. Per bedrijfstak varieerde dat van vijftien in de industrie en bouwnijverheid en installatiebedrijven tot iets minder in de bedrijfstak overige dienstverlening. Per duizend bv's gingen er vorig jaar vijftien failliet.

Het Centraal Bureau voor de Statistiek presenteerde gisteren ook cijfers over de werkgelegenheid in 1993. Het aantal Limburgse vrouwen dat een baan vindt, is de laatste jaren zeer fors gestegen, zo blijkt. Eind jaren tachtig was de arbeidsparticipatie van vrouwen in Limburg 34 procent. Dat was toen twee tot drie procent lager dan in de rest van Nederland. Vorig jaar was dat in zowel Limburg als in de rest van het land gestegen tot 42 procent.

Het aantal mensen dat een betaalde baan heeft van meer dan twaalf uur per week en het werkloosheidspercentage in de provincie Limburg zijn vorig jaar ongeveer gelijk gebleven aan het landelijk gemiddelde. In Zuid-Limburg is de situatie op de arbeidsmarkt volgens het CBS 'minder gunstig'.

● *De Springbrontjer, op naar een nieuwe kroeg op Bleijerheide in Kerkrade.* Foto: CHRISTA HALBESMA

Gordijnen opzij, de Springbrontjer komen

DOOR BENTI BANACH

KERKRADE – Gordijnen worden opzij geschoven, rolluiken omhooggetrokken. Balkondeuren gaan open, kookluchtjes en vrouwen met schorten om stromen naar buiten. Op hun gezichten verschijnt een forse grijns.

Lachen en zwaaien. Zwaaien uit volle macht. De straten van Bleijerheide zijn bijna grauw en verlaten, maar als de koets met 22 *Springbontjer*, zeg maar *auw wiever*, voorbijtrekt, ziet de wereld er plots anders uit, ja vrolijker.

De 22 Kerkraadse dames, in leeftijd van 23 tot 59, hebben vrijaf genomen. Echtgenoten en kinderen moeten het een dag zonder vrouwlief stellen. Want *de mam* maakt van tien uur 's morgens tot diep in de nacht het straat- en kroegleven van Bleijerheide onveilig. Als *auw wief* zonder masker.

Zeven jaar geleden zijn ze begonnen. Met *auw-wieverbal op Blieërhei*, in café Brouwerwei bij de befaamde springbron waaraan het damesgezelschap zijn naamt ontleent. Sinds vorig jaar trekken ze door hun wijk, met koets en knollen, een geluidswagen en een vijfkoppige garde: jongemannen die de vrouwen beschermen tegen ieder ongewenst heerschap.

Om tien uur beginnen ze in café Brouwerwei, drie uur later in café Ackens is de dag niet meer stuk te krijgen. Dienbladen met Apfelkorn maar ook Spa Rood worden aangesleept. Beppie Kraft schalt uit de met balonnen behangen boxen. Vroege kroegbezoekers kijken meewarig van achter hun glas bier, maar zien dat het goed is.

Als gardeknaap Paul alle rondjes heeft betaald (iedereen heeft vijftig gulden in de pot gedaan) en op zijn fluit heeft geblazen, kruipen de 22 dames in de koets tegen elkaar aan. De paarden met oogkleppen briesen ongeduldig en laten staccato wat uitwerpselen vallen, voordat het karos zich in beweging zet. Een file ontstaat, maar de buschauffeur kan de korte vertraging niet deren.

„Een spontaan gebeuren, en een hele leuke groep," noemt voorzitster Keetie deze *auw-wieverdag*. Ja, zelfs het hoogtepunt van carnaval, nog leuker dan het befaamde *klonetrekke*, vindt ze.

Even later wordt de koffiezaal in bejaardenhuis Vroenhof op stelten gezet. *Eierkonjak* wordt aangesleept, de bejaarde huisprinses loopt voorop in de polonaise die de Springbrontjer trekken. „De meeste groepen gaan naar het centrum. We vonden dat Bleijerheide ook iets moest hebben," zo verklaart Miranda die het gefeest. „Je hoort van iedereen dat we leuk zijn, daar ben ik dan toch trots op."

Miranda is met 23 jaar de jongste. Ze gaat binnenkort trouwen, haar aanstaande zit bij de garde en schoonmoeder in spe is vandaag ook van de partij. Het is een grote leeftijdsloze familie, die waggelt, sjoenkelt, schuifelt en lalt. De oudste van de twee elftallen is niet stuk te krijgen. Maar Bep verklapt vandaag liever niet dat ze 59 is.

Paul rekent af en de goud-zwarte meute gaat op naar de volgende kroeg. „Het wordt vanacht twee uur," weet hij. „Nee, vijf uur," corrigeert een kwiek *auw wief*.

Fusie opvang daklozen Oostelijke Mijnstreek

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – Door het samengaan van de verschillende instellingen voor de opvang van verslaafden en daklozen is in de regio Oostelijk Zuid-Limburg een zorgcircuit ontstaan, dat bijna tweehonderd daklozen op verschillende manieren kan opvangen.

Onder de nieuwe instelling Rimo (Regionale Instelling voor Maatschappelijke Opvang) valt het Heerlense Slaaphuis, het crisisopvangcentrum D'r Koempel, het Project Begeleid Wonen in Kerkrade, Hoensbroek en Brunssum en de 24-uurs voorziening De Hoeve (de voormalige Heisterberg) in Hoensbroek.

De Hoeve is niet meer slechts een pension waar daklozen worden verzorgd. In de nieuwe opzet streeft Rimo ernaar om ze zo zelfstandig mogelijk te laten wonen. De Hoeve verhuist dit jaar nog naar Hoeve de Passart, waar naast 41 kamers ook tien 'uitleunwoningen' worden gebouwd. In deze woningen kan de zelfstandigheid in de praktijk worden gebracht.

Naast de bestaande voorzieningen komt er ook nog een Slaaphuis in Kerkrade, een psychiatrisch Sociaal Pension in Brunssum en een project begeleid wonen in Landgraaf.

De bedoeling van dit zorgcircuit, dat mede op initiatief van het Streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg tot stand is gekomen, is het aanpakken van de dakloosheid in de regio. De Projectgroep Thuisloosheid van het streekgewest stelde zich in 1990 tot doel om verschillende voorzieningen te treffen voor 260 daklozen in de regio. Op dat moment waren er naar schatting ruim 1200 mensen dakloos. WVC heeft onlangs vier miljoen gulden subsidie toegezegd voor de aanpak van dit probleem in deze regio.

Werving personeel Defensie succes

HEERLEN – Meer dan vijfhonderd sollicitanten hebben zich gemeld bij het arbeidsbureau Oostelijke Mijnstreek voor een functie bij de landmacht en de marechaussee. Uit dit aanbod zijn voor de landmacht 160 en voor de marechaussee 125 geschikte kandidaten geselecteerd.

Het ministerie van Defensie noemt de werving een succes. De beide diensten kunnen op dit moment over het aantal personen dat definitief in dienst wordt genomen nog geen uitspraken doen. Wel is defensie bijzonder te spreken over de motivatie van alle kandidaten en het gemiddelde niveau. De nauwe samenwerking van defensie-onderdelen en regionale arbeidsbureaus bij de werving van personeel wordt voortgezet. In Maastricht vindt van 21 tot en met 26 februari een zelfde wervingscampagne plaats. Naast de landmacht en marechaussee, zijn dan ook de luchtmacht en de marine aanwezig.

Paar Ubachsberg in commissie voor huwelijk en gezin

UBACHSBERG – Frans Verkaart en zijn echtgenote Ine Kaal uit Ubachsberg krijgen zitting in een commissie die de bisschoppen gaat adviseren over vraagstukken van huwelijk en gezin. Verkaart is klinisch psycholoog en directeur van het Centrum voor Gezinspastoraal in het bisdom Roermond; Kaal is medicus en lid van de staf van het Centrum. Tijdens de bisschoppenconferentie, begin deze week, werd tot de oprichting van een contactcommissie voor huwelijk en gezin besloten. De bisschoppen willen de aandacht voor huwelijk en gezin meer structureel in hun werkzaamheden betrekken. De bisschoppelijke contactcommissie staat onder voorzitterschap van de hulpbisschop van Haarlem, J. Lescrauwaet.

wie in een dikke
schedel probeert
binnen te dringen
vangt
alleen maar bot

punaise

Corporaties moeten reserves aanspreken

Alle inwoners Neer terug na watersnood

DOOR EGBERT HANSSEN

ROERMOND – Vandaag keren de laatste bewoners van het seniorencomplex Spuitjeshof in Neer na de watersnoodramp terug naar hun woning. Directer Ruud Guyt van Bouwvereniging Sint Jozef zal hen vanmorgen om kwart voor elf ontvangen en toespreken. De corporatie heeft voor vele tienduizenden guldens moeten vertimmeren aan het gloednieuwe gebouw, dat pas vorig jaar werd opgeleverd.

„De exploitatie-kosten van dit complex zullen nog lang in de min zitten, zegt Guyt. „We kunnen het jaren vergeten dat we hier aan de streep komen." De watersnood heeft Sint Jozef vier ton gekost. Ruim 175.000 gulden aan directe schade, vijftig mille aan huurderving en twee ton aan kosten voor hulpverlening, opruimwerkzaamheden, beveiliging van de verlaten panden en schoonmaakkosten. In ruim tachtig door de watersnood getroffen huurwoningen van de bouwvereniging moesten keukenblokken, binnendeuren, meterkasten, plinten en tegelwerk worden vernieuwd of gerepareerd.

Intern is er bij Sint Jozef al een discussie geweest om voortaan beter te kijken naar de risico's van overstromingen bij nieuwe bouwlokaties. „In het geval van Spuitjeshof heeft de gemeente de peilhoogte aangegeven. Bij het begin van de bouw hebben ons omwonenden, die al lang in Neer wonen, gezegd dat de peilhoogte te laag was omdat er vaak wateroverlast te duchten is. Daarop hebben we het peil verhoogd. En inderdaad, bij het hoogwater van januari vorig jaar kwam er water in de kruipruimten, gelukkig niet op de begane grond. Water in de kruipruimte is op zich niet zo erg. Er zijn hele wijken in het westen van het land waar altijd water in de kruipruimte staat."

Maar rond de kerst kwam het een metertje hoger. Dat zijn risico's die gecalculeerd waren op eens in de tweehonderd jaar. Maar dat zijn kennelijk risico's die in de praktijk ook een keer werkelijkheid worden."

Zie verder pagina 15
● Corporaties vertrouwen minder op gemeenten

Gewest onderbreekt afgraving heide

BRUNSSUM – Het Streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg heeft de afgraving van zand op de Brunssummerheide stilgelegd. Het gewest zal alvorens de werkzaamheden te hervatten eerst de benodigde aanlegvergunning bij de gemeente Brunssum en de ontgrondingsvergunning aanvragen. Brunssum constateerde dat de vergunningen niet in orde waren en vond dat daarom het werk stilgelegd moest worden. Dat het natuurproject hierdoor enige vertraging oploopt, neemt het gewest maar voor lief. Portefeuillehouder Hub Meijers van de Taakopdracht Recreatie van het gewest verklaart dat er van enige opzet geen sprake is geweest. „Ik zie het als een storm in een glas water. We hadden aangenomen dat de vergunningen niet nodig waren omdat het om een beperkte afgraving gaat."

Roetwolk DSM boven wijk Geleen

GELEEN – Bij DSM in Geleen is gistermorgen vroeg een wolk roet uit een etheenfabriek ontsnapt. Bij het starten van Systeem-12 trad een storing op, waarbij de druk te hoog opliep en de inhoud van het reactorvat door een veiligheidsklep de fabriek werd uitgebraakt, een zogeheten decomp. Volgens een DSM-woordvoerder ging het om etheengas en enkele tientallen kilo's roet. De roetwolk daalde grotendeels in Krawinkel neer. Vanuit deze wijk bereikten DSM enkele klachten over roetaanslag. De oorzaak van het voorval is niet bekend.

Minder mensen bij ehbo ziekenhuizen

HEERLEN – Het bezoek aan de ehbo-posten van de ziekenhuizen in Heerlen in Kerkrade is in drie jaar met veertien procent gedaald. Minder dan de helft van de patiënten die nu een ehbo-post bezoeken, is niet eerst bij de huisarts geweest. Vier jaar geleden kwam nog meer dan zestig procent direct, zonder verwijzing van de huisarts, naar de ehbo-afdelingen. Dit blijkt uit een evaluatie van een gezamenlijke actie van Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg, huisartsen en ziekenfonds Liass. De actie is drie jaar geleden gestart om het bezoek aan de ehbo-posten terug te dringen. Doordat het bezoek daalt, kunnen de ehbo-afdelingen efficiënter werken. In het Brunssumse Gregoriusziekenhuis zijn de resultaten van de actie beduidend lager. Daar meldt nog ruim zeventig procent van de patiënten zich rechtstreeks bij de ehbo.

Bouwbedrijf Paro failliet verklaard

HEERLEN – Bouwbedrijf Paro bv in Heerlen is failliet verklaard. Het faillissement was aangevraagd door de twaalf of dertien werknemers die nog vakantiegeld tegoed hadden. Het bedrijf functioneerde al geruime tijd niet meer. Het was de curator gisteren nog niet helemaal duidelijk of het personeel nog op de loonlijst staat. Paro heeft schulden aan het Sociaal Fonds Bouwnijverheid en de belastingdienst.

Trein Valkenburg-Randwyck rijdt niet

VALKENBURG – Op zondag 20 februari rijden er geen treinen tussen Valkenburg en station Randwyck in Maastricht. Het spoor moet worden aangepast op bredere treinstellen. Daartoe wordt de bovenleiding verplaatst en een deel van de rails verlegd. Voor reizigers op het traject Heerlen-Randwyck rijden er vanaf Valkenburg bussen, die ook stoppen in Houthem, Meerssen en Maastricht. Reizigers moeten rekening houden met vertragingen die tot 35 minuten kunnen oplopen. Tussen Valkenburg en Heerlen rijden de treinen wel, net als de stoptreinen tussen Randwyck en Roermond. Treinreizigers die via Sittard naar het noorden willen of vanuit het noorden Valkenburg als eindbestemming hebben kunnen het beste via Heerlen reizen.

Behalve celstraf ook 'kaalpluk'

MAASTRICHT – Officier van justitie mr.S. de Klerk heeft voor de rechtbank in Maastricht drie jaar gevangenisstraf, waarvan een jaar voorwaardelijk, gevraagd tegen een beroepsmilitair uit Doorn voor het invoeren van enkele kilo's drugs uit de Antillen. De man deed dat in opdracht van zijn halfbroer uit Kerkrade, die inmiddels tot vier jaar cel is veroordeeld. Die halfbroer bood hem twintigduizend gulden voor de klus. In het kader van de operatie 'kaalpluk' eiste de officier ook dat C. het genoten voordeel van 27.500 gulden (opbrengst, verblijf op Curaçao en vliegreis naar Schiphol) wordt ontnomen. Het was voor de eerste maal dat na een strafzaak ook een procedure geldelijke ontneming genoten voordeel werd gevoerd voor de Maastrichtse rechtbank.

o/z

Geboren 8 februari 1994

ANIQUE

Dochter en zusje van
Monique, Maurice en Lauren van Zandvoort,
Overbroekerf 36,
6433 EX HOENSBROEK.

---

†

Zonder zon en water, komt een bloem niet tot haar groei. Zonder zon en water, sterft zij voor haar volle bloei.

Na een zeer moedig en waardig gedragen lijden heeft in wijsheid de dood aanvaard en is in de Heer ontslapen mijn dierbare man, onze lieve vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Karel Gerards

echtgenoot van

Jeanne Akkermans

Hij overleed, omringd door zijn vrouw en kinderen, voorzien van de h. sacramenten, in de leeftijd van 66 jaar.

Bingelrade: Jeanne Gerards-Akkermans
Brunssum: Jan en Anita Gerards-Mestrini
Mandy, Denise
Bingelrade: Martin en Eugène
Heijnen-Gerards
Luc, Simone, Myrthe
Brunssum: Wies en Ron Hermans-Gerards
Roel, Koen, Luuk
Heerlen: Dolf Gerards en Besse Gerissen
Timo
Familie Gerards
Familie Akkermans

6456 AE Bingelrade, 10 februari 1994
Dorpstraat 62

De plechtige eucharistieviering zal gehouden worden op dinsdag 15 februari om 11.00 uur in de parochiekerk H. Lambertus te Bingelrade, waarna de begrafenis zal plaatsvinden op het r.k. kerkhof aldaar.

Bijeenkomst in de kerk, met gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Avondwake tot intentie van de overledene maandag om 19.00 uur in eerder genoemde kerk.

Karel is opgebaard in het mortuarium van het Maaslandziekenhuis te Sittard. Gelegenheid tot rouwbezoek dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

Na een liefdevolle verzorging in het St.-Gregoriusziekenhuis en de verpleegkliniek Schuttershof te Brunssum, is zacht en kalm overleden, onze dierbare moeder, schoonmoeder, grootmoeder, overgrootmoeder, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Paula Zazjal

weduwe van

Bauke Bakker

in de leeftijd van 73 jaar.

Kerkrade: E. Peeters-Bakker
A.C. Peeters
Stein: Astrid Leijsten-Peeters
Jan Leijsten
Elaine en Elliott
Loosdrecht: Carina Peeters
Gilbert Coert

Brunssum, 6 februari 1994.

Op wens van moeder heeft de crematie in besloten kring te Heerlen plaatsgevonden.

Tot ons groot verdriet overleed op 4 februari 1994/23 shevat 5754 op de leeftijd van 89 jaar

Rosa Kempinski

weduwe van

J. Reichmann

eerder weduwe van

I. Gold

De begrafenis vond op 6 februari 1994 plaats op de joodse begraafplaats te Maastricht.

[illegible]

[illegible]

Maria Bekker-Kamberg

Franciscus Cornelis Bekker

in de leeftijd van 86 jaar.

[illegible]

---

†

Dankbaar dat wij hem zolang in ons midden mochten hebben, maar ook bedroefd om het scheiden, delen wij u mede dat, na een werkzaam leven, in Gods vrede is overleden, onze lieve vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Hein Hamers

weduwnaar van

Hedwig de Longeville

Hij overleed in de leeftijd van 80 jaar.

Eindhoven: Rob en Tieneke Bonn
Daniël
Micha
Brunssum: Sjef en Ria Hamers
Regina en Tommy Drijver
Familie Hamers
Familie De Longeville

6446 AP Brunssum, 9 februari 1994,
Trichterweg 101.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op zaterdag 12 februari a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen te Amstenrade, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de r.-k. begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk. Er is geen condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het mortuarium van het St.-Gregoriusziekenhuis te Brunssum, dagelijks van 17.30 tot 17.45 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Met grote verslagenheid hebben wij kennisgenomen van het overlijden van ons zeer gewaardeerd en trouw koorlid, de heer

Hein Hamers

Hij was ruim 43 jaar kerkzanger.
Wij wensen zijn familie veel sterkte toe.

Bestuur, dirigent en leden
van het Gertrudiskoor
Amstenrade

---

†

Het geschiedt ... verlangd.

Bedroefd, maar dankbaar dat hem verder lijden bespaard is gebleven, delen wij u mede dat van ons is heengegaan, op de leeftijd van ... jaar, voorzien van de h. sacramenten, ... na een volle verzorging thuis, mijn ... man, onze pap, schoonvader, broer, schoonbroer, oom en neef

Hans Erven

echtgenoot van

Maria Severijns

Voerendaal: M. Erven-Severijns
Heerlen: [illegible]
Voerendaal: [illegible]
Voerendaal: [illegible]
Familie Erven
Familie Severijns

10 februari 1994
Dammerscheidstraat 3?, 6367 WC Voerendaal

De plechtige eucharistieviering ... worden op dinsdag 15 februari ... uur in de parochiekerk H. ... daal, waarna aansluitend ... mene begraafplaats aldaar.

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren achter in de kerk, vanaf 9. ... uur.

Hans is opgebaard in ... de begrafenis- en crematie... daal, Kerkplein 43, Vo... heid tot afscheidneme... 19.00 uur, zondag van ...

Zij die geen kennisgeving ... gelieven deze annonce ... wen.

OVERLEDEN

† Sjo Diagens, 75 jaar, echtgenoot van Lisa Walters, St.-... Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats zaterdag 12 februari om 11.30 uur in de parochiekerk van St. Mathias, Boschpoort-Maastricht.

† Hendrina Kuijpers, 94 jaar, weduwe van Petrus T.C. Koenigs. Corr.adres: Pletzeuweg 15, Maastricht. De uitvaart zal in familiekring plaatsvinden.

[illegible]

GIRO 47 88 350
Sama Niwasa

---

†

Na een leven van toewijding en zorg voor allen die haar lief waren, is heden, in de leeftijd van 76 jaar, voorzien van de h.h. sacramenten, van ons heengegaan, onze zorgzame moeder, schoonmoeder en oma

Anna Maria Catharina Evers

echtgenote van wijlen

Pieter Maria Christiaan de Rooij

Maastricht: Pieter de Rooij
Beek: Thea van der Gugten
Eindhoven: Dimitri en Saskia
Stein: Leon de Rooij
Wilma de Rooij-van de Kamp
Frank, Ralf
Elsloo: Margriet Roberts-de Rooij
George Roberts
Etten-Leur: Marc en Suzanne
Stein: Paul de Rooij
Sieneke de Rooij-Castelein
Geleen: Irene Laumen-de Rooij
Emile Laumen
Nadine, Suzanne
Groningen: Marianne de Rooij

Stein, 9 februari 1994,
bejaardencentrum de Moutheuvel.
Corr.adres: Wijngaardstraat 9, 6181 GD Elsloo.

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op zaterdag 12 februari om 10.30 uur in de St.-Jozefkerk te Kerensheide-Stein.

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren achter in de kerk.

Heden, vrijdagavond om 19.00 uur, wordt de avondmis gehouden in voornoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen van 18.30 tot 19.00 uur in de rouwkamer van uitvaartcentrum Daemen, Heirstraat 41 te Elsloo-Stein.

Mochten wij nog iemand zijn vergeten, dan hopen wij dat deze annonce als kennisgeving wordt beschouwd.

---

†

Zondag 6 februari 1994 is onze lieve moeder

Sibilla Antonia Maria Bisschops

weduwe van

Josephus Gerardus Antonius Lemmens

tijdens haar slaap in het 93ste levensjaar zeer vredig gestorven in het Zorgcentrum Tobias te Heerlen.

Haar jarenlange bede voor een zachte dood is door onze lieve Heer verhoord. Wij zijn daar zeer dankbaar voor.

De ... uitvaartviering ... de begrafenis in het familiegraf ... te Heerlen hebben volgens ... wens van moeder in zeer intieme kring op donderdag 10 februari 1994 plaatsgevonden.

Wij zijn overtuigd, dat velen met ons moeder Lemmens, met haar ... levensideaal: iedereen en overal helpen tot welke prijs dan ook, ... zullen missen.

Boca Raton, Florida: Jo Lemmens en Jeanne ...
[illegible]
haar kleinkinderen
achterkleinkinderen
Families Lemmens en Bisschops

Heerlen
... Lirp 15, 6419 EW

Wij hechten er aan kenbaar te maken ... met ... en gerust te zijn ... van directie ... personeel van Zorgcentrum Tobias.

---

†

Dankbaar voor het vele goede dat hij ons tijdens zijn leven heeft gegeven, delen wij u mede, dat op 73-jarige leeftijd geheel onverwacht van ons is heengegaan, begeleid door de gebeden van de Kerk, mijn lieve man, onze broer, zwager, oom en neef

Anton Klamerek

echtgenoot van

Mina Cörvers

Heerlerheide: M.A. Klamerek-Cörvers
Familie Klamerek
Familie Cörvers

10 februari 1994
W. Barentszweg 66, 6413 JT Heerlen

Gelegenheid om afscheid te nemen dagelijks van 17.30 tot 17.45 uur in het mortuarium van het St. Gregoriusziekenhuis te Brunssum.

Avondwake zaterdag om 19.00 uur in de hierna te noemen kerk.

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden in de St. Cornelius kerk te Heerlerheide op dinsdag 15 februari a.s. om 11.00 uur.

De crematieplechtigheid vindt aansluitend plaats in het crematorium aan de Imstenraderweg te Heerlen.

Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Tot onze grote droefheid, maar dankbaar voor het vele dat hij voor ons heeft betekend, delen wij u mede dat vrij plotseling van ons is heengegaan, voorzien van de h.h. sacramenten, op de leeftijd van ... jaar, mijn partner, onze goede en zorgzame vader, schoonvader, grootvader, broer, zwager, oom en neef

Theo Wessels

weduwnaar van

Elise Frusch

levensgezel van

Bep Ramakers-Bosman

In dankbare herinnering:
Sittard: E.S. Ramakers-Bosman
Helmond: Ineke Keulers-Wessels
John Keulers
Bas
Heeze: Gonnie Jetten-Wessels
Rob Jetten
Manon
Esther
Breda: Mariëlla Hermes-Wessels
Paul Hermes
Nanda en Tony
Familie Wessels
Familie Frusch
Familie Ramakers

Sittard, 9 februari 1994
De Nolenslaan 52,
6136 GM Sittard

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op zaterdag 12 februari a.s. om 10.00 uur in de parochiekerk van Christus Hemelvaart Vrangendael-Sittard, gevolgd door de crematie in crematorium ... Geleen.

[illegible] gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De dierbare overledene zal bijzonder worden herdacht tijdens de avondwake van heden, vrijdag 11 februari, om 19.00 uur in bovengenoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het Maaslandmortuarium ... Sittard, dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Nieuwe klachten bevestigen aantijgingen

Sonocenter Maastricht stopt behandelingen

Van onze verslaggeefster

MAASTRICHT - Het Sonotherapie Center in Maastricht gaat binnen enkele maanden dicht. De patiënten die op het moment in behandeling zijn, kunnen de therapie afmaken maar nieuwe patiënten worden niet meer aangenomen. Tegen het centrum zijn door diverse ex-patiënten en de ex-bedrijfsleider klachten ingediend bij de Geneeskundige Inspectie.

Directeur Hessing van het sonocentrum geeft als reden van de sluiting eerst de uitkomsten van wetenschappelijk onderzoek af te willen wachten, voordat hij met de alternatieve vaattherapie verder gaat. De resultaten verwacht hij over anderhalf à twee jaar. Het is nog niet bekend waar of door wie dit onderzoek zal worden uitgevoerd. Begin deze week liet Hessing al weten dat de belangstelling voor de therapie de laatste tijd zeer gering was. Hij weet dit aan 'negatieve publiciteit' over de therapie. Of de vestigingen in Bussum en Eindhoven ook sluiten, is nog onduidelijk.

Al voor de opening in juni vorig jaar gaf de inspecteur W. Van Dijk van de Geneeskundige Inspectie voor de Volksgezondheid in Limburg al een negatief advies, omdat onvoldoende was aangetoond dat de therapie ook werkt.

Naar aanleiding van recente aantijgingen van de ex-bedrijfsleider A. Stegeman zijn bij de Geneeskundige Inspectie twee nieuwe klachten binnengekomen. Het sonocentrum zou zich volgens de bedrijfsleider schuldig hebben gemaakt aan het manipuleren van medische tests. Bovendien zouden patiënten aan de behandeling kwalen hebben overgehouden. Mocht daar aanleiding toe zijn, dan zal de inspecteur justitie inschakelen.

Sonotherapie is een alternatieve therapie, waarbij geluidsgolven via de voeten het lichaam in worden gestuurd. Zodoende zouden dichtgeslibde aderen worden 'schoongemaakt'.

Negen klachten tegen het centrum zijn inmiddels door de inspectie gegrond verklaard. Een aantal mensen trok zijn klacht in, nadat het centrum had toegezegd (een gedeelte van) de therapiekosten – 1600 gulden voor een kuur van twintig behandelingen – terug te betalen.
Twee artsen, die in het centrum zogenaamde Doppler-tests uitvoerden, werden vier maanden na de opening door de inspecteur gesommeerd met hun werkzaamheden te stoppen. Op het moment werken er drie verpleegkundigen.

Corporaties vertrouwen minder op gemeenten

Vervolg van pagina 13

ROERMOND – „Ik denk dat we in de toekomst wat alerter zullen zijn," zegt directeur Ruud Guyt van Bouwvereniging Sint Jozef. „Als de gemeente een stuk grond bebouwbaar acht, dan gaan we zelf ook nog eens onderzoeken of het wel of niet bebouwbaar is," aldus Guyt. Op dit moment heeft de bouwvereniging geen bouwplannen in gebieden waarvoor een watersnoodrisico geldt.
Het is voor Sint Jozef reeds de tweede keer dat financiële reserves aangesproken moeten worden na een natuurramp. De aardbeving van mei 1992 leverde de corporatie een directe schadepost van 1,6 miljoen op. Guyt: „Dit keer geldt eigenlijk hetzelfde verhaal. We zijn gelukkig een financieel gezonde corporatie, we zijn niet armlastig. We hebben gelden gereserveerd, alhoewel nooit met de bedoeling om die aan te spreken na rampen die volstrekt niet te voorzien zijn."
Sint Jozef is een van de twintig getroffen corporaties, die een totale schade hebben geleden van 7,125 miljoen gulden. WBL Geleen had daarvan met drie miljoen gulden de grootste schade.
De corporaties hebben met betrekking tot schaderegistratie 'meegelift' bij de schaderegistratie van bedrijven. „We zitten met spanning te wachten of we ook mee mogen eten uit de ruif," zegt consulent Wil Houben van het Nederlands Christelijk Instituut voor de Volkshuisvesting (NCIV) in Heerlen. Het overkoepelend instituut heeft onlangs namens alle corporaties een brief naar staatssecretaris Heerma gestuurd met het verzoek om het ministerie van Vrom ook te betrekken bij de schade-afwikkeling.
„Het ministerie van Binnenlandse Zaken, Economische Zaken en Financiën zitten er bij, maar Vrom niet," zegt Houben. Veel hoop heeft het NCIV niet. „Bij de aardbeving heeft Heerma gezegd dat de woningbouwcorporaties zelf de broek maar op moesten houden. Dus toen is de kelk ook aan ons voorbij gegaan. Maar ik vraag me af waar het gelijkheidsbeginsel blijft. Particulieren met schade die zelf reserves hebben, krijgen ook een uitkering."

● *De laatste bewoners van Spuitjeshof in Neer die door de watersnood in december geëvacueerd moesten worden, keren vandaag terug naar hun woning. Bouwvereniging Sint Jozef heeft alle schade hersteld.* Foto: JEROEN KUIT

Vergadermarathon levert geen besluit op

Overleg inkrimping NedCar opgeschort

Van onze redactie economie

BORN - Het overleg tussen de vakbonden en autoproducent NedCar in Born, over de door het bedrijf voorgestelde extra bezuiniging van 370 miljoen gulden, wordt volgende week vrijdag voortgezet. Na acht uur vergaderen is het overleg in de nacht van woensdag op donderdag opgeschort.

Zowel NedCar als de bonden hebben behoefte aan nader intern beraad. Inhoudelijk zijn geen mededelingen gedaan over het verloop van de onderhandelingen. Bestuurders van de Industriebond FNV en de Unie BLHP hebben dit meegedeeld.

De extra besparing de komende twee jaar is nodig om de continuïteit van het bedrijf veilig te stellen, zo liet een woordvoerder onlangs weten. NedCar wil de besparing realiseren door een al eerder aangekondigde reorganisatie, waardoor 400 kantoorbanen verdwijnen, versneld uit te voeren. Bovendien heeft de directie voorgesteld de lonen van de resterende ruim 4000 werknemers in 1994 en 1995 te bevriezen en de gratificatie te verminderen van 5 tot 3 procent.

De Limburgse automobielproducent heeft vorig jaar een verlies geleden van ongeveer 220 miljoen gulden. In de drie daaraan voorafgaande jaren werd een negatief resultaat geboekt van 393 miljoen.
Vooral de ingestorte markt voor personenauto's en de schommelingen van de valutakoersen hebben NedCar parten gespeeld.

De extra bezuinigingen moeten ertoe leiden dat het bedrijf al bij een produktie van 90.000 tot 95.000 auto's quitte speelt. Enkele jaren geleden was dat pas het geval bij 120.000 voertuigen. Op dit moment wordt het 'break-evenpunt' bereikt bij een produktie van 100.000 wagens.

Ontwikkeling

Het bedrijf heeft dringend geld nodig voor de ontwikkeling van een nieuwe auto. De aandeelhouders, Volvo Zweden, Mitsubishi en de Nederlandse Staat, zijn bereid daarvoor 2,1 miljard gulden neer te tellen. Dat is echter niet voldoende. Daarom is NedCar al geruime tijd op zoek naar externe financiers.

De reorganisatie die versneld moet worden uitgevoerd, zou aanvankelijk worden uitgesmeerd over een periode tot 1998. Nu wil het bedrijf al de komende twee jaar 200 banen schrappen. Collectieve ontslagen zijn daarbij overigens niet aan de orde.

Volgens bestuurder H. van Rees van de Industriebond FNV verloopt het overleg moeizaam. Toch ziet hij mogelijkheden om tot overeenstemming te komen.

Blauw Sjuut verovert Aken

● *Traditiegetrouw opende de Blauw Sjuut uit Heerlen de donderdag voor carnaval de 'Altweiberfastnacht' en daarmee het carnaval in Aken. Zoals ieder jaar stonden duizenden Akenaren op de Markt om de rondtrekkende voorbode van de 'vastelaovend' een warm welkom te heten. Onder de carnavalisten bevond zich ook een belangrijke delegatie uit Heerlen bestaande uit meerdere sjpasskapellen.*
Foto: CHRISTA HALBESMA

Meldpunt noteert 4400 telefoontjes in 1993

Klachten over milieu explosief gestegen

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - Het aantal klachten van Limburgse burgers over het milieu is het afgelopen jaar explosief gestegen. Via de provinciale milieumeld- en klachtentelefoon kwamen in 1993 precies 4400 klachten en meldingen binnen, een stijging van liefst 42 procent ten opzichte van het jaar daarvoor. Een en ander blijkt uit het gisteren gepresenteerde milieu-jaarverslag van de provincie.
Bij deze opmerkelijke groeicijfers moet overigens ook nog worden aangetekend dat de klachten over geluids- en andere overlast van het vliegverkeer op Maastricht Airport sinds medio december apart – en dus niet meer via de provinciale meldtelefoon – wordt geregistreerd.

Van alle in 1993 binnengekomen telefonische klachten heeft de helft betrekking op overlast van vliegverkeer, waarbij in de meeste gevallen wordt verwezen naar de Limburgse luchthaven. De overige klachten (51 procent) hebben voor het leeuwendeel betrekking op milieubelastende bedrijven waarvoor de provincie de wettelijke vergunningen verleent.
Grootste boosdoeners (75 procent) in laatstgenoemde categorie waren volgens de provincie de volgende vijf bedrijven: CNC in Gennep, de regionale stortplaats in Schinnen, Theeuwen in Blitterswijck, ijzergieterij Hekkens in Tegelen en het Roermondse Rockwool Lapinus.
De verreweg grootste klachtenregen had te maken met stankoverlast, op afstand gevolgd door geluid- en stofhinder. Overigens weet de provincie te melden dat de jaarlijkse klachtenregen over de vijf genoemde bedrijven langzaam maar zeker afneemt als gevolg van haar 'extra aandacht' voor deze ondernemingen.

Inventarisatie van taken en geldstromen

Betere afstemming zorg voor ouderen bepleit

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - De ouderenzorg zou beter op elkaar afgestemd moeten worden. Dat is de voornaamste conclusie van de Provinciale Raad voor de Volksgezondheid uit het project 'Inventarisatie zorgcircuits voor ouderen in Limburg'. Doel was inzicht te verkrijgen in het aanbod van voorzieningen voor ouderen in Limburg.
Uit het onderzoek is gebleken dat een diversiteit aan voorzieningen voor ouderen aanwezig is, maar het totaalbeeld onvoldoende samenhang vertoont. „Door het ontbreken van een gemeenschappelijke visie inzake ouderenbeleid bij de betrokken partijen wordt geen goede afstemming tussen de voorzieningen bereikt. Het gebrek aan coördinatie vormt daarbij tevens een belangrijk aspect," aldus de onderzoekers drs. E. Delsing en drs. M. van der Putten.

De verbindingen in de eerstelijnszorg verlopen volgens de onderzoekers redelijk goed. Knelpunt vormt echter de samenwerking tussen het kruiswerk, de gezinsverzorging en de gemeente aan de ene kant en de particuliere thuisorganisaties aan de andere kant.

Overlappen

Als knelpunten signaleren de onderzoekers verder de financiering van de instellingen, die te gedifferentieerd is. Ook de geldstromen voor projecten vormen een belemmering in de samenwerking. Verder blijkt dat veel initiatieven elkaar overlappen.

Over het algemeen kan gezegd worden dat de autonomie van de instellingen een samenwerking belemmeren. De onderzoekers vinden dat een teer punt. De overheid kan bij het zoeken naar een oplossing een belangrijke rol vervullen.

Tenslotte blijken de verschillende instellingen onvoldoende op de hoogte te zijn van elkaars takenpakket. Zij moeten daarom de informatievoorziening naar de anderen opvoeren.

Zeker vijftien procent heeft bijbaan

Veel nevenfuncties voor Maastrichtse ambtenaren

Van onze correspondent

MAASTRICHT – Ruim vijftien procent van de 1126 ambtenaren van de gemeente Maastricht heeft toestemming gevraagd voor het uitoefenen van een of meer nevenfuncties. Op advies van een speciaal ingestelde projectgroep is zonder meer toestemming verleend voor 359 van de 397 aangemelde nevenwerkzaamheden. Dit blijkt uit een groots opgezette herinventarisatie die de gemeente Maastricht onder alle medewerkers heeft gehouden naar aanleiding van de aanbevelingen van oud-minister Cees van Dijk over het verrichten van nevenfuncties.
Van Dijk adviseerde het college van B en W om bij ambtenaren, die al toestemming hadden gekregen voor het vervullen van een of meer nevenfuncties, na te gaan of dit conform de regels was. Bovendien gaf hij de aanbeveling om ambtenaren, die nevenfuncties verrichten zonder toestemming, de gelegenheid te geven om deze toestemming alsnog aan te vragen.

Als reactie op het rapport van de oud-minister heeft het college de Projectgroep Nevenwerkzaamheden ingesteld om een uniforme handelwijze af te spreken en om het college te adviseren hoe ten aanzien van concrete gevallen moet worden gehandeld. Door middel van een schriftelijke enquête onder alle ambtenaren bracht deze projectgroep de nevenwerkzaamheden in kaart.

Verstrengeling

Uit de resultaten bleek dat 185 medewerkers toestemming hebben gevraagd voor het vervullen van in totaal 397 nevenfuncties. Voor 359 functies werd zonder meer toestemming verleend, terwijl elf nevenwerkzaamheden onder voorwaarden werden toegestaan. Voor slechts vijf functies werd geen toestemming verleend, omdat het gevaar van belangenverstrengeling dreigde.
Aan zestien personen met gezamenlijk 22 nevenfuncties is voorlopig toestemming verleend om deze extra werkzaamheden gedeeltelijk in werktijd te bekleden. De uren, die de nevenfuncties in beslag nemen, dienen dan wel gecompenseerd te worden.

De projectgroep stelt voor om in de toekomst enkele mandaatregels aan te passen. Zo zou de portefeuillehouder personeel mandaat moeten krijgen in plaats van het college. Bovendien zou beëindiging van nevenwerkzaamheden gemeld moeten worden. De projectgroep raadt verder aan om jaarlijks een geanonimiseerd overzicht van nevenfuncties in de dienstmanagementsrapportage op te nemen.

Lurvink en hulpdiensten trekken conclusies

Sirenes zullen voortaan langer en harder loeien

Vervolg van pagina 1

GELEEN – Bij toekomstige calamiteiten en rampen zullen de alarmsirenes langer en indringender loeien, zodat de kans groter is dat burgers het alarmsignaal daadwerkelijk horen. De voorlichtingscampagne over rampen wordt opnieuw gehouden en de bekendheid van de sirenes zal worden vergroot. Ook zal de communicatie tussen de diverse hulpdiensten samenwerkingsverbanden kunnen worden aangegaan om nog adequater op te kunnen treden bij rampen en calamiteiten.

Dat zijn enkele van de belangrijkste maatregelen die staan in het evaluatierapport over de brand bij Krautoxin. Daardoor loeiden voor het eerst sinds de invoering van een landelijke alarmeringsregeling in Geleen en wijde omtrek de sirenes.

In de eerste uren na de melding bij de regionale brandweer in Gulpen bleek de informatievoorziening over en weer verschillend of incompleet. Dat versterkte de onrust onder de bevolking, vindt hij. Afgesproken is zowel procedures als communicatiemiddelen te verbeteren.
Maar ook het roekeloze gedrag van de honderden nieuwsgierigen die richting vuur en rook gingen in plaats van naar binnen te gaan of daar te blijven, wordt gehekeld. Het was een geluk bij een ongeluk dat bij de brand geen gevaarlijke stoffen vrijkwamen. Wanneer dat wel zo was geweest, zouden de gevolgen voor de bewoners en vooral voor de nieuwsgierigen immens zijn geweest, concludeert burgemeester Lurvink ruim vier maanden later. Gebleken is ook dat veel mensen ondanks waarschuwingen hun tv niet hebben aangezet en dat veel toestellen niet eens zijn afgestemd op het kanaal van de lokale omroep, waarop vrij kort na de melding informatie werd doorgegeven.
De dienstdoende bevelhebber van de brandweer gaf destijds opdracht voor groot (sirene)alarm, waardoor ook buiten de regio tot in Maastricht en Valkenburg de sirenes gingen loeien. Hoewel hij dat besluit gezien de dreigende situatie achteraf kan billijken, wijst Lurvink er op dat hier de voorschriften niet nageleefd, omdat hij of zijn plaatsvervanger (de loco-burgemeester) ermee had moeten instemmen.

DOOR JAN VAN LIESHOUT

Beoogd NFO-voorzitter Jo Vrancken uit Schimmert:

'Fruittelers in bijstand als crisis aanhoudt'

SCHIMMERT – „Piet Pauw uit de Noordoostpolder heeft de problematiek in de fruitteelt fantastisch verwoord," zegt in Schimmert Jo Vrancken (51), beoogd opvolger van Jan Rulkens uit Maasbracht, die op 18 februari de voorzittershamer van de kring Limburg van de Nederlandse Fruittelers Organisatie neerlegt. Ook Vrancken was dinsdag op de tuindersmanifestatie in Bleiswijk.

Vrancken: „Pauw weet waarover hij spreekt. Een derde van de fruittelers in de IJsselmeerpolders loopt in de bijstand. In 1991 eiste de vorst haar tol; in 1992 en 1993 de overproduktie. Gelukkig hebben we in Limburg nog maar één fruitteler die van de Bijstandsregeling Zelfstandigen gebruik moet maken. Maar dat worden er meer, als de crisis aanhoudt."

Een van de heetste hangijzers is de gelegenheidsarbeid.

Vrancken: „Er is een regeling opgesteld, die gedoogt dat fruittelers gehuwde dames en gepensioneerde heren inzetten zonder dat daarvoor sociale premies moeten worden afgedragen, mits het werk tot 22 dagen beperkt blijft en er is een regeling die het scholieren en studenten mogelijk maakt om 1500 gulden belastingvrij bij te verdienen, maar de overheid blijft ermee klungelen. Niks is duidelijk."

Met Pauw is Vrancken van oordeel dat er hanteerbare milieuregels moeten komen. Overigens is hij best trots op het milieubewustzijn van de Limburgers.

„Het gebruik van milieubelastende middelen is drastisch teruggedrongen. Negentig procent doet aan geïntegreerde gewasbescherming; zet roofmijten in tegen roestmijten en spint."

Vrancken had een jaar bedenktijd nodig, vooraleer hij inging op het aanzoek om voorzitter van de kring Limburg van de NFO-kring Limburg te worden.

„Bedrijven zijn dermate gespecialiseerd dat de ondernemer nauwelijks nog kan worden gemist. Daarnaast vergen bestuursfuncties zoveel inzet dat je je er niet met een Jantje van Leiden van kunt afmaken. Doordat de functies die mijn voorgangers qualitate qua vervulden door anderen in het bestuur zullen worden verricht, ben ik overstag gegaan."

Vrancken is reeds enkele jaren voorzitter van de NFO-afdeling Schimmert, het dorp dat eens tussen hoogstamboomgaarden lag ingebed. „Volgens mijn vader zou ik nooit een goede fruitteler worden. Ik had hoogtevrees. Maar met de komst van de laagstam gold dat bezwaar niet meer. Toen ik in de jaren zeventig dan ook moest kiezen tussen melkveehouderij of fruitteelt heb ik voor het laatste gekozen."

Het areaal van Vrancken omvat ruim 10 ha; voor 95 procent beteeld met appelen. „Ik wil niets afdingen op de kwaliteiten van de nieuwe rassen, maar toch blijft de Rode Boskoop een niet te versmaden specialiteit van de Limburgse löss. Rode Boskoop is wederom beter aan prijs dan Jonagold en Elstar."

„Voor de stoffering van het Zuidlimburgse Heuvellandschap blijft de fruitteelt onontbeerlijk," besluit Vrancken.

Drie jaar celstraf voor runderfraude

DEN BOSCH – De 30-jarige J. uit Linne is gisteren door het gerechtshof in Den Bosch veroordeeld tot drie jaar onvoorwaardelijke gevangenisstraf.

Er was 4,5 jaar tegen hem geëist in een omvangrijke fraudezaak met runderen. J. en drie andere veehandelaren wisten als 'misdadige organisatie' in minder dan een jaar voor tenminste 6,4 miljoen aan invoerrechten en EG-heffingen te ontduiken.

De broers G. (43 en 44), uit Reek bij Schaijk, waren de hoofddaders van de fraude. Zij kregen elk vier jaar en beiden een boete van 500.000 gulden.
Tegen hen was dezelfde straf geëist als de rechtbank oplegde: elk 4,5 jaar en 3,2 miljoen. S. (43) uit Putten op de Veluwe kreeg drie jaar. S. was de man met de contacten in Polen en in Frankrijk, waar de runderen vermoedelijk illegaal zijn geslacht. J. werkte in 1989, '90 en '91 veel in Duitsland en speelde zijn, volgens het hof beperkte rol voornamelijk daar.
Mr. Hameleers noemde twee weken geleden in zijn pleidooi de eis tegen zijn cliënt J. 'ongehoord zwaar'. Hij vond dat de Limburger zijn straf er al heeft opzitten, met de negen maanden die hij in de cel doorbracht. Hij noemde J. op grond van uitspraken van Duitse veehandelaren 'een eerlijke en goede contractpartner'.
Het hof verklaarde bewezen dat de mannen in Polen runderen lieten kopen of kochten voor een paar tientjes per stuk. De dieren waren zogenaamd bestemd voor Tunesië en Algerije, en zouden alleen via de EG worden vervoerd, waardoor EG-heffingen niet hoefden te worden betaald.
Ze kwamen echter nooit in Noord-Afrika aan, maar kregen valse documenten en oormerken en werden als Duits vee binnen de EG verkocht, voor duizend tot twaalfhonderd gulden per stuk.
S. zocht in Polen de stieren en kalveren uit, kocht ze in, instrueerde de vrachtwagenchauffeurs waar de dieren in andere wagens moesten worden overgeladen. J. zag toe op het overladen en verschafte nieuwe papieren en oormerken.

Mr. J. Hameleers zei dat J. pas in augustus 1990 varkens aan de broers G. verkocht. Hij kon hen weinig runderen leveren, omdat negentig procent van zijn invoer contractueel voor slachthuis Peerbooms in Sittard was bestemd. Hij voerde volgens de raadsman in 1990 weliswaar 16.000 runderen uit Oost-Duitsland en Polen – legaal – in, één tot twee vrachtwagens per week, maar die waren grotendeels voor Peerbooms.

Van de totaal 300 à 400 vrachten gingen er slechts circa dertig naar Reek. Het hof heeft zeven dagen aan de behandeling van de zaak besteed.

Mr. Hameleers en mr. Knoops, een van de andere raadslieden, kondigden aan voor hun cliënten van het arrest in cassatie te gaan bij de Hoge Raad.

Lentebode

● *Door het zachte weer van de laatste week zijn de krokussen volop in bloei. Het grasveld op het Emmaplein in Maastricht staat zelfs helemaal vol met de voorjaarsbloemen. Of ze het weekeinde overleven is nog maar de vraag, want de weerberichten melden nachtvorst.*
Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

'Plechtigheid huwelijk is elke keer anders'

'Trouwbeambten' vinden videokeuring ongeschikt

Van onze verslaggever

HEERLEN – „Je bent geen clown of Toon Hermans die bij het trouwen een show staat op te voeren," zegt de Valkenburgse ambtenaar van de burgerlijke stand Paul Meijers. „Belangrijk is om het ludiek te houden, zonder het tot een klucht te maken. We proberen de geroemde bourgondische sfeer in de trouwzaal te creëren," zegt zijn Maastrichtse collega Jo Frissen.
Hoe gaat de ambtenaar van de burgerlijke stand op 'de mooiste dag in je leven' te werk? Op deze vraag heeft de gemeente Nijmegen vanaf maandag een antwoord. Aanstaande bruidsparen kunnen aan de hand van een videoband kiezen welke ambtenaar hen in de echt verbindt. De band toont vier Nijmeegse ambtenaren tijdens trouwerijen.
De Limburgse collega-ambtenaren hebben zo hun bedenkingen bij het Nijmeegse initiatief, zo leert een kleine steekproef. Zij vinden dat de kennis van de achtergronden van het bruidspaar en de omstandigheden in de trouwzaal van veel grotere invloed zijn op een trouwplechtigheid, dan de persoonlijkheid van de ambtenaar van de burgerlijke stand.

De Maastrichtse ambtenaar Jo Frissen is één van de mensen die twijfels hebben of een videoband een handig selectiemiddel is. „Mijn toespraak is afhankelijk van de mensen die voor mij zitten. Vaak ga ik ter plekke op reacties en opmerkingen van het bruidspaar of de zaal in. Op die manier ontstaat een heel ander verhaal dan wanneer je een tekst vanaf papier voorleest. Elk geval is op die manier anders. Het lijkt mij niet mogelijk dit op video weer te geven."

Momentopname

Ambtenaren in Roermond, Kerkrade en Valkenburg hebben ongeveer hetzelfde bezwaar. „Een video is en blijft een momentopname. Je krijgt bovendien een wat vreemde onderlinge concurrentiestrijd. De ene ambtenaar krijgt misschien twintig huwelijken te verwerken, terwijl de ander die misschien net zo goed is maar vijf huwelijken heeft," zegt de Valkenburgse ambtenaar Paul Meijers.

Ook in Kerkrade varieert de sfeer per trouwplechtigheid. „Ik kijk hoe het gezelschap in de zaal eruit ziet en bepaal aan de hand daarvan of ik bepaalde zinnen toevoeg of weglaat," zegt de Kerkraadse ambtenaar Annette Ginsel. „Maar het blijft moeilijk. Het ene gezelschap lacht om elk woord, het andere bijna helemaal niet. Het lijkt mij vreselijk om op een video te moeten."

Francien Rijs, één van de ambtenaren van de burgerlijke stand in Roermond: „Als in de zaal veel jonge mensen zitten, dan ben ik iets losser, dan wanneer het veel ouderen zijn. In het laatste geval hou ik het klassieker, bijvoorbeeld door een gedicht te gebruiken. Je moet ook opletten dat het niet dusdanig lollig wordt, dat je de overgang naar de formele ondertekening niet meer vloeiend kunt maken. Je kunt het niet hebben dat bruidsparen naar buiten gaan en zich afvragen of ze eigenlijk wel echt getrouwd zijn."

Kostbaar

Jo Frissen signaleert een organisatorisch probleem. „Als wij twaalf huwelijken op een dag hebben, dan lijkt het mij een kostbare zaak om voor ieder opeenvolgend huwelijk weer een andere ambtenaar op te laten draven. Wie gaat dat betalen: het bruidspaar of de gemeente? Dat wordt een politieke keuze." Een ambtenaar uit een Limburgse gemeente die niet in de krant wil, zegt dat hij zich op een videoband te koop zou voelen staan.

In Valkenburg doet de gemeente al dusdanig veel moeite om aan de wensen van het bruidspaar te voldoen, dat een mogelijkheid om een specifieke ambtenaar voor de trouwplechtigheid te kiezen in feite overbodig is, stelt Paul Meijers. „Sinds ongeveer een jaar ben ik niet langer de persoon die in zijn eentje 125 à 150 huwelijken per jaar afsluit, maar hebben we de hulp ingeroepen van vijf freelance medewerkers."
„Zij hebben de tijd om een paar weken van tevoren bij het bruidspaar te informeren wat de wensen zijn. Sommige mensen willen een korte, zakelijke plechtigheid omdat ze al groots in de kerk trouwen of omdat ze al een paar jaar samenwonen. Anderen willen wel een persoonlijk verhaal. We gaan helemaal van wat het bruidspaar wil."

Pittoresk

Frissen stelt dat in het verleden het risico om op een algemeen praatje terug te vallen weleens groot was. Niet alleen vanwege het grote aantal huwelijken dat hij moest afsluiten, maar ook omdat minstens twee van elke vijf bruidsparen in Valkenburg van buiten de gemeente komen, aangetrokken door het pittoreske karakter van het plaatsje.

De diverse Limburgse ambtenaren benadrukken dat het soms inderdaad weleens voorkomt dat mensen voor een trouwplechtigheid naar een specifieke ambtenaar vragen, omdat zij deze persoon op een eerdere plechtigheid van familie of vrienden hebben gezien. De diverse gemeenten zijn niet te beroerd om hier rekening mee te houden.

Personeelsbeleid Theater aan Vrijthof moet beter

Van onze correspondent

MAASTRICHT – Het personeelsbeleid van het Theater aan het Vrijthof dient belangrijk verbeterd te worden. Er moet een bedrijfsleider worden aangesteld die in vaste dienst werkt van de gemeente en alle medewerkers dienen in het bezit gesteld te worden van een schriftelijk contract.

Dit zijn de voornaamste conclusies van een onderzoek naar de organisatie van het theater dat op advies van oud-minister Cees van Dijk door de gemeente Maastricht is uitgevoerd.

Van Dijk kwam tot deze aanbeveling, omdat door de snelle veranderingen binnen de theaterorganisatie een aantal knelpunten werden gesignaleerd. Vooral de taken en bevoegdheden van de Stichting Civiele Ondersteuning dienen meer te worden uitgewerkt. Deze niet onder de verantwoordelijkheid van de gemeente vallende stichting werd medio 1991 opgericht om het theater op een actieve en frisse wijze te ondersteunen.

Door het oprichten van de Stichting Civiele Ondersteuning werken behalve ambtenaren ook externe medewerkers op contractbasis bij het theater. Mede gezien de verdubbeling van het aantal voorstellingen en dus de toegenomen werkdruk dient het personeelsbeleid te worden geoptimaliseerd.
Formaliseren van contracten, vastleggen van rechtsposities en aandacht voor personele zorg vormen hiervoor de voornaamste instrumenten. Bovendien wordt onderzocht of de personele bezetting van het theater voldoende is.

Burgemeester Philip Houben wuift de geruchten weg dat het onderzoek verricht is omdat het personeel met de nodige problemen zou kampen.

„Met het oog op de toekomst en door de verdubbeling van het aantal voorstellingen is het logisch dat de stand van zaken eens nader onderzocht wordt. Er zijn een aantal knelpunten gesignaleerd en daarvoor zoeken wij nu adequate oplossingen", aldus Houben.

lezers schrijven

postbus 3100

In deze rubriek neemt de redactie brieven van lezers op. De redactie hoeft het niet eens te zijn met de inhoud. De brieven dienen betrekking te hebben op publicaties in deze krant en moeten kort en zakelijk zijn. Te lange brieven worden ingekort of geretourneerd. Een ingezonden brief moet voorzien zijn van naam, adres en telefoonnummer. Brieven op rijm, of brieven die oproepen tot acties of aanzetten tot geweld of andere onwettige daden, worden niet geplaatst. Datzelfde geldt ook voor brieven met onwelvoeglijk taalgebruik en beledigingen. Anonieme brieven worden evenmin geplaatst.

● Incestaffaire

Dat in de Eper incestaffaire zoveel fouten en onzorgvuldigheden op elkaar gestapeld worden, is voor slachtoffers van seksueel misbruik ronduit kwestend te noemen en gaat in zijn algemeenheid alle fatsoensnormen te boven.
Hoe kan het bijvoorbeeld dat na maanden voorbereidingstijd de officier van justitie op de eerste dag van het proces een deel van de beschuldiging (babymoord) weer in moet trekken? En waarom worden politieverhoren nauwelijks genotuleerd, niet op (video)band opgenomen en menen politieagenten zich zelfs te kunnen permitteren privé-gesprekken en uitstapjes met een van de verdachten te kunnen maken?
Hoe is het verder toch mogelijk dat Jolanda pas in de openbare rechtszaal te horen krijgt wat haar eigen kinderen aan seksueel misbruik hebben moeten doorstaan? Tenslotte, waarom worden de verklaringen van zus Evelien niet meegenomen in de bewijsvoering?
Maar, over fatsoen gesproken, er is meer aan de hand. Er wordt enorme ophef gemaakt over twee pluche aapjes, terwijl bekend is dat slachtoffers vaak moeite hebben met het aangeven van een chronologische volgorde van de gebeurtenissen. Waarom wordt er niet veel meer energie gestoken in het feit dat verdachten méér dingen hebben toegegeven dan ze in de aangifte wordt aangewreven?
Verder is de manier waarop de advocaten van de verdachten de zaak behandelen verre van fatsoenlijk. Ze creëren bewust een sfeer van verdachtmakingen rondom slachtoffer Jolanda. Zij noemen de aanklacht van Jolanda verder één grote leugen en eisen vervolgens vrijspraak. Maar als verdachten met bekentenissen komen van dingen die niet eens in de aangifte staan vermeld, is dat toch al reden genoeg om geen vrijspraak te kunnen eisen? Bovendien blijkt uit psychiatrisch onderzoek niet dat Jolanda fantasie en werkelijkheid door elkaar haalt.
Als de geloofwaardigheid en de persoonlijkheid van een slachtoffer op deze manier keer op keer te grabbel worden gegooid, wordt het voor hulpverleners steeds moeilijker om vrouwen te adviseren om aangifte bij de politie te doen. Je kunt eenvoudigweg van slachtoffers niet verlangen dat zij ook nog eens slachtoffer van politie en justitie worden.

En het Openbaar Ministerie moet er maar eens bij stilstaan dat het al zoveel voorbeelden heeft van rechtszaken waarbij dingen mis zijn gegaan, dat het tijd wordt dat het zich eens serieus gaat buigen over de behandeling van de aangiften van seksueel misbruik. Zodat het in ieder geval niet meer voor kan komen dat de ruimte gecreëerd wordt waarin advocaten de aangifte op oneigenlijke gronden kunnen aanvechten.
Die ruimte is in deze zaak wel ontstaan doordat de politie de affaire in het begin schromelijk onderschat heeft en er vervolgens niet zorgvuldig gerapporteerd is hoe en wat er in de verhoren van verdachten is gevraagd en geantwoord.
Justitie moet ten slotte bedenken dat dit soort geruchtmakende rechtszaken een voorbeeldfunctie hebben. Veel slachtoffers van seksueel misbruik kijken met argusogen naar de gang van zaken en laten daar soms vaak hangen of ze zelf wel of geen aangifte zullen doen.

VENLO **Jacqueline Linders (namens Vrouwen Tegen Seksueel Geweld Noord-Limburg)**

● Colijn

Velen en dan speciaal de ouderen onder ons, beginnen ook nu nog spontaan te walgen of nog erger, als zij de naam Colijn horen of zien. Voor onze hedendaagse generatie behoeft dat mogelijk enige nadere toelichting.
Colijn was lid van dezelfde club waar Brinkman nu ook lid van is. En de inspiraties van beiden zijn nagenoeg ook nog als vanouds. Trouwens ook het beleid. Dat was en is, het uitschudden van financieel zwakke groepen en op het gemoed van genoemde groepen inpraten, opdat aanjagen en loze beloften doen.
Het is een gegeven, dat je met angstige mensen nooit weerstand kunt incasseren. En dus gaan verwachte en broodnodige lotsverbeteringen automatisch op sterk water, danwel verdwijnen geheel van het toneel.
Als een natie in nood is qua geldmiddelen, begint het betweterSgilde steeds van 'onderen' het nesses te hanteren. Ons land schijnt ook nu weer in een soort faillissement te verkeren. Wij zijn dus weer bij af. Vandaar dat bijvoorbeeld invaliden meteen meer dan de helft van hun broodnodige levensvoorzieningen krachtens de aww, spoorloos zien verdwijnen.
Bij de vorige verkiezingscampagnes is daar nooit op politieke bijeenkomsten door de betweters op gezinspeeld. En dat is gewoon kiezersbedrog. Verweer hiertegen heeft geen enkel resultaat gehad.
Onze 'grijze' plaag - de ouderen - gaat ook op het hakblok. Het is wel fair van Brinkman, dat nu dit nu reeds in het vooruitzicht stelt. Maar of dat een gewiekste mededeling was, moet op 3 mei a.s. bij de Kamerverkiezingen nog blijken.
Brinkman mist ook een zeer grote groep en gewichtige zg. lijstduwers. En die waren in de Colijn-periode meer dan fanatiek aanwezig: de leiders van alle christelijke kerken. Hun invloed en gezag is in 1994 gelukkig bij politieke keuzes tot nul teruggebracht.
Schoenmakers horen bij hun leest. Bovendien zijn gewone mensen aan het denken geslagen en vernemen zij uit de media wat, hoe en wie in de politieke arena er een corrupte levenswandel op nahoudt. Onze provincie herbergt o.a. in het bronsgroen eikenhout genoeg figuren, welke ook in de gewone aangelegenheden van de hoed en de rand weten.
En dat dit de werving van gewone burgers bij de komende verkiezingen danig in de weg zal staan, zal ook wel blijken in de naaste toekomst. Ook de gewone mensen zijn in staat tot denken en dat denken richting te geven.

BRUNSSUM **J. Willemsen**

● D66

Met verbijstering las ik 7 februari in uw krant het artikel over D66, waarin deze partij stelt dat bejaarden met aanvullend pensioen geleidelijk aan meer belasting zullen moeten gaan betalen. Volgens het artikel wordt gesuggereerd dat 65-plussers slechts 18 procent belasting betalen over de eerste schijf en dat dit moet worden verhoogd tot bijna 30 procent, zodat het weer in de buurt komt van het normale percentage van 38 procent.
Ik kan D66 echter verzekeren dat iedere belastingbetaler in Nederland over de eerste schijf 13 procent belasting betaalt (cijfers over 1992). Bij 65-plussers werd dit percentage nog vermeerderd met 7,3 procent premie awbz tot een totaal van 20,3 procent.
Mensen die jonger zijn dan 65 jaar betalen 13 procent belasting vermeerderd met 7,3 procent premie awbz, 14,35 procent premie aow, 1,15 procent premie aww en 2,75 procent premie aaw.
D66 wil nu echter dat 65-plussers, terwijl deze van hun aow aan het 'genieten' zijn – waar ze hun levenlang voor betaald hebben – toch nog o.a. aow-premie moeten betalen (14,35 procent). Hierdoor zou het percentage namelijk inderdaad heel dicht in de buurt van de 38 procent komen, zoals D66 stelt.
Ik denk dat het beter zou zijn als D66 zich van te voren goed zou laten informeren over een kwestie in plaats van dergelijke uitspraken te doen. Het geld dat de Nederlandse Staat tekort komt ligt overigens voor het oprapen bij een goed beleid.
Als ik lees in dezelfde krant dat in Zaandam bij controle op tien perrons het aantal verkochte treinkaartjes met gemiddeld 45 procent is gestegen, wat een extra omzet van 11.000 gulden per dag betekende, dan lijkt me dat men het geld beter in die richting kan zoeken in plaats van 65-plussers te bestelen.

LANDGRAAF **J. Wiersma**

● Lubbers

In de krant van 1 februari jl. stond in de koffiekolom een stukje over minister Lubbers, waarom hij 'konining' zei in plaats van 'koningin'. Heel eenvoudig: hij is geen Limburger dus kan hij de 'g' niet uitspreken.

KERKRADE **A. Janssen**

De knotwilg als brandstof en energieproducent van de toekomst. Brandschoon en onuitputtelijk. Geen science fiction of slecht geschreven sprookje van Grimm, maar met een beetje goede wil binnenkort alledaagse werkelijkheid. Tenminste, als je de Sittardse ingenieur Henk Ruinaard (50), voorzitter van de stichting Energie Boerderij Project Sittard, mag geloven. En waarom ook niet. Want Ruinaard, in het dagelijks leven DSM-functionaris, weet zich in het EBPS-bestuur in goed wetenschappelijk gezelschap. In de persoon bijvoorbeeld van ir. Jacco Haagmans (29), als bosbouwkundige verbonden aan het Streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg.

Sittardse ingenieurs op zoek naar 'groene goud' van 21-ste eeuw

Stroom van de knotwilg: geen sprookje van Grimm

● *De Sittardse ingenieur Henk Ruinaard, voorzitter van de stichting Energie Boerderij Project Sittard (EBPS).* Foto: PETER ROOZEN

in het nieuws

DOOR LAURENS SCHELLEN

SITTARD – De Sittardse ingenieur knikt. Als zijn uitgewerkte projectplannen wortel schieten, staat een ordinaire wilg weldra niet langer symbool voor treurigheid alléén. De knotwilg als 'levensboom' van de 21-ste eeuw. Het klinkt ironisch, maar dat geldt allerminst voor de bedoelingen van Ruinaard en zijn stichting. Vermeldenswaard detail: zijn eigen 'doodgewone' achtertuin zette de EBPS-voorzitter – ongevraagd maar definitief – op het spoor.

Zelf is hij de eerste om te bekennen dat het succes van het vijf hectare metende demonstratieproject in Limburg staat of valt bij de feitelijke houtopbrengst van het aan te planten knotwilgbos. Maar de in Rotterdam geboren Sittardenaar twijfelt geen moment: „De experimenten die wij als stichting zelf al hebben uitgevoerd, wijzen ondubbelzinnig uit dat een jaarlijkse takopbrengst van veertig ton (droge stof, red.) per hectare haalbaar is. Na verloop van tijd komt daar ook nog eens de opbrengst van de stammen bovenop, jaarlijks zo'n 24 ton per hectare. Alles bij elkaar dus een gemiddelde jaaropbrengst van zo'n 64 ton wilgehout per hectare."

Ter vergelijking: dat is vier maal zoveel als de hout-oogst van populieren. Ruinaard: „Die opbrengst is absoluut economisch rendabel om te worden gebruikt als brandstof voor een energiecentrale. En die rentabiliteit neemt alleen nog maar toe naarmate de prijzen van fossiele brandstoffen blijven stijgen. En dat laatste is onderhand natuurlijk een hard gegeven."

De EBPS-voorzitter becijfert vervolgens op kalme toon dat een areaal van 500.000 hectare knotwilgen zeker dertig procent van de totale Nederlandse energiebehoefte kan dekken. Bovendien vergt de teelt van knotwilgen, in vergelijking met andere 'energiegewassen' als populieren, koolzaad en olifantsgras, relatief weinig ruimtebeslag. Zo kunnen er rustig en zonder een centje pijn 3300 (!) knotwilgen op een hectare worden geplant. Tel uit je (energie)winst, wil Ruinaard maar zeggen.

Maar de Limburgse stichting beklemtoont tegelijkertijd en minstens even krachtig dat de grootschalige energieteelt van wilgehout niet te onderschatten milieu-voordelen biedt. De voorzitter doceert: „Denk daarbij vooral aan de terugdringing van het broeikaseffect. Hoe minder fossiele brandstoffen de wereld voor zijn energiebehoefte nodig heeft, des te minder CO2 (kooldioxyde, red.) in de atmosfeer terecht komt. Bovendien zorgt grootschalige bosaanplant op zijn beurt juist weer voor een sterke reductie van datzelfde CO2, doordat bomen dit omzetten in suikers, zetmeel en cellulose. Deze *energiekringloop* is in ons project zelfs volkomen gesloten. Dat wil dus zeggen dat er bij de verbranding van hout inderdaad ook kooldioxyde vrij komt, maar dat dezelfde hoeveelheid CO2 per kilogram hout vervolgens weer geheel en al gebruikt wordt voor de groei van een nieuwe boom."

Bijkomend voordeel is bovendien dat de genoegzaam bekende problemen rond de overcapaciteit van de Nederlandse (en Europese) akkerbouw kunnen worden aangepakt door overtollige akkerbouw-arealen een nieuwe (bos)bestemming te geven. Limburg is volgens Ruinaard zelfs bij uitstek geschikt voor de aanleg van wilgebossen. Met name de uitgestrekte en regelmatig overstromende gebieden langs de Grensmaas vormen een uitstekende voedingsbodem. Zijn opmerkelijke suggestie sluit overigens naadloos aan bij de ambitieuze natuurontwikkelingsplannen van rijk en provincie in datzelfde gebied.

Twijfelt het stichtingsbestuur geen moment aan de economische haalbaarheid van het wilgebos-project, pijnlijk probleem blijft vooralsnog de afwezigheid van een houtgestookte electriciteitscentrale in Limburg. „In Noord-Holland worden momenteel plannen ontwikkeld voor een experimentele centrale, maar die bevinden zich pas in het stadium van voor-onderzoek. Bovendien lijkt het me, alleen al uit milieukundig oogpunt, niet erg zinvol om Limburgs wilgehout voor dat doel helemaal naar Noord-Holland te transporteren. Ons streven is dan ook heel nadrukkelijk om in Limburg zo'n houtgestookte proefcentrale te bouwen. Zeker, zo'n investering kost geld. Maar het rendement is verzekerd, dat zullen we ondubbelzinnig aantonen."

Centrum

En welke lokatie ligt dan méér voor de hand dan die in Maasbracht, de gemeente immers die door de provincie is bestempeld tot Limburgs toekomstige centrum van innovatieve en hoogwaardige milieutechnologie. Wat denkt Ruinaard van een ultramodern 'milieupark', waar pal naast de geplande mammoetafvalverbrander annex slib- en mestverwerkingsinstallatie een (wilge)houtgestookte electriciteitscentrale verrijst? De Sittardse ingenieur krult zijn mondhoeken: „Geen slecht idee. We nemen dat zeker mee in ons overleg met de provincie."

prikbord

● Tweelingdag

In St.-Odiliënberg wordt zondag 15 mei aanstaande een nationale Tweelingendag gehouden. De organisatoren van de zomerfeesten, de Stichting Ondersteuningsfonds Harmonie Juliana, verwachten honderden twee- of meerlingen. Zij maken er een internationaal feest van met ook Duitse, Belgische en Luxemburgse tweelingen. Voor nadere informatie kunt U terecht bij voorzitter Har Wolters, tel. 04752-1785, of bij Riet Hansen, tel. 04742-1829 of bij Toon Nieskens, tel. 04746-4056.

● Liturgieviering

In de kapel van het Universitair centrum voor Theologie en Pastoraat (Oliemolenstraat 60) vindt zondag 20 februari om 11 uur een liturgieviering plaats met als thema 'Is de regenboog er nog'. De viering staat in het teken van de tegenstellingen zoals goed en kwaad, zon en regen en licht en donker. Voorganger is pastor J. Keulen.

● Meesterlijk

De alumnivereniging van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid in Maastricht, Meesterlijk, houdt woensdag 23 februari een discussie tussen prof. mr. A. Geers (gemeenteraadslif PvdA in Maastricht), drs. W. Kuiper (CDA-wethouder in Maastricht) en de verslaggevers H. Langenberg en J. Dohmen onder de werktitel 'Palermo aan de Maas ofwel fraude in Limburg.' Het gekozen thema is de macht van de pers over het bestuurshandelen. De discussie vindt plaats in de collegezaal Nieuwenhof aan de Zwingelput 4 in Maastricht en begint om 20 uur. De toegangsprijs bedraagt vijf gulden.

● LGOG

De kring Horst van het Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap houdt op de woensdagen 2, 9, 16, 23 en 30 maart telkens om 20 uur in de studiezaal van de Oudheidkamer (Lambertusplein 3a) een wintercursus gewijd aan de landelijke bouwkunst. Het cursusgeld bedraagt 75 gulden. Aanmelding zo spoedig mogelijk bij LGOG Kring Horsdt, Venloseweg 48, 5961 JD Horst.

● Landschap

Edmond Staal van de Stichting Limburgs Landschap houdt maandag 21 februari in zaal Kleeven, Nieuwlandsestraat 3 in Geysteren een lezing over het onderwerp 'Het landschap van Noord-Limburg'. Hij doet dat op verzoek van de Geschied- en Oudheidkundige kring Venray e.o. De lezing begint om 20 uur. Staal zal bijzondere aandacht schenken aan de Boschhuizerbergen en het natuurgebied De Hamert.

● Reünie

Op het marinevliegkamp 'Valkenburg' wordt vrijdag 22 april een reünie gehouden van oud-opvarenden van het vliegkampschip Hr. Ms. Karel Doorman. Wie de reünie wil meemaken wordt verzocht 27,50 gulden over te maken op postgironummer 1218536 ten name van H. Mulder, Van Ankunpad 30, 7721 AK Dalfsen onder vermelding van de periode waarin men aan boord geplaatst is geweest. Na 1984 en 1990 is dat de derde reünie van oud-opvarenden.

● Kinderhulp

De Stichting Europa Kinderhulp zoekt gastgezinnen voor ruim 3000 kansarme kinderen uit allerlei Europese steden, voornamelijk Parijs, Lille, Berlijn, Hannover en Rotterdam. Voor informatie kunt U op de volgende adressen terecht: Zuid Limburg, tel. 045-313851 en 04492-1093; Midden-Limburg: 04750-17450 ('s avonds); Noord-Limburg: 04749-5197. Schriftelijk kunt U informeren bij J. Vemer, Mariagardestraat 429, 6041 HL Roermond.

● Overloon

Het nationaal Oorlogs- en Verzetsmuseum in Overloon heeft in de maanden maart en april weer een aantal activiteiten op het programma staan. Dinsdag 1 maart in de ingebruikname van de bezoekersinformatie op computer. Zaterdag 16 en zondag 17 april is het nationaal museumweekeinde met het thema 'Verborgen schatten en schandalen'. Tevens is op 17 april een papierruilbeurs. Op deze beurs zullen boeken, kranten, tijdschriften, pamfletten en kleine voorwerpen uit de Tweede Wereldoorlog geruild kunnen worden.

streeksgewijs

Zeventien burgemeesters bij intocht Jubel-sjuut

HEERLEN – Liefst zeventien burgemeesters zijn vanavond vanaf negen uur te gast op het Wilhelminaplein in Heerlen bij de intocht van de jubileum-Blauw Sjuut (4x11 jaar).

De aanwezige burgervaders hebben de Blauw Sjuut en de bemanning de afgelopen dagen in hun gemeente mogen ontvangen.

Bij hun 'tegenbezoek' aan Heerlen nemen de meeste burgemeesters uit hun eigen gemeente een carnavalsgroep mee.

Het Reuzengilde (Maastricht), D'r Sjelleboomkloep (Kerkrade), de Jonkheet va Boete (Valkenburg), de Stadsgarde Vaubourg St.-Jacques (Roermond), Doebbele Forto (Simpelveld), Guster Gong 't Good (Brunssum), de Nonnevotte (Sittard), het Hoej Hoej Comité (Onderbanken), de Laatbleujers (Echt), Grensuule (Vaals) en d'r Sjté Uul (Landgraaf) zijn van de partij bij de intocht van de Blauw Sjuut. Uit 'Winkbuule-city' komen De Duijdriekese, de Sjpassemiger Kloons, de Pfatsjbülle, de Knoeveleere en het Koninklijk Harmonie Orkest. Dat het een hoogtepunt wordt voor de Heerlense carnaval in 1994 staat bij voorbaat vast!

HEERLERBAAN
● Nadat de optocht-kalender (Vrijuit zaterdag) reeds op de pers lag, kwam de optocht op de Heerlerbaan binnen. Vandaar een plaatsje in deze rubriek. Maandag vertrekt daar de optocht om 14.11 uur vanaf de Caumerboord. Inschrijven kan vanavond nog van 19 tot 21 uur in café Drieluik, Heerlerbaan 107.

HOENSBROEK
● De Orde van Verdienste van de Samenwerkende Hoensbroekse Carnavalsverenigingen is uitgereikt aan Peter Vellinga, die met Piet Boonstra het Duo Oetgesjloape vormt. Hij schrijft al jaren liedjes voor vele Hoensbroekse carnavalsgroepen.

● De CCH houdt carnavalsdinsdag om 15 uur Tieëkezinge in hotel Amicitia.

● Van de Hoensbroekse optocht wordt een video-registratie gemaakt, waarvan dinsdag een samenvatting is te zien om 11 en om 18 uur; kanaal 3, het mededelingenkanaal van de CAI Hoensbroek.

carnaval

VOERENDAAL
● De Wachtendonckstraat wordt zaterdag omgedoopt tot 'Prinse-sjtroat CV De Naate'. Om 14.11 uur wordt het startsein gegeven in café 't Geulke. Zaterdag om 20.30 uur wordt in Huize Laurentius de 24e Oad Prinsebal gehouden.

KERKRADE
● Spaarvereniging Onger Oss houdt zaterdag uitbetaling. Vanaf 20.11 uur vindt de carnavalszitting plaats in 't Trefpunt in Haanrade.

HEERLEN
● Tot prinses van Damesgarde De Geete werd mevrouw Lientje Brenner uitgeroepen. Prinses Lientje I is in het dagelijks leven huisvrouw, moeder en dierenliefhebster.

SCHINVELD
● Sjilvend Alaaf gaat vandaag om 11 uur naar de ontvangst van de Blauw Sjuut aan het gemeentehuis. Daarna wordt 't Letste Grieniezer opgehangen. Zaterdag om 14 uur vindt op de Bleekplaats een carnavalistische autopedrace plaats.

● De Schinveldse jubileumoptocht is maandag rechtstreeks op de kabel te zien. Het programma begint om 14.45 uur op kanaal 47+. De uitzending wordt op een nog nader te bepalen datum herhaald.

Cd 'Jubele um Gebrook'

HOENSBROEK – Het Comité Carnavalsviering Hoensbroek, veel beter bekend als CCH, bestaat 33 jaar en heeft ter gelegenheid daarvan een cd uitgebracht.

Ze bevat een potpourrie van Hoensbroekse hits uit de jaren tachtig en tien recente nummers. Daarbij natuurlijk ook de Limburgse nummer vijf van het recente Limburgse Vasteloavendsleedjeskonkoers. Maar het 'Vasteloavendscircus' zoek je vergeefs op de hoes. Carnavalsliefhebbers die daarom de cd teleurgesteld terug in het rek hebben gelegd, kunnen opnieuw naar de platenzaak.

Leuk aan de cd is ook dat er een historisch overzicht van het Hoensbroekse carnaval bij is gevoegd. Zo zijn kranteknipsels afgedrukt van het oprichtingsjaar: bijvoorbeeld 'Vandaag wordt Kennedy geïnstalleerd' en 'Winden waaien om de Rotsen draait in Luxor.'

Video-avond IVN 'Oude Landgraaf'

LANDGRAAF – IVN-afdeling de Oude Landgraaf houdt donderdag 17 februari een videao-avond in heemkundemuseum, aan de Curaçaostraat in de gemeente.

Er worden twee kortere films vertoond over kaas maken en de toepassingen van hout. Als langere produktie wordt getoond 'Het dal van de Gulp'. De films zijn gemaakt door het echtpaar Wekx. De avond begint om 20 uur en is toegankelijk voor leden en niet-leden. In de pauze wordt koffie geserveerd.

Citybikes voor politie

● *De politiepost in Kerkrade-Centrum aan de Onze Lieve Vrouwestraat is sinds woensdag uitgerust met vijf fietsen, de city-bikes. De rijwielen worden hoofdzakelijk bereden door de wijkagenten, die zich meer op straat willen profileren en makkelijker aanspreekbaar willen zijn. „Een agent op een fiets spreek je makkelijker aan dan een patrouille in een auto," aldus de politie.*
Ook wordt op de city-bikes gesurveilleerd, vooral op moeilijk bereikbare plekken. De politie heeft ook toegezegd meer te surveilleren in het centrum van Kerkrade. Foto: FRANS RADE

Afscheidsfeest Simon Elzinga

BRUNSSUM – Na bijna 22 jaar neemt Simon Elzinga vandaag afscheid als directeur van de Gereformeerde Basisschool in de Brunssumse wijk Treebeek. De receptie is van vier tot zes uur in het jeugdhuis van de Gereformeerde Kerk aan de Ds. Boumastraat 1.

Elzinga heeft in al die jaren met zeer veel inzet en enthousiasme de school geleid. Als dank zullen het bestuur, de ouders, het team en de leerlingen de directeur in het zonnetje zetten. Voorafgaande aan de receptie vindt op school een feestmiddag plaats.

De scheidende directeur was de laatste twee jaren ziek. Zijn taak werd door adjunct-directeur Ina Brouwer waargenomen. Inmiddels heeft het schoolbestuur Wim van der Linden benoemd tot nieuwe directeur van de school.

Elzinga is ook buiten de school geen onbekende. Zo is hij voorzitter van de voetbalclub CSVT, lid van de Kerkeraad, CDA-raadslid van Brunssum en nauw betrokken bij de organisatie van de bekende damtoernooien in Brunssum.

per persoon

Zilver

● Kok Rob Plum uit Kerkrade, werkzaam in hotel In d'r Bergbok op de Huls in Simpelveld, heeft met zijn creaties van bladerdeeg tijdens de BBB in het MECC in Maastricht een zilveren medaille behaald.

Voorzitter

● Jac Smeets is de opvolger van Math Schlechtriem als voorzitter van de koninklijk erkende fanfare St.-Cecilia in Bocholtz.

Afscheid

● Na 28 jaar heeft voorzitter W. Paffen afscheid genomen van het Rode Kruis afdeling Bocholtz. Paffen ontving een oorkonde en diverse attenties. Colonne-commandant H. Schepers overhandigde de scheidende voorzitter een beeldje van de stichter van het Rode Kruis, Henri Dunant. Nieuwe voorzitter werd H. Schnackers.

Werkgevers willen aaw afschaffen

DEN HAAG – De werkgeversorganisaties VNO en NCW willen het stelsel van sociale zekerheid ingrijpend wijzigen. De Algemene Arbeidsongeschiktheidswet (aaw) moet worden afgeschaft.

Ook moeten de sociale partners het ziektewetjaar en het eerste jaar van de wao financieren en uitvoeren. Na die twee jaar is de overheid verantwoordelijk voor de financiering en uitvoering van de wao. Arbeidsongeschikten vallen dan terug op een basisverzekering die ze zelf kunnen aanvullen.

Dit stellen het VNO en NCW deze maand in een gezamenlijke notitie over de toekomst van de sociale zekerheid. De notitie geldt als voorbereiding op het advies hierover van de Sociaal-Economische Raad (SER).

Ook de vakcentrale FNV beraadt zich op de toekomst van de sociale zekerheid. Het FNV-bestuur wil dat de loondoorbetaling tijdens ziekte een jaar lang voor rekening komt van de werkgever. Nu is dat alleen in de eerste weken van de ziekte.

De werkgevers in het midden- en kleinbedrijf (KNOV) zijn falikant tegen de afschaffing van de aaw. Volgens het KNOV dreigen vooral kleine, zelfstandige ondernemers daar de dupe van te worden. De organisatie wil juist dat mensen eerder gebruik kunnen maken van deze regeling.

De aaw is een volksverzekering tegen arbeidsongeschiktheid. Voor werknemers geldt die als een basisverzekering, waarop de wao een aanvulling is. Voor zelfstandige ondernemers geldt de aaw eveneens als basis, maar zij moeten zelf een aanvullende verzekering afsluiten.

Volgens VNO en NCW moeten zelfstandigen hun verzekering tegen arbeidsongeschiktheid voortaan helemaal zelf voor hun rekening nemen. Voor werknemers zal de waopremie flink omhoog moeten.

De vroeg-gehandicapten hebben in dit verhaal een speciale positie. Zij zijn immers niet in staat premie te betalen voor de wao en voor aanvullende regelingen. De werkgeversorganisaties vinden dat zij een uitkering moeten krijgen uit de algemene middelen. Dat kost ongeveer 2 tot 2,5 miljard.

De werkgevers willen verder dat er per sector een groter verschil komt in de premies voor de Ziektewet en de wao. Ook moeten bedrijven de mogelijkheid krijgen de verzekeringen geheel voor eigen rekening te nemen.

Geen bewijs van corruptie bij politie Amsterdam

AMSTERDAM – De Rijksrecherche heeft geen bewijzen aangetroffen van corruptie bij de Amsterdamse politie. Tijdens het bijna drie weken durende onderzoek konden beschuldigingen van de Utrechtse korpschef Wiarda en de vakbondsvoorzitters Van Duijn (NPB) en Kruizinga (ACP) niet met feiten worden gestaafd. Dit zal wellicht vandaag nog worden bekendgemaakt door de Amsterdamse procureur-generaal Van Randwijck.

De procureur-generaal gelastte tot het onderzoek nadat de Utrechtse korpschef corruptiebeschuldigingen uitte in een krante-interview. Voorzitter H. van Duijn van de Nederlandse Politie Bond deed gelijktijdig in het Algemeen Dagblad hetzelfde, later ondersteund door zijn collega Kruizinga van de Algemene Christelijke Politiebond. Wiarda ontkende achteraf de beschuldigingen te hebben geuit.

Tijdens het rijksrecherche-onderzoek zijn onder anderen Wiarda, Van Duijn, Kruizinga, het Amsterdamse ACP-bestuurslid Ruitenberg, de Haarlemse korpschef Straver en het CDA-kamerlid Koffeman gehoord. Voordat het onderzoek begon, gaf NPB-voorzitter Van Duijn overigens te kennen geen vertrouwen te hebben in een onderzoek door de rijksrecherche. De informatie over corruptie zou hem (en ook Kruizinga) hebben bereikt via voormalige leden van het inmiddels opgeheven Interregionaal Rechercheteam Noordholland-Utrecht, het IRT.

Rio draait warm

● *Ook Rio de Janeiro maakt zich momenteel op voor carnaval. Door de straten van de Braziliaanse miljoenenstad paraderen momenteel al tal van sambabands en dansers.* Foto: EPA

Strengere voorwaarde[n] huurverhogi[ng]

DEN HAAG – Verhuurders d[ienen] voortaan beter te onderbo[uwen] waarom zij een extra huurv[erho]ging willen doorvoeren. Sta[atsse]cretaris Heerma (Volkshuisve[sting]) heeft dit gisteren aan de Tw[eede] Kamer bekendgemaakt. Daa[rmee] schaart de bewindsman zich a[chter] één van de aanbevelingen va[n de] commissie huurders-verhuur[ders] die de mogelijkheden heeft o[nder]zocht om de invloed van hu[urders] te vergroten.

Verhuurders moeten voortaa[n dui]delijk maken waarom een hu[urverho]ging noodzakelijk is en aangev[en op] welke wijze de huurder zich [daar]over kan uitspreken. Dat hoeft [ove]rigens alleen maar te gebeure[n als] de voorgenomen huurverh[oging] groter is dan het jaarlijks la[ndelijk] vastgestelde percentage wa[armee] de huren mogen stijgen.

Voetgangste[r] aangereden

BRUNSSUM – Op de Prins[…]driklaan in Brunssum is [...] avond omstreeks 20 uur een 6[…]ge vrouw aangereden toen [...] weg overstak. Ze moest gewo[nd] gevoerd worden naar het zi[ekenhuis].

De vrouw stak de weg over, [...] richting van de Zandweg. [...] Schinveld kwam een Volksw[agen] Golf aanrijden en schepte de v[rouw]. De 37-jarige bestuurder uit K[...] de verklaarde vrouw niet ge[...] hebben.

Verdeeld SER-advies over economisch beleid

DEN HAAG – Werkgevers, werknemers en kroonleden in de SER zijn er niet in geslaagd om een eensluidend advies op te stellen voor de komende kabinetsperiode. De drie partijen zijn het er over eens dat arbeid goedkoper moet worden om zodoende werkgevers te stimuleren meer mensen in dienst te nemen. Maar men is het volstrekt oneens over de vraag hoe deze operatie van 15 miljard bekostigd moet worden.

De Sociaal Economische Raad is een belangrijk adviesorgaan van de regering. Met een eensluidend advies aan de vooravond van de verkiezingen kan de SER veel invloed uitoefenen. Maar dat is dus mislukt.

De werkgevers willen het bedrag van 15 miljard aan bezuinigingen voor een belangrijk deel weghalen bij de sociale zekerheid (6 à 7 miljard). Dat is voor de vakbeweging onbespreekbaar. Werknemers willen voor dat bedrag een lastenverschuiving door de belasting op milieuvervuiling te verhogen en de belasting op arbeid te verlagen. De werkgevers op hun beurt zien daarin volstrekt geen heil. Ook de kroonleden zijn over deze kwesties onderling verdeeld.

De rest van het advies bestaat uit een 'menukaart', zoals een ingewijde het noemt met suggesties voor de aanpak van de sociaal-economische vraagstukken van dit moment.

Zo oppert de SER het heffen van AOW-premie voor bejaarden die een aanvullend pensioen hebben om de oudedagsvoorziening betaalbaar te houden. Om de (langdurig) werkloosheid te bestrijden willen werkgevers en werknemers nieuwe loonschalen scheppen tussen het minimumloon en de laagste cao-schalen. Vaak zijn de laagste cao-lonen 20 procent hoger dan het wettelijk minimum.

Over de koppeling van de uitkeringen aan de lonen is de SER nuchter.

Ieder jaar moet opnieuw bekeken worden of de uitkeringen al dan niet bevroren moeten worden, maar [...] de economische vooruitzichten [...] de uitslag van te voren [...].

Het advies is weliswaar verdeeld maar werkgevers en werknemers benadrukken dat ze allebei naar elkaar zijn opgeschoven. De werkgevers wilden eerst 20 miljard bezuinigen en de vakbeweging slechts 3 à 5 miljard. „Over de doelstelling dat er 15 miljard moet worden bezuinigd om het verschil te verkleinen tussen het bruto en netto loon zijn we het wel eens geworden," aldus een SER-lid.

Kamervragen over vervuilde grot

DEN HAAG/MAASTRICHT - Het wordt volgens de VVD-kamerleden Van Rey, Te Veldhuis en Verbugt tijd dat minister Maij-Weggen reageert op kamervragen over de dumping van giftig afval in een Belgische grot even ten zuiden van Maastricht.

Al in september vorig jaar stelden Van Rey en zijn twee fractiegenoten de bewuste vragen. De drie willen nu eindelijk weten of intussen al overleg met de Waalse autoriteiten is gevoerd over de kwestie. Zo niet, dan zou het nu de hoogste tijd zijn dat Maij alsnog een gesprek begint, aldus de drie VVD-leden.

Zij reageerden vorig jaar op berichten dat de Waalse deelregering in een mergelgroeve in Lixhe een stortplaats voor ongecontroleerd chemisch afval wil inrichten. De VVD-ers wezen Maij-Weggen toen op aanwijzingen dat het lekwater van de huidige vuilstort nu al, vlakbij de Nederlandse grens, ongezuiverd in de Maas wordt geloosd.

Waterschap bespeurt tegenstand bij landbouw

Uitvoering otterplan moet bevochten worden

DOOR EGBERT HANSSEN

SITTARD – Langs de Geul en de Gulp, het toekomstige Grensmaasgebied, de Middenlimburgse plassen, de Roer, de Swalm en de Tungelroysebeek kunnen prima leefgebieden ontstaan voor de otter. De noodzakelijke maatregelen daarvoor zijn vrij simpel: creëer helder, visrijk water met brede begroeide oevers.

Dat is in een notedop de inhoud van het otterbeschermingsplan Limburg dat gisteren bij het Waterschap Roer en Overmaas werd gepresenteerd. Het plan is gemaakt door de Stichting Otterstation Nederland in Leeuwarden en het Natuurhistorisch Genootschap Limburg. Waarom? Omdat in Limburg kennelijk nog otters voorkomen, ook al staat de diersoort officieel te boek als uitgestorven in dit land.

Dit is de stellige overtuiging van bioloog drs. Leo Winter, die door het waterschap was ingehuurd om als otterdeskundige na te gaan of de geruchten over de otters in Limburg op waarheid berusten.

Welnu, Winter vond er twee, dat wel zeggen twee prenten. Dat zijn pootafdrukken. De prenten stonden in de modderige oever van de Gulp in Zuid-Limburg. Vijf tenen, ongeveer zes centimeter breed. Onmiskenbaar van een otter, zegt de deskundige. „Ik heb de prenten nog aan twee Tsjechische otterdeskundigen laten zien bij een bezoek aan het Otterstation. Die hebben mijn bevinding bevestigd," zegt Winter.

Maar waar en hoeveel otters er nog zijn vindt hij helemaal niet zo spannend. Veel belangrijker is volgens hem dat er in Limburg wel degelijk kansrijke plekjes zijn voor het ontstaan van heuse otterpopulaties.

Want de dieren die langs de Gulp zijn gesignaleerd zijn hoogstwaarschijnlijk allochtonen, die af en toe de grens oversteken. Dat betekent volgens Winter wel dat Limburg voor deze dieren de poort is voor de rest van Nederland. Vanuit de uitgestrekte natuurgebieden van de Ardennen en de Eifel kunnen otters maar ook andere marterachtigen en zelfs de bever Nederlandse natuurgebieden gaan bevolken.

En die natuurgebieden zijn gepland langs de Grensmaas en de Limburgse beken. Het komt er aan, maar natuurontwikkeling is ook een kwestie van geduld. Voorzitter drs. Frans Laarakker maakte dat gisteren duidelijk bij de presentatie van het plan. Het waterschap wil van harte meewerken, zegt hij. Alleen werkt nog niet iedereen mee. Voor een natuurlijker inrichting van de beken is de aankoop van stroken grond noodzakelijk. „Wij voorzien daarin problemen", zegt Laarakker. „De natuurdoelstellingen zullen bevochten moeten worden. Het zal niet meevallen. Ik bespeur de laatste tijd vooral in de landbouw tegenstand. Die sector vraagt zich af of het wel goed is dat het waterschap er ook voor de ecologie moet zijn. De landbouw vindt dat het waterschap weer terug moet naar zijn kerntaak. Dat is echter toch een ontwikkeling, die ik gevaarlijk vind. Daar moeten we nog eens goed met de landbouw over praten. Ik wil er niet zwartgallig over doen, maar natuurontwikkeling langs de beken zal niet zonder slag of stoot kunnen gebeuren."

Deputé Piet Hilhorst kreeg gisteren het eerste exemplaar van het beschermingsplan. Ook hij merkt dat er in beginsel een groot maatschappelijk draagvlak bestaat voor natuurbouw in deze provincie. „Als je dan echter gaat afdalen naar concrete uitvoering kom je allerlei obstakels tegen", zei hij. Alle initiatieven in het plan sporen volgens hem in elk geval met de plannen die de provincie al op de rails heeft gezet.

Parlementsli[d] omgekomen d[oor] verstikking

LONDEN – Lijkschou[wing] heeft uitgewezen dat het B[ritse] parlementslid Stephen [Milli]gan door verstikking om [het] leven is gekomen. Dat hee[ft de] politie gisteren beken[dge]maakt.

De conclusie werpt w[einig] licht op het mysterie van [Milli]gans dood. Het conserva[tieve] parlementslid werd maa[ndag] dood in zijn huis in West-[…]den aangetroffen met een [plas]tic zak over het hoofd en [een] elektriciteitssnoer om de [hals] gebonden en als enige [kle]dingstukken dameskousen [en] een jarretelgordel.

Scotland Yard wilde niet [zeg]gen of het sterfgeval wer[d be]schouwd als moord, dood[slag,] zelfmoord of een ongeluk. [Vol]gens de media gaat de po[litie] uit van de theorie dat er sp[rake] is geweest van wurgseks' [...] verhogen van seksueel g[enot] door onthouding van zuur[stof]. Het is niet bekend of Milli[gan,] die in de conservatieve p[artij] gold als een veelbelovend p[oli]ticus, alleen of in gezelsc[hap] was toen hij stierf.

Commissaris Paul Condon [van] Scotland Yard heeft don[der]dag een onderzoek gelast [naar] beweringen dat de po[litie] shockerende details ove[r de] dood van Milligan heeft [la]ten uitlekken aan de pers.

weekend diensten

De avond- en weekenddiensten beginnen op vrijdagavond en eindigen de volgende week vrijdag om 8.30 uur.

ARTSEN

Heerlen: Voor spoedgevallen ☎71.14.00 (brandweercentrale) bellen.
Kerkrade-Oost: Bij spoedgevallen telefonisch contact opnemen met de eigen huisarts.
Simpelveld/Bocholtz: Vrijdag, zaterdag en zondag Crutzen, ☎44.03.33.
Landgraaf: Zaterdag Boesten, ☎32.32.00. Zondag Kuijpers, ☎31.91.11. Maandag Ypma, ☎32.06.60. Dinsdag Stuurman, ☎32.06.60.
Hoensbroek: Patiënten van Gezondheidscentrum Hoensbroek-Noord kunnen dag en nacht bellen, ☎21.48.21. Uitsluitend voor spoedgevallen: ☎23.18.00. Anders eigen huisarts bellen.

APOTHEKEN

Brunssum/Schinveld: Van de Wouw, Dorpstraat 153, ☎25.16.20.
Heerlen: Hardy, Kerkraderweg 50-52, ☎41.63.74.
Landgraaf: Lempers, Hoofdstraat 5 Schaesberg, ☎31.07.77. Voor spoedgevallen dag en nacht bereikbaar.
Kerkrade/Eygelshoven: Smithuis, V. Gronsveldstraat 2, ☎45.40.00.
Kerkrade-West: Bleijerheide Nulland, ☎46.20.50.
Bleijerheide: Bleijerheide, Bleijerheiderstraat 52, ☎46.20.50. Dagelijks open van 8 tot 22 uur.
Simpelveld/Bocholtz: Voncken, Dr. Ottenstraat 6, ☎44.11.00. Zaterdag 11-15 uur, zondag 13.30-14.30 uur. Voor spoedgevallen van 22-22.30 uur of na telefonische afspraak.
Hoensbroek/Heerlerheide: Martens, Hoofdstraat 87 Hoensbroek, ☎21.22.14.
Nuth: Voor spoedgevallen eigen apotheek (b.g.g. ☎71.14.00).

TANDARTSEN

Heerlen/Hulsberg/Voerendaal: Zondag Veldhuis Klimmen, ☎04405-3000. Maandag Zautsen Hulsberg, ☎04405-3681. Dinsdagde Bruyn Voerendaal, ☎75.14.50. Spreekuur zaterdag en zondag van 11-12 uur. B.g.g. TIGH, ☎71.14.00.
Kerkrade/Ubach over Worms/ Nieuwenhagen/Eygelshoven: Zaterdag en zondag Schlebach, Bern. Pothastraat 31 Kerkrade, ☎45.26.71. Maandag en dinsdag Peters, kapellan 19 kerkrade, ☎45.31.12. Spreekuur 11.30-12 uur en 19-19.30 uur.
Simpelveld/Bocholtz/Gulpen/ Vaals/Wijlre/Wittem: Zaterdag en zondag Janssen, Hofstraat 9 Nijswiller, ☎04451- 1969. Maandag en dinsdag Loyson, Wachtendonckplein 18 Wijlre, ☎04450-1582. Spreekuur 11.30-12 uur en 17.30-18 uur.
Brunssum/Schinveld/Nuth/ Hoensbroek/Schinnen: Alle carnavalsdagen F. Geraeds, Merkelbeekerstraat 4 Brunssum, ☎27.11.11. Spreekuur 11.30-12 uur en 17.30-18 uur.

HOMEOPATEN

Voor spoedgevallen dag en nacht bereikbaar: R.Toussaint, Beekstraat 22 Schinveld, ☎25.44.34.

GROENE KRUIS

Wachtdienst voor spoedgevallen: Heerlen: ☎71.37.12. Nuth/ Voerendaal/Simpelveld: ☎04405-2995. Brunssum/Schinveld/Jabeek/Merkelbeek/Bingelrade: ☎25.90.90. Hoensbroek: ☎22.55.88. Landgraaf: ☎32.30.30. Kerkrade/Eygelshoven: ☎45.92.60.

DIVERSEN

TIGH - Heerlen: ☎71.14.00. Informatie over avond- en weekeinddiensten van artsen, tandartsen, apothekers en het Groene Kruis.
Hulpdienst SOS: Dag en nacht bereikbaar, ☎71.99.99.
Geslachtsziektenbestrijding: 24-uurs infolijn, ☎74.01.36.

BB verbaasd over ambtenaar

KERKRADE – De fractie Burgerbelangen in Kerkrade gaat vragen stellen over de benoeming van de heer Van Leeuwen als unit-hoofd van de Sociale Dienst. Van Leeuwen is de derde ambtenaar uit Hellevoetsluis die de gemeente Kerkrade heeft aangesteld.

Van Leeuwen was hoofd van de afdeling sociale zaken en werkgelegenheid in Hellevoetsluis. Woordvoerder Ger Roymans van de gemeente Kerkrade zegt dat Van Leeuwen de leiding krijgt over de afdeling verhaal, projecten en bijzondere controle. De gemeentesecretaris Henri Suttorp en adviseur Simons zijn eveneens afkomstig uit Hellevoetsluis.

Burgerbelangen wil van het college weten of binnen het apparaat van Kerkrade geen geschikte kandidaten zijn om de functie bij de sociale dienst op te vullen.

Simpelveld, Wittem en Vaals stellen onderzoek in

Klein bedrijventerrein mogelijk in Wahlwiller

Van onze verslaggever

SIMPELVELD – De gemeenten Simpelveld, Wittem en Vaals onderzoeken momenteel de mogelijkheden om een klein bedrijventerrein aan te leggen nabij Wahlwiller. Op dat terrein zouden dan enkele bedrijven moeten worden gevestigd, die in feite zo lokaal gebonden zijn, dat verplaatsing naar een groot industrieterrein elders niet mogelijk is. In eerste instantie denkt het Wittemse gemeentebestuur aan het gebied rondom een houtzagerij aan de Rijksweg in Wahlwiller.

Volgens burgemeester Wim Janssen van Wittem bevinden de plannen zich nog in een pril stadium. „In alle drie de gemeenten heb je wel enkele bedrijven die lokaal gebonden zijn maar eigenlijk toch ongunstig liggen binnen zo'n dorp. Een bedrijventerreintje van enkele hectaren groot zou dan een goede oplossing kunnen zijn."

Problemen

Dat Wittem daarbij voor de lokatie van zo'n terrein in de omgeving van Wahlwiller uitkomt, is niet zo verwonderlijk omdat met name de ontsluiting van het bedrijventerrein in dat geval weinig problemen hoeft op te leveren. „Natuurlijk weten we allemaal hoe moeilijk het is om een bedrijventerrein aan te leggen. Het streekplan en de provincie zijn daar ook duidelijk over. Maar wellicht kan zo'n klein terrein een oplossing zijn voor genoemde drie gemeenten." Het onderzoek komt juist op dit moment aan de orde omdat Wittem bezig is met de voorbereiding van het bestemmingsplan buitengebied.

De PvdA, afdeling Simpelveld, ziet een bedrijventerrein in Wahlwiller, hoe klein ook, in elk geval niet zitten. In het verkiezingsprogramma spreekt deze partij een duidelijke voorkeur uit voor de aanleg van een klein bedrijventerrein voor de lokale bedrijven aangrenzend aan het grote bedrijventerrein dat de gemeenten Heerlen en Aken bij Langveld gaan aanleggen. „In Wittem dreigt de natuur echt verloren te gaan," zo meent de PvdA.

Ongenuanceerd

Burgemeester Janssen bestrijdt die conclusie van de Simpelveldse sociaaldemocraten. „Een tamelijk ongenuanceerde kreet. Ik denk dat Wittem in het verleden meer dan genoeg heel nadrukkelijk heeft aangetoond oog te hebben voor zowel moderne ontwikkelingen als het behoud van landschappelijke waarden."

Molensteen verdwenen

LANDGRAAF – Bij wegwerkzaamheden in Rimburg is een eeuwenoude molensteen bij het kruisbeeld aan de Lindegracht verdwenen. Het is niet de eerste keer dat het loodzware ding achterovergedrukt werd, maar bij eerdere verdwijningen dook hij steeds weer op. Navraag bij de gemeente Landgraaf en de betreffende wegenbouwer leverde niets op. De steen is ongeveer 25 cm dik en ruim een meter in doorsnee. Het Rimburgse object weegt wel zo'n achthonderd tot duizend kilo. Mensen die informatie kunnen geven over de steen worden verzocht contact op te nemen met Joep Beisman, ☎045-323202.

Modderballet

● *Abdissenbosch, een moeilijk wandelgebied, vooral voor Piet Diemant (rechts)* Foto: CHRISTA HALBESMA

'Abdissenbosch is het verdomhoekje van Landgraaf'

DOOR MONIQUE PARREN

LANDGRAAF – Een polsstok is zo langzamerhand een broodnodig hulpmiddel om een rondje Abdissenbosch met droge voeten te voltooien. Het groengebiedje aan de rand van deze Landgraafse woonwijk wordt overspoeld door rioolwater. Indirect is slachterij Benedik aan de Vogelzankweg de veroorzaker van de troep.

Het bedrijf heeft deze week een waterput geslagen op het terrein om grondwater op te pompen voor gebruik in de slachterij. Het water uit de nieuwe bron dat nu nog niet voldoende kwaliteit heeft, wordt voorlopig naar een bufferbassin geleid. Dit ligt aan de zijkant van het bedrijf, vlakbij de openbare weg. De capaciteit van deze buffer is echter te gering, zodat het water doorstroomt naar twee kolken of straatputten en ook die overstromen weer.

De bevolking van Abdissenbosch ergert zich groen en geel aan de niet aflatende stroom water uit de put. Het water wordt niet afgevoerd, maar zoekt zich in plaats daarvan een weg naar de oppervlakte. Wat bij de slachterij begint als een borrelend fonteintje, eindigt zeker drie kilometer verderop als een aardig beekje. Tot groot ongenoegen van diverse buurtbewoners, want de wijk wordt steeds geconfronteerd met 'overlast'. De problemen in Abdissenbosch worden volgens buurtbewoner Jan Luit niet adequaat aangepakt door de gemeente. „Als je een tuin hebt gooi je het afval in een hoekje, zo doet de gemeente dat hier ook. Abdissenbosch is het verdomhoekje van Landgraaf," meent hij.

Luit doelt mede op de komst van de Afval Inrichting Landgraaf (Avil). „Steeds wordt er verwezen naar het nieuwe stort. Als dat er komt worden alle kolken op de overloop van de vuilnisbelt aangesloten, zegt de gemeente. Of als het industrieterrein helemaal klaar is. Dan wordt ook de natuur opgeknapt, maar tegen die tijd is er geen flora of fauna meer. En Landgraaf maar vergaderen," zegt hij verontwaardigd.

Ook zijn overbuurman Piet Diemant is boos over de mini-watersnood. Hij is invalide en maakt gebruik van een rolstoel. Een tochtje door het groengebied achter zijn huis kan hij nu wel vergeten: op sommige plaatsen is de grond zo drassig en zijn de plassen zo diep dat hij er met geen mogelijkheid doorkomt.

Diemant strandt ook deze morgen ter hoogte van de Abdissenbosche zandfabriek. Een metersbrede poel verspert hem daar de weg. „Jammer," zegt hij. „Ik ben graag buiten, maar dit is gewoon niet leuk meer." Landgraaf erkent het probleem: „We hebben de firma Benedik gevraagd om het water via een slang om te leiden naar andere kolken aan de Vogelzankweg die op het centrale riool zijn aangesloten om zo de wateroverlast tegen te gaan."

Directeur J. Benedik verzekert dat er sprake is van een tijdelijk ongemak. „Die bron moet nog 'schoonspoelen'. Dat duurt meestal een paar dagen. Er is inderdaad contact geweest met de gemeente en onze technische dienst zoekt nu een oplossing."

Frits Pelt stopt na tien jaar als Opperwinkbuul

'Carnaval nooit meer afblazen voor oorlog'

DOOR HANS ROOIJAKKERS

HEERLEN – Mocht het aan Frits Pelt liggen, dan wordt het carnaval nooit meer afgelast op momenten dat elders op de wereld oorlog wordt gevoerd.

Tot die conclusie komt de 37-jarige ABP-ambtenaar aan de vooravond van zijn afscheid als Opperwinkbuul. Dinsdag om klokslag 24 uur is het definitief voorbij. „Of ik een traantje laat, betwijfel ik. Dat mijn vrouw Katinka het niet droog houdt, weet ik echter zeker. Zij beleeft het carnaval nog intenser dan ik. Samen hebben wij tien mooie 'tropenjaren' aan het Heerlense carnavalsfront meegemaakt..."

De 37-jarige Pelt blikt terug. Op gemaakte fouten, frisse ideeën en de opmars van jeugdige carnavaleske groepen in de Winkbuule-stad.

„In 1991 kreeg het Limburgs volksfeest nummer één een geweldige opdonder nadat een aantal burgemeesters besloot carnaval in verband met de Golfoorlog af te blazen. Achteraf zeg ik dat toen een verkeerde beslissing is genomen. Het Israëlische volk ging op de Nationale Feestdag ook uit hun dak, terwijl op dat moment de raketten op hen waren gericht. Wij moeten niet roomser dan de paus willen zijn. Vanuit mijn hart vond ik die situatie in het Midden-Oosten ook angstaanjagend, maar juist in tijden dat het tegenzit kan een verzetje als carnaval beslist geen kwaad."

Nu gaat het goed fout in het voormalige Joegoslavië. Opnieuw beperkt carnaval vieren?

Pelt: „Vreselijk en triest wat daar gebeurt. Maar ik hoop dat niemand het in zijn hoofd haalt om die reden het carnaval af te gelasten. Ergens op de wereld is er wel een plek waar oorlog wordt gevoerd. Op de keper beschouwd zou je dan nooit meer carnaval kunnen vieren."

Niet-toeristisch

Dat mensen van boven de Moerdijk tijdens carnaval Maastricht je-van-het vinden en met geen woord reppen over Heerlen, stoort Pelt geenszins.

„Carnaval vier je in de gemeenschap waar je woont, verblijft of banden mee hebt. Met vrienden, bekenden, dorps- en stadgenoten. Carnaval is geen toeristische attractie. Fijn voor Maastricht, maar Heerlen heeft dat massatoerisme met die dagen niet nodig. Gisteravond heb ik de balans opgemaakt van alle optochtdeelnemers. Alleen al veertig groepen van gemiddeld twintig personen zorgen voor een happening. Bijzonder opvallend is de opkomst van jeugdige groepen, die de boodschap van carnaval smaakvol en vrolijk uitdragen. Zij hebben geen wc-potten, militaire pakken, kanonnen, dikke rookwolken en kratten bier meer nodig om zich te vermaken. De definitieve doorbraak van *de Nuuj Generasie*".

Als Opperwinkbuul heeft Frits Pelt het laatste decennium vorm proberen te geven aan de Heerlense carnaval. Hoogte- en dieptepunten wisselden elkaar af.
Hij was een week ziek nadat de directie van de Schouwburg besloot de deuren met carnaval gesloten te houden.
„Het gemeentebestuur heeft het toen laten afweten door zijn inwoners deze gemeenschappelijke activiteit af te nemen. Gelukkig hebben wij nu het paviljoen op het Emmaplein als hoofdkwartier en *uitvalsbasis*".

Het uitroepen van de stadsprins in de openlucht, dit jaar voor het eerst, vindt Frits een 'persoonlijk succes'.
„Het plan leefde al een tijdje, maar er waren nog te veel tegenstanders. Maar het initiatief is ingeslagen als een bom. Het weer werkte mee en de jonge carnavalisten, die niets voelen voor een proclamatie-met-sjiekbal, vonden het schitterend."

Over de redenen van zijn aftreden doet de scheidende Opperwinkbuul niet geheimzinnig.
Pelt: „Sommige mensen denken dat carnavalisten slechts een paar maanden per jaar actief zijn. In werkelijkheid begint het seizoen op Aswoensdag en eindigt het carnavalsdinsdag om twaalf uur 's nachts. Ik wil mijn aandacht en vrije tijd nu aan andere *leuke* dingen gaan besteden."

In onwillekeurige volgorde: zijn dochtertje Charlot ('Bokseboämke'), zijn werk op het ABP, zijn eerste deelname aan de gemeenteraadsverkiezingen. En niet te vergeten: het schrijven en componeren van carnavalsliedjes met als einddoel de produktie van een avondvullende revue.
Het bloed kruipt waar het niet gaan kan.

● *Frits Pelt, na dinsdag Opperwinkbuul af.* Foto: FRANS RADE

Bij de koffie

Wakker

● *Journalisten moeten mensen wakker schudden. Dat mooie uitgangspunt wordt soms al te letterlijk genomen, zo moest een Heerlenaar deze week tot zijn eigen schade ondervinden. Twee verslaggevers van deze krant vervoegden zich volgens afspraak 's avonds om zeven uur aan een woning met het huisnummer 191. Het licht brandt, de tv staat aan, de kachel brandt gezellig. Maar niemand reageert op de bel. Dat gebeurt ook een tweede, derde en vierde keer niet.*

Wakker 2

● *De bewoner ligt, zo blijkt na een blik door het venster, vredig op de bank te slapen, uitrustend van wat vermoedelijk een zware werkdag was. Dan maar op het raam kloppen, zo besluiten de twee scribenten. Dat heeft resultaat, nadat ook de hond begint te blaffen. De bewoner van het huis schrikt wakker en krabbelt moeizaam op. Ook het snuggere duo buiten schrikt. Het huisnummer is 119, niet 191.*

Druk

● *Ook de Radio Omroep Kerkrade kan niet achterblijven bij de carnavalsdrukte. Dat betekent dat bewoners van de diverse bejaardenhuizen en klinieken in Kerkrade via de radio kunnen luisteren naar een rechtstreeks verslag van de kinderoptocht en de grote optocht in de gemeente. Ook kunnen carnavalsgroeten worden opgegeven. De speciale groeten-disc jockey zal die dan op gepaste wijze de ether inslingeren.*

Druk 2

● *Tot slot, ook drukke dagen zijn het voor de Blauwe Sjuut. Zo hield de schuit afgelopen dinsdag zelfs het verkeer in Roermond op. Hoe komt het gevaarte zo noordelijk? Vaart het langzaam richting zee? Misschien willen de sjuutevaarders erachter komen of deze 'heraut van carnaval' zeewaardig is. Wij denken van niet. Laat ze veiligheidshalve maar hier blijven. Zeeziek zullen ze de komende dagen ook zonder water worden.*

Sport

● *Had nu niemand eens even dit zaakje kunnen kortsluiten? Het is toch al jaren zo dat in veel Limburgse plaatsen op carnavalszondag een optocht wordt gehouden. En dan komen ze daar in Lillehammer op het onzinnige idee om juist op die tijd de vijf kilometer te gaan schaatsen. Met Hollandse troeven als Rintje, Falco en Bart. Het zal voor menigeen nog een keus worden: fraai verkleed door het dorp lopen of op de bank zitten, met papier en potlood om de rondetijden op te schrijven. Het wordt hoog tijd dat Sjra, Sjeng en Sjtiena ook hard leren schaatsen. De organisatie zal vast rekening willen houden met hun Limburgse carnavalsinborst.*

Slagboom

● *De slagboom kan voorgoed weer open. A Jenne Sjlaagboom, een van de beroemdste kroegen van Kerkrade, is gekocht door uitbater D'r Werner. Iedereen blij, nemen we aan. En nu aan het feesten. Of trekt u zich, net als een van onze collega's terug in een hutje in de Ardennen met een stapel boeken?*

Limburgs Dagblad
REGIONALE EDITIE
Chef editieredactie Wim Dragstra
KANTOREN
Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen, tel: 045-739911, fax: 045-739264
Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42, 6461 ED Kerkrade, tel: 045-452932, fax: 045-455506
Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81, 6443 CB Brunssum, tel: 045-256363, fax: 045-259056
Servicepunten
VVV Heerlen 045-716200
VVV Simpelveld 045-445222
VVV Landgraaf 045-322929

Vakantie en Rekreatie

Met reisburo van Hulst naar de Alpen

Vicky Salden

heeft deze maand een zeer speciale aanbieding

	1 ka nu	v.a.
AVORIAZ	3 pers ƒ	745,-
CHAMONIX	3 pers ƒ	635,-
ALPE D'HUEZ	4 pers ƒ	913,-
ARCS 2000	4 pers ƒ	983,-
ARCS 1800	4 pers ƒ	983,-
LES CLOCHES	3 pers ƒ	903,-

Bel Vicky 04406-16161

in Valkenburg of bezoek een van de 9 kantoren van Reisburo van Hulst in Zuid-Limburg.

Nieuw : Zuid-Nederlands grootste

overdekte stacaravan-show Nieuwe stacaravans al vanaf ƒ 17.950,-.

Kom naar
BECKERS-SITTARD
want daar staat ook uw ideale stacaravan.
- Off. dealer van KIP - WILK - CARAVELAIR - PREDOM toercaravans en CONWAY vouwwagens.
- Limburgs grootste Recreatie-Supermarkt met unieke OUTDOOR SHOP.
- Tentenhal met een kompleet en voordelig assortiment tenten en luifels.

Beckers Sittard

Limburgs grootste rekreatie-speciaalzaak!
Handelsstraat 20, 22, 24 en 31
Handelscentrum "Bergerweg", Sittard.
Open tijdens normale winkeluren (ook zaterdag);
Carnavals-maandag gesloten!

Ontdek de wereld met

wandel- en bergschoenen

VAN BECKERS!

NOMAD wandel- en bergschoenen van de bekende Nomad-kwaliteit. In leder, suéde en sympatex. Nu nog enkele modellen.
VÖLK, bergschoen van degelijke Duitse kwaliteit; in leder en sympatex.
LA REGINETTA, de meest verkochte berg-/wandelschoen voor vrije tijd, vakantie en werk (ook in kindermaten). Ideaal voor wandelsportverenigingen. Hoog, half hoog en lage modellen. Beckers aanbieding: sportieve hoge La Reginetta bergschoen van ƒ 139,- nu slechts ƒ 99,-.
GRI-SPORT: komfortabele lage wandelschoen voor elke dag.
BLACKSTONE: bergschoen, hoog model, nog enkele maten in zwart of beige van ƒ 169,- nu ƒ 99,-.
De enige manier om optimaal van uw wandel/bergschoenen te profiteren: de sokken van FALKE! De binnensok houdt de voet droog (geen blaren); de buitensok "Trekking" draagt zeer komfortabel. Kom nu en profiteer van de speciale februari-prijzen!

Topmerken en lage Beckers-prijzen; da's kwaliteit en voordeel tegelijk!

Beckers Sittard.

Handelsstraat 22 (rekreatie-supermarkt/outdoor shop)
Handelscentrum "Bergerweg" Sittard
(a.s. maandag i.v.m. Carnaval gesloten.)

Wij beloven veel

in ons gratis vakantie-programma 1994. Dit jaar mag U het dan ook niet missen. Bel vlug naar KRISTAL REIZEN Den Bosch 073-131491 Berlicum 04103-4500.

York of Londen

YORK 3 dgn. per Cruise-boot v. 25/3 ƒ 225,- of LONDEN 3 dgn. v. 4/3 en 18/3 inkl. Ned. gids en hotel in 't centrum slechts ƒ 249,- KRISTAL REIZEN Den Bosch 073-131491 Berlicum 04103-4500.

CBR direkt reizen. Uw REISTIPS 1994 katalogus met vele aanbiedingen nu verkrijgbaar bij De PeperKlip, Wannerstr. 15, Heerlen. Telef. 045-222949.

Caravans

Caravan ERIBA Puck, bwj. '78, (geen koopje), met voortent. 045-224045.

(Huis)dieren

Enige en algemene kennisgeving

8 februari is Argos gaan rusten in het Huisdierencrematorium te Rotterdam.
Ik dank allen die lief voor mij waren vooral mijn Baas.
Argos, Leon en Oma

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

Te k. HONDJE. Bln. tussen 8.30 en 12.00 en 13.30-15-00 uur. Tel. 045-224266.

Te koop CHIHUAHUA pups. Telefoon 046-583708.

Te koop MALTEZER-Leeuwtjes-pups. Telefoon: 045-222413.

HONDEN-, kippen- en konijnenhokken v.a. ƒ 195,-. Houtbouw Ubachs, Eygelshovergracht 39, 6464 GA Kerkrade. Tel. 045-460252.

Muziek

Saxofoonaanbieding:

Dixon altsax, kwaliteitssax met hoge Fis klep, superaanbieding voor ƒ 995,- (excl. koffer), 2 jaar vertrouwde Stalmeiergarantie, Musica tenorsax met hoge Fis klep van ƒ 2.465,- voor ƒ 1.395,- (excl. koffer). Beide saxen: niet goed geld terug binnen 8 dagen. Koop bij de man die het ook bedienen kan!

STALMEIER MUSIC
de muziekspecialist

Donderdag koopavond.

Te koop koffer MARSHALL-versterker type Valve State S80; Havy Duty 100W Marshall luidsprekerbox; 19" Roland GP16 gitaareffect-procc. kompl. met footcontr.; 19" Rexer Wireles Receiver; 19" Korg digitaal tuner; Fender Strato Caster. Telefoon 045-227533.

Te k. PEAVEY XR 1200 PA Stereo-mixer, 12 kan., ingeb. versterker, 2x 400 W en hall e.d. andere mogelijkhdn., vr. pr. ƒ 1.850,-. ☎ 045-232437.

[illegible]

SCHILDERS kunnen nog diverse behang- en binnen schilderwerk aannemen. Tel. 045-210020.

NEW LOOK BV Landgraaf. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154. Fax 323452.

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor uw gehele tuinaanleg. zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-323178.

VAKMAN biedt zich aan voor alle voorkomende werkzaamheden. Telefoon: 045-229558.

[illegible]

ANWB & Bovag erkende Verkeersschool WISCHMANN & ZN voor al uw rijbewijzen en chauffeursdiploma's. Europaweg Zuid 340, Landgraaf, telefoon 045-321721. Rij-opleiding kan in 8 dagen of in 9 weken.

MIDDENSTANDSDIPLOMA nodig? Bel dan Handelsschool Brunssum 045-241156 of Handelsschool Maastricht 043-430477.

[illegible]

Te koop grenen DOORGROEIKAMER en teutonia kinderwagen 3 in 1. Telef. 045-210744 b.g.g. 723861.

[illegible]

Algehele INBOEDEL te koop w.o. schilderijen van Jules de Genese op zat. 12 febr. tussen 12-15 uur op Benzenraderweg 8, Heerlen.

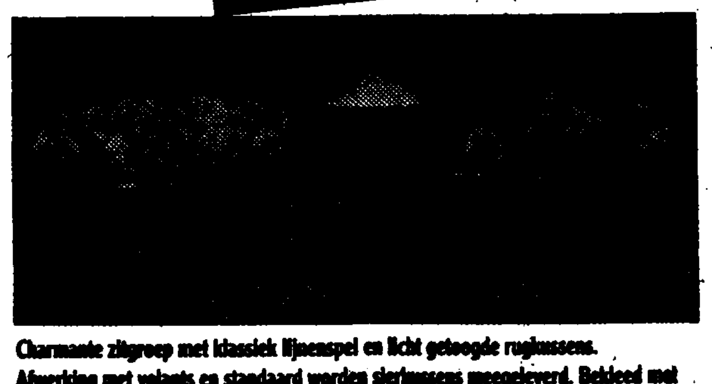
Montèl ruimt weergaloos op. Heel veel keuze in koopjes.

De Montèl zitmeubelen-kollektie biedt een riante keuze uit de meest exclusieve zitmeubelen. Nu met dikke strepen door de toch al bescheiden prijzen. Opruiming is nu eenmaal opruiming. Dus wel een koopje, maar zeker ook kwaliteit. Een kombinatie om snel op in te springen!

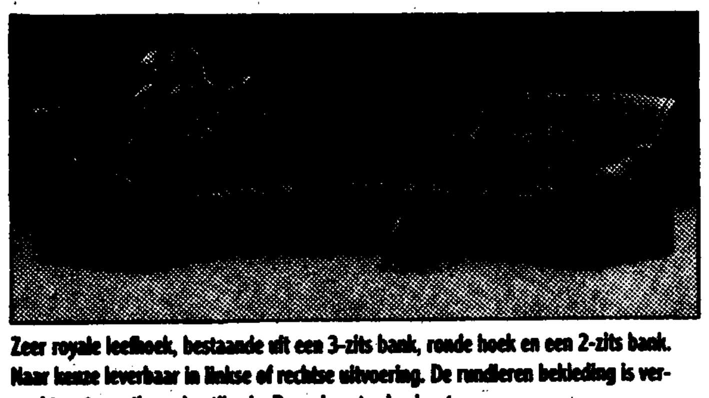
2 1/2 + 2-zits Van ~~2450,-~~ voor **1895,-**

Romantische zitgroep, bekleed met een zeer sterke dessin-stof. Leverbaar in diverse kleuren.

Charmante zitgroep met klassiek lijnenspel en licht getoogde rugkussens. Afwerking met volants en standaard worden sierkussens meegeleverd. Bekleed met gedessineerde meubelstof.

2 1/2+2-zits van ~~2680,-~~ voor **1995,-**

Zeer royale loefhoek, bestaande uit een 3-zits bank, ronde hoek en een 2-zits bank. Naar keuze leverbaar in linkse of rechtse uitvoering. De rundleren bekleding is verwerkt met sportieve sierstiksels. Door de extra lendensteun ontstaat een komfortabel zitkomfort.

Hoekronding van ~~4895,-~~ voor **3995,-**

Komfortabele Zweedse draaifauteuil, kussens bekleed met soepel rundleer. Door het verstelmechanisme aktief zittend of komfortabel relaxen. 5-teens poot in zwart of bruin gebeitst.

Van ~~1395,-~~ voor **995,-**

Een topper uit de voorjaarskollektie, nu bijzonder voordelig. Gerieflijke hoekzit door de in de rug doorlopende armleggers. Bekleed met puur rundleer met keuze uit een ruime hoeveelheid modieuze kleuren.

2 1/2+2-zits van ~~3695,-~~ voor **2995,-**

Royale draaifauteuil, geheel bekleed met soepel rundleer. Zweeds zitkomfort van topklasse. Zit- en ruggedeelte traploos verstelbaar.

Van ~~1725,-~~ voor **1295,-**

Exclusief en betaalbaar zitkomfort

MONTÈL

In de Cramer 178 - Woonboulevard Heerlen - Tel: 045-754208

Montèl vindt u in: ROTTERDAM, HEERENVEEN, HEERLEN, UTRECHT, AXEL, ARNHEM, ZUTPHEN, BEVERWIJK, HILVERSUM, OLDENZAAL, GRONINGEN, LEIDSCHENDAM, STEENWIJKSMOER, SON/EINDHOVEN, ZWOLLE

In- en verkoop 2e HANDS meubelen en antiek. Tel. 045-724943, Rotterdamstr. 80a, Heerlen.

In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. Voskuilenweg 91, Heerlen. Tel. 045-741708.

Zonnebank/-hemel

Sla nu uw slag! Superlage prijzen! GOERGEN Zonnehemels. De grootste zonnevak-speciaalzaak in de regio. Alles met 3 jaar garantie. Uit voorraad leverbaar. Rijksweg Noord 97, Sittard. Telef. 046-583002 (oude pand Smeco t.o. ziekenhuis bij tankstation).

Te k. 10-lamps dubbel gebogen zonnehemel compleet ƒ 795,-. Win een zonnehemel Pampero van ƒ 1.695,- in onze prijzencaroussel. AU SOLEIL, grooth. in zonne-apparatuur, Markt 38, Kerkrade. ☎ 045-461417.

TV/Video

KLEUREN TV grote sortering vanaf ƒ 65,-. Radio/TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. 045-213879.

Goede KLEUREN TV'S, met gar., zeer grote sort., v.a. ƒ 95,-. Meer dan 25 jr. TV occasion Centrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen, telef. 045-724760.

Grote voorraad gebr. KTV'S v.a. ƒ 65,-; text. v.a. ƒ 250,-. TV FRANK BV, Bokstr. 33, Heerlerheide. 045-213432.

Huish. artikelen

AEG combinatie WASAUTOMAAT ƒ 275,-, 6 mnd gar.; wasdroger Zanussi l.+r. ƒ 150,-. Tel. 045-275291.

Kachels/Verwarming

Opruiming tot 50% korting, gaskachels / houtkachels. KACHELSMID, Walem 21, Klimmen. Tel. 04459-1638.

OPENHAARDHOUT, eiken, droog, ƒ 65,- per kub. Gratis bezorgd. Tel. 04459-1675.

[illegible]

Deeln. gevr. VLOOIENMARKTEN, zo. 20-2 Houthem; zo. 6-3 Schin op Geul; Paas-maand. 4-4 Eygelshoven etc. Inl. 045-324112.

Te koop gevr.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Wij betalen de hoogste prijs voor uw oude METALEN. Irik, Pappersjans 36, Heerlerheide, ☎ 045-212913.

Te koop gevraagd LP's en singles, '50-'60-'70-er jaren. Tel. 045-231120.

Diversen

HEKWERK met boord te koop gevraagd. Telefoon: 045-226527.

Te koop AL-KO SCHWABEN Geräte: 1 cirkelzaagmach. (tafelmod.), 1 freesmach. (bankmod.), 1 slijpsteenmach. 045-751767.

Carnaval

Vrijdag 11 februari 20 jaar Auw WIEVERBAL, rondom de markt in Eygelshoven. Oer gezellig, entree vrij.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Rolluiken
(Heroal-systeem)
Zonwering
Kunststoframen
Th. Hendriks
Past. Brounsstr. 40
SCHINVELD
tel. 045-256371
Vraag vrijblijvend prijsopgave

Ons 'instapmodel' in de zakenklasse.

- centrale deurvergrendeling
- stuurbekrachtiging
- waarschuwingssignaal vergeten verlichting
- in hoogte verstelbaar stuurwiel
- in delen neerklapbare rugleuning achter
- verstelbare hoofdsteunen vóór en achter
- bestuurdersstoel in hoogte verstelbaar
- veiligheidsgordels vóór in hoogte verstelbaar
- getint glas
- waarschuwingslampje bij geopende portieren
- stalen dwarsbalken in de portieren
- van binnenuit verstelbare buitenspiegels
- bumpers vóór en achter in carrosseriekleur
- radiovoorbereiding met 2 speakers en antenne
- toerenteller
- 3 jaar Multigarantie/Inter-Euro Service en 6 jaar carrosseriegarantie
- 1.8 liter injectiemotor met 16 kleppen (93 kW)

Dit zijn zo wat zaken die u standaard op het gedistingeerde Galant 'instapmodel' aantreft. Een zakenauto pur sang met een uitrustings- en prestatieniveau dat doorgaans voorbehouden is aan auto's waarvan de fiscale bijtelling het enthousiasme flink tempert. Daarbij hebben wij ook een primeur voor u. Want om u het vaak moeizame onderhandelen te besparen, hebben we de Galant nu dermate in prijs verlaagd dat er niets meer op valt af te dingen. Dus of u 'm nu in de Bollen- of de Mijnstreek koopt, z'n prijs is en blijft ƒ 37.995,-. Zo nu weet u tenminste waar u aan toe bent bij de Mitsubishi dealer. Aan een testrit in de Galant misschien?

MITSUBISHI MOTORS

De Mitsubishi Galant 1.8 GLi 16V: ƒ 37.995,-.
Niets meer. Niets minder.

Prijs incl. BPM/BTW, excl. kosten rijklaar maken, af Sassenheim. Prijs- en modelwijzigingen voorbehouden. Imp. Hart Nibbrig & Greeve B.V., Sassenheim, 02522-66111.

BEEK/GENHOUT AUTOBEDRIJF GELISSEN, Hubertusstraat 49, tel. 046-371054.
ECHT KOENEN'S AUTOBEDRIJF VOF (servicedealer), Brugweg 8, tel. 04754-84900.
HEERLEN AUTO KLEIJNEN HEERLEN, Passartweg 35a, tel. 045-212035.
HORN AUTOMOBIELBEDRIJF HORNERHEIDE (servicedealer), Heythuyserweg 10, tel. 04758-2561.
KERKRADE AUTO KLEIJNEN KERKRADE, Locht 193, tel. 045-425555.
MAASTRICHT AUTO KLEIJNEN MAASTRICHT B.V., Molensingel 1 (Wijk 29), tel. 043-612323.
POSTERHOLT AUTOBEDRIJF HOOGENBOOM, Roermondseweg 36, tel. 04742-2670.
SCHINNEN AUTOBEDRIJF KEES, Dorpsstraat 64, tel. 04493-1721.

Limburgs Dagblad

Meetpoint/Eaters verslaat 'aartsvijand' Tilburg: 4-1

Geslaagd debuut McKay

DOOR HANS STRAUS

GELEEN - Doug McKay, de nieuwe coach van Meetpoint/Eaters, heeft zijn eerste vuurproef doorstaan. McKay zag 'zijn' Geleense ijshockeyers met 4-1 (1-0, 2-1, 2-0) winnen van 'Angstgegner' Couwenberg/Trappers uit Tilburg. Niet dat het resultaat van deze de wedstrijd nog veel belang had, want de thuisclub had de competitie toch al als eerste afgesloten, maar toch. Een goed begin is het halve werk. In de onderlinge ontmoetingen tussen de twee sterkste ijshockeyploegen van Nederland is de stand nu 4-4 en dat is voor een coach die een nieuw karwei start een leuke binnenkomer.

Het vertoonde spel moet McKay echter zorgen hebben gebaard. Veel slang- en trekwerk, weinig lopende combinaties en alle vier de treffers gescoord door Pellegrims, Raymond, Van de Thillart en Brant) tot stand gekomen in een overtalsituatie.

De Canadese oefenmeester legde na afloop van het duel echter niet de nadruk op het niveau in de wedstrijd. „De jongens hebben weer vuur in de ogen, dat is het voornaamste. Er moet geknokt worden voor iedere meter wil je kampioen worden. Daarom ben ik ook tevreden met de winst."

Dat de tegenstander van de Eaters, Tilburg, daarin een grote rol had zal de oefenmeester daarbij een zorg zijn geweest. De gasten speelden geen moment met de overtuiging een tweede plaats te willen afdwingen, die in de kruisfinales recht geeft op een thuiswedstrijd meer.

McKay was veel meer geïnteresseerd zijn ploeg in een wedstrijd aan het werk te zien. Hij gooide daarom diverse lijnen door elkaar om een beeld te krijgen van de aanwezige kwaliteit. Natuurlijk met het oog op de kruisfinales.

„Het is zaak het zelfvertrouwen bij de spelers wat op te krikken na de verloren bekerfinale bij Tilburg. De jongens moeten erin gaan geloven dat de titel, de landstitel, behaald kan worden."

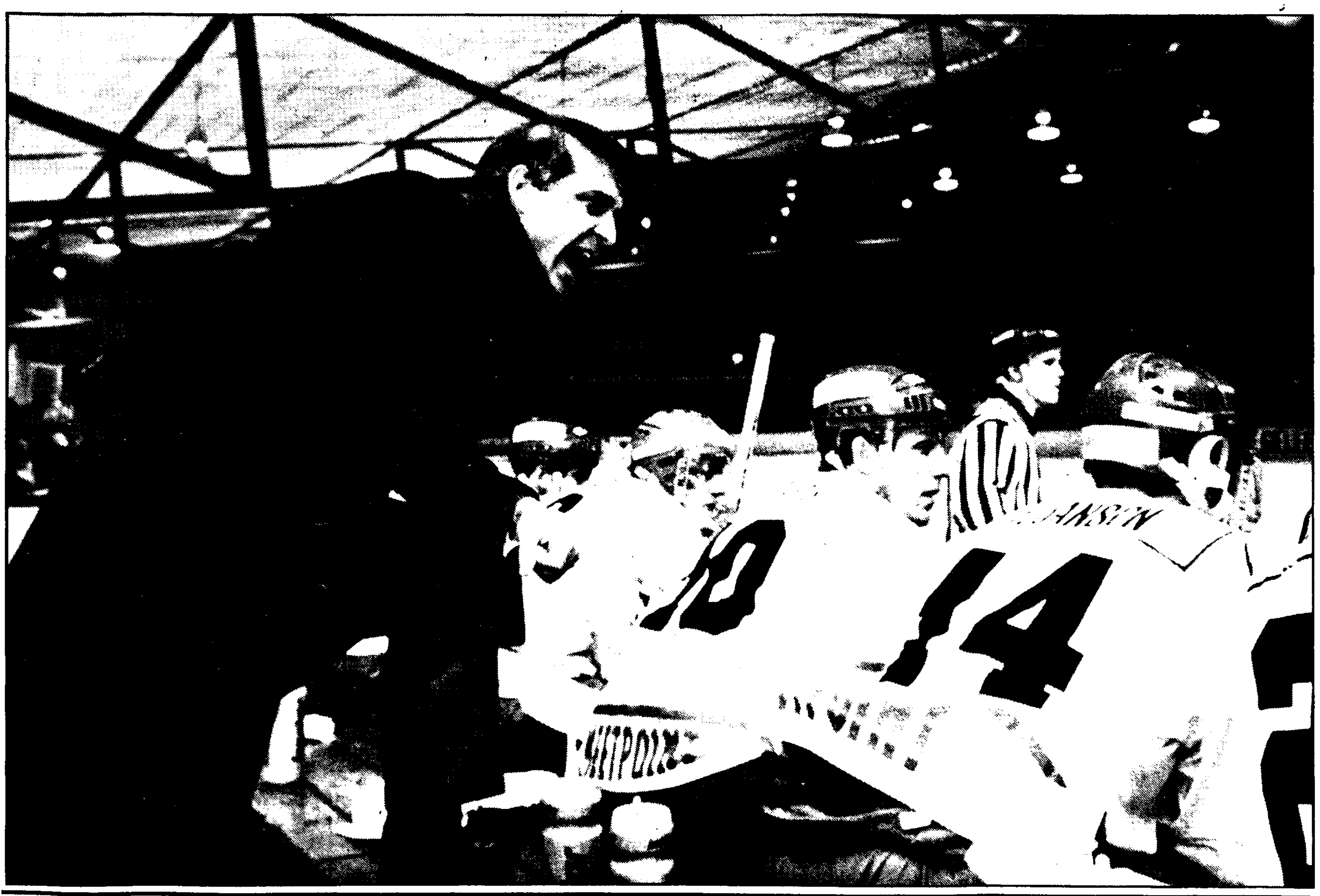
De gretigheid moet dus terug in de ploeg, die onder coach Kacharvich wat in slaap was gesukkeld. Dat laatste zal onder leiding van McKay in ieder geval niet gaan gebeuren.

De Canadese coach loopt tijdens de wedstrijd als een gekooid dier achter de spelersbank op en neer, af en toe exploderend in een geschreeuwde aanmoediging. Het bestuur van de Eaters hoopt dat die aanpak de Geleners bijtijds wakker zal schudden. Ook hoopte de clubleiding op een nieuwe aanpak tegen de Tilburgers. Die heeft McKay gevonden.

Niet direct een strijdwijze die veel krediet zal krijgen bij de neutrale toeschouwer, maar wél gericht op resultaat. Vooralsnog heeft het bestuur van Meetpoint/Eaters gelijk gekregen. Het is echter te hopen dat McKay zich niet zo laat gaan als in maart vorig jaar, toen de coach Nederland moest verlaten. McKay verloor destijds met Rotterdam/Panda's de bekerfinale, kreeg vervolgens een schorsing tot 1 januari 1994. McKay was verbaal over de schreef gegaan tegen bondscoach Larry van Wieren. Nu hij terug is in Nederland loopt McKay nog het risico tegen een voorwaardelijke boete van 1500 gulden op te lopen.

Geen makkelijk heerschap, de nieuwe coach van de Eaters. Volgens Eaters-voorzitter Van der Vaart zal McKay in Geleen niet ontsporen. „Hij krijgt bij ons de kans niet om uit de band te springen. Daar is hij te kort voor hier." McKay heeft een contract bij de Eaters tot aan het eind van het seizoen.

● *De gedreven ijshockeycoach Doug McKay heeft zijn eerste succes binnen met Meetpoint/Eaters.* Foto: PETER ROOZEN

Twee keer rood bij reserveteams MVV en Twente

MAASTRICHT – De wedstrijd tussen de tweede elftallen van MVV en FC Twente leverde gisteravond twee rode kaarten op.
In het door de MVV-reserves gewonnen duel (3-1) kreeg Twente-keeper Michel Vurink al in de eerste helft rood, nadat hij met gestrekt been de doorgebroken Derksen had getorpedeerd. MVV'er Sacha van Wissen werd in de loop van de tweede helft uit het veld gestuurd nadat hij twee keer geel had gekregen.
Overigens kwamen alle doelpunten in deze competitiewedstrijd uit de reserve eredivisie na de pauze tot stand: 49ste minuut Sibon 0-1, 53ste minuut Salamat 1-1, 77ste minuut Beerens 2-1, 87ste minuut Knarren 3-1.

toto/lotto

HEERLEN – Cijfers Lucky Ten van donderdag 10 februari: 2 - 6 - 10 - 16 - 17 - 18 - 19 - 28 - 30 - 34 - 35 - 36 - 40 - 46 - 47 - 68 - 71 - 73 - 74 - 79. (onder voorbehoud).

'Kritiek op Samaranch niet persoonlijk bedoeld'

Ulvang biedt excuses aan

LILLEHAMMER – Vegard Ulvang heeft een deel van zijn kritiek op Juan Antonio Samaranch ingeslikt. De Noorse skiloper bood gisteren de IOC-voorzitter zijn excuses aan. „Het was niet persoonlijk bedoeld", zei Ulvang. Maar de onvrede over het ondemocratisch beleid van het Internationaal Olympisch Comité bleef.

Samaranch wordt in de Noorse media dagelijks herinnerd aan zijn politieke verleden, waarin hij Spanje's fascistische leider Franco steunde. Ulvang deed daar in een televisie-interview een schepje bovenop. Gisteren inviteerde hij Samaranch voor een diner in het Olympisch dorp. Daar werd de kwestie naar beider tevredenheid uitgepraat.
Het organisatiecomité van de Olympische Winterspelen in Lillehammer ziet geen reden om Ulvang terug te trekken uit het draaiboek voor de openingsceremonie, zaterdag in het Lysgaardsbakkene skispring-stadion. Ulvang zal daar namens de verzamelde atleten de Olympische eed afleggen.

Zijn carrière lijkt overigens in gevaar te komen nu de medische commissie van het Internationaal Olympisch Comité overweegt de twee nog legale medicamenten tegen astma op de lijst van verboden middelen te plaatsen.
Ulvang is astma-patiënt en maakt sinds enkele jaren voor elke start gebruik van verschillende sprays tegen astma. Juist die middelen wil het IOC in de toekomst verbieden.

De overige preparaten werden al op 17 maart 1993 door het comité op de zwarte lijst gezet. „Worden de sprays verboden, dan kan Ulvang zijn loopbaan beëindigen," meent professor Kai Haakon Carlsen.

Kroonprins

Prins Willem Alexander zal tijdens zijn bezoek aan de Olympische Winterspelen gesprekken voeren met IOC-voorzitter Juan Antonio Samaranch en het Nederlandse IOC-lid Anton Geesink. De kroonprins bezoekt de Spelen in Hamar van 17 tot 21 februari. Daardoor zal hij getuige kunnen zijn van de 1000 meter en de 10.000 meter schaatsen bij de mannen alsmede de 500 en 1500 meter bij de vrouwen.

Record

Een recordaantal van negenenzestig landen zal deelnemen aan de Spelen, in totaal 1988 atleten.
Acht landen - de Bermuda's, Brazilië, Fidji, Israël, Kirgizië, Cyprus, Luxemburg en Portugal - hebben één atleet afgevaardigd. De Verenigde Staten sturen de grootste ploeg met 162 man. Canada is tweede met 129, Rusland derde met 127.

Veilig

De laatste twijfels over veiligheid zijn weggenomen. De veiligheid op de Olympische piste van Kjvitfjell, 55 kilometer ten noorden van Lillehammer, is naar menselijk vermogen gegarandeerd.

Feyenoord-Ajax op televisie

ROTTERDAM – Het is vrijwel zeker, dat de NOS op zondag 27 maart vanuit de Kuip een rechtstreekse TV-uitzending verzorgt van de topper Feyenoord-Ajax. De KNVB heeft het aanvangstijdstip verschoven naar 18.00 uur.

Oosterveer en Jalink geschorst

ZEIST – De tuchtcommissie van de KNVB heeft Arnold Oosterveer van Heerenveen voor vier wedstrijden geschorst. Oosterveer kreeg in de uitwedstrijd tegen Roda JC de rode kaart van scheidsrechter Van Vliet voor het neerleggen van de doorgebroken Barry van Galen. Ook Nico Jalink, die in het duel tegen RKC uit het veld werd gestuurd, moet vier wedstrijden vanaf de tribune toekijken.

België oefent tegen Malta

BRUSSEL – Bondscoach Van Himst kan voor de oefenwedstrijd van het Belgisch voetbalelftal tegen Malta geen beroep doen op de drie basisspelers Degryse, Grün en Vanderelst. Het duel tegen Malta, woensdag in La Valetta, is het eerste van vier oefeninterlands in de voorbereiding op het WK. In de eindronde is België ingedeeld in de groep met Nederland, Marokko en Saoedi-Arabië.

Hans Horn stelt selecties samen

DEN HAAG – Bondscoach Hans Horn heeft met het oog op de Wereldruiterspelen, die van 27 juli tot en met 7 augustus in Den Haag worden gehouden, een A- en een B-selectie voor springruiters samengesteld. De A-groep omvat negen ruiters en één amazone. De B-selectie telt dertien namen. Horn sluit niet uit dat bij goede prestaties een ruiter of amazone uit de tweede groep een overstap kan maken naar de elitegroep. Bovendien zijn enkele ruiters nog op zoek naar geschikte paarden. Na het CHIO van Aken, half juni, wordt de nationale ploeg voor de Spelen in principe aangewezen.

Schaakster Timmer overleden

APELDOORN – Oud-Nederlands schaakkampioene Rie Timmer uit Ermelo is gisterochtend in het Apeldoornse Julianaziekenhuis op 68-jarige leeftijd overleden. Rie Timmer werd in 1971 en 1972 nationaal kampioen bij de dames.

Bos kansrijk in golfevenement

DURBAN – Van de drie Nederlandse deelnemers aan de laatste wedstrijd van het Zuidafrikaanse golfseizoen, die wordt gehouden in Durban, maakt alleen Ruud Bos een behoorlijke kans op het halen van de 'cut'. Constant Smits van Waesberghe en Rolf Muntz lijken kansloos. In de eerste ronde van het met 250.000 gulden gedoteerde toernooi om de Mount Edgecomb Trophy, liet Bos een score van 75 slagen noteren. Dat is drie boven 'par'. Smits van Waesberghe kwam op 81 uit, Muntz na het maken van een reeks domme fouten op 82.

Aalsmeer speelt Geleense ploeg in de kaart

Knappe bekerwinst V&L

Van onze correspondent
MICHEL JANSSEN

● *Gino Smits (rechts) vuurt namens V&L op het doel van Aalsmeer.* Foto: PETER ROOZEN

GELEEN – Een bijzonder gedisciplineerd spelend Hirschmann/V&L heeft zich met een knappe 23-18 overwinning op Aalsmeer geplaatst voor de halve finale van het nationale handbalbekertoernooi. Vooraf was de Geleense ploeg natuurlijk niet kansloos, maar de zeven competitie-punten die beide ploegen scheiden, spraken in het voordeel van de bezoekers.

In de eerste twintig minuten was er van verschil geen sprake (6-6) en ook een marge naderhand van twee doelpunten in het voordeel van V&L werkte Aalsmeer nog voor de rust weg: 9-9.
Met name in de opening was het de scherp schietende Marco Beers die voor het merendeel van de Aalsmeer-doelpunten zorgde.

In de tweede helft werd zijn inbreng duidelijk gemist, nadat hij zich bij Aalsmeers tiende treffer aan zijn heup blesseerde en niet meer terugkeerde in het veld. Claus Veerman, de andere schutter in dienst van de gasten, mist na zijn blessure nog duidelijk wedstrijdritme en werd voornamelijk in de verdediging ingezet.

Ondertussen speelde V&L-coach Pim Rietbroek hoog spel. Min of meer gedwongen door de omstandigheden hield hij zijn opbouwrij (Van Dijk-Sanders-Jacobs) ruim veertig minuten in het veld. De enige serieuze wissel (Gino Smits) werd met de bewaking van de nog steeds gevaarlijke Boomhouwer belast.

Maar Rietbroek kreeg onverwacht hulp van collega Jan Alma die de 14-12 tussenstand (44ste minuut) zo bedreigend vond dat hij Jacobs van een speciale bewaking voorzag. Prompt reageerde Van Dijk met twee treffers, daarmee het verschil voor het eerst op vier doelpunten (16-12) brengend.

Was Alma's beslissing - Jacobs van een mandekking te voorzien - nog te verdedigen, het vervolg met ook een bewaker voor Van Dijk bleek een duidelijke misser.

Met een zwakke Sanders (veel te veel pogingen voor vijf treffers) zou een bewaker voor de spelbepalende Smits meer voor de hand hebben gelegen.
Die profiteerde nu op onnavolgbare manier van de geboden ruimte, scoorde zelf vier maal in die slotfase en ontregelde in zijn eentje de complete Aalsmeer-defensie. Via 20-14 kwam uiteindelijk de verrassende 23-18 overwinning tot stand.

De V&L-treffers kwamen op naam van: Van Dijk (10, waarvan 4 strafworpen), Sanders (5), Smits (4/2), Jacobs (3), Kikken (1). Bij Aalsmeer waren Boomhouwer (6/2) en Beers (5) de belangrijkste schutters.
Drie van de vier halve finalisten zijn nu bekend: naast Hirschmann/V&L zijn dat VGZ/Sittardia en Tachos. Dinsdagavond speelt nog E en O tegen Arnhem, waarna de loting plaatsvindt.

Blijlevens en Knaven bestgeklasseerde Nederlanders

Italianen supersnel op Zuideuropese wegen

TORROX COSTA – De etappes van de Ruta del Sol in Zuid-Spanje blijven eindigen in massasprints, zo ook gisteren de derde rit. Baffi won voor de tweede opeenvolgende keer. De Italiaan blijft daardoor leider in het algemeen klassement.

Opvallende taferelen speelden zich op de wegen van Andalusië voorafgaande aan de massale aankomst niet af. De rit tussen Moron en Torrox Costa was een wandeletappe. Beste Nederlander werd Jeroen Blijlevens, een neoprof uit de TVM-ploeg, die als vijfde eindigde.
In de vrij riskante eindsprint mengde zich verrassenderwijs ook Gert-Jan Theunisse, die elfde werd. In het algemeen klassement steeg hij daardoor naar de negende plaats. Vandaag is een bergetappe, die naar een hoogte van 2470 meter voert.

Cassani

Ook in de vierde etappe van de Ronde van de Middellandse Zee was er Italiaans succes. De rit van Marignane naar Pierrefeu, over 100 kilometer, werd gewonnen door Cassani.
Hij versloeg zijn landgenoot Baldato in de sprint. De Belg Museeuw volgde op drie seconden. Beste Nederlander was Servais Knaven, ook al van TVM, die 14 seconden na de winnaar binnenkwam. Baldato voert het algemeen klassement aan.

Kalender

De Ronde van de Middellandse Zee en Ruta del Sol eindigen zondag. De internationale wielerkalender voor profs vermeldt verder in deze maand de navolgende wedstrijden: Trofeo Laigueglia (Italië, 15 febr), Monte Carlo-Alassio (16 febr), Classic Haribo in Aix-en-Provence (Frankrijk, 17 febr), GP Naguera (Spanje, 19 febr), Ronde van Haut-Var (Frankrijk, 19 febr), Siciliaanse Wielerweek (19-24 febr), Trofee Luis Puig (Spanje, 20 febr), Ronde van Valencia (22-27 febr), Trofeo Pantalica (Italië, 26 febr), Omloop Het Volk (België, 26 febr), Ronde van Etna (Italië, 27 febr) en Kuurne-Brussel-Kuurne (België, 27 febr).

Nancy Kerrigan op onbekende verblijfplaats

LILLEHAMMER – De twee spraakmakende Amerikaanse ijsprinsessen Kerrigan en Harding blijven het Olympische nieuws beheersen. Nancy Kerrigan, die bij de training voor het Amerikaans kampioenschap met een ijzeren staaf werd bewerkt, arriveerde onder politie-bewaking in Hamar. Daar wordt zij ondergebracht op een onbekende plaats. De organisatoren vonden het onverstandig haar samen met de overige Amerikanen in het Olympisch dorp te huisvesten.

Info 94, het elektronisch informatiesysteem bij de Spelen meldde, dat Kerrigan zaterdag bij de openingsceremonie van de Spelen de Amerikaanse vlag zal dragen, als het niet te koud is.

Tonya Harding die ervan wordt verdacht mede aansprakelijk te zijn voor de aanslag op Kerrigan zal in elk geval bij de opening ontbreken. Zij wordt later in Hamar verwacht. De Amerikaanse kampioene eist alvast twintig miljoen dollar voor het geval zij door het Amerikaans Olympisch Comité wordt uitgesloten.
Zelf is Harding vol goede moed. „Ik zal er bij de Olympische Spelen bij zijn, de gouden medaille winnen en die voor altijd aan de muur hangen", zei ze in een tv-interview.

Zege Schalken

NUEVA SAN SALVADOR - De Nederlandse tenniskampioen Sjeng Schalken heeft in het tweede Satellite toernooi van het circuit van Centraal Amerika in Nueva San Salvador de halve finale bereikt.
In de tweede ronde schakelde de 17 jarige speler, die woonachtig is in Kinrooi, de Italiaan Baroni uit: 6-4, 6-4. Daarna versloeg hij een andere Italiaan, Gabrio Castrichella, met 7-6 (7-5), 6-3. In de halve finale ontmoet Schalken de Egyptenaar Tamer El Sawy.

sport kort

● VOETBAL – Roberto Falcao wordt bondscoach van Japan. De Braziliaan tekende een contract voor acht maanden. Falcao wordt in Japan de opvolger van Hans Ooft. De Nederlander vertrok enkele maanden geleden.

GEZELLIG UIT

Voor inlichtingen/reservering advertenties op deze pagina. Margoth Collaris 045-739299.

Peppermill Heerlen — DISCOPALACE

VANAVOND IN DE GROTE ZAAL

Carnavalshouse

met D.J. Charly Lownoise
D.J. Mental Theo
D.J. Speedcity
Housedansers en spectaculaire
Flash Light Show
Kleding: Te gek en alles is geoorloofd

OOK CARNAVALSZATERDAG OPEN

DISCOTHEEK Las Vegas

Sunplein 2, Landgraaf. Tel. 045-312445
Iedere zaterdag en zondag geopend

Vrijdag 11 februari
AUWWIEVERBAL
in zaal Auwt Einekoeze
Orkest FIETSE FREEM
Entree 5 gulden
Uitnodigend: CV De Smautbülen Einighausen

Disco-dancing White Horse
Hulsberg, Aalbekerweg 5
Zaterdag, zondag, maandag en dinsdag
carnavalsdisco
DJ Henri Kicken

Bal os is mit vasteloavend der duvel los.

Café 't Duubelke

Gasthuisstraat 11 - Heerlen
Tel. 045-713163

PRETTIGE CARNAVALSDAGEN

MEETPOINT SCHINVELD presenteert 5 dolle carnavalsdagen voor u

VRIJDAG 11 FEBRUARI
HET ENIGE ECHTE PYJAMABAL

ZATERDAG 12 FEBRUARI
CARNAVALSBAL

ZONDAGMIDDAG 13 FEBRUARI
Zoals in de afgelopen jaren voor de kleintjes.

ZONDAGAVOND
CARNAVALSBAL

MAANDAGMIDDAG 14 FEBRUARI
De kleintjes zijn vanmiddag ook weer welkom.

MAANDAGAVOND 14 FEBRUARI
CARNAVALSBAL

DINSDAGMIDDAG 15 FEBRUARI
DE GEIT GAAT VOOR DE 35e KEER DE LUCHT IN

DINSDAGAVOND 15 FEBRUARI
SLUITINGSBAL CARNAVAL 1993

Carnavalskloon achter de microfoon D.J. THEO GOOSSENS

Carnavalsvrijdag, -zaterdag, -zondag, -maandag

Super House met DJ Garry

Dresscode: lovely and sexy

STARLIGHT
Wilhelminaplein 17, centrum Schinveld
Info: tel. 045-274443

Dancing Gorissen

Carnavalszaterdag gekostumeerd bal met DJ Pay
Zondagmorgen traditioneel Frühschoppen van SV Schuttersveld
Maandag GROTE CARNAVALSOPTOCHT geopend vanaf 14.00 uur met DJ Pay
Dinsdag Poetsvrouwe Treffe vanaf 15.00 uur met DJ Pay
Aswoensdag Stadsharing uitroepen met DJ Rave Alert

DE SMID
't Swingend hart van Limburg
Tijdens de carnaval
4 dolle dagen
zaterdag - zondag - maandag - dinsdag.
Zondag: kindermiddag v.a. 14.11 uur
Kom en swing gezellig mee in DE SMID
Kitty en Frans Daamen
Dorpsstraat 92, Reijmerstok (L.)

Bridge

CARNAVALSZATERDAG 12 FEBRUARI
CARNAVALS-HOUSE PARTY
MENTHAL THEO AND CHARLY LOW NOISE
LIVE SPEED CITY - EVERY SATURDAY HOUSE
Dieterenstraat 7, Stein 046-338476

Eygelshoven **Tiroler Gasthof**
Vrijdag: Auw wieverbal
Zaterdag en zondag Carnaval v.a. 15.00 uur
Donderdag 17-2 Hota bal
Terbruggen 7 Eygelshoven

Pension-café-restaurant **'t Kippelke**
Klimmenderstraat 8, Klimmen
Zaterdag 12 februari, 20.00-01.00 uur
carnavalsbal
voor het ietwat oudere publiek. Levende muziek met **Benny Shallows**
Wij zouden het zeer op prijs stellen wanneer wij u in carnavalskostuum mogen begroeten.

Brand Bier

Ook tijdens de carnaval is het trefpunt in Heerlen de Stehbierhalle

Hotel-café-Restaurant De Poort van Herle annex Stehbierhalle

Beleefd uitnodigend: John en Vivian Mengelers en hun team

Stationsstraat 22 - Telefoon 717486 - Heerlen

Dancing HOUSMANS Montfort
ZATERDAG GROEAT VERKLÈDJ BAL
Zondag alleen café geopend
MAANDAG GROEAT VERKLÈDJ CHIPSBAL
na de optocht vanaf 15.30 uur non-stop tot 02.00 uur

---

carnaval **"Life Palace"** Gulpen
Let op!!! Vanavond, vrijdag, openen we het carnaval met 'n fantastische, dolle, gekostumeerde avond m.m.v.
"De Nachroave" en "Braziliaanse sambagroep"
Carnavalszaterdag, -zondag, -maandag en -dinsdag vier dagen dolle carnaval

---

Globe

5 dagen lang Globe op zijn kop!

ZATERDAG & ZONDAG 20.00 UUR — PARTYTIME (VERKLEED)

MAANDAG 11.11 UUR — DE DOLSTE DAG VAN HET JAAR! !!! 16 UUR NON STOP !!!
PYAMA PARTY
MET VERKIEZING VAN MISS EN MISTER PYAMA 1994

DINSDAG 14.00 UUR — BONTE KARNAVAL
ASWOENSDAG 20.00 UUR — HARING HAPPEN

WIJ ZIJN GEOPEND TOT 3 UUR

GEMEENSCHAPSHUIS SCHIMMERT
4 DAGEN CARNAVAL
Zaterdag entree ƒ 4,-
Zondag, maandag en dinsdag entree vrij
Aanvang 20.00 uur

Vriedig
Auw Wiever Bal
Disco Dancing Mio
Zoaterdig
Werming Up
Open v.a. 21.00 tot 05.00 uur
Hoofdweg Heerlen-Brunssum

De discotheek van Heerlen
Emmastraat 8 Heerlen

Donderdag 10-2 **Gouwe Ouwe**
Vrijdag 11-2 **carnavalsdisco**
Zaterdag 12-2 **carnavalsdisco**
Zondag 13-2 geopend vanaf 14.11 uur **CARNAVAL IN RIO**
Maandag 14-2 **carnavalsdisco**
Dinsdag 15-2 **carnavalsdisco**
Woensdag 16-2 **Hering Happe**
GRATIS ENTREE
D.J's: Johnny de Plaatendraaier, Marco de Bestseller

Tijdens de carnaval **11 consumptiebonnen voor ƒ 20,-**
Geopend tot 03.00 uur
Donderdag 17-2 en vrijdag 18-2 **GESLOTEN**
Zaterdag 19-2 Happy House France met **D.J. Johnny**
Zondag 20-2 Hip Hop Swing Beat Reggae met **D.J. Huub**

GALAXY
TEL. 045-312510
SUNPLEIN LANDGRAAF

Tijdens de CARNAVALSDAGEN zijn wij als volgt geopend:

Vanavond **GROOT PYJAMABAL**

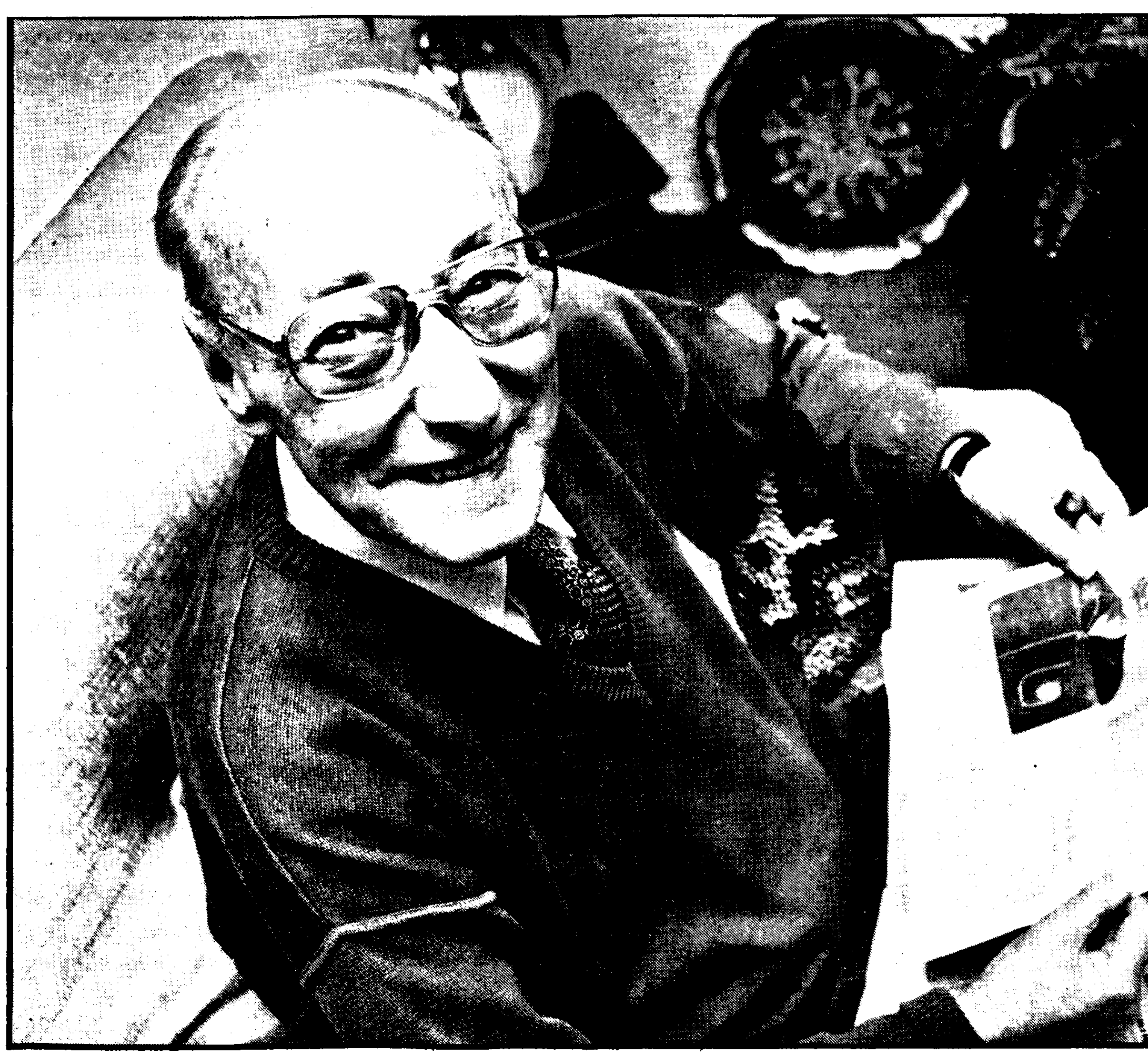
GEKOSTUMEERD CARNAVALSFESTIJN

Alle dagen vanaf 20.00 uur

a.s. vrijdag 18 februari:
GIZMO AND DARKRAVER

Freek Hartendorp: 'Wij waardeerden onze tegenstanders nog'

Een leven vol handbal

● *De 81-jarige Freek Hartendorp heeft meerdere onderscheidingen ontvangen.* Foto: DRIES LINSSEN

Van onze correspondent
FRITS FEULER

HEERLEN – Hoe hij het al die jaren heeft klaar gespeeld om zoveel tijd vrij te maken voor de handbalsport, is een raadsel. Naast een bloeiende zaak en een druk gezinsleven maakte de uit Haarlem afkomstige Freek Hartendorp decennia lang menig uurtje vrij voor zijn grote hobby: handbal. De nu 81-jarige Hartendorp is een legende binnen het handbalwereldje. Ruim zestig jaar is hij lid van het Nederlands Handbal Verbond.

Freek Hartendorp wist van geen ophouden. Tot zijn vijfenzeventigste was hij op en rondom de handbalvelden te vinden. Tweemaal waarschuwde zijn hart hem. De tweede keer besloot hij, met letterlijk pijn in het hart, zijn tot dan boeiende carrière op te geven. Toch is hij nog regelmatig bij wedstrijden van 'zijn' SV Heerlen of topwedstrijden in de regio te vinden. „Het handbalvirus heeft mij ruim vijftig jaar in de ban gehouden. Moeilijk om daar afstand van te doen."

Hij meldde zich als handballer op 22-jarige leeftijd aan bij het Haarlemse Rapiditas. „Hoe ik bij het handballen verzeild ben geraakt, weet ik niet meer," blikt Hartendorp terug. „Binnen de kortste keren was ik daar speler, scheidsrechter, bestuurslid en trainer. Een mooie tijd, met louter en alleen elf-handbal." Vergeelde krantenknipsels uit die voor-oorlogse periode staven zijn herinneringen.

Via Den Bosch verhuisde Hartendorp direct na de oorlog richting Heerlen. Naast het zoeken van een job ging zijn aandacht uit naar het vinden van een handbalclub. Die vond hij snel bij AVON waaruit zich later HCON (Handbalclub Oranje Nassau) zou ontwikkelen.

Meteen ook sloot hij zich aan bij de Rooms Katholieke Limburgse Handbalbond. „Met HCON, met de legendarische Jo Notermans in de ploeg, werden we in 1950 kampioen van Nederland. Een geweldige prestatie. In Vaals speelden we een interland tegen Frankrijk. De return, enkele maanden later in Lyon, was een belevenis op zich. Ongelooflijk wat we toen allemaal meemaakten."

Tot zijn eenenvijftigste heeft hij actief in competitieverband gespeeld bij Heerlen. Hij was tamelijk honkvast. Immers, hij is nog steeds lid van die club. „Bij Heerlen, met eind vijftiger jaren speelsters als Cis van Emmerik, Miek Cobbenhagen, Ton Janssen en Lies Snackers-Wijnen reikten we zelfs tot de overgangsklasse. Daarnaast heb ik als trainer van louter damesploegen ook lange tijd gewerkt bij clubs als Laetitia en SCKR. Heerlijke tijden met die dames. Naast gezelligheid werd er natuurlijk ook goed gepresteerd."

Hartendorp zag de bui al hangen. Het promotieduel in Tilburg, voor een plaats in de nationale overgangsklasse, werd in 1967 feitelijk de ommekeer van de tot dan toe ferme Heerlense opmars. „Ik zag die promotie niet zo zitten. Het team was al aardig op leeftijd en aanwas vanuit de jeugd was er nauwelijks. In de wedstrijdbespreking hield ik de dames voor dat ze al jaren gewend waren om te winnen, maar vandaag wilde ik dat ze zouden verliezen. Ik zag geen heil in de reisafstanden naar Den Haag, Amsterdam en nog verder. Ik kon dat niet meer elke zondag verantwoorden."

Toenmalig voorzitter Dr. Benders dacht er anders over. De dames wonnen inderdaad, maar eindigden een jaar later, onder leiding van Jo Notermans, als laatste. Speelsters stapten op, de ploeg raakte in versukkeling. Binnen een aantal jaren belandde het team in de laagste afdelingsklasse en is daar feitelijk nooit meer uitgekomen. Tot verdriet van Hartendorp.

Vijfenzeventig was hij toen twee waarschuwingen van zijn hart ook een einde maakten aan zijn actieve scheidsrechtersloopbaan. „Daags voordat ik mijn vijftigjarig scheidsrechtersjubileum hoopte te vieren, werd ik onwel en ben ik opgenomen in het ziekenhuis. Vier maanden later mocht ik weer alles aanpakken. Zes jaar geleden maakte de tweede tik een definitief einde aan mijn actieve periode. Het was mooi geweest, zei mijn lichaam."

Veertien jaar was Hartendorp lid van de Straf- en Protestcommissie. „Onervaren scheidsrechters en piepjonge handballertjes moesten we soms streng toespreken. Je had daar als het ware een opvoedende taak. Een speler die een tegenstander had geslagen, kreeg van ons wel eens het advies om te gaan dammen. Achteraf moesten we dan hartelijk lachen om onze manier van straffen," weet Hartendorp.

Streng

Zelf gaat hij er prat op dat hij tijdens zijn scheidsrechtersloopbaan nooit iemand het veld heeft moeten verwijzen. Zijn optreden liet geen twijfel bestaan over wie de baas was op het veld. Streng, maar rechtvaardig.

„Dat is nu wel even anders. Wij waardeerden vroeger onze tegenstanders, toonden respect. Nu lijkt het erop alsof men elkaars vijanden is," concludeert de handbalnestor die voor zijn prestaties en inzet in diverse gradaties onderscheiden werd.

Geen begrip voor Heerlense Braggarts

DOOR ROB SPORKEN

HEERLEN – Carnaval staat voor de deur. In de amateursportwereld wordt in grote mate rekening gehouden met dit volksfeest. Er staan nauwelijks wedstrijden op het programma. Bijna alle amateurs genieten van een vrij weekeinde. Bijna. Want enkele basketbalteams moeten wel degelijk aan de slag. Zelfs ploegen uit Limburg.

Zoals het dames- en herenteam van Dunatos en de heren van Braggarts. Laatstgenoemde moet morgenavond om kwart voor negen aantreden tegen Lisse. Voor de Heerlense basketballers begint het carnaval pas op zondag.

Braggarts-trainer Jaap Kersjes vindt het maar een vreemde zaak. „We hebben hemel en aarde bewogen om dit duel te verplaatsen. Zonder resultaat. We hebben de bond aangegeven in het carnavalsweekeinde liever niet te willen spelen. En als het niet anders kon in ieder geval een thuiswedstrijd. Een dergelijk verzoek hebben we twee maanden later opnieuw ingediend. Toen kregen we te horen dat we het moesten regelen met onze tegenstander."

Een telefoontje met Lisse leverde niets op. De Zuid-Hollandse ploeg wilde geen verandering aanbrengen in het programma. Wederom nam Braggarts contact op met de bond. En opnieuw kreeg men nul op het rekest. „Wij houden ons erbuiten. De twee verenigingen moeten het zelf zien op te lossen," luidde het alleszeggende commentaar.

Verplichtingen

Het gevolg is dat Braggarts morgenavond de verre reis naar Lisse moet maken. Het team van Jaap Kersjes zal, zoals Lisse ongetwijfeld heeft zien aankomen, niet bepaald compleet aantreden. „Sommige spelers hebben carnavalsverplichtingen of zijn op wintersport. Maar ja, we hebben nog geen enkel uitduel in de sterkste opstelling gespeeld. Lol zullen we in ieder geval hebben." Het gaat echter niet alleen om de lol. Er moeten punten worden gepakt. Braggarts staat er niet echt florissant voor. „Het zou ons goed uitkomen als we winnen. We zijn in ieder geval bijzonder gemotiveerd."

Kersjes vindt het desondanks een vervelende zaak. „Barendrecht heeft gevraagd alle wedstrijden op zaterdag te mogen spelen vanwege hun geloof. Dat was geen probleem. Dan moet een duel op carnavalszaterdag toch ook uit te stellen zijn."

Vraagtekens

De coach plaatst nog meer vraagtekens bij de ontmoeting. „Van de veertien resterende wedstrijden moeten we nog vijf keer uit. Ik vind het opvallend dat we net op carnavalszaterdag de verste reis moeten maken, waarbij het duel ook nog eens op een wel bijzonder laat tijdstip begint."

Net als Braggarts vallen ook de heren en dames van Dunatos onder de Topsportliga. Zij zitten in hetzelfde schuitje. Voor de Meerssense ploeg vormt dit echter geen probleem. „De wedstrijd van het herenteam is verplaatst van afgelopen zondag naar morgen," verklaart damescoach Marcel Janssen. „Toen wij het programma van de dames kregen, bleek dat we op zaterdag moesten spelen. Normaal moeten we op zondag aantreden. Er is dus rekening gehouden met het carnavalsfeest. Aangezien we thuis moeten aantreden, hebben wij geen beroep aangetekend."

Uitstel

Indien Dunatos uit had moeten aantreden, had men de bond waarschijnlijk om uitstel verzocht. „Dat hadden we inderdaad niet leuk gevonden. Hoe de bond gereageerd zou hebben, weet ik niet," aldus Janssen. Een telefoontje naar Heerlen verschaft wat dat betreft duidelijkheid.

Grondige renovatie Muur van Maastricht

Van onze correspondent
THEO KEYDENER

MAASTRICHT – De laatste maanden heerste er grote bedrijvigheid op het permanente motorcrosscircuit De Muur van Maastricht aan de Sandersweg in het Bosscherveld. Niet de motoren van de crossers, maar tractoren, laadschoppen, het geklop van hamers en het gesnerp van motorzagen doorbraken de serene rust. De werkzaamheden zijn hard nodig om het Maastrichtse motorcrosscircuit een ander aanzicht geven.

MMC Maastricht is een van de weinige Limburgse motorcrossclubs die zich volledig in dienst van de motorsport stelt. De vereniging beschikt over een eigen circuit en heeft ieder seizoen een druk programma. Dit alles is mogelijk door de nauwe samenwerking met de gemeente Maastricht.

„Wij werken op een prettige manier samen met de gemeente. Uit dit samenwerkingsverband is het plan ontstaan om bij start en finish tribunes te plaatsen. Zodoende kunnen de toeschouwers een groot gedeelte van het circuit overzien. Het is altijd een wens van het bestuur en de leden van MMC Maastricht geweest om dat te kunnen realiseren. Binnenkort zullen we met de bouw beginnen," legt MMC-secretaris Leon Castermans uit.

Als eerste moest er een nieuwe helling bijkomen. Met dat werk is men bijna klaar. „We moesten wel de handen uit de mouwen steken. Maar dat is geen probleem. Het is in het belang van onze vereniging en dan staat iedereen zijn mannetje. Voor 1 mei moet het circuit klaar zijn. Indien alles zo wordt als we het ons voorstellen, beschikken wij over een schitterende motorcrossaccomodatie. Kantine, clublokaal en jurykamer zijn reeds klaar. Alleen hier en daar nog wat verfwerk. De grote brok is de tribune. Maar die komt er. Daar durf ik mijn handen voor in het vuur te steken," weet Castermans zeker.

Lucratief

De Muur van Maastricht kan internationaal hoog scoren. De hoogteverschillen lenen zich uitstekend voor grote wedstrijden. Maar de kosten hiervoor zijn enorm. Op dit moment wordt het gebruikt door de Belgische motorsportbond VBM, die overigens op verschillende circuits in Nederland wedstrijden organiseert. De Vrije Belgische Motorsport Bond is in het voor- en najaar actief in Maastricht. Een lucratieve ontwikkeling voor MMC Maastricht, dat de Motorcross Organisatie Nederland (MON) en de Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging (KNMV) de rug heeft toegekeerd.
„Er moest steeds geld bij, ondanks dat de leden dag en nacht met de evenementen bezig waren. Dat konden we niet meer ophoesten. Nu blijft er tenminste nog wat geld over. Daarvan kunnen we het circuit opknappen," verklaart voorzitter Wyno Bastings de breuk met beide bonden.
De samenwerking met de VBM is heel belangrijk voor de vele rijders die Limburg heeft. „Vele jongens die voor hun plezier motorcrossen zijn bij deze bond aangesloten. De samenwerking is goed en iedereen komt aan zijn trekken. Daar gaat het tenslotte om," meent Castermans.

De Maastrichtse Motorcross Club telt tachtig actieve leden. Voor hen worden regelmatig clubcrossen gehouden. Daarnaast wordt, zodra het seizoen begint, het circuit gebruikt voor de wekelijkse trainingen. Rijders uit de regio zijn er op de woensdagavond en zaterdagmiddag te vinden.

Castermans: „Leden trainen uiteraard gratis. Niet-leden kunnen ook bij ons terecht. We houden de prijs aantrekkelijk. Motorsport is al duur genoeg. Buiten de vastgestelde uren staan we absoluut geen trainingen toe. Dat is in afspraak met de gemeente Maastricht. Het bestuur houdt hier stringent de hand aan."

Horst Marx staat achter Falcon Girls

Van onze correspondent
THEO KEYDENER

VALKENBURG – Als verstokte vrijgezel staat Horst Marx achter de spelersbank van de Falcon Girls. De vijftien ijshockeyende dames, van top tot teen stevig ingepakt, accepteren al bijna tien jaar lang de straffe leidershand van de Valkenburger. Thuishaven van de Girls is de Geulhal, waar een decennium geleden enthousiaste fans Limburgs tweede ijshockeyclub probeerden op te starten. Een poging die volledig mislukte.

Tegenwoordig staat de ijshal alleen bol van spanning tijdens damesijshockeywedstrijden. Maar de vraag is hoelang nog. In Nederland nemen slechts drie teams deel aan de damescompetitie. Horst Marx blijft echter achter zijn team staan.

De vijftigjarige heeft zijn handen vol aan de vereniging. De coach fungeert ook als secretaris en penningmeester. Bovendien neemt hij alle voorkomende werkzaamheden onder handen. „Ik word voor het karretje gespannen als er iets niet klopt. Maar daar heb ik geen problemen mee. Niets is mij te veel en ik doe het nog altijd met veel plezier," verduidelijkt Marx.

Hij ondergaat het werk gelaten, maar schiet af en toe uit zijn slof tegen de wispelturige dames. Daarbij komt dan ook wel eens een vloek over zijn lippen. Maar de voldoening over zijn noeste arbeid is groot. 'Zijn vrouwen' grossierden in nationale kampioenschappen. Ook dit jaar zijn ze weer hard op weg om de titel van de Eindhovense concurrent over te nemen.

Marx rolde bij toeval in het damesijshockeywereldje. Nadat Black Falcons, waar hij bestuurslid was, ter ziele ging, werd hij door de dames benaderd om hen te coachen. „Dat leek mij wel wat. Een echte uitdaging. Het is mij zo goed bevallen, dat ik ben blijven hangen. De animo voor ijshockey was bij de meisjes zeer groot. De helft van de dames met wie ik destijds startte, speelt nog in het huidige team. Ze zijn enorm gemotiveerd en azen ook dit seizoen op het nationale kampioenschap. Ik geloof dat we dit jaar voor de zevende titel gaan," aldus Marx. De Valkenburgse ploeg heeft nog twee duels voor de boeg. Uit naar titelverdediger Kemphanen Eindhoven, waar men één punt voorsprong op heeft, en thuis tegen de Geleense Eaters.

Het damesijshockey in Nederland glijdt steeds verder af. In het verleden reisden de Valkenburse dames door heel Nederland om hun wedstrijden te spelen. Nu is Eindhoven de verste uitwedstrijd. Toch wil Marx niet bij de pakken neerzitten. „Zou ijshockey in competitieverband niet meer mogelijk zijn, dan zullen we overgaan tot het spelen van vriendschappelijke wedstrijden."

Kosten

Het aantal ploegen mag weliswaar afnemen, de kosten blijven daarentegen stijgen. „Een thuiswedstrijd kost ons met ijshuur, scheidsrechter en alle bijkomende kosten, ruim vijfhonderd gulden. Met vriendschappelijke wedstrijden erbij spelen we ongeveer tien thuiswedstrijden per seizoen. De totale onkosten bedragen ongeveer vijftienduizend gulden. Toch lukt het ons elk jaar het geld bijelkaar te sprokkelen."

Ondanks de hoge kosten, het vele werk en de grote kans dat het damesijshockey niet zal slagen, blijft Marx achter zijn team staan. „Het brengt inderdaad veel werk met zich mee. Daartegenover staan gezelligheid, sfeer en spanning."

Het zal Marx de nodige moeite kosten het team straks bijelkaar te houden. Hij heeft zijn hoop gevestigd op de vaste kern, die elk jaar aankondigt te zullen stoppen. Nieuwe leden melden zich maar sporadisch aan. De vraag is of de dames van Falcon Girls ook volgend seizoen in competitieverband te bewonderen zijn in de Geulhal.

'Je mag spreken van uit de hand gelopen hobby'

Geen dag zonder judo

Van onze correspondent
PIERRE FRAMBACH

MAASTRICHT – In de Limburgse judowereld heeft de naam van Judoclub Nazareth uit Limmel Maastricht een bijzonder goede klank. De club is pas veertien jaar oud, maar wordt alom gerespecteerd voor de inzet voor het totale Limburgse judo. Niet alleen vanwege de twee jaarlijkse internatioale toernooien, het Open Maastrichts kampioenschap en het Karel Geurts-toernooi, die men organiseert. Ook vanwege de sportieve prestaties die de judoka's van Nazareth bereiken. En dan zijn er natuurlijk de hand- en spandiensten die de Nazareth-leiders met hun aanhang aan het judodistrict Limburg leveren. Voorzitter/secretaris Math Müllenberg en leraar/trainer Jo Wijntjens vervullen daarin een voorname rol.

Beide zeggen dat het een uit de hand gelopen hobby is. Ze reageren nauwelijks als hun voorgerekend wordt dat er weken zijn dat ze meer dan 25 uur voor hun club werkzaam zijn. Müllenberg: „Daar sta je niet bij stil. Je doet het omdat het voor de club een vanzelfsprekend gegeven is. Aan half werk heeft niemand iets."

Jo Müllenberg is de oprichter van JC Nazareth. Voor de jeugd was er weinig tot niets te doen in de wijk met dezelfde naam. De Raad van Elf zegde hem steun toe als hij veertig aspirant judoka's bij elkaar kreeg. „Dat was geen enkel probleem, want de jeugd was enthousiast. Helaas heeft de carnavalsraad mij na een jaar in de steek gelaten en zat ik met alles alleen."

Regio

Trainer Jo Wijntjens liet zijn voormalige leerling niet in de steek. „Toen Math mij kwam vragen was ik pas gestopt als trainer van Judoclub Borgharen," verklaart Wijntjens. „Ik ben met hem in zee gegaan en na veertien jaar kunnen we gerust zeggen dat we iets moois op poten hebben gezet. Er zijn zo'n honderd judoka's. Die komen niet alleen uit Groot Maastricht, maar uit de hele regio. Tot nu toe hebben we al ruim veertig danhouders geleverd."

Wijntjens is ook trots op de clubbeker die Nazareth in het vierde jaar van haar bestaan bij de Open Nederlandse Judokampioenschappen won. „Dat Heerlens toernooi was destijds een van Nederlands sterkst bezette toernooien. Nog nooit was er een Limburgse vereniging in geslaagd om die beker te pakken. Het lukte ons als eerste. Voor mij het een teken dat het goed ging."

Inzet

Jo Wijntjens, Math Müllenberg en zijn zoon Peter verzorgen de trainingen. Alles pro deo. Geen cent willen ze voor hun inzet hebben. Het moet allemaal ten goede van de club en de judoka's komen. De vereniging organiseert een aantal nevenactiviteiten die een raakvlak met het judo hebben. Toch ziet Jo Wijntjens zijn inzet beloond worden. „Ik zie voortdurend hoe goed onze judoka's presteren. Dat is op zich al een genoegdoening."

Huize Müllenberg is in feite het Judoclub Nazareth-bastion. Vader Math is niet alleen voorzitter en trainer, maar ook scheidsrechter. Zoon Peter is met zijn 26 jaren al nationaal scheidsrechter. Van hem wordt het nodige verwacht. Bovendien hoopt hij binnenkort zijn derde dan te halen. De twintigjarige dochter Carolla mag ook het scheidsrechtersschaaltje dragen. Zelfs moeder Müllenberg draagt haar steentje bij. Ze is geregeld achter de jurytafels te vinden. En komt de nood aan de man, dan weet zij zich altijd gesteund door haar schoondochter.
„En zo gaat dat ook bij Jo Wijntjens thuis. Oké, wij steken er enorm veel tijd in. Het klinkt misschien clichématig, maar dat zouden wij nooit kunnen als wij niet de steun van het thuisfront hadden. In zo'n geval mag je echt spreken van een uit de hand gelopen hobby," besluit Müllenberg.

● *Math Müllenberg (links) en Jo Wijntjens samen bezig met secretariaatswerkzaamheden voor JC Nazareth.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

DOOR IVO OP DEN CAMP

Montfortenaar doet nauwelijks onder voor Schumacher

Verstappen went aan rijden GP-afstand

BARCELONA/HEERLEN – De laatste testdag van Jos Verstappen op het circuit van Catalunya stond in het teken van wennen aan het rijden van Grand Prix-afstanden. De Limburger reed in de Benetton B193-B, het model van vorig jaar, ruim dertig rondjes aan een stuk. Op het Spaanse circuit staat dat gelijk aan een halve Grand Prix.

Steeds duidelijker wordt dat Benetton er ernstig rekening mee houdt dat Verstappen op 27 maart zijn Grand Prix-debuut gaat maken op het circuit van Interlagos in Brazilië. Daarom gaf de teamleiding voor het eerst de opdracht een langere afstand zonder onderbreking te rijden.
Volgende week dinsdag en woensdag, wanneer er getest wordt op Silverstone, is het de bedoeling dat Verstappen een complete Grand Prix-afstand zonder pitstop aflegt. Tevens zal de Montfortenaar dan starts gaan oefenen.

Ofschoon Verstappen gisteren niet tot doel had snelle ronden te rijden, realiseerde hij een beste tijd van 1.19.7. Dat is bijna tweetiende seconde sneller dan eergisteren en tevens sneller dan Michael Schumacher in hetzelfde type auto een half jaar geleden tijdens de training voor de Grand Prix.

„De bedoeling was geleidelijk sneller te gaan rijden. Ik moest de zaak rustig opbouwen. Dat is prima gelukt," aldus Verstappen, die met een tevreden gevoel terugkijkt op de afgelopen week.

Om een serieuze vergelijking met Michael Schumacher te krijgen besloot de teamleiding van Benetton de Duitser gistermiddag in de auto van Verstappen te plaatsen. Schumacher kreeg daarbij een compleet nieuwe set banden. Uiteindelijk realiseerde hij een tijd van 1.19.25, nog geen halve seconde sneller dan Verstappen.

„Dat is natuurlijk de grootste opsteker voor mij," reageerde de Limburger. „De teamgenoten van Schumacher in voorgaande jaren waren altijd minimaal een seconde langzamer. Als ik ook nieuwe banden had gekregen was het verschil wellicht nog kleiner geweest. Ik denk dat ik best trots mag zijn nauwelijks langzamer te rijden dan een van de topcoureurs in de formule 1."
In die gedachte werd hij gesteund door Schumacher zelf. „Benetton heeft er met Verstappen een hele goede coureur bijgekregen," liet de Duitser weten.

Tourwinnaar start in Amstel Gold Race

Indurain naar Limburg

● *Miguel Indurain (links, naast Claudio Chiappucci) heeft opnieuw de Amstel Gold Race op zijn programma gezet.* Foto: AP

Van onze sportredactie

HEERLEN – Tour de France- en Giro d'Italiawinnaar Miguel Indurain heeft evenals vorig jaar de Amstel Gold Race op zijn programma gezet. Nederlands enige klassieker in het wereldbekercircuit wordt op zaterdag 23 april verreden. Start traditiegetrouw in Heerlen, finish op de Maasboulevard in Maastricht. Het evenement wordt georganiseerd met medewerking van het Limburgs Dagblad.

In tegenstelling tot 1993 moeten de renners tijdens de finale op Belgisch grondgebied de Muizenberg beklimmen. Na dit obstakel in het grensplaatsje Kanne trekt de karavaan via Vroenhoven en Riemst naar de Hallembaye om vervolgens als laatste beklimming de Sint Pietersberg voor de wielen te krijgen.
Miguel Indurain rijdt momenteel in de Ruta del Sol. Volgende week start hij in de Ronde van Valencia vervolgens in Parijs-Nice en Milaan-Sanremo. Hierna begint hij aan de voorbereiding op Luik-Bastenaken-Luik (17 april), Waalse Pijl (20 april) en Amstel Gold Race. Zoals het er nu naar uitziet laat hij de Ronde van Spanje weer links liggen en trekt hij via Ronde van Romandë en Tour de l'Oise naar Giro d'Italia en Tour de France.

Bernard Tapie van actieve rol verdacht in omkoopschandaal

PARIJS – Bernard Tapie, de voorzitter en eigenaar van de Franse voetbalclub Olympique Marseille, is gisteren officieel in staat van beschuldiging gesteld wegens corruptie en pogingen getuigen te beïnvloeden. Tapie zou een actieve rol hebben gespeeld in het omkoopschandaal waarbij zijn club en het Noordfranse Valenciennes betrokken zijn.

Tapie kreeg dit te horen van onderzoeksrechter Beffy. Na een gesprek met de onderzoeksrechter en na betaling van een borgsom van 250.000 frank, 80.000 gulden, werd Tapie vrijgelaten.

De zakenman en politicus zal zich op vaste tijden bij de politie moeten melden. De onderzoeksrechter heeft Tapie bovendien met klem gevraagd zijn functie van voorzitter van Olympique Marseille voor 15 april op te geven.

De leiding van de Franse voetbalclub heeft tot nu toe iedere betrokkenheid ontkend. Volgens Beffy zijn er echter voldoende bewijzen om Tapie persoonlijk in staat van beschuldiging te stellen.
Hij zou niet alleen een rol hebben gespeeld in de omkopingszaak zelf, maar naderhand bovendien geprobeerd hebben twee getuigen tot valse, voor Marseille gunstigere, verklaringen te bewegen.
Zowel de voormalige trainer van Valenciennes, Boro Primorac, als de Argentijnse Valenciennes-speler Jorge Burruchaga hebben onder ede verklaard door Tapie benaderd te zijn met het verzoek om tegen vorstelijke beloning valse getuigenverklaringen af te leggen.

Het omkoopschandaal dateert van mei vorig jaar. Enkele dagen voor de door Olympique Marseille gewonnen finale van de Europa Cup 1 tegen AC Milan won de Franse kampioen de competitiewedstrijd tegen degradatiekandidaat Valenciennes met 1-0.

Na afloop van de wedstrijd verklaarde Valenciennes-speler Jacques Glasmann dat adjunct-directeur Bernès van Olympique hem en twee andere spelers van Valenciennes had geprobeerd om te kopen.
Enkele dagen later vond de politie een envelop met 250.000 frank in de tuin van de schoonouders van een speler van Valenciennes. Die verklaarde het geld te hebben ontvangen via Marseille-speler Jean-Jacques Eydelie.

Hearts ontslaat Justin Fashanu

EDINBURGH – Justin Fashanu is bij de Schotse eerste-divisieclub Hearts met onmiddellijke ingang ontslagen. De leiding verwijt de 33-jarige voetballer „onprofessioneel gedrag". Maandag was Fashuna al geschorst. Dat gebeurde een dag nadat de spits in een zondagskrant verklaarde een homoseksuele realatie te hebben gehad met twee Britse ministers. Manager Clark zei echter dat deze uitlatingen niet de doorslag hebben gegeven. „Zijn priveleven interesseert ons niet. Belangrijker is dat hij geregeld niet op trainingen verschijnt. Hij stelt zich niet op zoals een eerste-elftalspeler dat zou moeten doen. Daarom komt hij na dit seizoen niet voor contractverlenging in aanmerking en maken wij deze competitie geen gebruik meer van hem."

Programma betaald voetbal

eredivisie

Vanavond 19.30 uur:
Vitesse-Willem II

Ajax	21	17	2	2	36	58 – 15
Feyenoord	20	13	6	1	32	41 – 15
PSV	22	11	8	3	30	41 – 20
Vitesse	21	13	2	6	28	47 – 21
NAC	22	11	4	7	26	43 – 31
Roda JC	20	10	4	6	24	31 – 23
Willem II	21	9	5	7	23	35 – 24
FC Twente	21	9	5	7	23	28 – 22
MVV	21	7	6	8	20	30 – 37
VVV	22	6	8	8	20	22 – 36
Sparta	21	6	7	8	19	30 – 33
GA Eagles	21	8	3	10	19	30 – 34
Heerenveen	22	6	7	9	19	20 – 40
FC Utrecht	21	6	5	10	17	25 – 43
Groningen	21	5	4	12	14	26 – 48
Volendam	21	4	3	14	11	25 – 44
RKC	21	2	6	13	10	21 – 43
Cambuur L	21	2	5	14	9	15 – 39

buitenland

BELGIË
Vanavond 20.00 uur:
KV Mechelen-Anderlecht

DUITSLAND
Vanavond:
Wattenscheid-Dresden 19.30 uur
Mönchengladbach-Karlsruhe 20.00 uur

VANDAAG
13.05-14.00 RTL 4: Barend en Van Dorp.

17.00-17.15 Dld 1: Sport Heute.
18.39-18.47 Ned 2: Sportjournaal.
21.45-22.30 Dld 1: Olympische Winterspelen: Lillehammer voor de start.

22.00-22.15 RTL 5: Sportnieuws.
22.15-22.30 Ned 3: Sportjournaal.

Adviseur minister wil televisieverbod van twee WK-wedstrijden

BRUSSEL – De Belgische minister van binnenlandse zaken Tobback heeft het advies gekregen tijdens het WK voetbal rechtstreekse tv- en radio-uitzendingen van de interlands België-Marokko en Nederland-Marokko te verbieden. Op zo'n verbod wordt aangedrongen om te voorkomen dat onmiddellijk na afloop van de wedstrijden in Amerika, in Brussel spontane rassenrellen uitbreken.

Het advies is afkomstig van topambtenaar Van Limbergen, al jarenlang Tobbacks persoonlijk adviseur op het gebied van de bestrijding van voetbalvandalisme. Van Limbergen geldt in België als een absolute autoriteit, die al heel wat publikaties over voetbalvandalisme op zijn naam heeft staan.
„We onderzoeken de mogelijkheden die wedstrijden niet rechtstreeks, maar wat later uit te zenden. Bij voorbeeld een half uur na afloop. Waarbij van te voren duidelijk in beeld wordt gebracht wat de uitslag is geworden. Daarmee voorkom je dat een ongezonde spanning wordt opgebouwd," zegt Van Limbergen.
„Brussel is toch al een kruitvat," vervolgt Van Limbergen. „In sommige wijken wonen meer buitenlanders dan Belgen. De onderlinge spanningen kunnen zo hoog oplopen, dat de kans allerminst denkbeeldig is dat we met enorme rellen te maken krijgen. Je moet dan denken aan Duitse toestanden. Door extreemrechtse groeperingen georganiseerde aanvallen op Marokkaanse huizen. Dat willen we voorkomen. Voetbal is het niet waard dat je het risico op gewonden, misschien zelfs wel doden moet lopen. Liever niet uitzenden dan oorlog."
Van Limbergen erkent dat een Belgische solo-actie betrekkelijk zinloos is. Ook in België kan immers moeiteloos worden overgeschakeld naar buitenlandse televisiestations die verder geen enkele boodschap hebben aan eventuele rassenrellen in Brussel.
„Landen als Nederland, Frankrijk, Duitsland en Engeland moeten inderdaad ook meedoen," geeft Van Limbergen toe. „We moeten dat binnen de Raad van Europa maar eens aan de orde stellen. Temeer omdat de praktijk leert dat na elk groot toernooi op verschillende plaatsen rellen uitbreken. Na de WK in Italië gebeurde dat aan de Nederlands-Duitse grens, in Brussel, Antwerpen en Luik en in bijna alle Britse steden. Na de EK in Zweden waren er zware incidenten in Hamburg en Neumünster waarbij heel wat winkels werden geplunderd."
De FIFA (wereldvoetbalbond) noemt het Belgische gedachtenspinsel om sommige WK-interlands niet rechtstreeks uit te zenden onzinnig. „Dat kan helemaal niet," zei gisteren een woordvoerder van de FIFA. „Dit is echt een belachelijk idee. Geen enkele instantie kan verhinderen dat wedstrijden worden uitgezonden." Ook NOS-directeur Van Westerloo neemt de Belgische plannen niet serieus. „Zo'n verbod is onmogelijk," zegt hij. „Los daarvan: als je WK-wedstrijden uit de huiskamers haalt, krijg je misschien nog wel veel meer rellen."

TENNIS

Memphis. Mannen, 1,35 miljoen gulden. Tweede ronde: Martin-Eltingh 6-7 6-3 6-2, Chang-Bryan 6-7 6-4 6-3, Tsjesnokov-Lundgren 6-3 6-4, O'Brien-Stafford 7-6 6-0.
Osaka. Vrouwen, 300.000 gulden. Tweede ronde: Boogert-Smylie 6-3 6-0, Majoli-Bakkum 6-3 6-1.
Milaan. Mannen, 1,6 miljoen gulden. Tweede ronde: Bruguera-Siemerink 6-4 6-4.
Chicago. Vrouwen, 800.000 gulden. Tweede ronde: Navratilova-Keller 6-2 6-4, Magdalena Maleeva-Werdel 6-4 6-4.

VOETBAL

Hongkong. Vierlandentoernooi: Denemarken-Verenigde Staten 0-0. Denemarken wint na strafschoppen. Hongkong-Roemenië 1-1. Hongkong wint na strafschoppen

WIELRENNEN

Ruta del Sol. Derde etappe Moron-Torrox Costa: 1. Baffi 202 km in 5.41.45, 2. Goenetxea, 3. Svorada, 4. De Clercq, 5. Blijlevens, 6. Gutierrez, 7. Tsjoejda, 8. Coello, 9. Moreels, 10, Palacin, 11. Theunisse, 25. Cordes, 32. Rooks, 35. Schurer, 54. Nijboer, 78. Den Bakker, 87. Jonker, 88. Indurain, 95. Fondriest. Algemeen klassement: 1. Baffi 14.02.20, 2. Svorada, 3. Gutierrez, 4. De Clercq, 5. Blijlevens, 6. Edo, 7. Garcia, 8. Moreels 0.02, 9. Theunisse, 10. Hamburger, 17. Schurer, 18. Rooks, 20. Fondriest, 21. Jonker, 42. Cordes 0.19, 53. Nijboer, 72. Den Bakker, 85. Indurain.
Ronde van de Middellandse Zee. Vierde etappe. Marigagnane-Pierrefeu: 1. Cassani 100 km in 2.13.17, 2. Baldato, 3. Museeuw 0.03, 4. Sciandri 0.04, 5. Peeters 0.11, 6. Spruch 0.14, 7. Knaven, 8. Tsjmile, 9. Sergeant, 10. Martinello. Algemeen klassement: 1. Baldato 9.11.33, 2. Cassani 0.06, 3. Museeuw 0.15, 4. Berzin 0.35, 5. Argentin 0.42, 6. Sciandri 0.53, 7. Chiurato 0.55, 7. Chiurato 0.55, 8. Mottet 0.56, 9. Martinello 0.57, 10. Järmann 1.01.

SCHAATSEN

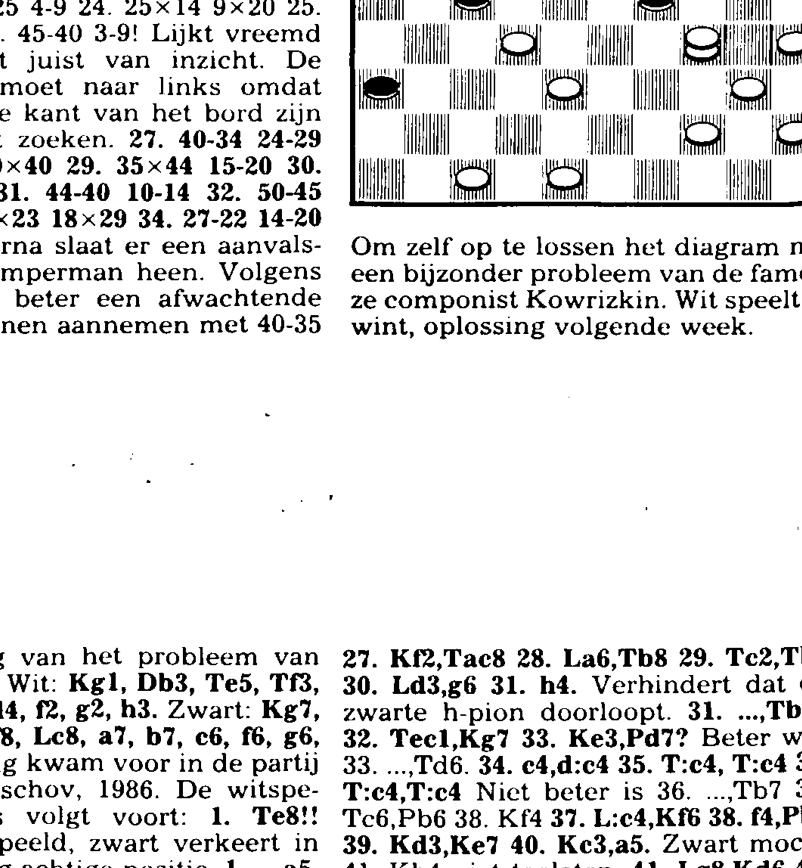
Hamar. Testwedstrijden (handgeklokte tijden). Mannen, 500 meter: 1. Hamamichi 36,1, 2. Van Velde 37,0, 3. Ireland en Kostromitin 37,2, 5. Liu 37,3, 6. Kelly 37,4, 7. Loef 37,5. 1000 meter: 1. Van Velde 1.14,5, 2. Van der Vlies 1.14,6, 3. Loef en Sjoelga 1.16,0. Vrouwen, 500 m: 1. Bojarkina 39,8, 2. Qiaobo Ye 40,0, 3. Kusunose 40,5, 4. Aaftink 40,6, 5. Li Yanzi 41,2. 1000 meter: 1. Aaftink 1.22,8, 2. Li Yanzi 1.25,0. 1500 meter: 1. Fedotkina 2.04,3, 2. Konstantinova 2.12,1.

Het is niet moeilijk op tijd met bieden te stoppen wanneer de tegenpartij past. Problemen doen zich alleen voor wanneer zowel NZ als OW bieden. In die situaties vragen we ons af hoe hoog we kunnen gaan zonder een slechte score te krijgen.
De Fransman Jean-René Vernes kwam in de jaren '50 met een vuistregel: The Rule of Total Tricks. Volgens deze regel is de som van het aantal slagen dat NZ en OW elk in hun eigen kleur kunnen maken gelijk aan het aantal kaarten dat ze elk in hun eigen kleur hebben.
Als Noord en Zuid tien schoppens hebben en Oost en West elf klavers, zouden NZ en OW samen 21 slagen kunnen maken. Misschien maken beide partijen wel een manche.
Larry Cohen heeft deze regel in zijn boek To Bid or Not To Bid verder uitgewerkt. In de elfde ronde van het Cap Volmac-toernooi kon hij zijn eigen ideeën aan de praktijk toetsen. Spel 11, Zuid gever, niemand kwetsbaar.

West		Oost
	♠ A97 ♥ 92 ♦ KQ98 ♣ T952	
♠ JT542 ♥ AJ ♦ 76532 ♣ 4	N W O Z	♠ K86 ♥ T874 ♦ AT ♣ AJ83
	♠ Q3 ♥ KQ653 ♦ J4 ♣ KQ76	

David Berkowitz opende de Zuidhand met 1 ♥. Alain Lévy kwam er in met 1 ♠. Cohen gaf een negatief doublet. Hij wilde met zijn ♥-doubleton en zijn lage 4-kaarten alles openhouden. Het redoublet van Hervé Mouïel beloofde ♠VXX of beter, een vondst van de Mexicaan Georg Rosenkranz. Berkowitz bood 2 ♣. Lévy en Cohen hadden daar wel vrede mee. Mouïel deed met 2 ♥ nog een manchepoging. Lévy liet met zijn zeer minimale hand uiteraard naar 2 ♠. Cohen probeerde het contract met 3 ♣ te kopen, maar Mouïel trok met 3 ♠ aan het langste eind.
We zien dat NZ acht klavers en OW acht schoppens hebben. De regel van Vernes voorspelt dat NZ en OW dan samen zestien slagen kunnen rapen. Aan de meeste tafels maakten de ♣- en ♠-spelers precies acht slagen, hoewel ze vaak eentje te hoog zaten. De regel van Vernes is zo gek nog niet.
Cohen startte met ♥9, gedekt met ♥V en ♥A. Lévy speelde klein naar ♠H en klein terug voor Zuids ♠V. Berkowitz speelde ♣H om ♣A van tafel te jagen en pakte daarna ♥4 met ♥H. Hij ging eruit met ♥3, maar Cohen liet Lévy op ♥7 en ♥8 rustig twee ruitens dumpen. De leider ging via een ♣-aftroever naar zijn hand en probeerde een ♦ te troeven. Helaas had Cohen ' ♦-stuk'. Toen Noord met ♦ aan slag kwam haalde hij de laatste troef van tafel en nam hij ♦H mee voor één down. In een Butler-wedstrijd hebben we geen middenscore maar wel een datumscore. Die bedroeg hier +10 voor OW. De Amerikanen verdienden dus twee Imps.
Het helpt de leider ook niet als hij na ♠H meteen op de ruitens afgaat. Zuid neemt de tweede ♦-ronde en speelt ♥H en ♥3 na. Noord troeft ♠B over en zet ♦H voor. Als Oost voortroeft troeft Zuid over. Hij speelt ♥5 door waardoor Noords ♠9 promoveert. Noord krijgt later nog ♦V. Als Oost ♦H niét troeft gooit Zuid ♣6 af. Noord gaat door met ♦V. Laat Oost ook dié slag lopen, dan doet Zuid ♥ weg. In beide gevallen gaat West twee down.

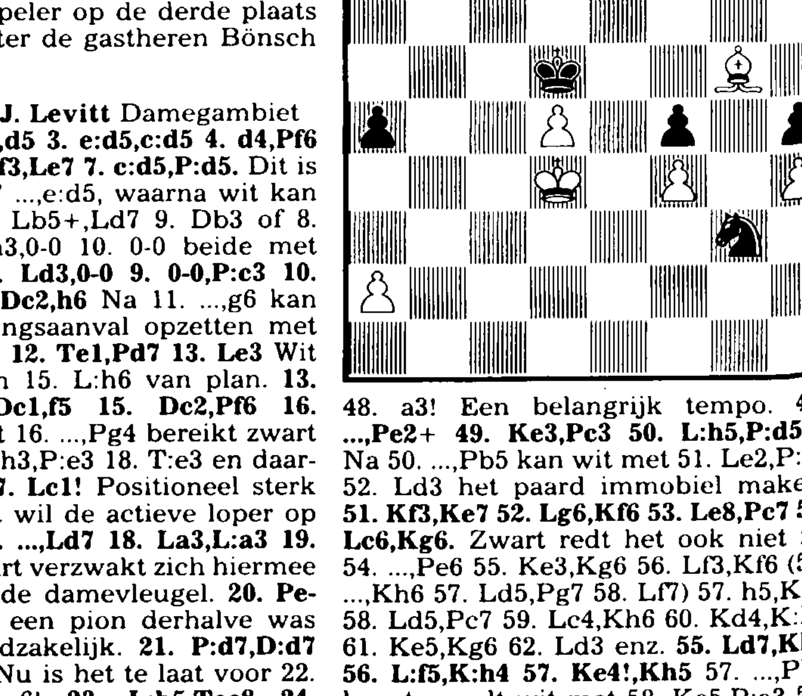
Kort voor de tweekamp Tsjizjov-Wiersma vond in Amstelveen het wereldkampioenschap voor junioren plaats. Het toernooi leverde na acht ronden Zwitsers systeem geen winnaar op. De Oekraïner Vladislav Fridman haalde net als Alexander Georgiev, de Russişche titelverdediger 12 punten. De twee spelen later dit jaar een barrage. De beste Nederlandse junior was Mark Kemperman uit Huissen. Hij kwam één puntje tekort om zich bij de eerste twee te kunnen voegen. Klein scoreverschil, dan ook weinig krachtsverschil zou je denken. Toch komt Kemperman naast een speler als Georgiev nog duidelijk tekort. Het valt af te leiden uit hun WK-duel, overigens Georgievs beste partij van het toernooi. Hier de notatie met een enkele kanttekening.
M. Kemperman - A. Georgiev 1. 32-28 19-23 2. 28×18 14×23 3. 37-32 10-14 4. 34-30 17-21 5. 31-27 13-19 6. 33-28 20-24 7. 30-25 21-16 8. 41-37 11-17 9. 39-33 8-13 10. 44-39 17-21 11. 40-34 12-17 12. 34-30 17-22 13. 28×17 21×12 14. 33-28 7-11 15. 37-31 26×37 16. 42×31 11-17 17. 47-42 17-21 18. 46-41 21-26 19. 41-37 2-8 20. 49-44 6-11 21. 39-33 14-20 22. 25×14 9×20 23. 30-25 4-9 24. 25×14 9×20 25. 44-39 5-10 26. 45-40 3-9! Lijkt vreemd maar getuigt juist van inzicht. De kroonschijf moet naar links omdat zwart aan die kant van het bord zijn kansen moet zoeken. **27. 40-34 24-29 28. 33×24 20×40 29. 35×44 15-20 30. 39-34 20-24 31. 44-40 10-14 32. 50-45 23-29! 33. 34×23 18×29 34. 27-22 14-20 35. 40-34** Hierna slaat er een aanvalsgolf over Kemperman heen. Volgens mij had wit beter een afwachtende houding kunnen aannemen met 40-35 en 31-27. **35. .. 29×40 36. 45×34 20-25 37. 31-27 1-7 38. 37-31 26×37 39. 32×41 12-18 40. 27-21 16×27 41. 22×31 9-14 42. 38-33 7-12 43. 38-33 7-12 43. 34-29 24-30 44. 43-39 14-20 45. 42-38 19-23!** Georgiev zet zijn vleugelaanval nu stijlvol en gedecideerd door. **46. 28×19 13×24 47. 38-32 8-13 48. 32-28 13-19 49. 28-22 18×27 50. 31×22 30-35 51. 39-34 12-17! 52. 22-18 17-22! 53. 18×27 24-30 54. 33-28 30×39 55. 28-22 35-40!** Zo gaat zwart op een glad gewonnen overmachtseindspel af. **56. 27-21 40-45 57. 21-17 11-16 58. 17-12 45-40 49. 48-42 50-45 60. 22-18 45×46 61. 12-7 19-23 62. 18×29 39-44 63. 7-2 44-50 64. 2-24 50-45 65. 24×15 45×12 66. 15-4 12-26! 67. 42-38 16-21** en wit gaf op, zijn dam kan niet weg want dan volgt (46-10) en (21-27).

Om zelf op te lossen het diagram met een bijzonder probleem van de fameuze componist Kowrizkin. Wit speelt en wint, oplossing volgende week.

De oplossing van het probleem van vorige week. Wit: **Kg1, Db3, Te5, Tf3, Pg5, a2, b2, d4, f2, g2, h3.** Zwart: **Kg7, Dd6, Ta8, Tf8, Lc8, a7, b7, c6, f6, g6, h7.** De stelling kwam voor in de partij Lputian-Balaschov, 1986. De witspeler zette als volgt voort: **1. Te8!!** Prachtig gespeeld, zwart verkeert in een zugzwang-achtige positie. **1. ...,a5.** Niet echt overtuigend, maar wat anders? Op 22. ...,T:e8 volgt 23. Df7+ ,Kh6 24. D:h7+,K:g5 25. h4+,Kg4 26. D:g6+,K:h4 27. Th3+,L:h3 28. g3 mat. **2. T:c8!** En zwart gaf het op wegens 2. ...,Ta:c8 3. D:b7+,Tc7 4. D:c7+,D:c7 5. Pe6+ Dus wees op uw hoede, dit soort wendingen kunnen ook in uw partijen voorkomen. De meeste partijen worden in het middenspel beslist. Sommige partijen vinden hun einde al in de beginfase en er zijn partijen waar de winst door een staaltje eindspeltechniek beslist worden. Onderstaande partij is hier een recent voorbeeld van. Gespeeld in het Duitse Augsburg waar de witspeler op de derde plaats eindigde achter de gastheren Bönsch en Renner.

V. Gavrikov-J. Levitt Damegambiet
1. c4,c6 2. e4,d5 3. e:d5,c:d5 4. d4,Pf6 5. Pc3,e6 6. Pf3,Le7 7. c:d5,P:d5. Dit is sterker dan 7 ...,e:d5, waarna wit kan kiezen uit 8. Lb5+,Ld7 9. Db3 of 8. Ld3,Pc6 9. h3,0-0 10. 0-0 beide met goed spel. **8. Ld3,0-0 9. 0-0,P:c3 10. b:c3,Dc7 11. Dc2,h6** Na 11. ...,g6 kan wit een koningsaanval opzetten met h2-h4-h5 enz. **12. Te1,Pd7 13. Le3** Wit is 14. Dd2 en 15. L:h6 van plan. **13. ...,Ld6 14. Dc1,f5 15. Dc2,Pf6 16. Db3,Kh7.** Met 16. ...,Pg4 bereikt zwart niet veel: 17. h3,P:e3 18. T:e3 en daarna 19. Lc4 **17. Lc1!** Positioneel sterk gespeeld. Wit wil de actieve loper op d6 ruilen. **17. ...,Ld7 18. La3,L:a3 19. D:a3,b5?** Zwart verzwakt zich hiermee vrijwillig op de damevleugel. **20. Pe5,Tfe8?** Kost een pion derhalve was 20. ...,a6 noodzakelijk. **21. P:d7,D:d7 22. Db3,Dd5** Nu is het te laat voor 22. ...,a6: 23. T:e6! **23. L:b5,Tec8 24. D:d5,e:d5 25. Tac1,Tc7 26. f3,h5?!** Zwarts pionnenstructuur wordt er niet beter op, beter derhalve 26. ...,g6. **27. Kf2,Tac8 28. La6,Tb8 29. Tc2,Tb6 30. Ld3,g6 31. h4.** Verhindert dat de zwarte h-pion doorloopt. **31. ...,Tbc6 32. Tec1,Kg7 33. Ke3,Pd7?** Beter was 33. ...,Td6. **34. c4,d:c4 35. T:c4, T:c4 36. T:c4,T:c4** Niet beter is 36. ...,Tb7 37. Tc6,Pb6 38. Kf4 **37. L:c4,Kf6 38. f4,Pb6 39. Kd3,Ke7 40. Kc3,a5.** Zwart mocht 41. Kb4 niet toelaten. **41. Lg8,Kd6 42. g3?!** Onnauwkeurig. Juist was 42. Kd3,Ke7 43. d5,Kd6 44. Kd4 maar niet 42. Lf7,Ke7 43. L:g6,Pd5+ **42. ...,Ke7 43. d5,Pd7 44. Kd4,Pf6, 45. Le6,Kd6.** Op 45. ...,Pe4 volgt 46. Ke5 en wit wint bijv. 46. ...,Pd6 47. Lg8,Pe4 48. Lh7,Kf7 49. d6,Pc5 (49. ...,Pf6 50. L:g6+,K:g6 51. Ke6) 50. Kd5,Pd7 51. L:g6+,K:g6 52. Ke6 enz. of 46. ...,P:g3 47. d6+,Kf8 48. Pf6,Pe4+ 49. K:g6,P:d6 50. L:f5 **46. Lf7,Pe4 47. L:g6,P:g3.**

48. a3! Een belangrijk tempo. **48. ...,Pe2+ 49. Ke3,Pc3 50. L:h5,P:d5+.** Na 50. ...,Pb5 kan wit met 51. Le2,P:a3 52. Ld3 het paard immobiel maken. **51. Kf3,Ke7 52. Lg6,Kf6 53. Le8,Pc7 54. Lc6,Kg6.** Zwart redt het ook niet na 54. ...,Pe6 55. Ke3,Kg6 56. Lf3,Kf6 (56. ...,Kh6 57. Ld5,Pg7 58. Lf7) 57. h5,Kg7 58. Ld5,Pc7 59. Lc4,Kh6 60. Kd4,K:h5 61. Ke5,Kg6 62. Ld3 enz. **55. Ld7,Kh5 56. L:f5,K:h4 57. Ke4!,Kh5** 57. ...,Pb5 beantwoordt wit met 58. Ke5,P:a3 59. Ld3 en het paard is ingesloten. **58. Ke5,Kh6 59. Ld7,Pa8 60. Kd6,Pb6 61. Le6,Pa4 62. f5,Pc3 63. f6 1–0.**